

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2021./LI.

Br. 1/200

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ GENERALATA

Poruka uz Dan posvećenog života	6
Korizma 2021.....	7
120. obljetnica smrti Majke Margarite Pucher	9
Poruka uz svetkovinu sv. Josipa.....	10

IZ PROVINCIJALATA

Obavijesti	11
------------------	----

ZBIVANJA I OSVRTI

Obnova lovretskog samostana	13
Bog nam je zaklon i utvrda.....	14
200-ti broj u pedesetprvoj godini izlaženja.....	15
Popis preminulih sestara.....	58

JEKA IZ AFRIKE

Obiteljski pastoral	61
Dijeljenje karizme s laicima.....	62
Seminar za pastoralne djelatnike	63
Susret sestara juniorka	65

Kako živjeti sretno?	65
S mladima u župi Ciherano.....	66
Odgovorno prihvaćanje posvećenog života.....	68

USKRSNE ČESTITKE

Uskrsne čestitke	69
------------------------	----

NAŠI POKOJNICI

S. M. Asumpta Vrdoljak	73
S. M. Zorana Penić.....	76
S. M. Karla Brečić.....	78
S. M. Jozefa Lučić	81
S. M. Stela Mijić.....	83
Sestre naše Družbe	90
Rodbina sestara.....	90
Zahvale.....	91

PRILOZI

Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo (Dj 4,20).....	94
Posvećenim osobama	97
Poruka prigodom Dana posvećenog života 2021.....	99
Svi imamo istog Oca	101
Evo, uzlazimo u Jeruzalem... (Mt 20,18)	102
Sveti Josip - Poziv kroz san	105

Riječ uredništva

U pedesetprvoj godini izlaženja, na pragu Uskrsa, objavljujemo jubilarni 200-i broj *Odjeka*, a u rubrici *Zbivanja i osvrty* donosimo obrise povijesne baštine sačuvane u njima. Kroz *Obavijesti* dopiru vijesti o uspjesima sestara, *Jeka iz Afrike* dijeli s nama osvrte na događanja u Luhwinji, Nyantende i u Bukavuu, uskrnsno čestitanje međusobno nas povezuje a *Prilozi* i ovaj put potiču na promišljanje.

Odlaskom u Vječnost naših dragih pokojnika ostavljeni smo ponovno nijemi pred tajnom smrti: nikad dovoljno spremni za njezin pohod. Vjerujući da im Uskrnsli pripravlja stvarnu radost Uskrnsnuća, zahvalimo zajedničkom i osobnom molitvom za sve što je posebno njihovom zaslugom do ovog trenutka sabrano u životnu baštinu naše Provincije.

Svjesni *divne Božje pažnje prema nama, neshvatljive ljubavi Očeve i blažene noći, u kojoj se nebesko sa zemaljskom, božansko s ljudskim povezuje* – svima želimo sretan i blagoslovljen Uskrs.

Vaše sestre iz uredništva!

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre, pred nama je jubilarni 200-ti broj našeg provincijskog glasila. Već je 50 godina kako *Odjeci* otkucavaju životno bilo Provincije nastojeći sačuvati od zaborava djeliće mozaika stvarnosti našeg samostanskog života.

Ovogodišnje vrijeme korizme, vrijeme je, na poseban način, obojeno ozbiljnošću, dubinom, promišljanjem i traženjem. Liturgija korizme oživljava u nama iskustva krhkosti, slabosti i grješnosti našeg bića osvještavajući nam potrebu za čvršćim utemeljenjem naše životne građevine. To od nas iziskuje ozbiljan rad, odlučnost, spremnost na žrtvu i vrijeme povučenosti. U ovim vremenima mogli bismo reći da je, zbog specifičnih okolnosti, cijeli svijet povučen iz svojih uobičajenim tokova i odveden u neku vrstu pustinje. Razmatrajući povijest spasenja lako je uočiti da je pustinja znakovito mjesto i redovito iskustvo kako Božjeg naroda tako i svakog Božjeg izabranika pojedinačno. Bog nas privlači u pustinju kako bi progovorio našim odlutalim srcima (usp. Hoš 2,16) često pretrpanima i umornima, otežalima i zaglušenima bukom ovog svijeta.

*...Božji ljudi u odnosu s Bogom traže i nalaze Božju riječ, odgovore, skriveni smisao stvarnosti.
... Na nama je da Božju spasonosnu riječ koja rasvjetljuje, tješi i tumači smisao doneсemo današnjem čovjeku. Sve to moći ćemo samo ako smo same prosvjetljene i vođene Duhom.*

Pustinja je mjesto na kojem je naš pogled nužno usmjeren na našu nutrinu koja nam se otkriva u svojoj istini i ukoliko je znamo prigrlići pustinja će postati mjesto povratka samima sebi i Bogu. Tišina pustinje priprema naše uši i srca za Boga. I dok neki u pustinji mrmljaju i traže izlaz, želeći pobjeći od sebe i vratiti se u sigurnosti starog načina života, Božji ljudi u odnosu s Bogom traže i nalaze Božju riječ, odgovore, skriveni smisao stvarnosti. Stoga smo i mi pozvane biti proroci u ovom vremenu nesigurnosti, straha i zbumjenosti, dok svijet izbačen iz svog ležišta ponovno traži oslonac. Svaki ponor koji se

otvara u ljudskim životima traži da bude premošćen i svako pitanje koje se rađa traži i ima svoj odgovor u Bogu. Na nama je da Božju spasonosnu riječ koja rasvjetljuje, tješi i tumači smisao doneсemo današnjem čovjeku. Sve to moći ćemo samo ako smo same prosvjetljene i vođene Duhom. Tek posteći od sebe i ustupajući mjesto Duhu Svetom možemo pružiti svjetlo, oslonac i nadu našim bližnjima.

U našem ovogodišnjem korizmenom hodu na bolan način suočili smo se i sa stvarnošću smrti i blizinom smrti kroz iznenadni i prerani odlazak naših sestara. Zahvalne Bogu za njihove živote, kao osobe i kao zajednica tugujemo zbog gubitka, ali kao kršćani živimo nadu znajući da su križ i smrt tek drugo lice Božje slave koja se otkriva u uskrsnuću. Naši su zemaljski šatori krhki i raspadljivi, a naše putovanje na zemlji obilježeno neizvjesnošću i nesigurnošću. Gradimo zato svoje kuće na čvrstim temeljima koji ostaju za vječnost. Iskoristimo ovo vrijeme da pročistimo svoj život od svega što nas drži zarobljenima i vezanima za zemaljsko kako bi se uistinu pripremili za Vazam i bile dostojeće ući na Gozbu Gospodnju. Sijmo svednevice u Duh kako bismo jednog dana uživali plodove svoje suradnje s Bogom, a već danas i ovdje bile odsjaj slave Uskrslog Krista koji pobjeđuje sve naše tame i smrti.

Budimo, dakle, radosne dok u vjeri živimo ovo otajstvo nepobjedive Božje ljubavi.

Sretan vam i blagoslovjen Uskrs!

s. Andrea Nazlić

IZ GENERALATA

Grottaferrata, 2. veljače 2021.

Poruka uz Dan posvećenog života

Drage sestre,

neka ova moja misao, koju izražavam jednostavnim i iskrenim sestrinskim riječima, dopre do svake od vas.

Kao i svake godine, na blagdan Prikazanja Gospodinova slavimo Dan posvećenog života. Ove godine slavimo ga na drugačiji, poseban način, jer je poseban i trenutak u kojem živimo. Neki su naši planovi, osobni i zajednički, trenutačno zaustavljeni, no naš poziv i naše poslanje se ne mogu zaustaviti. Neizvjesnost i kušnja sadašnjeg trenutka su još snažniji poticaj da svoje srce usidrimo u Bogu i obnovimo vjernost i ustrajnost.

Mnoge se od nas ovog dana sjećamo početka novicijata ili polaganja redovničkih zavjeta. S osjećajima duboke zahvalnosti zahvaljujemo Gospodinu za poziv, za predanje i vjernost svake od nas. Pozvane smo ostati u prvoj ljubavi koja s godinama postaje sve snažnija i dublja, živjeti svoje posvećenje i u trenutcima kušnje s neoslabljenim žarom i radošću. Pozvane smo životom svjedočiti Evanđelje milosti i milosrđa uplašenom čovjeku koji žudi za smisлом života i nade.

Neka Marija, žena vjerna, moli za nas. Neka nam od svog Sina i našega Otkupitelja izmoli živu i zanosnu vjeru, poniznu i djelotvornu ljubav, kako bismo ustrajno živjele dar vjernosti, pečat jednostavne i radosne nade.

Sjedinjena u molitvi s vama i za vas, sestrinski vas pozdravljam i želim vam radostan Dan posvećenog života.

s. M. Klara Šimunović *vrhovna predstojnica*

Prot. n. 339c/2021

Korizma 2021.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Milosno vrijeme korizme potiče nas da budemo otvoreni i spremniji činiti *više i bolje* u osobnom i zajedničkom životu, na duhovnom i apostolskom planu. Ove godine lako bi nas mogla zavarati pomisao da smo već dosta pretrpjeli nametnutim izolacijama i karantenama, raznim bolima i žalovanjima, uzastopnim produživanjima ograničavajućih mjera kojima su onemogućena naša okupljanja i ograničeno djelovanje. Cjelokupna situacija, sama po sebi, čini nam se kao duga i teška "korizmena pokora". Unatoč svemu, pozvane smo zauzetije živjeti svoj kršćanski i redovnički poziv prihvatajući obnoviteljsku milost koju nam Gospodin želi udijeliti u ovom svetom korizmenom vremenu.

Danas više nego ikad, u nesigurnosti časa koji nas pritišće i dezorientira, kao tijelu disanje našem duhu potrebna je molitva. A kako moliti? Znamo li moliti unutar događanja prouzrokovanih pandemijom? Upravo nam vlastita trpljenja i patnje svijeta razotkrivaju da, i nakon dugogodišnjeg prakticiranja molitve, sa svetim Pavlom možemo ustvrditi: "Doista ne znamo što da molimo kako valja" (Rim 8,26). Priznanje da *ne znamo*, postaje naše prianjanje uz Krista i molba: "Nauči nas moliti" (Lk 11,1) *kako valja*, ovdje i sada, u ovoj situaciji jer tapkamo u spoznavanju njezinoga istinskog značenja za nas same, za naše zajednice, za Crkvu i svijet. Sigurne smo da ne znamo i ne možemo moliti vlastitim snagama. Moliti *kako valja*, tj. umijeće molitve, najbolje ćemo učiti, kao i prvi Isusovi sljedbenici: izbliza promatrajući Njega, učeći s Njim i od Njega.

I ove ćemo korizme, osobito razmatranjem Kristove spasiteljske muke, biti povedene na put prema getsemanskoj tjeskobi, prema muci Kalvarije, ali i prema svjetlu koje zrači iz Kristova uskrsnuća. Kada *imati Kristove osjećaje* i naslijedovati ga postaje iznimno teško i neizvjesno, kada prevladava bol, premorenost i strah, zastanimo u podnožju Maslinske gore, u Getsemanskom vrtu, u školi molitve. A "svatko od nas ima svoj Getsemanij, ili ga je imao ili će ga imati" (Papa Franjo).

Pisci sinoptičkih evanđelja nam kazuju da se nakon posljednje večere, kad je došao Njegov čas odlučne borbe, Isus povukao u molitvu. Za njim su išli i njegovi učenici, na čiju je molitvenu podršku Isus posebno računao. Međutim, dok se Isus na koljenima molio i u smrtnoj se tjeskobi znojio krvavim znojem, učenici su spavali. Uz svoga Učitelja uz kojeg su prionuli svojim životom dijeleći s Njim poslanje navještanja Radosne vijesti, nisu mogli ostati budni. A jedan je pomno spremao izdaju i prilazio s vojnicima. Ponirući u evanđeoske izvještaje, s kim se ja mogu poistovjetiti? Tko sam, zapravo, pred Gospodinom koji trpi? Pozvana sam s Njim bdjeti, a dopuštam da me san svlada! Možda zatvaram oči da ne vidim

stvarnost koja me okružuje i ne čujem vapaje drugih, udaljujem se od Učitelja koji trpi u bolesnima, osamljenima, odbačenima, rubnima, u materijalno i duhovno osiromašenim obiteljima, u napuštenoj djeci, u dezorientiranim mladima. Možda se prepoznajem u Ljubljenom učeniku koji je ostao vjeran svom Učitelju i hrabro, uz Majku Isusovu, stajao podno križa. Ili pak u Petru koji ga je u svojoj slabosti zanijekao, a obećao je da će i u smrt s njim.

Isus u Getsemanskom vrtu, upravo u bezdanu osamljenosti i *smrtne muke* Ocu upućuje najnježniju riječ: *Abba, Oče!* I sve povjerava Njegovoj volji. U poteškoćama koje nas snalaze, i kao da ponekad nadilaze naše snage, što mi činimo, kako se Bogu obraćamo? “Mi u svojim Getsemanijima često izabiremo biti sami, umjesto da kažemo ‘Oče’ i da se prepustimo Njemu kao Isus, da se povjerimo Njegovoj volji koja je naše istinsko dobro” (Papa Franjo).

Drage sestre, učimo od Krista povjeravati se Ocu, sve prepustiti Njemu, Njegovoj volji. Samo tako ćemo pronalaziti potrebnu snagu i putokaz kako ići naprijed i u teškim, često neshvatljivim situacijama. Patnja i smrt nemaju zadnju riječ ni u Kristovom ni u našem životu. Nosimo tu istinu i nadu u svom srcu hraneći je čvrstom vjerom, usrdnom molitvom i djelotvornom ljubavlju.

I neka radost koja izvire iz Uskrsloga Krista dotakne dubine našega bića i po nama se proširi u svijet!

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

Prot. n. 340c/2021

Grottaferrata, 1. ožujka 2021.

Svim sestrama Družbe

120. obljetnica smrti Majke Margarite Pucher

*Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo;
ako li umre, donosi obilat rod.*

Iv 12,24

Drage sestre!

Dan Majke Margarite Pucher uvijek je prilika da Utemeljiteljicu naše Družbe bolje upoznamo i da bolje usvojimo njezin duh. A otkuda ćemo crpsti njezine riječi kad je tako malo zapisa – njezinih i o njoj? Gdje ćemo tražiti naravne i duhovne osobine njezina lika?

Prigodom smrti Majke Margarite 6. ožujka 1901. godine sestre su na osmrtnici o njoj zapisale da je *kao prva predstojnica mnogo učinila Bogu na čast, za razvoj mlade ustanove i za dobrobit kršćanske mladeži te da je s velikom strpljivošću podnosiла dugogodišnju tešku bolest.*

Iskrena znatiželja i potreba poznавanja vlastitih korijena potiču nas da, na putu života i djelovanja naše Družbe, ustrajno i stvaralački istražujemo tragove Majke Margarite. Prepoznajemo tako njezin duh čvrstog povjerenja u Božju providnost, duh ljubavi prema zapuštenoj djeci i mladima kao i odlučnu zauzetost za njihovu bolju budućnost, te duh franjevačke skromnosti i radosti u sestrinskom zajedništvu. Bogato je to nasljeđe koje se prenosi sa svakom generacijom sestara. U životima sestara koje su nam prethodile možemo prepoznavati primjer Majke Margarite kao *posvećene žene, majke koja ljubi i sestre plodne šutnje.*

Bogu smo zahvalne za Majku Margaritu, za njezinu nepokolebljivu vjeru u kojoj je bila odgojena, u kojoj je rasla i dozrijevala, u kojoj se osnaživala osobito kad se suočavala s brojnim kušnjama. Njezino je srce kucalo u suglasju s Isusovim Srcem u kojega je polagala sve svoje pouzdanje, sve lijepo i teško i iz kojega je primala snagu, utjehu i ohrabrenje.

Majka Margarita je iz duboke ukorijenjenosti u Isusu Kristu crpila nadahnuće i poticaj da Božju blizinu pretoči u *sućutno služenje i djelotvornu ljubav* prema najpotrebnijima, nemocnima i zapuštenima. U nevolji bližnjega njezino bi majčinsko srce uzdrhtalo od боли. Brigu za siromašnu i napuštenu djecu, za mlade bez primjerenog odgoja i obrazovanja, za materijalno i duhovno osiromašene i razorene obitelji – sve je uzimala na sebe i potpuno se predavala služenju Bogu i najslabijima. Mnoge poteškoće na putu služenja siromašnima nadilazila je svojom majčinskom nježnošću.

Iako zauzeta u ublažavanju vapijućih nevolja siromaha, Majka Margarita je sestrinskom blizinom i majčinskom brigom i svoju mladu zajednicu odgajala u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Osnažena bezuvjetnom Božjom ljubavlju, mogla se upustiti u velike rizike i na

sebe uzeti mnoge žrtve, strpljivo podnositi tešku bolest. Što se događalo u njezinoj duši u dvadesetogodišnjem odmaku od odgovorne službe (1881.-1901.), u vrijeme bolesti i šutnje? Možda je baš u toj njezinoj poniznoj i jednostavnoj šutnji, u molitvi, trpljenju i žrtvi, u dubokoj predanosti Bogu, rasla i osnaživala se *njezina* – naša Družba.

O 120. obljetnici rođenja Majke Margarite za vječnost pozvane smo, drage sestre, proučavati i produbljivati baštinu koju smo primile, zagledati se u primjer života ove velike žene te svojim življenjem i djelovanjem nastaviti činiti onako kako je ona činila. Neka to bude izraz zahvalnosti nas, njezinih duhovnih kćeri, u sadašnjosti i čvrste nade u budućnost Družbe kojoj je, Božjim nadahnućem, dala početak, duh i karizmu.

Majko Margarito, tvoj primjer *posvećene žene* nas ohrabruje i obuzima nas dubokom zahvalnošću!

Tvoj primjer *majke koja ljubi* potiče nas da i mi privlačnošću evandeoske ljubavi odjelotvorujemo karizmu u služenju najsironašnijima, gdje god živimo i djelujemo.

Tvoj primjer *sestre plodne šutnje* budi u nama istinsku nadu.

Sjedinjena sa svima vama, drage sestre, u molitvi za odvažnost slijediti primjer Majke Margarite u svome redovničkom predanju i apostolskom poslanju, srdačno vas pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

Poruka uz svetkovinu sv. Josipa

Drage sestre!

Od samih početaka naše Družbe sestre su se s velikim pouzdanjem utjecale sv. Josipu kao čuvaru redovničke zajednice i molile ga za svet život i sretnu smrt. Svetog Josipa su kao „poglavaru kuće“ posebno molile da im pomogne „dobro upravljati primljenim milostima“ (usp. *Kronika materne hiše Šolskih sester u Mariboru*, str. 75). Preporučivale su mu sve gospodarske poslove, posebno velike gradnje, te su ih s njegovom pomoći uspješno dovršavale unatoč nedostatku sredstava. U svakoj kapeli i samostanu imale su njegov kip ili sliku. Njemu su preporučivale svako djelo, pa tako i pisanje službenih i osobnih pisama koje su započinjale akronimom *J. M. J. F. – u ime Isusa, Marije, Josipa, Franje*.

U Godini sv. Josipa, zaštitnika sveopće Crkve, papa Franjo pred nas stavlja, kao uzor vjere ovoga velikog sveca koji je, prolazeći kroz mnoge poteskoće, bio nošen čvrstom i postojanom vjerom u Božju blizinu i vjernost. Siguran u istinitost Božjih obećanja, pozorno je osluškivao svaku njegovu riječ i pretakao je u život svoje obitelji.

Neka i nama danas, kao i sestrama koje su nam prethodile, poslušnost i otvorenost srca svetog Josipa budu poticaj da se potpuno oslonimo na Gospodina i njemu povjerimo sve naše zajednice.

Blagoslovljena svetkovina sv. Josipa!

Uz srdačan pozdrav,

s. Klara i sestre iz generalne kuće

IZ PROVINCIJALATA

Obavijesti

Seminare o temi *Suradnja i dijeljenje naše karizme s laicima kao udioništvo u Kristovoj kraljevskoj službi*, za sestre u DR Kongu predvodio je fra Omar Oscar 28. i 29. prosinca 2020. u Luhwinji, a 2. i 3. siječnja 2021. u Bukavu-Ngubi. Seminari su održani prema Provincijskom planu za 2020. godinu.

Pomoć stradalima od potresa na Banovačini. Razorni potresi koji su krajem 2020. i početkom 2021. godine pogodili Sisačko-moslavačku županiju, probudili su u sestrama plemenitu želju da svojim prilozima pomognu pogodenom stanovništvu. Doprinos zajednica i pojedinih sestara u Hrvatskoj i provincijske uprave uplaćen je biskupijskom Caritasu u Sisku.

Zaposlenje u Domu. S. Dragica Karlić koja je vršila službu administrativnog referenta u *Domu za starije i nemoćne osobe Lovret*, preuzela je službu ekonome i skladištarke koju je ranije obavljala s. Jozefa Lučić. S. Marija Matanović od 4. siječnja 2021. zaposlena je na pola radnog vremena u *Domu* kao administrativni referent.

Magistarski ispit dana 11. siječnja 2021. godine položila je s. Ana Jukić u Šoli za *risanje in slikanje* u Ljubljani i stekla stručni naslov magistre likovne umjetnosti. *Umjetnička intervencija u sakralnom prostoru* naslov je magistarske radnje s dodatkom *Historijski pregled modernih vitraja*. Likovno-umjetnički projekt bio je izrada skica za mozaik i vitraje samostanske kapele sv. Franje u našem samostanu u Zagrebu. Primot je s. Ana dobila priznanje za uspjeh na području psihologije kreativnosti, koje dodjeljuje doc. dr. Mitja Peruš, te posebno priznanje za uspjeh na području povijesne

analize vizualnih medija koje dodjeljuje doc. dr. Ernest Ženko.

Dan posvećenog života. Blagdan Svijećnice u Zagrebu proslavljen je svečanim euharistijskim slavljem koje je predvodio pomoćni zagrebački biskup mons. dr. Ivan Šaško u Crkvi bl. Augustina Kažotića na Peščenici. Odabrana je ta prostrana crkva kako bi mogla, poštujući epidemiološke mjere, primiti što veći broj sudionika.

U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji Dan posvećenog života proslavljen je u Solinu. Misi je prethodio blagoslov svjeća ispred crkve Gospe od Otoka i procesija do novoizgrađene crkve Svetе Obitelji, a euharistijsko slavlje predvodio je generalni vikar mons. Miroslav Vidović.

Apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije riječki nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić uputio je čestitku posvećenim osobama Dubrovačke biskupije uz obavijest da se, zbog epidemioloških mjer, Dan posvećenog života proslavi u okvirima vlastitih redovničkih zajednica.

Obnova zavjeta. S. Espérance Tumaini Safari je 7. veljače u sestrinskoj kapeli u Luhwinji tijekom euharistijskog slavlja obnovila svoje zavjete na godinu dana. Zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza.

Proslava srebrnog jubileja. Euharistijskim slavljem i druženjem u krugu redovničke obitelji u kući odgoja u Bukavu-Ngubi, dana 13. veljače, s. Samuela Šimunović je proslavila 25. godišnjicu redovničkoga života.

Radovi na obnovi nove kuće na Lovretu započeli su 10. veljače ove godine. Sveti

Josip, komu su se sestre s velikim pouzdanjem uvijek utjecale kao poglavaru kuće, neka nadzire sve radove i štiti naše radnike.

Sestre Mostarske provincije - s. Rozarija Radić, s. Borislava Martinović i s. Vinka Soldo - sukladno dogovoru provincijskih uprava, sestrinski su primljene pod krov naše kuće u Zagrebu 18. veljače dok traje obnova njihova samostana u ulici Luje Maruna, također u Zagrebu.

Naknadni premještaj. Na sjednici Provincijske uprave od 20. veljače prihvaćena je molba s. Mirjam Penić da, nakon dugogodišnjeg služenja u Misiji u DR Kongu, zbog zdravstvenih razloga ostane u Hrvatskoj. S. Mirjam je u zajednici sestara u Kaštel Lukšiću.

Obnovljena je mrežna stranica Provincije na adresi skolske-sestre-franjevke.hr. Potičemo sestre da šalju svoje priloge kako bismo se međusobno obogatile a u onima koji prate stranicu doprinijele poznavanju našeg franjevačkog poslanja.

Kandidatkinja Pascaline Neema Mirindi je 14. ožujka ove godine napustila zajednicu sestara u Misiji u DR Kongu.

Pohod provincijske predstojnice. Provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić pohodila je zajednicu sestara u Dubrovniku, sve tri zajednice u Zagrebu, te u Trpanju i Kninu. Pohod ostalim zajednicama slijedi.

Proslava jubileja prošlogodišnjih i ovogodišnjih jubilantinja bit će na svetkovinu Presvetog Srca Isusova 11. lipnja u provincijskom središtu u Splitu. Euharistijskim slavlјem s početkom u 10.30 sati zahvalit ćemo Gospodinu za sve milosti kojima nas obasipa u našem redovničkom životu. Proslavi prethodi duhovna obnova za

jubilantkinje u samostanu u Zadru od 6. do 10. lipnja koju će animirati fra Šimun Bilokapić.

Vjeronaučna olimpijada o temi Biblija - pisana Božja riječ održana je 23. ožujka u matičnim školama natjecateljskih ekipa. Prvo mjesto u Zadarskoj nadbiskupiji u kategoriji srednjih škola osvojila je ekipa medicinske škole A. Kuzmanića iz Zadra pod vodstvom mentorice s. Danijele Kovačević, a u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u kategoriji osnovnih škola drugo mjesto ekipa Osnovne škole Skalice pod vodstvom mentorice s. Lidije Čotić.

Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga - Školske sestre franjevke u Sinju, knjiga koju je o stotoj obljetnici djelovanja sestara u Sinju napisala s. Marija Petra Vučemilo, izšla je iz tiska. Knjiga će riječju, slikom i dokumentacijom doprinijeti poznavanju zauzetog djelovanja Školskih sestara u sjeni Gospina svetišta i Cetinskoga kraja. Knjiga je obogaćena prigodnim recitalom koji je napisala s. Judita Čovo.

ZBIVANJA I OSVRTI

Obnova lovretskog samostana

U lovretskoj zajednici koja broji šezdesetak sestara, godinama se odvija ustaljeni ritam života obilježen molitvom, radom i zajedničkim susretima: svakodnevnim, blagdanskim i slavljeničkim. Sve to u prekrasnom zdanju koje imponira svojim skladnim izgledom i lijepim okolišem. Samostanska zgrada građena je i nadograđivana u tri navrata: godine 1914. izgrađen je centralni dio, 1940. zapadni dio sa samostanskom kapelom i najnovije sjeverno krilo 1987. godine, a sestre ga nazivaju *nova kuća*.

Svako vrijeme, gradnje i obnove, imalo je svoje poteškoće. Trebalo je puno sestrinskog odričanja da se sagradi tako velebna zgrada, nekoć smještena izvan centra a sada je skoro usred Splita. *Novi* je dio dograđen u vrijeme komunizma, za vrijeme vlasti koja nije nimalo bila naklonjena vjerskim zajednicama te je građevinska dozvola ishođena teškom mukom, a kada se započelo s radovima čak su i neki susjadi negodovali. Ipak se, Bogu hvala, upornost, trud i napor isplatio. Sestre su bile radosne kada je skoro svaka mogla imati svoj kutak - sobicu.

I na *staroj* kući su se od vremena do vremena obavljali veći i manji popravci, preuređenja, ovisno o mogućnostima i potrebama zajednice. Kako je lijepo izgledala naša lovretska zgrada kada je bio popravljen krov, obnovljena fasada i stavljeni novi zatvori, svetopisamski rečeno kao djevojka *kad se uresi nakitom* (Iz 61,3). S vremenom je i *nova* kuća zašla u godine, baš kao i zajednica. Kako godine učiniše svoje došlo je vrijeme da se i *nova* kuća prilagodi novim potrebama, starosnim i zdravstvenim.

Posljednjih dvadesetak godina sestre su uspjеле obnoviti većinu naših kuća, sad je došao red da se pristupi temeljitoj obnovi ovog dijela lovretske kuće. Sestre nije toliko iznenadila vijest o obnovi koliko činjenica da se sve, njih 26, trebaju privremeno iseliti iz dijela kuće kako bi se radovi odvijali nesmetano. Budući da smo sve više-manje u godinama, nije lako i jednostavno pakiranje, uzeti svoj *zavežljaj* i poći na drugo mjesto, pa makar to bilo u dio *stare* lovretske kuće ili pak u neku drugu našu kuću. Trebalo je prihvatići izvjesno *iseljeništvo*, izići iz uhodanosti, sigurnosti, poći u novo i neizvjesno, a opet tako poznato i blisko. Što li će i kako sve biti?, svakoj se nametalo pitanje.

Nakon što je završeno iseljavanje sestara iz novog dijela kuće, 10. veljače ove godine započeli su radovi obnove, povjereni i ovaj put *našim* vrijednim i vjernim (su)radnicima koji su se višestruko dokazali i potvrđili kvalitetom svoga rada.

Premda je zima i priroda još spava zimski san, provincijska predstojnica slikovito je najavila odlazak sestara s Lovreta kao seobu *prvih lasta* na privremeno odredište, u naše kuće: u Zadar tri sestre, dvije su *odletjele* malo bliže, u Kaštel Lukšić, jedna u Imotski, jedna u Split, Glagoljaška 1. Braća franjevci Provincije sv. Jeronima velikodušno su primili četiri sestre pod krov svog samostanu na Poljudu, a u Svećeničkom domu kod sestara Malog Isusa u Zrinsko-frankopanskoj ulici smještaj je našla jedna sestra. Ostale sestre iz novog dijela kuće razmještene su u *stari* dio, od prizemlja do potkrovљa, te su se neke nakon dugo godina *vratile* u novicijat, pa čak i u kandidaturu.

Sada nas je na Lovretu manje nego inače. Pomalo je neobično, jer smo se navikle na *ista* lica, na uobičajene svagdanje susrete i razgovore. Možda se ovaj privremeni rastanak i odmak može ispuniti novim sadržajem koji će nam u korizmenom vremenu pomoći sagledati vlastitu nutrinu kako bismo po povratku *na staro* unijeli novost - u naš zajednički život i međusobno prihvatanje, radost i obnovu Uskrsa.

Zahvalne smo dobročiniteljima uz čiju smo pomoć i dosada uspjevale izvoditi veće građevinske zahvate na našim kućama, kao i sestrama koje razboritim upravljanjem zajedničkim dobrima omogućuju kvalitetniji život u Provinciji. Molimo i nadamo se da će nam Gospodin poslati nove snage kako bi se naše apostolsko djelovanje nastavilo i u budućnosti a obnovljena kuća i sestre u njoj svojom nazočnošću i služenjem svjedočile franjevačko poslanje.

s. Karolina Bašić

Bog nam je zaklon i utvrda

Više nego ikada do sada vjerujem da je svatko od nas sa žarkim srcem molio Psalam 46 koji započinje recima: *Bog nam je zaklon i utvrda, pomoćnik spremam u nevolji. Stoga ne bojmo se kad se ljudja zemlja, kad se bregovi ruše u more.*

Dan 22. ožujka 2020. obilježio je svaki ljudski život na području Zagreba i okolice. Strah, zabrinutost i neizvjesnost stalno je u podsvijesti, i kada se na izgled učinilo da se život vratio u normalu a majka zemlja konačno pronašla svoj mir, i da ćemo 2020. ispratiti sa željom da se više nikada ne ponovi, uslijedio je ponovni neočekivani i još snažniji potres koji je pogodio Sisak i Petrinju, a njegova snaga osjetila se i u Zagrebu.

Ovaj potres ujedinio je Hrvatsku, Hrvatsku koja je već u ranama, ali koja izranjena daje snagu, motivaciju i želju da svi budemo jedno. U svakom dijelu Lijepe naše prikupljala se pomoć, svatko je želio pomoći i poručiti niste sami, uz vas smo. Tako je i naš Dječji vrtić *Jordanovac* na inicijativu ravnateljice s. Sanje Stojić i uz pomoć s. Melanije i s. Helene prikupljaо pomoć za nastrandale u potresu.

Veliki broj roditelja djece koja pohađaju vrtić u Zagrebu, uz djelatnike su prikupili hranu, higijenske potrepštine odjeću i

novac koji smo 2. siječnja 2021. odvezli u Caritas Sisačke biskupije.

Gospodine, obilato nagradi svakog darivatelja, sačuvaj ga u svojoj ljubavi, da bismo i dalje mogli nesebično svjedočiti tvoju ljubav i tvoju slavu.

s. Helena Rašić

ODJECI

200-ti broj
u pedesetprvoj godini izlaženja

ODJECI

z života Provincije presv. Srca Isusova
Školskih sestara III r. sv. Franje

SPLIT - 1970./I

1

UVODNA Riječ

Na zadnjem provincijalnom kapitulu sestre su izrazile želju da bi barem povremeno izlažio jedan informativan list u Provinciji i da bi tako razne područnice bile što čvrše povezane budu slobom i sa provincijalnim središtem, odnosno kućama novicijata. Kod tega se je mislilo da bi svaka zajednica poslala vijesti iz sredine u kojoj djeluje.

Mjesecima smo čekale i jedva da se je još javio. A i neko počalna vijesti već su mazarele.

Znamo, sestre su svadje prezaposlene i ne dosegaju. A vjerojatno žele vidjeti barem prvi broj pa će ponasti sanjanje i volje zaurednju. Zato ćemo naše prve "O d j e c i" tako dobiti tih i jednolične. Ovoga puta "odjekuju" samo s Lovreta. Uzimamo da budu prikljuni otvorena srca kao što su i poslani.

Sve sestre diljem Provincije - od Dubrovačkog do Neumkirchena - sređaćemo posredovanjem!

S p l i t - Lovret, na blagdan svete Terezije Velike, 35. listopada 1970.

Prije broj provincijskog glasila Odjeci sestre objavljaju na blagdan sv. Terezije Velike 1970. godine, motivirane željom za čvršćom međusobnom povezanošću i povezanošću s provincijskim središtem.

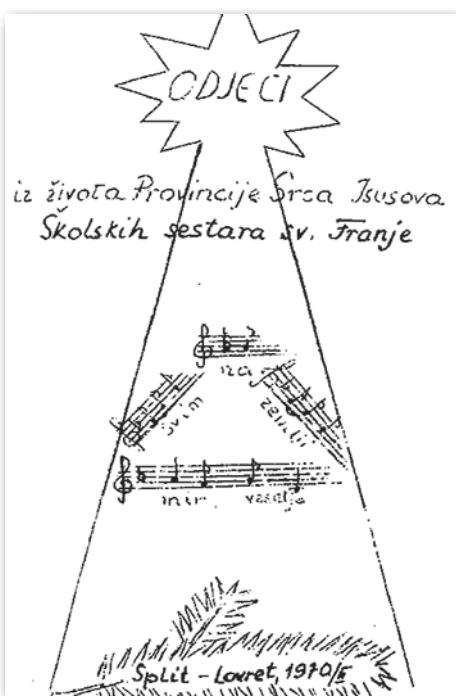
Kako čitamo u uvodnoj riječi prvog broja, mjesecima se čekalo i jedva da se tko javio s nekim prilogom. Ipak prvijenac *Odjeka* ugledao je svjetlo dana. Razumjela se prezaposlenost, nedovoljna odvažnost i vjerovalo se da će prvi broj - *tih i jednoličan* kako su ga sestre okarakterizirale - biti poticaj „stvarlaštvu“ koje je slijedilo. Ako ništa drugo, barem ovo je i dan danas primjenjivo – a *Odjeci* ustrajno se pojavljuju i žive po svakoj od nas.

Prva urednica *Odjeka* bila je s. Berhmana Nazor. Odjeke je uređivala dvadeset osam godina (1970. – 1998.). Nasljeđuje je s. Marija Petra Vučemilo koja će u ulozi urednice djevoljati osamnaest godina (1998. – 2016.), a tehnički ih je uređivala od 1992. Od 2016. pa do danas *Odjeci* imaju četveročlano uredništvo koje čine: s. Karolina Bašić, s. Natanaela Radinović, s. Diana Dolić i s. Mirjana Puljiz a grafički ga oblikuje i uređuje gospodin Silvio Družetić.

U pedeset godina izlaženja provincijsko glasilo prošlo je više manjih faza transformacije koje je teško precizno razgraničiti i definirati. Sadržaj u počecima nije bio definiran po rubrikama kakve imamo danas, osim *Riječi uredništva* te rubrika *Iz provincialata*, *Iz Generalata* i *Naši pokojnici*. *Riječ uredništva* stalna je od početka izlaženja do 1998.; od tada se umjesto nje objavljuju *Pisma* odnosno *Riječ provincijskih predstojnica*, a novoimenovano uredništvo ponovno je uvodi 2016. No neovisno o (ne)stalnosti rubrika *Odjeci* sustavno prate događaje vezane uz život naše Provincije.

Vrijedno je spomena da su naslovnice gotovo nepuno desetljeće oslikavale naše sestre, a dva desetljeća *Odjeci* su nastajali pisanjem na pisaćem stroju. Prve korice likovno je opremio Marijan Ivan Čagalj (1979.). Nakon četrnaest brojeva nove korice likovno i sadržajno osmišljava s. Karolina Bašić i njezin uradak, osim neznatnog „osvježenja“ 2017., zadržat će se sve do današnjeg 200.-og broja.

Uredništvo je za ovaj jubilarni broj izdvojilo dosadašnje naslovnice i *Riječi uredništva* sa željom da budu tek okvirna smjernica što i gdje potražiti u proteklih pedeset godina izlaženja. Ako je i dopustivo da događaje zaboravimo, naše drage pokojne sestre ipak ne bismo smjeli zaboraviti. Od prvoga broja u glasilu se objavljuju imena pokojnih sestara, a znalo se objaviti i životopis ili oproštajno slovo kod ispraćaja. U ovom jubilarnom, uskrsnom broju, donosimo imena sestara koje su preminule od tog vremena kako bismo ih se i poimenice mogli sjetiti u svojim molitvama, a preporučamo i sve ostale sestre Provincije čija imena ne spominjemo a koje nam prethode na putu vječnosti. Radost Usksrsa bila im stvarnost. Zahvalimo Usksrlome i za dosadašnje plodove rada i molimo ga za blagoslov u onome što predstoji.

Božićne želje

Sa svih strana stižu Uredništvu molbe za uvrščavanje međusobnih božićnih čestitaka. Želje se uglavnom ponavljaju, pa da izbjegnemo monotoniјu čestitamo u ime svih. Svakoj napose u duhu stisnu kamo ruku želeći joj mnogo tih božićna sreća zažljene na našu narodnu: "Na dobro Vam došao Božić! Novo ljeto bilo Vam sretno i beričetno!"

Ipak ćemo navesti nekoliko najranijih čestitaka. — Teško biste pogodile otkuda su prve stigle! Iz najudaljenije i najmlađe podružnice — iz Neunkirchena. Valjda su se bojale da ih snijeg ne zamete. Odmah zatim stigla je kita božićne želje sa Sv. Duha. Bila je ukusno složena. Svaka sestra svojom rukom je ponešto napisala. — I Dubrovnik nije zakasnio. Iz Sigurata us božićne misli poručuju kako su konačno počele sa popravkom kuće i koliko im znače, kod pomanjkanja i skupoće radne snage, bogoslovij, iz Male Braće. — Odozdo "sa Straduna" pak poslale su sestre svoje skupne čestitke po s. Celini /bila im je neko vrijeme na ispmoc, pa se ponovno razboljela, zamijenila ju je s. Bogumila/. — Giovani je opet "poglavlje za sebe". Po svom pisaru i pjesniku /pogodite kojem!/ poslale su mnogo toga i u stihu i u prozi. Ali nažalost s obzirom na oblik i karakter našega lista mora ostati neuvršteno...

U ovoj našoj šetnji, obilazeći naokolo tražeći s v o j e, nadosno se licem i mislima okrenuti — R i m u /1./, S v i m a, od Č. Majke do s. Nikoline /1/, naše molitva; želje i sjećanje!

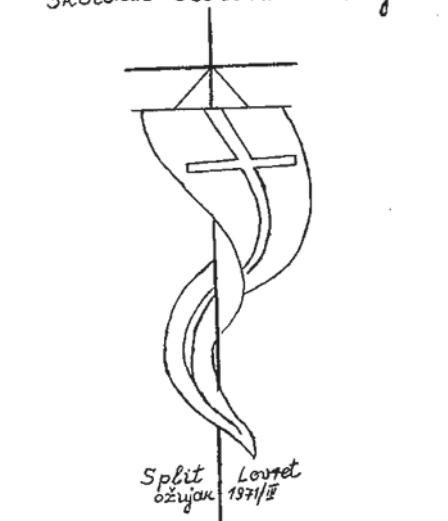
S v e t o B o ž j e r o d e n j e!

B i l o s v i m n a s p a s e n j e!

Uredništvo

ODJEĆI

iz života Provincije Srca Isusova
Školskih sestara sv. Franje

Drage sestre,

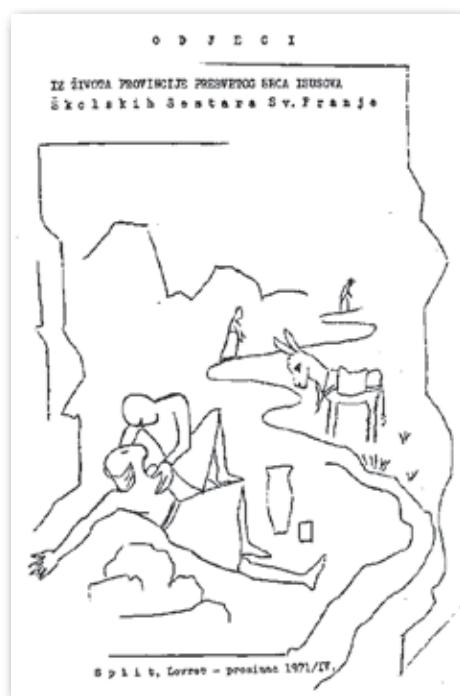
"Ovo je dan što ga učini Gospodin, klijanci i radujmo se u njemu!" Iako smo pod dojmom dogadaja Velikog petka, ipak već naziremo zoeu uskrsnuća. I sam Isus, govoreći o svojoj muci i smrti, navještalo je je i svoje uskrsnuće. Onima koji su ga slušali teško je bilo shvatiti riječi: "Sin čovječji treba da bude razapet i da umre i treći će dan uskrsnuti od mrtvih."

Nama je to sad jano. To vjerujeno i u toj vjeri živimo!

Drage sestre, dok promatramo Krista na Kalvariji i čekamo dan slavnog uskrsnuća, sjetimo se svojih obaveza prema Bogu, jedne prema drugoj, prema bližnjemu. Posebno se sjetimo što nam kaže koncilski dokumenat "Perfectae caritatis" koji nam donosi vrhunsko načelo redovničkog života, a to je: slijediti Krista kako je to izloženo u Evanđeliju. Drugo što nam preporuča jest, upoznati duh osnivača, a to je opet evandeoski duh i franjevačka jednostavnost. Dekle, trebamo biti živo evanđelje. Tako ćemo posvjedočiti da smo putnici u službi Boga, bližnjega i Crkve. Kad na tom životnom putovanju osjetimo i tegobe puta, sjetimo se da je Krist, koji je prošao ženljom čineti samo dobro, bio nučen i raspet. Živoći tako, osjetit ćemo radost koju nam nitko ne će oduzeti.

Radošt i veselje Uskrsa neka Vas pratiti cijelog života, a Pobjednik smrti neka Vam bude snaga i jakost u svim kušnjama i poteškoćama života. To Vam svima od srca želi

Vaša s. Serafika

Mir i dobro!

O d j e c i n a " O d j e k e "

Nedavno nam je stiglo iz Njemačke slijedeće pismo: "Uviđek mi je drago kad dođe naš provincijski list 'Odjeci'. Često puta sam pomislio i ja nešto poslati za njega, ali svaki put sam se ponovno povukla u svoj skromni život. Lijepo je i interesantno dobiti nešto takvoga iz Domovine, ali taj nač list je tako lako pročitati: 15 minuta ili pola sata, pa je sve dugauto. Zar naša Provincija ima tako malo 'jeka'?"

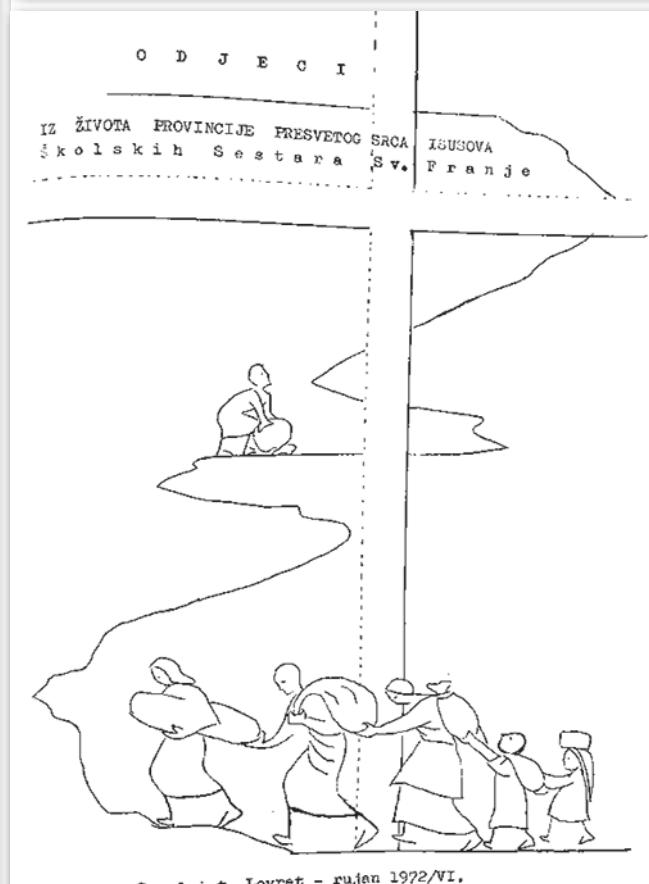
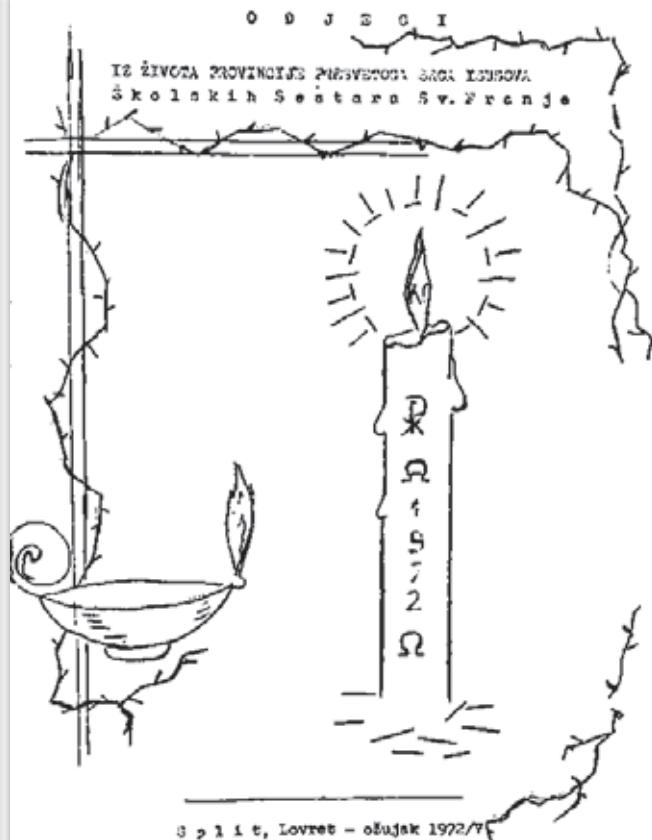
Jedliko sličnih pismenih poruka i ovo pismo - kolikogod su kritički "nãoštreni", i makar nisu popraćeni članicima za suradnju - bili su ipak presudni poticaj za novi broj "Odjek", jer su nam pokazali zanimanje za list, u što je čovjek već bio posumnjavao. Njotku naime nikakve suradnje: "Njutko se radije povlači u skromni život" i ne daje ni sebe "jeku". Ali kad nam ipak od vremena do vremena netko pošalje glasni uzdah, pa taman u obliku prodavčića, voljni smo se opet dati na posao, pružiti je ovoga puta bila stvarno odviše dugu. Neutim u međuvremenu su bili ljetni mjeseci kad se je prilično putovalo na mjesto odmora i duhovnih vježbi i tako je bilo prigode da se sastanu sestre ga raznih podružnica i izmijene čisli, te proprijeaju važnije zgodice iz svoje zajednice. Sad kad smo svi opet zaokupljeni svojim zveničnim poslovima i nemamo mogućnosti za pojedinačne međusobne veze, osjećamo sigurno vratnu potrebu za Jedinicu, mekar kratkim, informativnim glasilom zajednice. Fogotovo u ovo adventsko vrijeme i svete božilne dane, kad nam misliti leti više nego obično k onima koji su nam po srcu duši i svetu blizu, i kad nam misliti traži kolikojeva našeg redovništva gdje smo u posebnoj tonolini i potrošnosti provale svaj novicijatski Božić. Ako Vam ovo načrakreno glasilo donese pa i slabu zraku u Vaš dnevni trud i posao i ako barem na trenutak osjetite sreću da pripadate našoj velikoj redovničkoj obitelji, onda smo zadovoljne.

Oblik lista smo morale promjeniti iz tehničkih razloga. Uvaj je manje estetski i manje praktičan, ali drugačije nije dalo išlo. No sada smo uživo posudivale mašinu u koju se matrica mogla stavljati položeno.

Božić je na vratima. Neka nam sijedna zemaljska briga ansiv je pomuti tibe radosti i raspoloženja tog dragog obiteljskog blagdana. U svatu Božićnoj noći mislim jedne na druge, molimo jedne za druge da u ovom burnom i nestalom vremenu nikad ne posumnjamo u vrijednost svoga zvanja, koje osobno posvećenje nudi naprekidnim i često skrivenim i nepriznatim radom u modernoj gubitnici života. U ovoj godini naši somaritanski red bit će još milosrdniji i podržavat će, zar ne?

U to je "Na dobro nam došao Božić! Novo ljeto bilo nam eretno i baričestno!"

U Splitu, 15.prosinca 1971. UREDNIŠTVO

- 1 -

R i j e č U r e d n i š t v o

Jači "Odjaci" se nisu bili već skoro pola godine. A toliko se je toga u međuvremenu modu naša dogodila, toliko toga bismo imale jedne drugima rođi...
Ovaj prekid smo kao i lani bile nekako unaprijed predviđjeli. Mislimo smo: lipanj, srpanj, kolovoz su mjeseci duhovnih vještina, savjetovanja i premještaja, pa će osobni kontakti sestara nadzorjivatiti glasilo.

Nekutim a nekoliko strana čuje se negodovanje u tom smislu. Želi se i traži da bi "Odjaci" bili više manje teđno fiksirani na određeno datume. Iza kratkog razmišljanja uđinili su nam da ti zahtjevi oprijeđani, pa često ih odsele da stojati ispuniti. Ako se što nepravidljivo ne dogodi, "Odjaci" će se čuti u svakoj našoj podružnici četiri puta godišnje, i to s r e d i n o n a i u j k a, l i p a j a, r u j n a i p r o s i n c a.

Prije, molimo, pošaljite najkasnije do 10. u srednjem mjesecu. Dakle, slijedeći prilosi bi trebali stići u Uredništvo do 10. prosinca. Ne zaboravite kod toga na skupne božićne čestitke.

I još nešto. Do seda smo "Odjake" slali, osim naše provincije i kuće matice, još samo u provincijalna središta u našoj zemlji. Od seda želimo slati i u ostale četiri u inozemstvu. Radimo bi nas kad bi iz svakog od osam naših provincija dobili iz života dotično zajednice barem kratki članak za naše "Odjake". Pogotovo molimo n e k r o l o g o svakoj tek prenijeti našu sestri. Sve nac te sanjte.

Malo biti pismo na jesiku dotične provincije, po čemu lako naći prevoditelja. Hvala! Dodate i da seda smo primale jedan primjerak glasila nekih naših provincija, ali to ne možemo pružiti svim našim kućama! -

Na sam Božić ove godine bit će 50. obljetnica početka našeg novakinja u Splitu. Od pet novakinja kojih su dobile redovnicijata u Splitu 1922. još su dvije na životu siliko odijelo u božićnoj noći 1922. Već su dvije na životu /s. Janje Maror i s. Ljutjana Kareljko/. Već se posele spremaju za proslavu toga jubileja. Naravno u prvom redu u cuhovu našu misiju.

- 2 -

Nova radna školska godina je počela. Sestre su u glavnom već svojim mjestima. Želimo svima radost u radu i obileti Božića blagoslov.

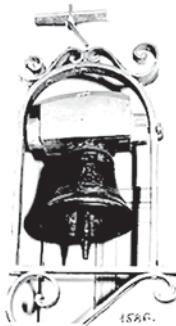
Svakim danom "pomožimo nositi teret jedne drugima"/kao što nam pokazuje naslovna strana "Odjaka"/.

Uz mnogo, mnogo pozdrava

Uredništvo

Split-Lovret, sredinom mjeseca rujna 1972.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOG SRCA ISUSOVIA
Školskih sestara franjevaka

S p l i t, Lovret - ožujak 1973/VIII.

Lovretske zvono zvoni

Idemo ususret Uskrsu. Uskrs - zvono!

Na neštoj stranici vidimo drevno zvono iz crkvice sv. Ciprijana, zvono iz prvog obitvališta naših sestara u Splitu. Korište su nam ga pobožno franjevačko trećoredice ku kojima su došle naše prve sestre. Ono je dugo i duge godine pozivalo na dnevni red, pozivalo na hvalu Božjeg imena skrozno i revne stanovnika samostana sv. Ciprijana. Poticalo na dobro. Dvalo mogu dobru misao. Uzdizalo pamet i srce Bogu. Odgojilo tjeskobu. Radelo vredinu i radešt. Pozagalo nositi teret života. Učesivalo na ljepotu života reda, odricanja i žrtve.

Naše sestre su ga ponijele kao najveću dragocjenost u svoj novi dom na Lovret, gdje ono nastavlja svoju službu već sedam desetljeća. Nastavlja službu posrednika Neba i Zemlje. - I svakog od nac je draga svetinja. Ono je vjerni drug našeg reformističkog života. Njegov glas nas budi na novi dan, poziva na dnevne molitve i vježbu. Odvodi na noćni počinak. Njegovim svetim zvucima prateće stupale smo s vijencima na glavi i naprijednom svijetlošću u ruci pre oltara da se velikodušno i neoprovjedno predamo Bogu. Ono je svojim jecajem otpratiti naše srce i našu dušu u pripravi za

G r e t a n U s k r s !

Neka bi taj njegov glas ponio naše želje i čestitke svim prijateljima i dobrobiteljima našim, svim sestrama našo Kongregacije od Rima do Cu-lu-pija. Časnoj majci i majci Vikanici, pozdrav!

Svima nam bio radostan, milosti pun i sretan Uskrs!

L o v r e t s k o z v o n o z v o n i . . .

Uredništvo

Split, Lovret, ožujak 1973.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - lipanj 1973/IX.

- 1 -

R i j e k U r e d n i š t v a

Krađi naše dane naše brojiti
da steknemo mudre srce." /Ps.90/

Ljetni slučajevi povosuju nedusobno ljude mnogo više nego
nepradočniji i najtublji događaji, najljepši blagdani i naj-
draži susreti...

Učestale serti u poslijednje vrijeme među nama bez sumnje su
imali sličan učinak, iako su posebno prorijedeni naši redovi,
osjećaj ne se još bliže jedna drugoj. Naše su mislijedinstv-
enje. Upućene smo sigurno više nego obično jedne k drugima,
k našem zajedničkom zecaljačkom poticalištu, a posebno k našem
zajedničkom cilju - vječnom smirenju a kriju Očevu.

Na načelnoj strani denosimo ovoga puta sliku naše sestrinske
grobnice na Lovrincu. Motiv nam se nekako sam od sebe namet-
nuo.

U nepunih osam mjeseci otvorila se ova grobnica pet puta, a
u same dva mjeseca pricila je cijelo triju naših sestara.
- A onda kao ničada do sada zaradale serti roditelja sestara
i težki smrtni slučajevi među najbližom rodbinom. Tako i ne-
hotice živimo u svjetlu smrtne svićeće. I kolikogod smo iz-
kreno potreseni pojedinim slučajevima, ovo nas osraćuje ne
zbunjuje niti uzneniruje. Mnoge već imamo toliko znanih i
blizih srca s onu stranu groba da nas nisao na sart može
lako unijeti u dušu toplinu nade ponovnog susreta. I emisac
za pravo vrednovanje stvari, osoba i događaja. Pomoci nam
prema Muslimstu - provo "brojiti naše dane da steknemo mudre
srce."

U tim mislima srdačno pozdravljaju svaku napose

Sestre iz Uredništva

Split, lipanj 1973.

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA

Split, Lovret - rujan 1973/IX.

- 1 -

R i j e k U r e d n i š t v a

Lipanj, srpanj, kolovozi! Mjeseci puni sunca, topline, du-
hovnih vježba, dogadjaja...

Cijela Provincija ili gotovo cijela prodefilirala je Lov-
rotom. - Uz svu vrubinu i crmarinu kod nas je sve vrv-
jelo od Života. Sestre s područnica bližih i daljih, ses-
tre iz Rima, sestre iz drugih naših provincija, svećenici
- vodje duhovnih vježba, svećenici - predavači koji su
pretevali pripovjavnica za vječne zavjete, odlažak u Šuk-
šić i vraćanje, vanjski samostanski sestri i prijatelji,
rodbina sestara, sakupljanje i razilaženje vezano uz duh.
vježbe, novi raspored razmjene sestara i njegova "je-
ka", sitna dječaci i njihovi roditelji koji mole i kume da
im često pridružimo dok se s pošta vrata. A nadasve izrazi
raspoloženja i zanose naših mladih uz njihove i naše ve-
liko trenutke vezane za ulazak u novicijat, polaganje pr-
vih, poleganje vječnih zavjeta...

Nekoliko najznačajnijih inješčaka od tog bogatog filma uh-
vatilo je, ponegda i nospretno, pero jedne ili druge se-
stre. I to evo donosimo u ovom novom broju "Odjeka" /"Od-
jeku" umnoženih prvi put na našem novom stroju - Bogu budi
hvala!.

I naši foto-amateri nisu mirovali. Iz njihove torbe iz-
dvajali smo jednu sliku za naslovnu stranu našega lista.
Fotografija nije tehnički najuspjelija, ali će nem sigurno
svima biti mila. To su naša novakinja se ovijecao i
svijecaju u rukama, neposredno pred svećenim ulesak u ark-
vu da polože svoje prve redovničke zavjete i prime redov-
ničko ruho /26. kolovoza 1973./

Po broju prisutnih i vanjskoj slavi bio je to naš ovogodišnji blagdan prvoga reda, iako je poboznosti moglo biti više negdje drugdje. Svećenost obreda i srca što se
čitula u očima svećenicice budila je u svima nama samo sve-
te misli. Kožn'čo nam i sada pogled na njih probuditi u
sercu ponjedje zadnjemuču revnost, volju za nezbidičan rad
u novoj radnoj godini, na novoj ili staroj dužnosti, a
obnovljene odluke upaliti ponovo svijetu na strmom i kat-
kad slabo osvijetljjenom životnom putu.

To sebi i Vama, dragu sestru, žele uz tople pozdrave

Vane

Split, rujan 1973.

sestre iz Uredništva

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVa
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - prosinac 1973./XII.

Riječ Uredništva

"U se vrime godišta
mir se svitu navišta..."

Sveti božićno otnjstvo ponovno će nas povezati u iznajničnoj molitvi i vjeđanju. Ponovno ćemo se naći na okupu u svetoj božićnoj noći.

Dak su obitelji selene, redovito se stvarno svim členovim skupljaju za toj dan - jedinstven u cijeloj kalendarskoj godini; obnavljaju se prošli dani, dani djetinjstva koji nisu se uvijek tine lijepe i svijetli. A kad obitelj pronađe, onda je to šesto nemoću, onda se to dini samo u tisicima. Ali zato to nije manje smašno. Dapača po jednom budnu parodokcu /a koji parodoka nije čudan!/ oni što su dalji, bliži su domaćem ognjištu, očinjenom domu. Ne vjerujete? Pomicite samo na našu već dosta veliku redovničku obitelj! Tko će Lovretu biti bliži, tko će npr. više razrađljati o pojedinostima naše ponočke, naših sastanskih jaslica, razdraganog čestitanja u božićnoj. noći i o svemu ostalom u našoj provincijalnoj kući - sestru na splitskim područnicima ili naše sestre u Düsseldorfu, u Neunkirchenu, Misijačko pripravnice/u Parizu, u dalekom San Lorenzu...?

Netko više netko manje, ali jedno je nepobitno: sve smo tada zajedno. Sveka da gdje ona bila - znamo je iškustva - proti čokonje naše ponočke, veselo spremanje i kitenje borova, prati naše novakinje i kandidatkinje u veselju božićnoj pjesmi. Sterijo sigurno misle i na malu samostančku protponočnu procesiju /koju više nema/, kad su se svrđeno, u plaztevu obučena, u čutnjici svrštavaju na samostanskog hodniku da isprato dragi kip maloga Isusa koji bi naša provincijalna pobožno pred svima nosila da ga na ovilenog jantuku i poštovanju i gauču položi na tvrdu planu, u jeslice pred Gospinim oltarom. Pogledajte ga na našicnjac strani! To je kip koji je dragi svjedok prvih naših samostanskih Božića, kip koji je protio svatim božićnim dana naše pobožnosti, naše radošti, naše našće običanja. Pred njima sakupljeno u blizini svotohraničiti uklasio smo u "Nova godina", puno čekivanja, lijepoj pisanova i dobrih odluka.

Pozdnjih godina: naša ga sakristanka samo položi na pripremljeni ležaj neposredno pred ponočku.

Jesućino je: kro najljepši simbol naših božićnih redonti i božićni univerziteti už želju da i ove godine što dublje doživimo veliki božićni misterij - misterij našeg otkupljenja.

U tom smislu želimo naziva s r o t a n B o ž i č: našoj Časnoj Majci, vrhovnoj vijećici, našoj centru u Rimu, svim sestrizama naših Kongregacija i svim osam naših redovničkih provincija. Svim dragim članovima naše Provincije kro i svima onima s kojima naš veđe ljubav, dužnost i zahvalnost.

- A Nova godina bila nam svima blagoslovljena! Napredovali svi u njih u mudrosti, milosti i dobroti pred Bogom i pred ljudima.

Vaša sestra iz Uredništva.

U Splitu, na blagdan Bezgrešne 1973.

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVa
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - travanj 1974/XIII.

- 1 -

Riječ Uredništva

Sve što raste, na čini buke!

Poulijednji mjeseci /od Božića na ovazu/ protekli su nam bez posebnih događaja, bez glasnih riječi i sastanaka, bez putovanja, bez većih odalažaka i dolazaka. Tiho!

Ali zato su možda bogatiji. Sadražniji. Jer, poznate je istina: Sve što raste, ne čini buko!

Ovo su mjeseci sabiranja, rosta, spremanja za dugu godinu koja je pred nama.

Zivot u novicijatu možda je jedan od najrjeđitijih simbola "rasta u tisini". Ta, redovito najpuniji, godina redovnice provodi se u sjeni, u sabranosti, da se lakoši i nezmetno raste! Zato smo uz ove "tibe mjeseca" i uz tihu kariuzu, pripremili za Uskrs, donijeli sliku naših novakinja.

A onda novakinje su i sicebilo najrevnijeg provodenja u djelu svakog običaja, savjeta i pravila u našim zajednicama. Ono imaju i najviše vremena i mogućnosti i pomagali da se spreze i dožive svu ljopetu pojedinih blagdana liturgijske godine.

Kada smo i si sa više zanosa i sabranosti nego u novicijatu protile obrede Cvjetnice u maslinovom grancicom u ruči. Uđarone "svete ure" s gradskog tornja u prva tri dana Velikog Tjedna. Pripravili se dostojnije za pričest Velikog četvrtka! S više pobožnosti slijedili Isuna u Getsemansku u nađi na osviti Velikog petka moleći "svetu uru"! Kad nam se post učinio lakši i osimljeneri nego na taj Veliki petak, a liturgijski obredi toga popodneva potresniji! Kako dubokog odjeka su našle u našoj duži tada rijeđi i naspjev:

"Pod maslinom...
Ah, znači li srce što tu plaka
i krvav znoj što kvasi tlo?
Ze tobo kapljica je svaka
rubina svetih sto i sto...
Sva za spas tvog..."

Naporno, i temeljito prespremanje kuće i crkve nije nas umjalo nego nekako doprinjelo našoj nutarnjoj radosti i ponagalo i k onoj vanjskoj što se očitovala u našem zdušnom pjevanju u ukrano jutro...

"Nad je učito Spasitelj iz groba,
vesel' te ne, o kršćani!..."

Od topline onih dana živimo pokatkad i danas iako je našo poimanje života, pobožnosti, redovništva prošlo i svoj dugi razvojni put.

U znaku tog svetog raspoloženja želimo radost i mir od Uskrslog Krista svim sestrizama naše druge Kongregacije! Svim blizim i dragim!

Važe

sestre iz Uredništva

U Splitu, početkom mjeseca travnja 1974.

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - lipanj 1974/XIII.

- 1 -

R i j e č U r e d n i š t v a

"... pripravite svjetiljke svoje!"

Drago sestre!

Na dobro Vas dočna glavni blagdan naše Provincije!
Blagdan ljubevi Božjega Sina prema ljudima!

U znaku te ljubevi Šivico i djelujemo svaka na svom radnom mjestu, trudimo se kako znaju i možemo po svim našim kućama i filijalama - "s gorućim svjetiljkama u rukama".

Prvu inkru ljubavi prema Bogu i prema ljudima umalili su nam još u ranom djetinjstvu naši brižni roditelji i njetili je svojom brigom i ljubavlju. Po dolasku u samostan snasom razvijetljjenja, milosći i žrtve te iskra se razvila u plamen hranjenjem poukom i poticajima naših odgojitelja i naših starijih sestara. Taj plamen-svjetiljku ponijele smo u život, u svoj djelokrug, i nastojimo da trajno širi oko sebe topinu i svjetlost. Kad mogući požda porti mirno i sigurno u zatisu, a kad drugih je izložena vjetru i vrući koji prijete da ga usaglešte. Međutim i jednima i drugima je potrebno dolijevati čistoto ulje molitve i svakidašnje žrtve. Jednima i drugima je potrebno brem jednog sodišnja temeljito "čišćenje uljnice", godišnje duhovne vježbe. Svaka pak izm prigodu obeviti ih u provincijalnoj kući ili u njezinoj neposrednoj blizini. I tako prođene sve nimo dragog Kristovog lika na ulaznim lovretkim vrataima, lika koji je dugo stajao na glavnem oltaru samostanske kapеле i pretio sunčane i oblače dane naše Provincije i tako postao ne neki način njezinim simbolom.

Sada zajedno sa sestrom vrataricom i ino sviju prima svaku pojedinu na njenom godišnjem dolasku u naš zajednički dom da u njem potraži okrepnu i osvježenje.

Čekamo Vas otvorena srca.

U tom znaku još jednom:

Na dobro nam dočna glavni blagdan naše Provincije!

Veče

Sestre iz Uredništva

U Splitu, na blagdan Presv. Srca Isušova, 21. lipnja 1974.

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
Školskih sestara franjevaka

crkvica sv.Ciprijana

Split, Lovret - rujan 1974/XIV.

- 1 -

R i j e č U r e d n i š t v a

"Ne zaboraviti trudova
mrije svoje,
/Sirah, 7./

Na naslovnoj strani našeg klasičnog crkvica sv. Ciprijana, vozna uz našu samu francijsku trećorethinu - na vrhu donjinske Bođanske ulice u Splitu. - Na prvi pogled se zbumiš: upadni cilici na "orijentulu", Gospodin crkvu u Asisu, na kolijevku franjevačkog reda, i nakoči ti postano toplo pri srcu i duši. Pogledavo kćer saznaš da je ova crkvica sv. Ciprijana kolijevka naše Provincije. Sigurno te nije opoznala samo izvanjski oblik antičkog svetišta već je i duh Franjevinog svijetovanja njezinu unutrašnjosti i život novonastale Zajednice u sjaj tog svetišta. - Na glavnom oltaru nalaziš se vrijedna slika sv. Ciprijana, zaštitnika crkve i samostana. Danas ona više na kuru u našoj provinciji, ali još u Lovreću i podnjoša nra na naše sestre pionirke koje su naša njezina žrtvena i molitvama isprosile i pripravile ovo što danas imaju.

15. listopada ove godine bit će našimo rovnih sedam deconija otaklo su naše prve sestre započele svuđu djelatnost u ovom sunđanskom gradu, iza kojih su dan ranije stigli ja - za tadašnje pojavljenje - drako i bludnog sjevera. Svoj početak vozale su - kaže kronika - z jugutarju eukristijsku žrtvu u veloj samostanskoj crkvi sv. Ciprijana. Sestre su naime bile pozvane da obnove i posvetiti drugih trećoredica koji je bio na izdaju. Trećoredi su potvrdili da je izbor bio orešan. Od njih vih žrtava živjeli i mi danas. Od njihova žerga... Od njihova svjetla. Od njihova ljubavi. Od njihove poborničnosti. Stoga domo je na iskronim poslovanjima i z hvalinom ujetiti njih i probaviti na dan obilježenja s e d a m a s o t e o b l j e t i c e n i g h o v o d o l - t e u želji da nalgajuće njihov prijatelj i molimo njihov zagovor i za novu rednu godinu čiji prig nro upravo predstavile.

Crkvice sv. Ciprijana više nema. Gradski plan je zahtijevao urušenje. Na njezinu mjestu gledaš danas isloge modernog prodavaonice stakla i kristala.

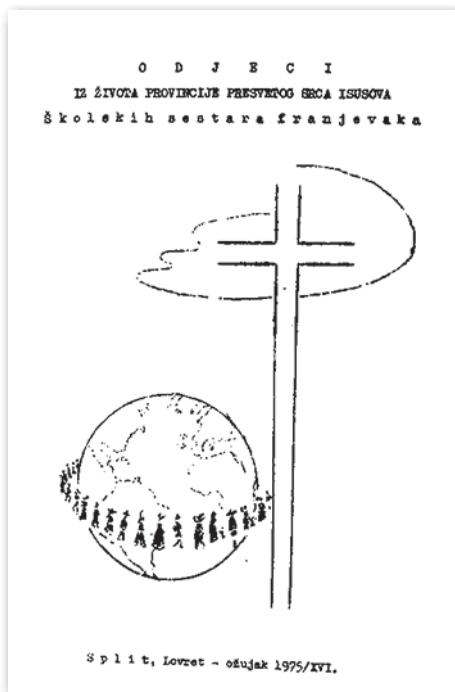
Vremena su mijenjaju. Ideali osterju. Ostaje stalnost i na preosjenjivošć. Onoga po kojemu je sve stvoreno. U svakom vremenu mora biti našo velike i lijepa: crkvice, staklo, kristal.

Vidimo je potrebitno. Gleavno da nia ne službu ljudima. I Bogu Stvoritelju ne čest.

A nvo naše usmjerenost jest - poštujuci vatu tradiciju svoga Reda, svu Kongregaciju i svoje Provincije - znati živjeti ovde i sad.

Evo i u ovim "Odmjecima" jedan nali i inješek tega života!

Split, na blagdan Uzvišenja Sv. Križa, 14. rujna 1974.

Riječ Uredništva

Najveći dio ovog broja "Odjeka" - kako vidite - posvećen je našoj najnovoj stvarnosti: našim afričkim misionarima, našoj misijskoj postaji u Lubwinji /Zaire/. I to sa željom da cijela nasa Zajednica podijeli radoši i briže tog novog velikog trenutka naše Provincije. Da se svi obradujemo ovom novom znaku našeg života. Da naša misija u Lubwinji bude vidljivi znak i onog nevidljivoga ili manje uočljiva što svaka pojedina od nas čini za širenje kraljevstva Božjega na zemlji, svjedočeći u prvom redu svojim životom Kristovu misao Otkupljenja.

Danas je prva nedjelja Došašća. - Naš Lovret je prava kočnica - puna radosnog zujanja: Danas je naš posljednji dan duhovne obnove za sestre juniorke, koje su se sakupile u raznih strana Provincije. Danas završavaju trodnevne duhovne vježbe za naše kandidatkinje. Danas je dan primanja u postulanturu devet novih postulantkinja. Danas je obnova zavjeta svih sestara koje su svoje prve zavjete položile /pred tri godine/ uz blagdan Bezgršnje. U jednu riječ: na Lovretu danas kraljuje život, na Lovretu je danas sunce, "visoki napon".

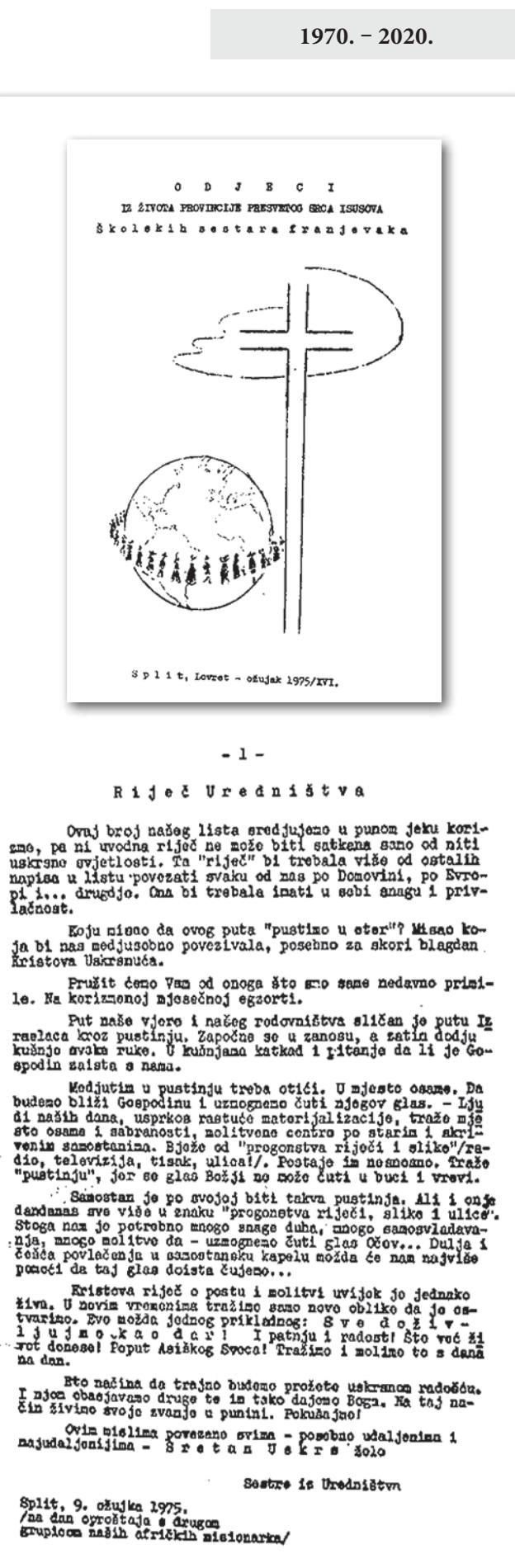
Neka ovaj naš list poneso u svaki kutić naše Zajednice dijeliti tog napona, i zasvjetiti svugdje gdje dođe: i to uime pozdrava i uime naše božidne i novogodišnje čestitke, koje bismo željele da stignu i tamo gdje "Odjeci" ne odjekuju, tj. svim sestrama naše Kongregacije, svim našim prijateljima i znancima. Svima - do zadnjih granica kruga zemaljskoga.

Promi glavnoj misli današnjeg našeg misnog nagovora želimo svima da u radionicu budnošću, u radionicu brijenju dodekamo dragi blagdan Božića. Da radošna budi danošta puna nadade bude cijeli naš život!

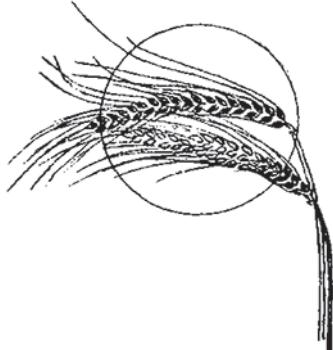
Nova godina 1975. bila nam blagoslova puma, a svaki njezin dan dao nam prigodu da donosimo Kristovu radost svima s kojima živimo i koje susrećemo!

Vaše sestre
iz Uredništva

Split, na prvi dan crkvena godine, 1. prosinca 1974.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret – lipanj 1975/XVIII.

- 1 -

Riječ Uredništva

"Htjeti pod svaku cijenu biti most ljubavi između Krista i naše braće", tako stoji napisano ispod sličice koja nam je slučajno pala pod ruku i koju evo donosimo na našnoj strani našeg glasila.

Htjeti pod svaku cijenu biti most ljubavi između Krista i naše braće! Snažna i privlačna definicija za svakoga kršćanina. Za redovnicu pogotovo! To daje draž i ljetu našem životu. Čini nas sretnima.

I naše provincijalno glasilo je most, most koji nas međusobno veže – razasute na sve strane svijeta. Preko toga mosta šaljemo Vam i sada iz uredničkog koša vijesti o svemu važnijem! Što smo posljednjih mjeseci doživjeli u našoj provincijalnoj kući – jer, nažalost, od drugdje ovog puta nismo dobile priloga./izuzev pisama misionarka koja nije bila upućena baš "Orijecima"/.

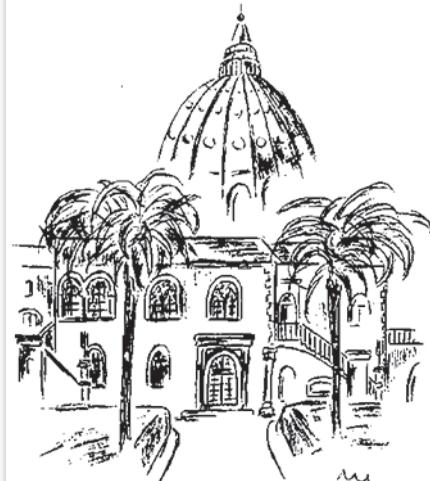
Pomozite nam, drage sestre, uvršćivati i uljepšavati ovaj naš zajednički most!

Svakoj napose u to ime mnogo sestrinskih pozdrava i želja!

Vaše sestre iz Uredništva

U Splitu, 15. lipnja 1975.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret – listopad 1975/XVIII.

Riječ Uredništva

Rujanski broj našega glasila stiže evo sa zakašnjenjem. Ne zadržate nam: uzroci su svira poznati. Ovogodišnji završetak kolovoza i prva polovica rujna protekli su za našu Zajednicu u posebnom znaku: u znaku generalnog kapitula – s kojega Vam donosimo pozdrav. Pozdrav od č. majke i sestara članica kapitula sakupljenih iz svih naših redovničkih provincija. Pozdrav i poziv na zajedništvo, na međusobno pomaganje u ostvarivanju idealja za kojim smo krenuli stupajući u redovništvo i birajući baš ovu redovnicu zajednicu da u njoj ostvarimo u što savršenijem izrazu svoje redovničko posvećenje.

Uz posao oko Konstitucija imale smo prigodu da se međusobno upoznamo i bližimo. Imale smo prigodu da se zadivimo nad vjerom i vjernošću pojedinca. U čovjeku se redjala radost da si susretra ovo ili one, da si član tako velike i još žive zajednice, koja ima svoje korijenje i mladice na sve strane svijeta, u raznim kulturama i civilizacijama. Ugodno se osjećati dijelom takve zajednice. Radostan si i ponosen. Eto, tu radost i ponos željelo birno podijeliti s Vama.

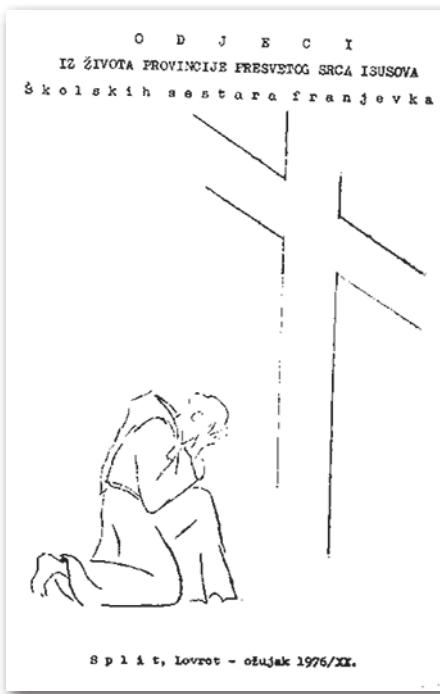
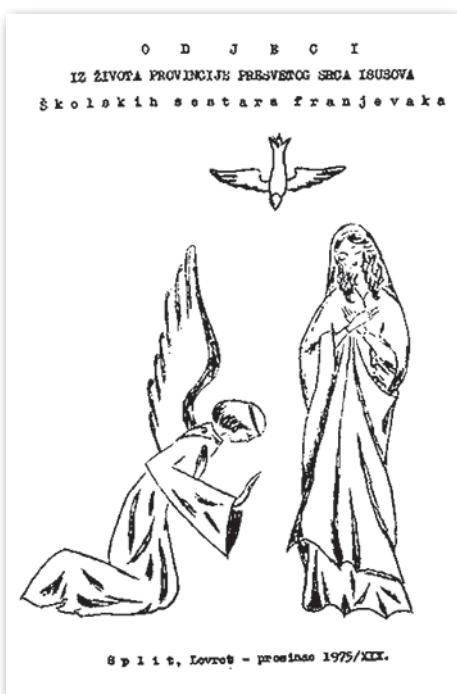
U konstitucijama nije se nešto posebno promjenilo ili nadodalo. Tek pokoja nova misao ili formulacija. Ali sve se je zajednički pretresalo, raščlanjivalo i produžljivalo: važno je da sve novim arcom prihvativimo i novim duhom izvršimo. S mnogo novog zanosa i žara. Žara koji bi nas povezivao i uljepšavao naše zajedništvo.

I ovaj broj našeg lista neka bude točno barem mali obol.

Toplo Vas sestrinski pozdravljavaju

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na blagdan sv. Franje,
2. listopada 1975.

Riječ Uredništva

"Gospodine, ne dopusti da danas ikoga rašalontimo, već da radost donesimo svima koja ćemo susretati."

/Iz časoslova/

Nalazimo se u godini velikih jubileja; Sveta godina, Hrvatska marijanska godina, početak 750. obljetnice Franjine smrti. U atmosferi koja nas okružuje osjeća se nešto svecana, nešto što obvezuje. Nadamo se da će nas te obljetnice još više međusobno približiti i povezati. Pomogni nam da još bolje vršimo ono što je bit mnogih staze: navješčivati radosnu vijest - poput Andjela, pružati Kristu svijetu - poput Marije. I to svaka na svom mjestu, svaka na svom poslu, svaka na svoj način.

Razveseliti svojom pojmom i svojim vladanjem koje će odražavati mir i zadovoljstvo djeteta Božjega.

Razveseliti svojom riječju, koja će biti riječ razumijevanja i utjeche.

Razveseliti svojom ljubežljivošću, svojim osmijehom ohrabronja.

Razveseliti svojom požrtvovnošću, svojom spremnošću na uslugu.

Razveseliti svojim zanimanjem za buduće potrebe i buduće patnju.

Biti vidljivi znak Nevidljivoga.

Možda ćemo i proko našeg glasila razabrati ponegdje kako sve to drugi žine, pa se sami nadahnuti za dobro. Donijeti radost zajedništva - to nam je želja i namjera.

Svetih božićnih dana crpet ćemo snagu za izvršavanje Andjelove i Marijine misije razmatrajući u molitvi misterij Božića.

Nova godinu 1976. počeli i dovršili u imenu Gospodnjem zajedno s nama, svi Vi - dragi naši čitatelji.

"Gospodine, ne dopusti da danas ikog rašalostimo, već da radost donesimo svima koja ćemo susretati."

Važe sastro iz Uredništva

Split - Lovret, Decembar 1975.

Riječ Uredništva

Prvi mjeseci kalendarske godine redovito su mjeseci bez velikih dogadjaja. Tako je obično. Međutim ovoga puta ne bismo se mogli reći. Kako se radi o izvanrednoj godini, onda je u njoj mnogošte iznimno.

Rad na osmišljavanju franjevačke godine podigao je medju nama valove koji bi se trebali osjetiti i na najudaljenijoj obali naše Zajednice. Pratimo tisak i dogadjaje Crkve u Hrvatskoj, o tom raspravljamo, i s tim živimo.

Naš veliki sveti Zenijak i njegova beatifikacija posebno je draga tema. Pao je i prijedlog da i prva otvorena kapela u Provinciji bude posvećena Njemu. -

Zatim hodočašća koja vode pokraj nas na Gospin Otok u Solinu kao i sve što je vezano s tim našim prvim Gospinim svetištem i narodnom kraljicom iz davnih vjekova privlači našu osobitu pažnju i ljubav. Mi ovdje u Splitu i okolicu spremne smo na svaku način moguću pomoć organizatorima naše svete godine, koja bi trebala biti godina ispaštanja, pokorice i tahnala uz 1300. godišnjicu našeg pokrštenja. Zahvala i molba. Nadamo se da ćete i Vi naoko zajedno s nama imati otvorena srca i duće za sve što se u tom smislu bude oko nas dogadjalo i pred nas stavljalio. Obavijestit ćemo Vas o svim eventualnim zanimljivostima, a računamo i na Vaše izvještaje, tako da bi mnogo toga lokalnog i privatnog postalo općim dobrom.

Nalazimo se u jeku sv. korizmonog vremena, vremena povučenosti i razmišljanja o kriju i patnji. To odudara od bavljenja spomenutim veselim dogadjajima i obljetnicama. Oduđara, ali samo naoko. Sve je naše, i franjevačko, i marijansko, i narodno, u znaku misterija patnje, u znaku Krsta Kristova u kom je snaga, pobjeda i uskrsnuće naše. Poput Franje i drugih Božjih ugodnika naziremo i tražimo u patnji njezin otkupiteljski smisao, pa ćemo i dalje uza sve potičkoće osobne i zajedničke "nositi u njedrima radosti zlatni ključ". I to ne samo stoga "što je svijet lijep, a život dar s neba", već i još više stoga što smo djeca Božja i baštinici nebeskog kraljevstva, jer nas, poput Krista, iz svih patnja čeka uskrsnuće,

Da svi zajedno očivimo vjeru u uskrsnuće, i da naša vjera bude glavni uzrok naše radosti - u imu ovogodišnje uskrsne čestitke - poruka je i Selja

Važe sastro iz Uredništva

Split - Lovret, 31. ožujak 1976.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovrat - lipanj 1976/XXXI.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovrat - rujan 1976/XXXI.

Riječ Uredništva

"Misli su Srca njebove od koljena do koljena
nad onima koji se uzdeju u milost njebove;
da ih od sveti život spasi,
da ih hrani u danima gladi" /Fa 33/.

Provincija smo Srca Isusova. Srcu Isusovu posvećena je kapela naše provincijalne kuće. Naizmimo ne u osmini blagdana Srca Isusova. A car blagdan bio je u vrijeme našeg glavnog ovo godišnjeg easterka – provincijalnog kapitula. Sestre kapitularke i ostre predstojnice su - u izravnu duhovnih vježba i raziskivanju vježbi istinsko - razglasileći i način nove konstitucije pokušavajući uđinuti ih bližine, slasuci nove provincijalne stute potražiti tako još jednom svoje mjesto i svoje dužnosti u Crkvi i u ekonomiji opasanja - što mora biti glavna briga svake od nas ako ne želimo izgubiti svoj identitet zene, kršćanke i redovnice.

Članovi smo Crkve. Crkva u malom svaka je od nas.

U rana vremena kršćanstva Krista su najradije predstavljali kao dobrog Pastira koji je htio otkriti misli srca Božje i u njegov plan milosrda. U posljednja stoljeća jedna druga slika dolazi još lakše put do duša, slika otvorenog boka Isusa na kriju, izraz najuvrđenije ljubavi. Is tog probodenog boka izidi će krv i voda - što je ujedno znak plodnosti Njegove trte, jer je to izvor iz kojeg su nikli sakrasceni Crkve. Taj otvoren bok je simbol čuda ljubavi Božje za nas.

I promatrajući ga jedni duju prije svega nov na ispašta nje, zaknadu, za grijeha ljudi, drugi dolaze "erpati radost našim živim izvorima spasenja" dok traže napokon "čudina uprtim u Ženu" da pažnju da ih pouči kako će ga prepoznati u svojoj bršći".

Zajedno s majkom Crkvom pokušavaju svaka u sebi - barem u najmanjem obliku - ostvariti sve te tri uloge.

Gospodine, slaveći Srce Tvoje ljubljenog Sina obnavljajuće žudeca Tvoje ljubavi prema nama. Učini da primimo is toga božanskog izvora obilje milosti za sebe i za druge.

Važe sestre iz Uredništva

Split, 30. lipnja 1976.

Riječ Uredništva

Svakoj našoj sestri, svakom našem čitatelju željimo radostan pozdrav sa zajedničkog jubilarnog slavlja.

Ved je toliko toga napisano o obo naša velika narodna jubileja, pa ipak se osjećamo dužnina da i kroz ovo naše obiteljsko Glasilo, barem u nožnatnom opsegu, izvršimo savjet "... kajte braći što ste čuli i vidjeli!".

Ova godina, posebno tri ljetna mjeseca bili su bogati i prigotati. Nudili su i nam mogućnost latinskog obogašenja. Uz uobičajene međusobne sestrinske susrete za vrijeme godišnjih dužnosti vježba imale smo prigodu vidjeti, čuti i doživjeti mnogo lijepog i neuvjekađenog. Susretale smo se sa ljudima iz svih krajeva naše domovine. Mogle smo im pružiti gostoprимstvo u najrazličitijim oblicima, što nam je bila posebna radost. Kontakti sa ostalim našim sestrinskim provincijama još više su nas zbljžili.

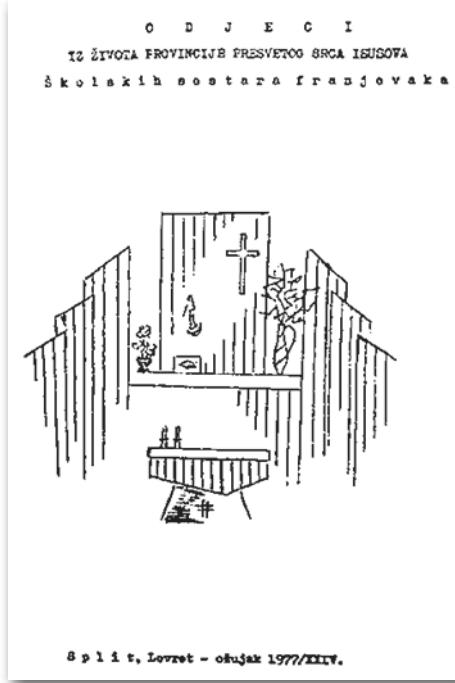
Duhovne vježbe, redovnički tjedan, dolazak raznog hodočašća, ali nadase marjološki kongres i završna svjeđanost u Solinu, sjeđa su u posebnom svjetlu oživjela davnina stoljeća i pružili su nam mnogo: otvorili su nam bogate riznice vjerskog života našeg naroda. Sestrice smo još jednom da u vjerskoj i narodnoj prošlosti možemo naći snage za dostažnu sadarost i budućnost. Osjetiti se mogao sveti ponos i obnovljena snaga da se ponovo započne.

Na širokoj livadi ovogodišnjih događaja svojevrsnog "splitskog ljeta" ubrzo smo nekoliko stručaka, pa Vam ih evo nudimo na pogled i pobudu.

Još jednom svima radostan jubilarni pozdrav!

Važe sestre iz Uredništva

U Splitu, mjeseca rujna 1976.

Riječ Uredništva

Sastanci i proslave uz ovogodišnji franjevački jubilej dosegli su svoj vrhunac. Možda bi dobro bilo srediti dojmova, dojiciti odluke. Teško je za to naći pogodniju vrijeme od adventskih dana i božićnih blagdana koji nadolaze.

Sjećamo se da je prve jaslice naspriječ baš sveti Franjo u božićnoj noći 1225. u Greciji. I to iz višodnevne potbine pripreme. Zorno je htio predčiniti i doživjeti Kristovu ljubav koja se očitovala u siromaštvu i poniznosti Betlehema. U Greciji su prave jaslice, prava slama, živi vol i magarac. Kamenita pećina tihog Grecija, čuma i zaspala zimska priroda imale su biti okvir tog neobičnog sastanka. Sa svih strana na graule su pobožna skupine sa svijetljicom i bakljima i još više razvijetlili ovu najsvijetliju noć u godini. Zaorila pobožna pjevama. Duboko gauće i čudovita radost ispunili su srca svih narodnih.

Dojmovi tog jedinstvenog događaja nisu izbljedili kroz stoljeća. I danas su poticaj za zorno obnavljanje betlehemskega misterija.

Svi se još sjećamo radoznih Božića svoga djetinjstva gdje smo u zanosu uz jaslice prečuvali postira i krojivo, vola i magarcu, Mariju i Josipa, ali naduće sirozačnog Boga na slami, koji je na zemlju sjećao radi nas.

Ta radost, samo mnogo dublja, prenijela se na naše sastanske Božiće, koji su i dalje bili srodišnja i najljepša točka cijele naše godine.

Ne bi li bilo lijepo da u ovoj Franjevičkoj godini tu radost obnovimo na poseban način. Svaká bude zajednica i malo i velika da bi bila trajna slika događaja u Greciji. Trajam dozvane nadine da i mi svi i svi oni koji su sponzori to događje i što intenzivnije doživljavaju Božje misterije i od njih črpimo snage za dnevni život pripravljajući se za onaj drugi koji ne prolazi.

Tako kod Iousovih jaslica, kad te uvijek nova Tajna osebiti ćemo uvijek novu radost. Upućujemo na njih i drugo.

Drage sestre i svi Vi do kojih dopiru naši "Odjoci":

Radostan Vam bio Božić!
Kristovom radošću Vam bili protkani svi dani nastupajuće 1977. godine.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, Advent 1976.

Riječ Uredništva

Na naslovnoj strani donosimo skicu oltara naše nove kuće u Zagrebu. Posljednjih tjedana smo kao Zajednica materijalno i misačno vezani za nju. Svaka je uključena u nju svog direktnog ili indirektnog truda. Pa je vjerojatno svi želimo vidjeti i moliti da u njoj vidi "zdravlje, čistoća, pobjeda, kropšt, poniznost, dobrota i blagost i potpuno izvršavanja zakona."

Tu bi trebno biti - ono što je do sada bila kuća u II. Maksimirskom naselju - Lovret u malez. Tu se spremaju naše mlade za život. To je kuća prolaza, ali u prvom redu kuće formacije. Osim nekoliko naših stalnih učenica za nju će biti većani raz i tečajevi i seminarji. Sve što posače stalnom odgoju, sve što pomaže obrazovanju i sazrijevanju. Zrlost se doduće ne pestiže samo školom i izobrazbom, ali one joj bitno pomazu.

Sazrijevanje, zrlost! To su riječi koje se dandanas sedu nama tako često spominju. Samo što pojedinci pod zrlosti podrazumijevaju?

Iza duljeg razumljivanja i promatranja ljudi i događaja dođi ćemo do uvjerenja da:

Z-r-e-l-o-s-t znači strpljivost.

Zrlost je nezabidljivost koja odgovara potrebama drugih.

Zrlost je sposobnost sudjeliti se u nougodostima i razdaranjima, a da se ne pošteže ogorčen.

Zrlost je znati iskazati svoje nešlaganje a da kod toga ne budeš neugoden.

Zrlost je poniznost. Umjeti priznati: Pogrješila sam.

Zrlost je znati se odlučiti i odluku izvršiti prihvatajući punu odgovornost za ono što iza toga slijedi.

Zrlost znači držanje riječi Bogu i ljudima.

Zrlost je sposobnost živjeti u miru sa onima koje ne možete promijeniti. Ona znaci mir, re se za sebe nugo i za one s kojima živimo i život kojih ulazi u naš život.

A tež mir i ta zrlost stiče se samo stalnim redom na sebi, traženjem rasvjetljjenja u naravnos i vrhunarskom planu, samosvladavanju.

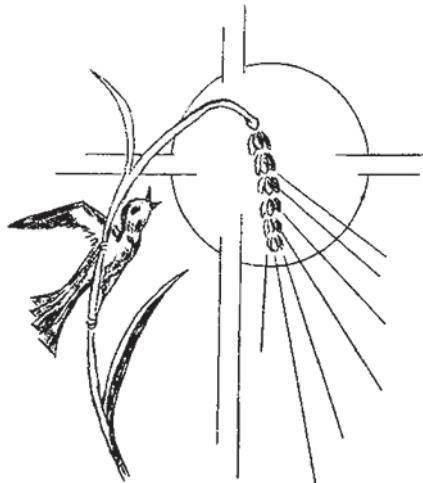
Po trudu i nastojanju, po kriku i trpljenju do - **M-i-r-a**, do **z-r-e-l-o-s-t-i**, a jednac do svjetlog uskrsnuća!

U smislu tih razmišljanja, drage sestre, kreću se naše uskrane želje i čestitke za Vas.

Vaše sestre iz Uredništva

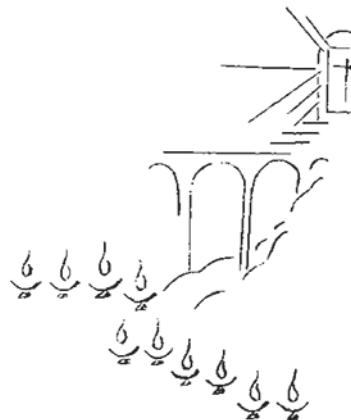
Split Lovret, 31. ožujka 1977.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - lipanj 1977/XXV.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
Školskih sestara franjevaka

Split, Lovret - rujan 1977/XXVI.

Riječ Uredništva

Hodočašća, izleti, odmori, putovanja, susreti, sastanci, zborovanja, glasne obljetnice... Sve je to znak našeg vremena, a posebno ovih ljetnih mjeseci. A znakove vremena treba prepoznati, poštovati, iskoristiti.

Ali to treba spojiti sa činjenicom da čovjeku kršćanini, redovniku pripada ipak samota, povučenost, sabranost, molitva. Tišinu i molitvu ne može nitiko zamijeniti. One su nužne komponente kršćanskog i redovničkog života. Bez njih nema ploda, uspjeha, blagoslova. Znati čitati znakove vremena, ali i obdržavati ono bitno, nepromjenljivo u svim vremenima.

Pokret je znak života. Naša vrijeme naglašeno gura u neprestani pokret. Stalno biti aktivan. A kod toga treba dijeliti šakom i kapom, riječju i osmijehom, savjetom i uslugom. Na hodočašću, izletu, putovanju, sastanku, odmoru... A odmora kod kršćanina, kod redovnika, zapravo nema. Samo mu to prigode sa bogatije sakupljanje. Da se onda može više davanji. Bolje davnati. Velikodušnije davati.

U kontaktima s drugima učimo se vođoj ljubaznosti, uslužnosti, gostoljubivosti, popustljivosti, skromnosti. Mnogo toga lijepoga vidimo i doživimo. A da možemo i mi druge obogacivati, treba se krijepriti zrnjem s Vjećnjom klasom.

Posebno to vrijedi za ove "otvorene", ljetne mjesecce kad smo više nego inače na vjetrometini, u akciji, u davanju.

I kad budemo imale mogućnost izbora, znajmo izabrati u dovoljnoj mjeri i tišinu, sabranost, molitvu, misu, pričest. ~ Krijepriti se zrnjem s Vjećnjom klasom, jer se od njeg prim je zalog uspjeha i snaga da u svim okolnostima rasteno u onome što jeamo.

Vaše sestre iz Uredništva

Split-Lovret, na blagdan sv. Ivana Krstitelja,
24. lipnja 1977.

Ekako se to redovito nađe u rujanskom broju i ovog puta "Odjeci" donose najviše dojmova sa duhovnih vježba, zestrinske jubileje, opis ulaska u novicijat i svečanosti zavjetovanja. Nadamo se, eto, da će mnoge ponovo čitajući obnavljati sretne i bogate trenutke i tako učvršćivati već stvorene odluke o našim odnosima prema Bogu i prema čovjeku.

To u prvom redu vrijedi za naše novo-zavjetovane sestre. I to obnavljanje može biti dragocjeno dolijevanje ulja u svjetiljke našeg srca i duha, simbole naše revnosti i žara, simbole naše budnosti u izvršavanju naših redovničkih zavjeta.

Na ovogodišnjem Redovničkom tjednu koji je održan u Zagrebu koncem kolovoza i početkom rujna raspravljalo se posebno o jednom zavjetu, o redovničkom siromaštvu. Cjelokupni materijal tog velikog susreta izidiće naknadno. A dok to dopre do svake od nas, sigurno je poželjno dati barem nekoliko od mnogih i zanimljivih misli koje su nam ponudene na zasmrađivanje i pobudu:

Siromaštvo je nužno povezano sa odricanjem. Kakо ćemo svjedočiti siromaštvu ako nam beš ništa ne manjka, ako nam se ništa nešte ne uskrati?

Redovničko siromaštvo mora biti znak, a svaki znak mora biti prepoznatljiv, inače nije znak.

Redovničko siromaštvo moralo bi biti u svojoj biti darežljivo. Ono ima smisao samo ukoliko je usmjereno na druge.

Živjeti siromašno o novidljivom Bogatstvu!

Trebali bismo biti proroci, koji proričemo budući život tako da već sani živimo taj život.

Covjek čovjeku – dar! Jesam li ja doista drugima dar? Siromaštvo je moguće primiti i znati dati. Darivanje i siromaštvo idu usporedno. Sto daješ tvoje je, što za se zadružiš, zauvijek je izgubljeno.

Možemo uviјek darivati barem osmijeh i dobro raspoređenje.

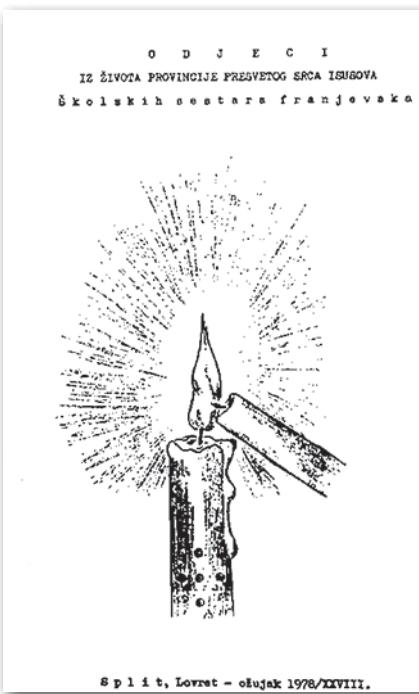
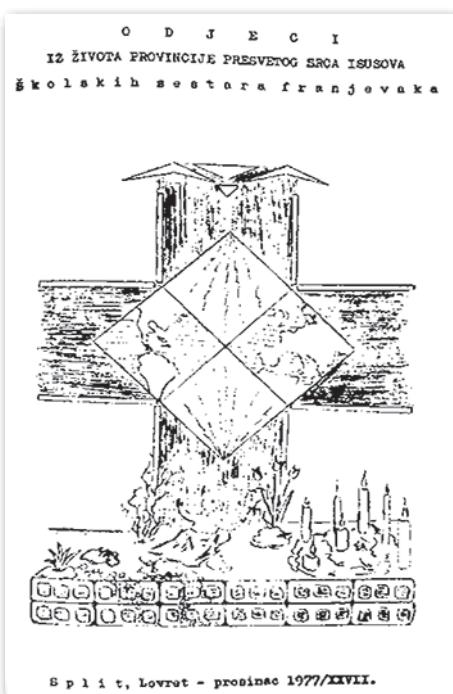
Kako doći do evandeoskog siromaštva u našim zajednicama?

Ove bi misli mogle biti predmet zajedničkog ispitivanja na našim kućnim kapitulima.

U znaku ovih razmišljanja i njihovog provodenja u život želimo svima blagoslov i uspjeha punu novu radnu školsku godinu.

Vaše sestre iz Uredništva

Split - Lovret, 11. rujna 1977

Riječ Uredništva

Izkupljujemo zadano obećanje. Na našelovnoj strani deponimo skicu prelogodišnjih lovretskih jeslica. Na žalost nedostaju boje koje bi također toliko toga mogle reći.

Po ljubavi Presv. Trojstva, po Duhu svetom Božja Rijec je iz krila Očeva. Po krilu i krvi donosi spas i svjetlost svijetu do tada uronulom u temu. Utjelovo se Božja iječ na zemlji, koja "trpi i korovi rata" i "svijetlo se pokaze na zemlji našoj". Zemlja je predstavljena opokana. Tu su i vojskotine različite veličine i sijaja što bi trebalo biti slično nas sačin, našeg života. Ono osvijetljuju zemlju. Svinja koji im se približe dine trpiće manje zastrašujući, a evropske životu još sjajnijima. I to pod cijenu da name izgaraju.

Sve je tu novo i neobično za jeslice osim onoga glavnog: lovretskog Dialog Isuga, koji vać duga desetljeća u svetim božićnim danima žiri ruke na pozdrav i blagoslov svima koji LŽ vretu pripadaju: prijateljima, i razasutima, po svijetu.

Uslazio u godinu koja bi se, prema planu naše Kongregacije morala odvijati u pripremama na Plenarno zasjedanje na te mu Permanentne formacije - Trajni odgoj - temu uvjek aktualnu, ali "zastrašujuće zahtjevnu za ouvrezenu redovnicu".

Permanentna formacija očekuje od nas:

poučljivost
spremnost na suradnju
spasobnost vršiti nova traženja
poučivo tražiti putove zajedništva
spasobnost čuti Božju riječ
živjeti po Božjoj riječi
i dopustiti da nas drugi po toj riječi
proučuju i opominju.

Naše prelogodišnje jeslice u nekom vidu kao da ilustriraju taj zahtjev Crkve:

Tražiti uvjek načine za naviještanje Evangelijs novim sredstvima, novim slikama. Nouorno tražiti putove da se i same stalno evangolizamo, prodržavajući Evangelije u sebi, da ga sigurnije i suvremenije možemo dati drugima. I to najprije najblizim. Lijepo je kad su s nama zadovoljni oni koje slučajno suočimo. Ali dulje je lijepo i teži zadovoljiti one koji su nam blizu, koji dnevno žive s nama. I okušajmo stoga najprije u našim zajednicama olakšati i uljepšati "svjetot goranjiciju". Funina naše sedusobno ljubavi prelit će mo tada lako i na druge.

Da bi svjetlo nađe vođenice, nađeg života, bilo što slično svjetlu Krictovu dok ne u njemu posve ne utopi - želimo svakoj nađoj sestri. U tem smislu: Srestan naša bice. Božiće i Kristova svjetlost obesjedavala nam sve da ne More 1978. godine. I da bismo u toj svjetlosti spoznale vrijednost i potrebu našeg udjela u trajnom odgoju na vjerskom, duhovnom i općokulturnom - na osnovnom, provincijskom i kongregacijskom planu.

I da taj plan s pomoću Božjom izvršimo!

Vađe sestre iz Uredništva

Split-Lovret, Dođađe 1977.

Riječ Uredništva

"Ja sam svjetlo svijeta..." "Tvoje je oko svjetiljka tvome tijelu..." "Mitko svijetu, kud je užeće, ne stavlja u akrovište..." "Deset djevice uzoče svjetiljke svoje..."

Svijetla je značajni svetopisamski simbol. Ona je simbol načela vjero, načela ljubavi, simbol naša rovnosti... Svjetlu su za nas držali kod krštenja, držali smo je kod prve pričasti, držat ću nam je, nadamo se, u našem poslijednjem času, u našem prijelazu u vječnost. Do tega najvažnijeg trenutka, nekima možda nije daleko, a noki moraju još dugo hodati ovom temelju i protivjeti mnoge radosne i tužne, svijetle i tamne dane.

I ovaj broj našeg glasila donosi nekoliko takvih dana, nekoliko isjodata, nekoliko o d j e k a našeg života i rada - u znaku uskrane svijete - sibola uskrslog Krista.

Sigurno, najvažnije što se kod nas u međubroju dogodiće jest pochod naše Časne Majke u službenu vizitaciju našoj Provinciji. A zatim neobično zanimljive i originalne duh.vježbe u Odri za odgovorne sestre, duh. vježbe koje bi trebale imati odjeka u cijeloj Provinciji.

I jedan i drugi događaj mogao bi upaliti eventualno ugaoene ili pojačati već upaljene svjetiljke naše rovnosti, naše vjero i djelotvorno ljubavi, našo želje za obraćenjem, za obnovom.

Sa svake podružnice bila je jedna sestra na spomenutim duh. vježbama. Tako so jo u svaki našu zajednicu vratila jedna "svijetla" ponovno zapljena ili ojačana na plamenu Božje ljubavi kroz bogato dane duh. vježbe. Posrednim putem to svjetlo, taj plamčić, donesen je svakoj nađoj sestri, da bi onda svaka pojedina mogla svojom obnovljenom rovnosti učiniti da i drugi izvan nađih zajednici gledajući nas i naša djela mogu osetiti da vjerujemo u Uskršnju i da od te vjere živimo. Možda se onda i u njihovim srcima zapali plamčić vjere...

Živimo već u ozračju uskrsnog misterija.

Dva su vidi tog otajstva: križ i uskršnjuće.

Cjelovitost našeg poziva zahtjeva oba ta vida. Prihvata timo sa prodajom dnevnog križeva, same prožete nadom uskršnjuće. Če su u nestojnju da budemo drugima "živjeća", da "buđemo drugima radoštan dar".

Jesam li to do sada doista bila? Pomogao nam Uskršli Spasitelj da to budemo barem od sada.

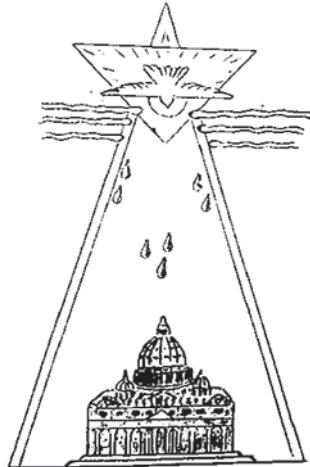
To je naša ovogodišnja uskršnja čestitka!

Vađe sestre iz Uredništva

U Splitu, na Gluku nedjelju, 12. ožujka 1978.

O D J E C I
IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
školskih sestara franjevaka

R i j e č U r e d n i š t v a

"Nešto lijepo za Boga"

Već tri mjeseca živimo nekako u joku i odjeku boravka naših misionara među nama. Iako smo mnogo u tom smislu čuli, vidjeli i doživjeli, dolikuje da se i naše provincijalno glasilo još jednom obuzre na taj rijetki posjet. Jer naše glasilo je naša kronika.

Sa o. Gabrićem poznamo se dulje. Neke ga od nas poznaju još prije njegovog odlaska u Bengaliju, a Majku odbačenih susretosmo tek sada prvi put. Vidješ je više od pola sestara naše Provincije: odjela je kod naših u Frankfurtu, nekoliko dana se zadržala u Zagrebu, bila je u Sinju i posjetila je Split. Neke su joj nosile sircmašnu putnu torbu, druge su je nastojale podvoriti, troće joj bile pratnja i duge sate puta provole s njom u – molitvi.

I svima nam je taj posjet bio dogadjaj prvog reda. O-sjetile smo susret sa božanskim. U njoj smo se nekako poklonile svojim idealima koje smo u duši donijele u samostansku zajednicu, koja bismo htjеле opet oživjeti, u potpunosti, radikalno.

Jedva da što ima u životu i djelovanju Majke Terezije je što u našim Konstitucijama ne piše. Samo ne piše u našem životu. Tržimo ono i divimo se onome što nismo u potpunosti same ostvarile. Dobar je znak – ta naša nostalgija. Poštovanje prema onima koji su postali simbol vrhunaravnog.

Zaključimo iz tog nešto konkretna:

Kod svakoga koga susretnemo, u svakom s kim živimo, pogotovo u svakoj susteri, potražimo ono što nas može oduševiti, nadahnuti, potaknuti na dobro, na idealizam koji nas često ostavlja.

Uzmimo moto Majke Terezije: svaki dan našeg života u večernjem ispitu savjesti potražimo nešto opljiva /barem nešto/ što smo taj dan lijepa za Boga učinile.

Možda nam dogadaji i članci iz našeg glasila za to budu poticaj, uputa, nadahnute.

Važe sestre iz Uredništva

U Splitu, na blagdan sv. Antuna, 13. lipnja 1978.

R i j e č U r e d n i š t v a

"Duh potpomaže našu nemot: ne znamo što da molimo kako valjat, ali sam Duh se za nas zauzima neizrecivim uzdascima" /Rim 8,26/

"Ne znamo što da molimo" ... "Duh se za nas zauzima ..." Pa ipak od nas se traži nastojanje, napor da spokroz ove ljetne mjesecce za naših duhovnih vježba, neke uz tovjanje itd. Sve to, nekako zgušnuto, zalaže se u ovom brojpljano eto i oporavljano fizičke i duhovne snage za cijelu godinu, katkada i za mnogo dulje. Kranice se tom neposebnom prolašću, živo živimo zadušnji trenutak okrenuti stražnjici.

Tražimo putove, molimo rasvjjetljenje. Duh Sveti je uvijek naše uporište. Ali On nam je nekada potreban, bliži. Blizi nam je kad su u pitanju veliki trenuci našeg osobnog života, života naše redovničke zajednice ili života Crkve.

Baš u ovom času prisutna su ta sva tri vida.

Jako smo naime u znaku biranja novog Svetog oca – ita kako smo u ljubavlju i molitvom doživljavali prijelaz u vječnost mudrog Pavla VI. U znaku smo početke nove ere u Crkvi. Potognimo molitvom novog glavi Crkve. On to od nas traži, da bi mogao biti ono što mi i svim ostali sinovi Crkve kao i cijelog čovječanstva od njega očekujemo.

Nalazimo se pred našim sastankom Plenarnog vijeća kad je itekako potrebna pomoć Duha. Da taj sastanak ne bude pura formalnost, već da – sakupljene sa svih vjetrova – potražimo i nademo sigurnije i ostvarljivije putove za novo služenje.

Na početku smo nove radne godine. Mnoge su na novim radnim mjestima. I opet nam je itekako potrebna pomoć i rasvjjetljenje Duha da ova naša godina bude sadržajem puna, mila Bogu, koriona ljudima.

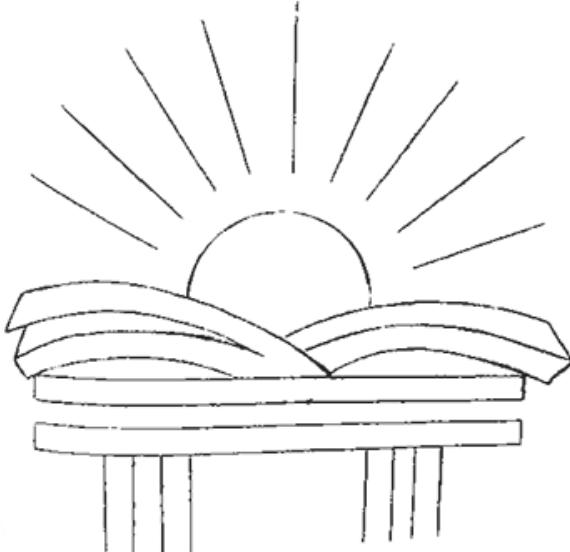
"Sviš Što vjero imaju
što se u to ufrage
sedam svojih dora daj!"

Uz srdačan pozdrav svima

Važe sestre iz Uredništva

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA
školskih sestara franjevaka

Split, Lovrot - prosinac 1979/XXXI.

Riječ Uredništva

Mir Vam i dobro, dragе sestre!

U taj Franjin pozdrav moglo bi se sažeti sve ono što je dogodjalo u Lomontu, kao i sve naše sestre koje smo za ovog

Budući da znate da smo mi obje misionice naše Provincija u Plesernom vijeću Kongregacije Članice uređništva našeg glasnika, s pravom očekujete ovog puta neku vrstu o d-rijala o našim mogućnostima i putovima na temu Trajnog edo-ekivanja. Njih je bismo odgovoriti Vašim

Donesimo Vam brige i probleme svih zajedničkih. Muhe i traženja malih zajednica u sličnim župama naše Zagore pa do onih u ajenci sjevernoameričkih nebodera. Od potreba zajednice u bogatim zapadnoevropskim gradovima do potreba naše okolnosti života sestara u Egiptu. Ali donesimo Vam i ljubav, vjeru i nadu cijele Kongregacije. Donesimo Vam radost sretra, radost međusobne povezanosti. Donesimo Vam padinu i velikodušnu gospodljubivost koju smo bile dionice kao dio naše velike Zajednice.

Što Vam još donesimo iz Amerike?

Spoznam da je ta zemlja spejl raznih kultura i rase i narodnosti; opaq strog i modernog, rasnih mnogih suprotnosti. Donesimo osjećaj da je ta zemlja sadašnjosti i budućnosti.

Pogledejte bolje sliku na naslovnoj strani članka. Tamo je izvezena zlatna nitica na avljanici antipedijske čika-koj hrvatskoj crkvi Srca Isušova odje dječaku naše sestre. Prenešeno je u našu hrvatsku provinciju Srca Isušova kao znak koji nas spaja. - Jaslice su odmihale Sunce što razvjetjuje, tamo po cijeloj kugli zemaljskoj, u cijelom dovjedanstvu. To Sunce nas povezuje, graje i prosvjetljuje.

Posebno smo tu osjetile za bogatstvo naše sestra u Lomantu. Specijalno smo još jednom i ponovili da je redovnički život ljubav prema Kristu. I da - želimo li u našoj napredovati - želimo neusprije ljubiti naš život. Samo tiva ljubav prema životu koji smo odabrali stvara potrebnu uvjete trajnog edekovanja, trajnog nestožanja da ostvarimo svaj ideal.

A budući je narav ljubavi da stalno reste u svojim rezultatima, da uvijek trazi novo matice dojavu, onda nam je akutno života i prihvatljivija ideja trajnog edekovanja. Ona nije pukotinjavačka starih oblika nego davajuće slijedeće noveme u onom što dolazi od Duha.

Tu ljubav i vjernošt u toj ljubavi želimo svima uz blag dan Božića koji će nam ove godine biti u posebnom znaku sestrice naše sestra svih naših devet provincija i naše Bliske regije.

Po milosrdnom Gru Božu našemu obajalo nas. Mir i dobro i sreća i vježbe. I upravilo noge naše na put mira!

Split, 7. prosinca 1979.

Vaše sestre iz Uredništva

O D J E C I

IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUŠOVA

školskih sestara franjevaka

Split, Lovrot - ožujak 1979/XXXII.

Riječ Uredništva

"Tvoju sort, Gospodine, naviještaš,
Tvoju uskrnute slavino,
Tvoj slavni dolazak iščekujemo."

Eto životnog programa svakog kršćanina. A zakon kršćana nema je biti misioner.

Po svom životu naglašeno protkanju Šeljcem za naviještanjem sarti Gospodnje; slave cijelogova uskrnute i nadom u njegov slavni dolazak posebni Kristovi svjedoci su ipak misionari, misionarke u ulazu misiju riješi.

Posljednje tri mjeseca naše Provincija je u nekom vidu bila u pohodima našoj misijoj zajednici u Luhwinji. Najprije smo se zajednički spremali na taj posjet. A onda se barem mislima i molitvama bilo za tom putu. A sada se na zanimljiv način deka svaka rijet u tamođenju misijom radu sestara. Sto ga i jest dobar dio ovog broja našeg Glasila je o kome i z Africi.

Očigledno se pozavarjava: "I ovdje su misije. Svudje mogu biti misije." Točno. Ne samo mogu nego i moraju. Inače smo promišljali i kao kršćanice i kao redovnice. - Međutim netko se nema naći da donese Evandelije onima do kojih to svjetošto još nije došlo. "Jer kako li će vjorovati u onoga za koga nisu čuli? Kako li će biti bez propovjednika?" /Etim 10,14/. Svaki narod mora imati svoje Cirile i Metode.

Iz zahvalnosti prema Eoru koji je našem narodu posao prva misionare još pred 13 stoljeća doliraju da nečito učinimo za ono narode koji još nemaju te milosti.

Saznajemo da je naša zastrička zajednica u Zairu jedina hrvatska ženska misijska zajednica svijeta. Ima pojedinčne sestare u drugim državama. Ali kao z a j e d n i c a - prva. Ponešene smo na to. I radozene. Međutim ta radost neće biti potpuna ako ostanemo jedine. I ako se naša zajednica u Luhwinji ne povrati. Izberi, Gospodine...

Ispunjavajući pak svoju životnu misionarsku zadatu tako "Rije da je Bog poslijao", ponudi čemo i pratiti često svoju ljubavlju i svojim molitvama našu zaširenu misiju.

Svi naši sestra i žititeljina želimo od Uskrslog spasitelja radost i mir!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, mjeseca ožujka 1979.

Riječ Uredništva

Nalo glasilo izlazi, kako vidiš, u novom roku. Željeli bismo da to bude simbolika naše obnove – priznačimo zajedničkom planu. Simbol naše osobne obnove.

Djelomično se to zrcali i iz sadržaja ovog broja.

Opet se približava kruju jedna radna godina. I to godina u kojoj su glavna naša nastojanja bila upućena na preoblikovanju našeg molitvenog života. Osjetimo li da se je tu ipak nešto zaklopljeno? Možda smo se barem zapisali se nad sobom i iskrivo zapitali kako s nama stoji. Što smo učinile. Što propustile. Što još možemo učiniti?

U tom su nam mnogo od ponodi ovogodišnjeg dub. vje lbe koju su naglašavano radnog karaktera.

Rukle su nam da je Božja riječ Sv. Pisma upućena i meni.

Potiču na dublji ispit savjesti nego desadašnji način duhovne obnove.

Još razgovaramo o zahtjev trajne obnove i potrebu da se uključimo u svakidašnje promjene, jer inače pretežno biti gradani današnjice, a pogotovo gradani sutrašnjice.

Upozoravaju nas da je manjak redosti jedan od glavnih znakova slakosti. I da bi se ta radost postigla – sve je trebavati.

U prvom redu znati "gubiti vrijeme s Bogom" – ne tražeći od molitve korist.

Spoznati da je za pravu molitvu glavna zapreka naš život.

Naše se zvanje ne može odglumiti.

Imati u sebi sol – među sobom mir i ljubav.

Gllobodna dječa Božja – u zrelosti.

Unositi u svoje zajednice – zajedništvo. Na jednu pokraj druge, nego sve kao jedina, u Jedinome. Posvetiti kod dnevnog Euharistije.

S ovim mislima ćemo ulazimo u mjesecu odmora, duhovnog i tjelesnog osvještenja.

Švajčari napose felim te osvještenja u punini – da bi se onda tim radionicama osjetila članica velike naše obitelji – Provincije Šrca Isusova. I da budemo jasam odjey Njegove ljubavi.

Vaše sestre iz Uredništva

U Splitu, uobičajena
Šrca Isusova, 21. lipnja 1979.

Riječ Uredništva

Na pragu smo nove radne godine. Bila nam svima puna plamenitog nadrjejanja! Bila nam svima blagoslovljajaca!

Po trogodišnjem planu naše parastante formacije ove godine je na redu s a j e d n i ū k i Ž i v o t – trajno aktualna naša stvarnost. O tom smo barem mnogo toga bude. Pa ipak – kao i na svim drugim poljima – i ovde se neglazano traže novi putevi.

Ostaje trajno: "Ljubite se među sobom. Po tome će znati da ste moji učenici..."

Madutim, kad se pred dva-tri decenija učarilo u re devništvo, ono se činilo kao tvrda i nepomična zgrada određene oblike i funkcije. Danas se ono, kao uostalom i Crkva uopće, može usporediti s velikim gradilištem, gde je sve u pokretu, a o svakom pojedincu svini oblik onoga što se gradi.

Švaki, svaka od nas može dati svoj udio, svoj poticaj za oblik onog što se stvara. O svakoj pojedincu u zajednici ovise oblici bolje molitve, uspješnijeg apostolata, privlačnijeg zajedničkog života. Svaki pojedinačni, svaka – pa i mala zajednica ogromno trudi svoje, nove, putove i priprepuje ih drugima. I tako se drugima dijeli tajnu ljubavi Oca nebeskog.

Pokušajmo ponovno!

Sretan ješ jedan početak!

Vaše sestre iz Uredništva

U Splitu, 9. rujna 1979.

Riječ Uredništva

"Oni su bili poslati u apostolskoj misiji, zajedničko životu, u iznajmljivanju kruga, u molitvama".
/Dj 2, 42/

Posljednja tri mjeseca života Provincije podela su goista kao prava "godina zajedništva" /kako se i programira le po planu TO/ – barem koliko se to daje zaključiti po vjenskim manifestacijama.

Uglednovo smo sve u znaku seminarja koji su nas okupili i povesivali /Franjevske molitve, Franjevske pokudenosti/ u znaku ponjete naše prve afričke misionarke: mjesec obilježenjem sestrinskih zajednica osvještelle su se naše međusobne vere i vore sa daljom afričkom misionjom.

u znaku proslavlja našeg jubileja. I to najprije kod pripreme unutarne i vanjske. A onda su sami dan proslave kada je svaka zeljela dati zajedništvo svoj obol. Kad su sve oti bile okrešute prema Lovreču. I kad smo "sve bile povrgne kroz nikad". Da plodovi toga budu dulje i trajnije prisutni među nama, domesimo sev materijal vezan uz tu našu obiteljnicu.

U adventu smo. Iako je cijeli naš život advent – prijeva no dolazak Gospodnjeg – ipak ovo vrijeme crkvene godine to je na poseban način. Vrijeme je to kad nekome više ne go obično prodrući neko spomenje za obogadanje našeg života i našeg zajedništva.

Voljeti Bogu koji je Otac.

Voljeti život koji je dar.

Voljeti bližnjega koji je slika Božje.

A voljeti snađi poštivati.

I dobitljivavati svaki susret kao milost.

Tokuši obavatiti crkvene Kristove molitve: "... ja u njima, a ti u meni, da budi svi jedno, da vjeruje svih da si se ti posla" /Iv 17,25/.

Tako će nam izražavanje u Betiji, medu i nastojanjima – blagdan Božića, sponzordan Isusovog rođenja, biti ono dio u Kralju prigodnog recitala: osljevaveti svakom životom Kristovog rođenja.

A novo ljeti postat će priklednije sa ispunjenje plana koji smo sebi sacerdali, na dan našeg jubileja, na Kraju prigodnog recitala: oslavljavati svakom životom Kristovog rođenja.

Blago krothime... Blago miločerniša... Blago mirotvorce...
U tom smislu, dragi sestre, sretna nam bila godina Gospodnja 1980.

Split, 1. prosinca 1979.

Vaše sestre iz Uredništva

Riječ Uredništva

"Molimo vas da svatko od vas zapali svjetlo ljubavi u jednom životu."
/Majka Terezija/

Osječki broj "Odjek" redovito je u stvari jedna naša obiteljska čestitka za Uskrs - taj blagdan nade, blagdan radošći, blagdan svijata.

Želja nam je da se ovim našim izražavanjem misli produže naša nade, porazne u nase svete redost, unosi svještne nade vjere i ljubavi.

Uskrs je blagdan nade. Pobjeda Uskresnog Krista daje čitavom časom životu nade, ulijeva nade u naših dnevnim poteskoćama i tegobama. Krištovi oči u jednom ljudskom životu ne može smrčiti, ali uskresnog Kristovog je tu da-nam podježati da pobjeđujem ne znaci kako trube lipk prolnaze. A Krist ostaje u suncu do konca vremena. - "Gospodin je uskresao", klinkala je Marijana. Knjig je lijepo biti vječnica Uskresa, nositeljica nade okina koju su dobro volje, koji traže istinu i žalem su što je ne molaze.

Uskrs je blagdan radošći. Najveći plod milosti i ljubavi je redost. Radije je prva i posljednja riječ Evanđelja. Slavlje se Uskresu mnogo izražava radošću. Uskresna radošć - to je naša svijest pobjede ljubavi koja stvara novu svijet. Uskresnog Kristovog su slavlji se samo na Uskres nego u sve dane života jednog kršćanina. Apostol naroda nase potiče: "Endrujte se trajno u Gospodina. Ponovno vas Kršćan redujte se" - pa i u mentalnosti ovoga vijeka...

Uskrs je blagdan svjetla - svjetla kojemu je siočol uskrsna svijeta što predstavlja Kristo. Bit je posljicu kršćanima, redovnika, redovnicu donesiti Kristovo svjetlo drugima.

"Molimo vas da svakog od vas zapali svjetlo ljubavi u jednom životu" - poručuje nam Majka Terezija. Može biti u službenici, majerku ili bolničniku, starcu, starici, vještiničku - svim onima koji su povjereni našoj brizi, ali i prvom redu lipak u našoj sestariji, u kojem živimo, u kojem iz dan u dan dijelimo dobro i zle.

No bi li to moglo biti naša izraženja uskrsne čestitke?

Sretan Vam bio Uskrs, draga Sestre! Pun svete nade, redosti i svjetla!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, IV. korisnena nedjelja,
16. studijske 1980.

Riječ Uredništva

"Gospodine, udijeli nam plodove svoga Duha - ustrpljivost, dobrotu i blagost."

Završili su naši seminari o zajedništvu, također nekoliko turnura dubovnih vježba. Brojne egrzote na istu smo. Čulo smo i spoznale mnogo zanimljiva i pokušale to staviti u djelu u našoj učici zajedništva, na našem rednom mjestu.

Prod nama su ljetni mjeseci, mjeseci odmora, susreti. Naše zajedništvo dolazi do izražaja pod drugim, širim vidom. Imamo široke mogućnosti da susretnemo mnoge sestre koju već davno ili nikako nismo vidjeli. Može li ti naši susreti pokazati plodove naših nastojanja kroz protoklu godinu? Može li našu name biti još više iskrene srdačnosti, uslužnosti, odgovornosti i najmanjog ogovaranja, više povučnosti u molitvi i združnju u liturgiji?

Može li oni koji nas vide i prate sa većim uvjerenjem reći: "Gle kako se ljubo!"

Udimo radosno u ovogodišnje ljetce obogaćene saradnjom raznolikosti oblika i putova našeg zajedničkog odjeljenja Bogu i ljudima ne zaboravljajući da je najvažnije vrijeme sadašnjost, a najvažniji čovjek /sestra/ - baš onaj ko sada uđeće.

Da uistinu dragima našto budemo možile i da postignemo pravo zajedništvo srdača, Gospodine, udijeli nam plodove svoga Duha - ustrpljivost, dobrotu i blagost!

Vaše sestre iz Uredništva

Split-Lovret, na blagdan Srca Isusova, 13. lipnja 1980.

Riječ Uredništva

U ime Gospodinje počinjemo novu radnu godinu. Ona nam nosi i kao pojedincima i kao zajednici posebne obaveze. "Svi su dani i mjeseci Gospodinovi, zato su svi jednako vrijedni". Pa ipak neki kao da nas posebno obvezuju.

Godina koju smo netom započeli je godina naših privrednih važnih momenta života jedne redovničke zajednice. Stoga ćemo ove mjesecu pripraviti sastojati čim bolje ikoristići preispitivanjem našeg života, proučavanjem pojedinčnih i zajednički naših Konstitucija, naših Statuta, da onda možemo same ili sugerirajući se strana delegatkinjama izmijeniti svoja zapitanja, svoje prijedloge za cijelovitiju, pledniju, korisniju i svetiju život naše Provincije i Kongregacije.

"Nitko ne može reći: nisam znao. U nekom smislu niste to može reći: nisam mogao, nisam bio dušan... Nitko ne kaže ne usudi reći: nisam htio." /Pavle VI./.

Svi moramo pokušati taj rad. Nitko se od njega ne može osloboditi. Poslovno od jednog vidi to pripreze: svakodnevne žrtve i čarke molitve za zajednicu, za njenu istinsku obnovu.

Ovo je i godina završetka jednog trogodišnjeg programu trojnjog odgoja. Iza prve godine, godine produbljivanja naše kolektiva, iza druge godine, godine u kojoj smo preispitivali našu kršćansku i redovničko zajedništvo dolazi godina koja treba na razne načine i rezultitom sredstvima osvijetliti mnogovrsne oblike, mogućnosti i dužnosti našeg apostolata.

Evo nas i u ovom broju našeg glasila sa proglašenim izvještajima o obnovljivim, inježdajućim našeg života, nekoliko specifičnim našim pokojima.

"Neka nam sve bude na pobudu da se sve više trudimo s dobrim djelima učvrstiti svoje svjane i svoje održanje." /usp. 2. Petr 1, 10/.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 12. rujna 1980.

Riječ Uredništva

1970. - 1980.

Na jesen 1970. izšao je prvi broj ovog našeg provincijskog glasila. Dakle ravnog pred deset godina. Tako je ovo u neko ruku jubilarni broj.

Naši "Odjeci" su skraćeno kronika života naše Provincije. Frako njih dijelimo svoje radošći i žalosti, izmjenjujemo misli i doživje, govorimo o našim obiteljskim blagdanima i slavlјima, izmjenjujemo svoje čestitke i dobre telje, opravljamo se od naših pokojnika. U novom desetom nastaviti ćemo to s još više revnosti, zar ne?

Frageda je ovo da se zahvalimo svim koji su dragovaljili ili manje dragovaljivo utkli svoj glas u to da naši "Odjeci" budu bogatiji, lepošniji i jasniji. Vrijeme je da se vođ nadre "stalni dopisnici" koje ne bi trebalo svaki put upozoravati da podaju svoj prilog. I da se barem jednom godišnje javi svaka naša zajednica.

I još nešto!

Ovo je euharistijska godina Splitiske nadbiskupije. Sprema se euharistijska obnova sa euharistijskim kongregacionom na sazvratku /Veprić, rujan 1981./.

A mi smo članice Splitiske provincije, pa gdje god se naše naše sestre, smenjače i žive se životom ove Diocesis.

Kako sudjelovati u teji euharistijskoj obnovi? Fideti od sebe!

"Svakodnevna euharistijska žrtva središta je duhovnog života svake pojedine matre i cijele redovničke zajednice", kada naše konstitucije /II, 14/. Stalo je oobičajeno posvjećivati te naše dnevne misere da bi oni svi više postajali izvor naše anđe, našeg nadusobnog razumijevanja, našeg predanja za druge. Izvor anđe za naš apostolat. Na euharistijskoj žrtvi će se naši ovi sve više otvarati za dobro koje drupi posjeđuju, a koje mi tako težko uđavamo. Euharistija presegira srca i poimale obređenje - metanohu.

Kroz svete božilne dage imat ćemo prigodu zahvaliti Gospodinu za redost, patak, drage sestre i onome koje je On stavlja na naš životni put, za ova obogaćenja kroz proteklu godinu, preko kojih smo sve više ulazili u Kristov misterij priprevljavajući naš konzumni susret s Njim.

U tom smislu, draga sestre, sretan nam bio Božić i blagoslovjeni sv. dani Nove godine!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 10. prosinca 1980.

R i j e č U r e d n i š t v a

"Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem - očituju svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu" /Fil 4,4-7/.

Možda i nije na odmot upozoriti na ovu Apostolsku riječ u mjesecima naših naglašenih traženja, mjesecima previranja pred skoro većine promjene unutar naše Zajednice. Ona potiče na raspoloživost, na povjerenje da se Bog uvijek služi s nama, a pojedinom kao i sa čitavom zajednicom, da ostvari svoj načrt ljubavi koji je za nas estakad od vječnosti.

Ostaje nam raspoloživost i povjerenje!

I ovaj broj našeg glasila je sebroj joku vežnijih dogadaja i doživljaja među nama, da ih ovđje sabrano ponudimo svima...

Posljednja tri mjeseca u našoj Provinciji obilježena su seminarima o apostolatu. Zahvaljujući velikodušnim i sposobnim predavačima objetilo se mnogo poleta i stvorana je mnoga dobra odluka. Cula se mnoga lijepa riječ koja je našla odjek u spremnom srcu:

- Prvi apostolski posao, a katkada i jedini jest biti. A onda, ako bude prilike, govoriti i djelovati.

- Otkrivati bogatstvo svog vjerničkog bića i to znati audići drugima.

- Vjerovati u vrijednost svoga poziva i to svjedočiti svim svojim bićem.

- Apostolat "ispred i izmazavjese" jednako je vrijeden.

- Imati otvoreno oko, uoči i srce za sve što drugi oko nas radi. - Imati uho za potrebu opće Crkve. - Ždušno se zanimati za sav apostolat u našoj Široj Zajednici. A drugima dati mogućnost uvidu u svoj apostolat. Tako se bogati zajednicu.

- Da bi se moglo biti Kristov svjedok, potrebna je intimirnost s Mnjim. Sato prijateljstvo govoriti dobro o prijatelju. Ono čega svijet troba to su živi svjedoci živog Krista! Kako duha može upaliti svjetlo u drugoj duši.

U susretu s nama trebali bi ljudi osjetiti u što vjerujemo. Čarobno opravdje našeg života jest vjerovati u Kristovo uskrsnuće. Biti radošni svjedoci unkratnuta. Vjerovati u sasud života. Biti nosioci smisla života. I prenositelj tog smisla na druge.

Da budemo trajno takvi dobrošeni nositelji smisla života, svjedoci unkratnog Krista naša je uskrana čestica svima Vasima, dragie naše Sestre!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 31. ožujka 1981.

R i j e č U r e d n i š t v a

Ovaj broj našeg biltena donosi uglavnom jeku dvaju najvažnijih dogadaja koji su se kroz posljednje mjesecce dogodili među nama: odlazak naših novih misio-narka za Zair i promjena našeg provincijalnog vodstva.

Posljednje dane prošlog mjeseca /svibnja/ održan je, kako znate, naš redoviti izborni provincijalni kapitol. Počele su tako velike vanjske promjene u našoj Provinciji koje će završiti valjda tek prvih dana mjeseca rujna. Želja je sigurno svih nas da to izazove i promjene u svim nama. Da to bude opće osvještenje. Da se novim snagama duha danu na posao za Boga i ljudi u franjevačkoj jednostavnosti i radosti.

U ovoj godini Franjinog jubileja za to je posebna prilika. Da još jednom postanemo svjedoci, da se franjevaštvo - kao i sve duhovne vrednote - očituje i svjedoče životom ili ga nema.

Nastavimo svoje dane živeći što dublje i što intezivnije svoj život praćeni Franjinim blagoslovom:

"Gospodin te blagoslovio i sačuvao.

Pokazao ti lice svoje i smilovao ti se.

Svratio pogled svoj na tebe i dao ti mir."

/Br. 6,24-26/

Huši topli pozdravi i naše velike želje za svaku sestru naše Zajednice.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, Duhovski ponедјeljak 8. lipnja 1981.

R i j e č U r e d n i š t v a

Još se nismo "otrijeznili" od mnogih dogadaja, doživljaja i promjena na svim razinama kod nas posljednjih mjeseci - počevši od provincijalnog i vrhovnog sabora i spremanja naših najmladih u Asiz i Rim.

Sve to domaći je i mnogo poticaja. S njime ulazimo u novu šk. godinu od proteske.

Program trajnog odgoja se nastavlja. Svaka od nasama našeg lista u vidu sugestija za mjesечne duhovne i odgojno-formativne sastanke.

Obratiti se, vjerovati Evangeliju, živjeti u ponosnoj poslužnosti, siromuštvu i čistoti, iskrnce bratstvu raspotome, njegovati pobožnost prema Gospu, tražiti radost koja se nalazi u životu međenosti i jedinstvenosti - Franjin je životni program i savjet svim njegovim slijedbenicima, njegovim duhovnim sinovima i kćerima.

Sve znamo da ne možemo doliknije obilježiti jubilej našeg Serafskog oca nego da se odesle još svojakiže začinjen za ostvarenje tog njegovog životnog plana.

I ne zaboravimo da život odmah "pišemo u čisto". Nema naknadnog propisivanja - tako nam duhovite reči pater koji je vodio molitveni dio našeg provincijalnog kapitula.

Jer odmah "pišemo u čisto" svaki način, druge sestre, svima želimo unaprijed još više opreza, zalaganja, ljutavi... na Franjinim stazama.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna 1981.

R i j e č U r e d n i š t v a

"Bože moj, dopusti mi mira Tvoj da budem glas!"

Ovaj broj našega glasila je obimniji nego obično. Posljednjih mjeseci naime sve je kod nas bilo u pokretu, pa onda nije čudo da se više toga perom uhvati.

Božić je na vratima. Božić u jubilarnoj Franjinoj godini. - Sto je sveti Franjo mislio o slavljenu Božiću, slikovito nam govori i povijest o prvim jaslicama u Grecciju.

Hoće li naš ovogodišnji Božić biti doživljajni nego inače? A ova, franjevačka, godina sadržajnija dobrom nego one dosadašnje - iza svoga što se na produbljenju franjevaštva kod nas učinilo?

Kako najbolje oblikovati naše želje. Poslužimo se riječima molitve koja se pripisuje našem Serafskom ocu!

"Bože moj, dopusti mi mira Tvoj da budem glas! Da donosim ljubav gdje je mržnja, praštanje gdje je uvreda, jedinstvo gdje je nesloga, istinu gdje je zbilude, vjeru gdje je sumnja, nadu gdje je otaj, svjetlo gdje je tama, radost gdje je žalost."

Svaka može birati samo jedno. A to jedno provedeno korjenito, obuhvaća sve ostalo.

Bože moj, dopusti mi, mira Tvoj da budem glas!

Eto naša pjesma godine. Eto pjesme našeg života!

U tom smislu nade božićne i novogodišnje čestitke

svima do kojih dopire glas naših "Odjeka".

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 10. prosinca 1981.

Riječ Uredništva

Ovo je uskrsni broj našega glasila pa bi ga trebao biti u znaku redozeti velikog blagdana kojim se približuje.

Međutim veliki dio biltena zauzimaju nekrolozi naših nedavno preminulih sestara i rodbine.

Možda će se kome učiniti da su oviše brojni ti nekrolozi? Ovog puta ih je mnogo više nego ikada do sada? Ali ne bismo željeli prekinuti s tom tradicijom. Čini nam se da nas baš smrti posebno približuju - kao što učestalom približuju svaka petnja.

Svaka smrt je tuga. Svaki Uskrs je radost. A tek tuga i radost zajedno čini život čovječji. - Svi ovi odasci, neki od njih i veoma bolni, postaju lakši, manje bolni baš u svjetlu uskrnuća.

Učenik ne izmišlja put. On slijedi Učitelja. Učenik zna da u brazdi Uskrslog žalost postaje radost, a patnja i odricanje stječe novog života. U tom svjetlu i sama smrt nije promašaj ni gubitak nego uzvišena punina života.

U svjetlosti Uskrsa obnavlja se naša nada. Najljepša povaha koju možemo iskazati Raspotom Kristu, najbolji dokaz da vjerujemo u uskrnuće Kristovo je da se nikad ne obeshrabrimo. Ni u najvećim kušnjama života. A to je veoma zahtjevno.

Sudjelovuti u Kristovom uskrnuću ne znači samo da ćemo mi uskrnuti iza naše smrti nego se traži uskršnjanje sa Isusom svaki dan, u našem običnom životu. Uskrs je najblistavije svetkovina godine, jer to je trijumf života i nade. Ali Uskrs nije samo jedna svečanost u godini nego divni dogadjaj koji može učiniti da cio naš život буде svečanost bez kraja.

Jedan takav milosni Uskrs uz kojeg ćemo posebno obnoviti nadu u puninu života u Boga onkraj groba sa svima našima milima i dragima - svim našim Sestrama i svima do kojih dopre jeka naših "Odjeka" od svega srca ţele

Vaše Sestre iz Uredništva

Split, Lovret, Blagovijest 1982.

Sveti Franjo iz Asiza,
ti znači zaštit te boliko volim:
Zbog tvoje perne bratu Suncu.
Ti znači da je svaki dan molim,
i zanesno molim.

A sađe ne tebi molim:
Daj da mi duđa uvijek bude puna brata Sunca
i sestre Zvijezde s bratom Hjosecom
nek mi blištuju u očima.
Brat Vjetar nek mi korake nosi,
zrači nek su puni moji uzdisajni,
a Goliaci nek mi poglede vesole.
Vedro i svako vrijeme nek u meni
budi vedrino i ljepota.
Sestra Voda nek mi ruke pere,
a sestra Vatra nek mi lice žari.
Majka Zrnja nek mi plodove pruža,
a sestra Smrt nek me u nebo povede
da slapa s tobom svi stvorovi
hvalimo Gospodina našega
u vijeće vječkova. Amen..

Sveti Franjo, pjesničko Sunca i Zemlje,
slavitelju našega Gospodina,
zagovarač molitvu moju!

Uz ove misli pjesnika-svećenika Don Marka Stanića, (1913.-1978.) svim dragim sestrama i svim našim čitateljima želimo mnogo utarnjeg sunca kroz nastupajuće ljetne mjesecce.

Vaše Sestre iz Uredništva

Split, Lovret, na blagdan Srca Isusova,
16. lipnja 1982.

Riječ Uredništva

Iako je ovogodišnje ljetne sunce peklo žarče nego obično i još uvjek peće, nije omelo života naše Zajednice. Dapača, toliko se toga izredalo, dogodilo - kao malo kada. Glavnim uzrokom je sigurno Franjina godina koja je izazvala mnoge pobožne skupove na učen i širem planu. Žatin uobičajeni naši ljetni poslovi i događaji: duhovno vježbe, seminarji, katehotska škola, početak postulature, obljetnici, izleti, hodoočašća, godišnji razmjehstaji...

Barem nešto od toga htjeli smo na neki način zastaviti i u ovom broju našeg lista. Pohraniti kao dragi aječanje koje će uvjek ponovo u nama biti poticaj na obovalu na još veću revnost. Poticaj da poput našeg Serafinskog Oca svlačimo dnevno sa sebe sve što kobi naš duhovni rast da bismo se mogle obući u Krsta Gospodina. Da nas Raspeti Krist prigri poput Franje na hridinama i pećinama La Verne i na hridinama i pećinama našeg dnevnog života.

Još smo u Franjinoj jubilarnoj godini pa nam za daljnju obnovu franjevaštva u našim Zajednicama mogu dobro doći opomene našeg Oca:

"Gdje je ljubav i mudrost - ondje nema ni straha ni neznanja.
Gdje je strpljivost i poniznost - ondje nema ni srđube ni ljutnje.
Gdje je veselo sircmaštvu - ondje nema ni pohlepni škrtoši.
Gdje je mir i razmišljanje - ondje nema ni zabrinutosti ni nesigurnosti.
Gdje je strah Gospodnji da se bdiće nad ulasom u svoju kuću - ondje ne prijatelj ne će imati kuda da uđe.
Gdje postoje milosrde i rasbor - ondje ne će biti pretjeranosti ni grubosti."

/Sv. Franjo, Opomene 27/

Dosljedno tome - sa početak nove godine svima
bilje: ljubav i mudrost, veselo sircmaštvu, mir i razmišljanje, strah Gospodnji, milosrde i rasbor!

Vaše Sestre iz Uredništva

Riječ Uredništva

Iako se iz Uredništva - uz molbe upućene sestrama - da se opiše bude stvaran doživljaj, odnosno "čujim dobiti" stiku osobne razmišljanja - u posljednje vrijeme pojavio je nekoliko takovih članaka. Prema ih donosimo, jer su sadržajni i zanimljivi. Nisu možda vjerojatnoće naći na barem pokoji osjetljivi prijemnik.

Vrata "Franjine godine" su se zatvorila. Kroz prošlu godinu nam se pak mnogo toga otvorilo. Ili prvi put, ili ponovljeno. Imale smo čudevitih prigoda bolje upoznati svoga Oca - Božjeg vježba. Kćeri smo oca vitezova! A vitešto, plemstvo vože, očigira /"Noblesse oblige"/!

- Svaka od nas ima svoj nadir i svoj put da te pruža.

Ipak možda će nam svima dobro doci rijeci našeg oca Božjeg vitezova, ali i Božjeg sirotanu, upućene "Sircmašnim sestrama".

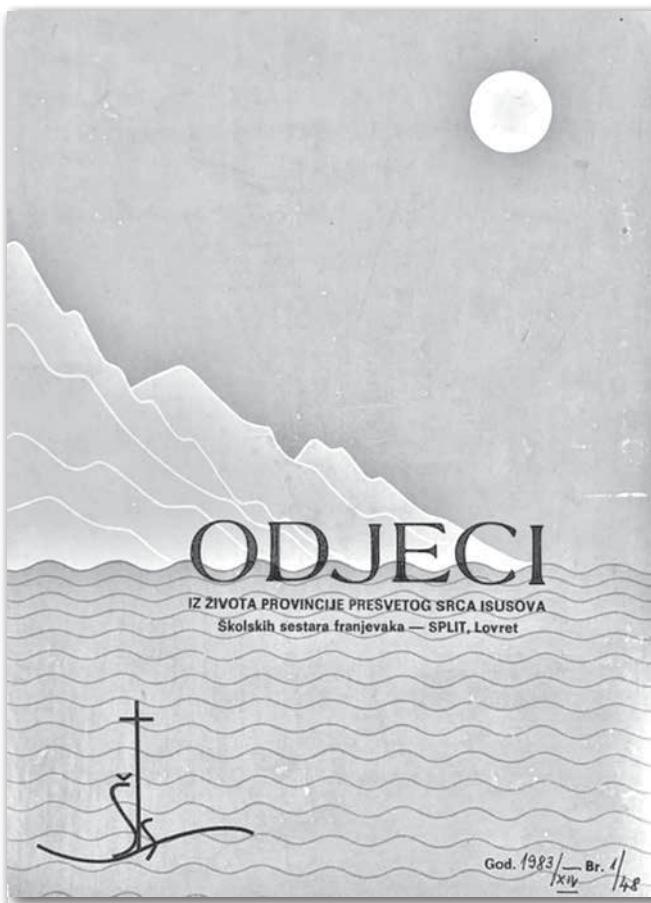
"Poslušajte, u Gospodinu sircmašne sestre,
koje je Bog pozao sa svih strana
zauvijek ostanite vjerno istini,
nastojte da se vrši volja Božja.
Blaga ne tražite, sestre, prolaznoga,
jer bolje je i vrijednije bogatstvo duha.
Zaklinjem vas beskrajnom ljubavlju Božjom
da ne zanemarite darove Božjih
kojima vas Svecišniji bogato obasiplje.
Sve vi koje muči slabost i bolest
i vi koje ih dvorite brižno
u smirenoj ljubavi sve to ţinite
drapacjen plod van dorijeva.
Ovjenčana svaka u nabosinu će biti
zajedno sa Marijom Đeđovicom."

/Proma slov. prep. okrug./

Povezane ovim mislima, druge Sestre, nastojat ćemo urobiti u misterij Božića. S njima uđimo u Novu 1983. godinu, koja neka nam bude sretna i blagoslovljena.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 5. prosinca 1982. /Druga nedjelja dođašća/.

Riječ Uredništva

Iscrpila se je i posljednja zaliha dosadašnjih Korica našega glasila. Drago nam je što ga baš pred blagdan Uskrsa — blagdan novine — "oblaćimo u novo ruho".

Nova slika nam govori:

Sjajno sunce, vedro nebo, čvrsta stijena, sinje more i Franjo neodjejiv su od pojma naše Provincije. Oni su ozračje — kao osnovni elementi ozračja u kojem rastemo i živimo: zemlja, zrak, voda, svjetlo, Dan.

Svi ti elementi predstavili su se našoj s. Karolini kad je započela razmišljati kako crctati Korice "Odjeka". Ideja se kristalizirala uz stihove fra Rafaela Rončića "Bratu protivnom vjetru", nošene name tako prisanom skladbom don Čime Marovića.

Nekad davno, Franjo na ladi, upravljen pa naše hridi. Danas, mi na ladi Provincije, tj. mi — Školske sestre /"Ss"/ — lada Čeovom ljubavlju sazdana, Kristovim Duhom nošena, Franjinim životom oblikovana /"f"/ položeno na valovina mora.

Uranjavači u tu našu vlastitu stvarnost, lakše ćemo osjetiti novinu i ljepotu uskrisivanja!

Ukras je svečanost bez kraja. To je blagdan Radosti i Nade.

Sudjelovati u Kristovom uskrisivanju možemo svaki dan svojim ponovnim opredjeljenjem za dobro, za još bolje — htjeti istinski živjeti svoje kršćanstvo, svoje redovništvo, svoje franjevaštvo.

U želji da lada naše Provincije, po našem pojedinčnom zaledanju, bude svaki dan sve više obasjana Božjim Suncem i tako postaje sve vidljiviji odraz uskrsne poruke Radosti i Nade — sve naše sestre srdačno pozdravljamo!

Sretan Vam bio Uskrs!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na blagdan sv. Josipa 1983;

Riječ Uredništva

U jeku smo jubilarne godine — godine Otkupljenja! Svaki jubilej — ne mora biti vjerski i euhenski — svaki blagdan, čak i svaki najčešći praznik Hrišta u sebi neće bitac religioznog — kaže jedan rumunjski svećenik koji se posebno bavi ispitivanjem pojedinčke religiosnosti.

Jubilej je pojačana ččnja sa vječnim, sa beskrajnim, sa neizmjerivim. Svaki blagdan je osvježujuća posjeta na životnoj stazi, odmor, okrapa za dalji put...

Što tek ako je ta jubilej u vezi najvećeg događaja što se dogodio u povijesti svijeta — jubilej Otkupljenja načina ljudskoga po Bogu čovjeku!

Kad je sveti otac Ivan Pavlo II. najavio ovu svetu godinu, objasnio je da će to biti "obična godina slavljenja na izvanredan način". U čemu bi za nas mogla biti ta "izvanrednost"? Svatko će, vjerojatno, za sebe naći odgovor.

Molida: Više žara stavljati u naš svakodnevni život. Usrednija dnevna molitva. Redoslijede se črtajući zadruge, posebno one najblizi, one u našoj užoj zajednici. Ijudina: Ni na koga ne positi u srcu sliu misao — jer priznajmo! lakše je o drugima dobro govoriti, pa i dobro im izakriviti nego o njima dobro misliti.

Dolaze "obični" mjeseci ţega. Prigoda je da ih učinimo "izvanrednim" — da ih osvježimo jubilarnim nazivom.

Pred nama su i dani odmora, koje uglavnom provodimo u "vlastitoj režiji". Imamo tako više mogućnosti da inači da te "obične" dane prošivimo "izvanredno" — u najpozitivnijem značenju te riječi.

Mnogo radosnih ostvarenja "izvanrednoga" želimo svima!

Vaše

Sestre iz Uredništva

Split, na blagdan Srca Isusova, 10. lipnja 1983.

Riječ Uredništva

Ovo je 50. broj našega glasila. Prigoda je da se zahvalimo svojim suradnicima, svim našim dopisnicima i ljudima, onima koji su se odmah odazvali na naš poziv, a i molbu. Onima prvinu svakako najviše. Umančili se!

Hvala za svaku riječ podrške i hrabrenja i debrošanje kritike — ma bilo s koje strane ona došla.

Kako vidite, uvijek imamo iste rubrike, iste ili bi i nama dobro došla. Svaku sugestiju u tom smislu primit.

"Odjeci" su simbol naše povezanosti i našeg zajedništva. Svima u novoj radnoj godini želimo, uz ovaj mali — jubilarni broj, stalni rast u međusobnoj ljubavi i zajedništvu.

"Gospodine, daj nam svoju vječnu mudrost da nas ona prati i nadahnjuje, da ti sav naš rad bude mío!... Daj da donosimo radost svima koje ćemo susretati na svem životnom putu."

Posebno onima s kojima dijelimo svaki dan njicu.

Vaše

Sestre iz Uredništva

Split, na blagdan Gospe Žalosne, 15. rujna 1983.

Riječ Uredništva

"Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka bude znana svim ljudima! Gospodin je blizu!"

Ova poruka sv. Pavla Filipljanima svima nam je prenаписана iz zatvora. Dakle, kad bi se sa njegove strane žru i poziva druge da se raduju.

Kršćanin koji se ne raduje, koji ne posjeduje kršćansku nadu, teško se može nazvati kršćaninom.

"Radujte se u Gospodinu uvijek! Radujemo se što su njegovo kraljevstvo. Radujemo se usprkos našim mukama, našim briga, našem umoru.

"Blagost vaša neka bude poznata svim ljudima". Blagost privlači, osvaja. Blagima vjorujemo. Blage volimo. Po blagosti osvajamo za Krista.

"Gospodin je blizu" - Uvijek nam je blizu. Rada su našim srcima svakodnevno, svakim časom, svakim dobrim djelom. Ipak nu poseban način o spomondonima, o velikim blagdanima Gospodnjim.

Dakle, radujemo se, budimo blagi, Gospodin je blizu. Ako izvršimo ovu poruku sv. Pavla, sami ćemo posjedovati mir koji nadnosi sve um, učvrstiti našu braću u vjenju, vratiti im radost života, unatoč njihovim padova, promašja, njihovih bolova i njihovih patnji. Time postajemo svjedoci - apostoli Kristovi.

Tako će svaka od nas na svoj način i svojim putem pomoći da kao Zajednica - posebno ove godine - posvjestimo svoje apostolsko poslanje. To će biti najbolja pomoći plenarnog vijetu Kongregacije koje bi se trebalo sastati u lipetu 1984. da govoril o toj temi, da je produbi i dade u ljeto 1984. da govoril o toj temi, da je produbi i dade novu smjernicu, kako da budemo što vjerodstojniji svjedoci, apostoli.

Se željom da u radosti i blagosti dočekamo spomen našeg Otkupljenja te ga veselo i sveđano proslavimo a božićnu radost prenesemo na sve dane Novog ljeta - sve drage sestre srdačno pozdravljamo

Vaše sestre iz Uredništva

Split, III. nedjelja dočeka, 11. prosinca 1983.

- 1 -

Riječ Uredništva

U priprijezi smo za nacionalni euharistijski kongres što bi ujedno bio završetak devotogodišnjih slavlja uz XIII stoljeće našeg pokrštenja. Prizićemo se tako i zaključku godine Otkupljenja, koji će upravo radi našeg narodnog slavlja biti za nas odgovoren. Tako na općem crkvenom planu, odnosno na planu Crke Kćid nas, a na našem internom planu provjeravamo svoju apostolsku djelatnost u vezi susrota predstavnica čitave naše Kongregacije.

Sve spomenuto je prisutno u našem svagdašnjem životu i nastajanju. Možda smo ipak - kao Zajednica - posljednjih mjeseci najviše okrepleni prema provjeravanju našeg apostolata.

Poznata je činjenica da nitko od nas nije tako bogat da ni od kog ništa ne bi trebao. A isto tako da nijedan čovjek nije tako siromašan da drugim ne bi imao što dati. Fozeljno je imati uvijek ovu istinu pred očima. Ipak sada u vrijeme revizije našeg apostolata ona ima poseban težinu, posebnu snagu. Fozeljne ankete /provincijalna i na razini Kongregacije/ obuhvatile su cijelu našu zajednicu i bez sumnje pridonijele jednom određenom ispitiju savjesti. Vjerojatno, tu ne ćemo stati, već će to biti poticaj, da pokusimo još intenzivnije živjeti jedna s drugima, a ne jedno pokraj drugih. I to ne samo unutar okvira naše redovničke zajednice!

Kao kršćanke i redovnice morale bismo znati, htjeti i željeti evandeoski obogaćivati svakog koji dođe s nama. Ali da to ostvarimo važno je da sмо najprije vrhunaravni znak svojej susestri, koju nam je Gospodin udjelio za suživot, za međusobno podržavanje u evandeoskom svjedočenju.

Da iskrenom željom da budemo jedni drugima radosni svjedoci u Uskrslog Krista - svima želimo sreten Uskrs.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 31. ožujka 1984.

Riječ Uredništva

Ovaj nam je mjesec obasjan trina velikim svetkovinama. Duhovi, Presveto Trojstvo, blagdan Srca Isusova.

Njihova simboličnost odražava bit našeg života.

Duh prosvjetljuje i oživljava. Trojstvo povezuje, potvrđuje zajedništvo. Ljubav Kristova Srca - snaga je našeg života. Ona nam pomaže da postanemo "sol zemlje".

Još jednom naponinjeno. Našezimo se neposredno pred obojom našeg apostolata, pred ispitom: Jesmo li sol zemlje? Koliko svojom aktivnom prijateljstvu dojeno životnim realnosti na tečnost, ljepotu amicu? Koliko bližnjima i ljudima upće povlačimo radost života? Koliko im i kako pomažemo da nadu pravi amicu života?

Biti sol zemlje - znači ižaravati ljubav, gledati u stvorjenju sa ljubavlju, pa i nježnošću. Glodati u svakom čovjeku Kristovo lice. U svakom stvorjenju njegov odasjev. Staro i ipak uvijek novo.

Jesmo li sol zemlje? Kako da to sve više postajemo?

Samo jednom je Krist govorio o svom srcu i upozorio na njegove dvije osobine: krekost i ponižnost. Ono - povezane s ljubavlju - odgovor su tajne i bogatstva Otkupljenja. I mi po njima postajemo autokupitelji. Postajemo "sol zemlje".

Duh koji sve prosvjetljuje, približio tu istinu našem srcu!

Presveto Trojstvo rodilo u nama ljubav za ljepotu i plodnost zajedništva!

I povoza nas u ljubavi Kristovog srca!

Čestitano svima blagdan Srca Isusova. Ta naša svetkovina bila nam svima puna vjedrine, puna sunča, puna milosreti. Bi-la nam još jedan poticaj: Biti sol zemlje.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, Presveto Trojstvo, 17. lipnja 1984.

Riječ Uredništva

Prepuna nam je duha nedavno proteklih dana. Puni smo dojmova koji su odraz velikih događaja u našoj Crkvi i u našoj Kongregaciji. A i insme ovi ljetni mjeseci bili su bogati sadržajem. Stoga je ovaj broj našeg glasila raznolikiji nego obično.

Obnavljujući u duhu rad i zadatke našeg Plenarnog sjedanja i apostolatu i iščekivajući njegove plodove posudjeno poruku kardinala E.Pironija upravljenu redovnicama:

"Treba osjećati radost u predanom zalaganju u ovom konkretnom svijetu, znajući da nas Krist žalje i da ne možemo izvršiti proročku ulogu bez nutarnje kontemplacije. Nismo pozvani da se zaključamo, nego da ideć i naučimo nazorcnost raspetoga Krista, svjedočimo ljubav, budemo proroci naše."

Na Euharistiskom Kongresu u Bistrici, zajedno sa do-maćin i stranim crkvenim dostojanstvenicima, u mnogstvu nepre-glednom, sakupili smo se da zahvaljujemo za 13 stoljeća života našega naroda u svijetu Evandelja i pod zaštitom Marijinom. Povozao su nas još jednom zanosne riječi pjeonika. Povozao, prozeo i postale još više naša molitva:

"Dušo duše Hrvatske,

Isusova mati,

Sunce naših stradanja,

ne prestaj nam sjatiti!"

Na toj veličanstvenoj svečanosti bile su prisutne go-tovo sve naše zajednice, posebno Levret - počevši od provincijalne uprave pa do kandidatkinja - tkogod je htio i mogao.

Vjerojamo da je svaki od nas prenijala "vatru s kon-prese svijede" u svoju redovničku obitelj, a s tom vatrom i redoslijede žrtvovanje za Boga i bližnjega.

U tim mislima svima želimo blagoslov i uspjeh u novoj školskoj godini.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na blagdan Rana svetog Franje,
17. rujna 1984.

Riječ Uredništva

"Čekali smo Te kao suha korita kišu,
da dodeš među nas
i ulijes u nas
ljubav najvišu ..."

Da se tragovi zloči
u ovog svijetljinu noći
na zemlji izbrisu ...
Da nevoljni na uzdišu
i grjeđnici da ne grijegu
nega da Ti služe ..."

Ostavi nam Bože,
ovu noć najtišu
što duže ...

/Hrv.duh. lirika; str.291:
S.Hrastovac:"Ostavi nam ovu noć što duže"/

Dioista, čekamo Te, Gospodine, da ulijes u nas ljubav
najvišu. Da bismo po njoj mogli dnevno brisati - u scbi i oko
sebe - tragove zločine. Da u toj ljubavi stižvamo uzdahu nevoljnici.
Grjeđnicima osvjetjavamo put istine. A svim ljudima
dobro volje donosimo mir i radost.

I tako kroz sve dano novog ljeta. I kroz ove naše dane -
do praga vječnosti, kad ćemo tek u punini shvatiti sada nam
skrivenu otajstvenost "najtiši" i najsvjetliju noći - božićne
noći.

Svin dragim susterama i svim našim čitateljima želimo:
Sretan Božić i Novu godinu - svu obasjanu svjetlostom naj-
svetije noći.

Vaše
sestre iz Uredništva

Split, II.nedjelja adventa
9. prosinca 1984.

Riječ Uredništva

"Franjo je tvrdio kako je najuspješniji lijek protiv
tisuće neprijateljskih zasjeda i lukavstva duhovna radost.
Rekao je: 'Tada se davao posobno reduje kad sluzi Božjem uz-
nogene ugrabiti radost duha. Zli duši ne mogu naškoditi Kri-
stovu služi kad vide da je iepunjen svetom radošću'."

Zato je Franjo uvijek nastojao provoditi život u za-
nosu sreća i sačuvati pomazanje Duha i duhovnu radost. Najbri-
žljivije se klonio opasne bolesti mrzivojice tako da se, čim
bi opazio da mu se i na čas učuljal u dušu, što brže utjecao
molitvi. Govorio je: 'Sluga Božji, ako je nećim smućen, kako
obično biva, neka odmah ustane na molitvu i neka tako dugo
ostane pred Svetišnjim Ocem, dok mu ne povrati radost svoga
spasenja'."

/2.1.Celano,125/

Swaki blagdan je nosilac radosti. Na sasvim specifi-
čan način je to ipak blagdan Uskrs.

Želimo i sebi i Vama, drage sestre, da bi nas ova po-
ruka našeg Serafskog Oca potukla na istinsko raznišljavanje i
traženje. A da bi plod toga bio sveta radost. Radost obasja-
na užvišenom tajnom Kristovog Uskršnju. Radost koju ćemo
sami živjeti i prenosići onima kojima smo poslani.

Radost u Uskrsu - svima želite

Vaše
sestre iz Uredništva

Split, Blagovijest, 25. ožujka 1985.

Riječ Uredništva

.....

Čovjek med ljudima, klas med klasjem, ja ďu.
Dok se ďito njija
Od vjetra, pod suncom stati, i kazat ďu:
"Bože, vlat sam i ja
Iz sjemensa tvoga, pa noka dozorim!
Čuvaj i moj rad,
Sve dok jednog dana sav se u kruh stvorim
Za svoj i tud gladi!"

/V.Nazor: Iz pjesme "Bingoslivljanje usjeva"/

Zapeklo je ljetno sunce. Zatalasala su se
bitna polja.

Fred nama su ljetni mjeseci umore i - od-
mora! Medu blagodati novijeg vremena ide svakako
ženjenica da svi "po pravilu" imaju "slobodno"
dane, dane odmor. Dako kad sabiremo snagu za no-
ve napore. Dane koje uglavnom provodimo u dodiru
s prirodom, najčešće s prirodom svoga savičja.

Gornja pješčenika molitva može nam dati na-
dahnuće posebno za te naše časove. Koje li misli?
Uz molitvu za blagoslov našeg rada, molitva da do-
zorim. Da postanemo kruh!

Biti kruh! Dobar kao kruh! Kruh za druge!

To je samo mstavak naše - u našu ruku - eu-
haristijsko godinu, kad je život cijele Provincije,
po temama sastanaka, ogozora i duhovnih vjež-
bi, treba biti euharistijska obnova. Život od
kruha koji je s neba više.

A nije li krajnji plod te obnova dozoriti
punim klasom i postati kruh?

Stalno dozrijevanje na Božjem Suncu - že-
limo svima od sreć!

Vaše

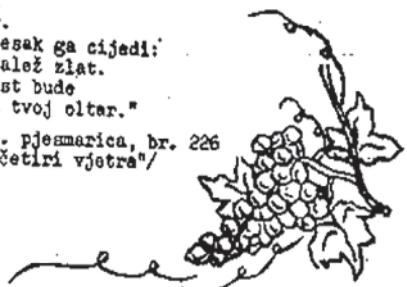
Sestre iz Uredništva

Split, na prvi ljetni dan, 21. lipnja 1985.

Riječ Uredništva

"Miris ti trsova roda
duša kreposti nosi
na iskren duše dar.
Sunce ga jači, tijesak ga cijadi:
tegobnim putem u kalež zlat.
Neka ti naša odanost bude
najdraži prinos na tvoj oltar."

/Hrv. lit. pjesmarica, br. 226
"Od sva četiri vjetra"/

Naša euharistijska godina se zaključuje. U danima
zno kad se beru plodovi trsova roda. Vjerujatno i mi sagle-
davamo u svojoj duši barem škrte plerove svogodišnjeg pro-
dubljuvanja našeg euharistijskog života, života ljubavi.
I najima obogaćeni ulazimo u novu radnu godinu - kad će i
tako naš život prolaziti - kao i grozd - kroz tijesak i
teko stići "tegobnim putem u kalež zlat".

Iz tog kaleža pit će, i našom zaslugom, oni koji
žedaju. Oni koji su žedni Boga, pravde, istine, dobrote,
ljubavi...

U želji da pružimo što više svima koji su nam
"doni" učestan početak školske godine žele sasvim srađeno

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na prvi dan jeseni
23. rujna 1985.

Riječ Uredništva

"Sadržaj života i brće sestara Trećega samostanskoga reda svetoga Franje jest ovo: vršiti Evangelje Gospodina našeg Isusa Krista, živeti u poslušnosti, u siromastvu i čistoći slijedeći Isusa Krista po primjeru svetoga Franje, dužni su dinići Krista i treba da se odriču samih sebe kao što je svatko Bogu obeđao" /Pravilo, I.1./.

Nedavno smo u ruke dobile obnovljeno Pravilo /Rim, 1982.; Zagreb, 1985./. - "Važan je duh, a ne slovo", ponavlja se često - život. Da to "davanje života" svemu čoga se dotaknemo i svakom koga susretamo bude što privlačnije i što spontanije, ova naša "radna godina" stavljanje je - kako sve znamo - pod znak proučavanja i predubljuvanja Pravila.

Kao uvedenje u to održani su, ponajprije tijedna, u nekoliko navrata, dvodnevni seminari namijenjeni svim sestrama Provincije. Ali to je stvarno uput za osobni rad na - tržnjom samoodgođaju. Da postignemo ideal za kojim smo pošle! Da obnovimo prvu rovnost!

Promra prvej, goro navedene, tečki Pravila sadržaj našeg života je živjeti Evangelje, po Franjinu primjeru, svaki dan više i bolje: Slaviti Boga prahvaljanjem života i ljubavi, olakšati život drugima, a sve to diniti radošću i svaki dan većom gorljivošću.

Veliki blagdani su prigeda za preispitivanje savjesti i za obnovu naše rovnosti. Neka takav bude i vjednjični naš Božić - redovni obnovni enga "Što je svatko od nas Bogu obeđao". Tako je svatj Božić biti sličan prvom našem redovničkom Božiću. Sjećamo li ga se?

S topim božićnim i novogodišnjim pozdravima

Važe
sostro iz Uredništva

Split, dočasno 1985.

Riječ Uredništva

"No samo svjetli dan nego i noć ima svoja čuda.
Postojići čvijođe koje uspijeva samo u divljini,
zvijezde koje se pojjavljuju jedino na obzoru pustinje.

Dogadaju nam se iškustva Božje ljubavi
i daruju nam se samo u skrajnjoj nepuštonosti,
na sanon rubu zdvajanja". /Gertrud von Le Fort/

S ovom blistavom i hrabrujućom nisli poznate spisateljice - svin članicama drago nam Provincije, svim sestrama našeg Kongregacije i svima s kojima nas veže život - želimo sreću. Uskrs je da bismo prožete velikom tajnom uskrenutu dožekalo u svetoj radošći srca i dušo intimni susret s Uskrsulim.

Važe

sostro iz Uredništva

Split, koxizma 1986.

Riječ Uredništva

Devet dječjih zborova Splita i okolice našlo se je u dupkom punoj crkvi Gospe od Zdravljice navečer 1. lipnja o.g. u znaku "Zlatne harfe".

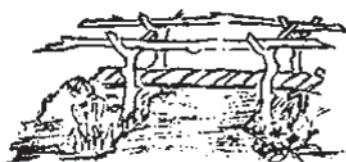
Svaki zbor je otpjevac dvije pjesme. Teško je bilo razabrati i odabratiti koja je pjesma bila milorvučnija i bolje pripremljena. Jedna se je ipak isticala - svojim ponavljanjem: "A zašto da ne sagradim taj most?" Dok se misao ponavljala u možinu: - "A zašto ne sagradimo što da ne sagradim taj most?" djeleovalo je drukčije. Žaljivo mono i svakog s tim živim i koga osretim? To se nemčalo kao snažna poruka više od svakog micedjice. Odjavljalo je u ušima i kad smo se razili. Naknadno smo saznali da jedino uz tu pjesmu nije bio naznačen ni autor te-

"Zašto da ne sagradim taj most?"

Ima na stotine načina da se to učini!

Srdačan pozdrav svima i rashedlu u vrućim ljetnim mjesecima želio Važe

Važe
sostro iz Uredništva

P.s. Prilažemo u dodatku note pjesme s prvom liticom teksta: "Mostovi".

Split, sredinom lipnja 1986.

Riječ Uredništva

Naš bogati vjerski tisak nudi nam mnogo toga vrijednog, zanimljivog i poticajnog.

Nedavno smo u "Kani" (broj 7-8, srpanj 1986.) mogli pročitati stihove:

O
da sam lada
da prevozim svakog
tko dode k obali
i ne za plaću
da nikog ne pitam
za imo
da me nitko
za imo
ne pita
da sam lada

(Stjepan Lice)

Pred nama je nepregledno more života. Pred nama je otvoreno more nove školske godine. Novi poslovi, novo želje, ponosnji i nova eredina. Kako se što bolje ostvariti, kao čovjek, kao redovnik? Kako što uspiješnije biti Božje kraljevstvo?

Biti lada. I tuče terete preveziti prema Cilju. Lijepom riječju. Dobrin djelež, bolitvoz. Anonimnim dnevnim žrtvama. Biti lada i ladar na moru života prema Vjeđoj luci. Na raspolaganju svima. Bez umora. Uvijek iznova. Uspjeh i blagoslov u tom smislu poželimo jedna drugej.

Važe
sostro iz Uredništva

Split, na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna 1986.

Riječ Uredništva

Svakoj našoj sestri u imu božićnih i novogodišnjih želja i pozdrava donosimo evo kratak izvadak iz knjige sabranih lirskih čestitaka:

"Ne, da nijedan oblak patnje
nad tebe ne doče,
ne, da tvoj budući život
dug put ružama posut bude,
ne, da bol nikad ne osjetiš,
ne, ništa od toga ti ne želim...
Moja želja za tebe je:
Da u svom srcu trajno čuvaš
zlatno cjeđanje
na svaki svijetli dan svog života.
Da budeš hrabri u časovima kudanje
ako križ bude položen na tvoga razona...
Da svaki dan koji ti je Bog peklenio
u godinama uz mogne rasti,
i da ti služi
da obasipljaju radošću
srca onih koje ljubiš...
I da u svakom tom trenutku radošći
i patnje
razveseljujući osmijeh
Utjelovljenje Rijedi - Božje Sina
u tobom bude
te da ostaneš vazda u Božjoj blizini!"

/Paulus Kalendar, 1967.,
Iz razmisljanja za 1. siječnja/

I na kraju ove Godine mira - koja neka bi se protegla kroz cijeli naš život: "Nauci nas, Gospodine, da budemo krotki i da krotkošt svim ljudima očitujuemo!"

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 7. prosinca 1986.

Riječ Uredništva

"Ugodne navike našeg života
susreti sa životnim plimom i osekom
imaju svoj 'posljednji put'.
Prijateljevanja s dragim bićima
dogadjaju se jednom 'posljednji put'.
Svi sunđurni dani života
nestaju bez povratka.
Ali, ustručena duša,
ne boj se restajanja i propadanja,
jer i ju bav ostaje.
Ljubav nema svoj 'posljednji put'."

/Peter Dörfler/

Utješna je ta misao: kroz prolaznost već sada živimo u vjeri i svojoj neprolaznosti. Naš životni hod je uvijek ponovno - korizma i Uskrs. I to u osobnom životu svake od nas, kuo i u našem zajedništvu. Da bi ljubav ostala u nama i među nama, ona trati stalno osvježavanje i produživanje. U određenom smislu dođivljujemo to i proko održavanju ovogodišnjih seminara na ponovljenu temu o zajedništvu.

Evo nekoliko zabilježenih misi s jednog od tih susreta!

- Nema prave zrelosti nego kroz moć patnje. Uvijek se radamo iz rane bilo svoje bilo tude.
- Ništa ne može u životu ako nije potpomognuto žrtvom tuđom ili vlastitom.
- Naš život je putovanje u obecalu zemlju kroz pustinju.
- Zajednica se ne dobiva, ona se stvara. I izgradivanje zajednice je put nikada dovršen.
- Srce zajedničkog života jest preštanje. Uči istinski u zajedništvu jest ući u tajnu preštanja.
- Za ostvarivanje ljubavi nije dovoljan samo čin volje, već drugog treba osjećati - stalno.
- Traženje vlastite nadopune izvan zajednice - slab je znak. A otvorenoćat za sve siromadno u bilo kojem pogledu - znak je zrelosti zajednice.
- Ne može se voljeti svijet, ako se ne voli svoju zajednicu. Stvorili smo jedni za drugo.
- Rast u ljubavi znači rast u Duhu Svatom. Dopustimo sebi i drugima da možemo rasti.

Se željio da bi Uskrali Osavjetlj otvorio oči našeg srca i našeg duha, da bi svaku od nas obvatila kako izgraditi istinsko zajedništvo svima želimo sretan Uskrs!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 29. ožujka 1987.

Riječ Uredništva

Evo nas na početku Marijine godine.

"Budi pozdravljeni, sveta Gospođo, presveta Kraljica, Bogorodice Marijo, koja si uvijek bijevica, izabrana presvjetog Oca nebeskog, koju je posvetio sa svojim joj je bila i jest sveta punina milosti i svako dobro.

Budi pozdravljeni, dvoru njegovu.

Budi pozdravljeni, prebivaliste njegovu.

Budi pozdravljeni, kućo njegovu.

Budi pozdravljeni, ruho njegovu.

Budi pozdravljeni, službenico njegovu.

Budi pozdravljeni, majko njegovu i sve svete kreposti koje se po milosti i razvjetljenju Duha Svetoga razlijevaju u srcu vjernika, da Bogu od nevjernika napravite vjernike."

/Sv. Franjo/

"Onoga povijesnog dana kada je izliven Duh Sveti na Crkvu, nalazimo Mariju. Na današnji dan, kad je ponovno izliven Duh Sveti, trebamo naći Mariju."

/Ivan Pavac II. kod otvora Marijine godine, Duhovi, 7. lipnja 1987./

Trebamo naći Mariju!

Kako? Možda:

U čestom pobožnom ponavljanju lirskog izljeva Franjinih pohvala Gospo?

Uopće u sabranjoj molitvi?

U velikodušnoj žrtvi?

U prihvatanju sestre i bližnjega?

U plemenitijem sudu o držima?

U djelotvornoj ljubavi?...

Svaka od nas odgovorit će sebi: I ljetni dani duhovnih vježba i predaha mogu nam kod toga pomoci.

Sestrinski Vas pozdravljaju

Vaše sestre iz Uredništva

Split, Tijelovo, 18. lipnja 1987.

Riječ Uredništva

Gospodine, rekao si:

"Vi ste svjetlo svijeta.
Svijet je se ne stavlja pod posudu,
nogo na svijećnjak da se vidi."

Ali ni se trudimo
da unesemo svjetlo u svoje vlastite sobe,
jer u nama ima mnogo tamno.

Ti si oganj.

Ti si svjetlo i istina.

U tebi gledano svoj zadatak.

Daj da s tobom gorimo,
da nas izjeda plamen twoje ljubavi
i da tvojim miron svjetlostino
svakom, i najjudaljenijem čovjeku.

Nikto od nas ne može to san.

Ali ako u tobii živimo,

svi smo svjetlo svijeta.

/Jörg Zieg/

Nakon ljetnih proučja, iznijena dužnosti i okolnosti, osobinu proviranja i provirujućima našu Zajednicu, možda je ovo posebno poseban čas da gornja molitva odzvana u našem srcu i našem duhu. I da je jedna drugoj ponuđena ostvarivati svaki dan iznova novim žrivo i slobodarjom.

Tako će naš obzorje biti vedrije, a naša nova radna godina milosna i plodenosna - što svima usrdno želite i pozdravljaju

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 21. rujna 1987.

Riječ Uredništva

"Sve potrebe i želje
sva očekivanja i nadanja
sva pitanja i traženja
upravljena su Tvojim ponovnom rođenju
u nama
sada i ovde i uvek
i posvuda."

Dodi k nama, Gospodine,
dodi k nama svina
koji za Tobom čeznemo
koji Te trebamo
koji bez Tvoje riječi
bez Tvoje ljubavi
bez Tvoje blizine
ne možemo živjeti.

Dodi k nama
Nositelju radosti
Glasniču mira
ostani uz nas vezda."

/Bruno Stephan Scherer: "Ti si tu"/

Da bi ovakva bila dnevna molitva svake pojedine od nas,
a da životom svojim potvrđujemo ikonostas i doživljajnost
svojih zaziva, te - bez obzira na sve protivnosti i nedostatke
slobodnosti koja nam život nudi - postajemo i same sve
više nositeljice radosti i glasničice mira - naša je božjana i novogodišnja želja i destitka za sve naše sestre
i čitatelje našeg lista.

Važe sestro iz Uredništva

Split, došašće 1987.

Riječ Uredništva

"U milosnoj ovoj noći primi, sveti Oče,
nošu večernju žrtvu hvale:
od pčelinjeg rođa noćas ti Crkva,
po rukama službenika,
kao blagdanski poklon prineci ova svijetlu.
Mi znamo što oni goveri
dok Bogu na čest gori i svijetli.
Njegov je plamen podijeljen drugima,
ali ga ustupljeno svjetlo nije umanjilo,
jer hrani ga mirisni vosak
što ga sakuplja marljive pčelice.
O zaista blažena noć, u kojoj se
nebesko sa zemaljskim,
božanskim a ljudskim povezuje!"

(Iz liturgije Uskrasnog bđenja)

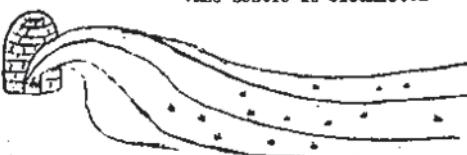
Riječi ovog zanošnog pjevanja Crkve našle i ovog Uskrsa dušek odjek u našim dušama!

Svjeća - Uskrali Krist razgođio danomice našu osobnu i zajedničku temu. Ulijevco nam u srce radoš života u vjeri i spremnost na žrtvovanje. Pomogao nam da i mi postanemo svijetla plameća, blagoslovljena...

Sretan Uskrs svima žele

Važe sestro iz Uredništva

Split, 15. ožujka 1988.

Riječ Uredništva

"Sam je sadašnji trenutak realan. U sadašnjem trenutku suočavam se sa stvarnošću, sa stvarnošću koja pripada mi. U sadašnjem trenutku susrećem Gospodina: u radu, ili preko osoba s kojima razgovaram, ili pak u molitvi koju uzdižem prema Njemu. Ovaj je trenutak koji mi je donela Ga susretom.

Svaki sadašnji trenutak je dar Božji, poziv koji mi je upućen da mu odgovorim u ljubavi i odanosti. Tako dolazimo do spoznaje sv. Pavla da nas ništa ne može rastaviti od Boga, ni učiniti da izgubimo vlast nad sobom.

Donio mi sadašnji trenutak žalost, razočaranje ili blagu utjehu, prihvatać ga predano kao od Boga poslana. Taj život sadašnjeg trenutka unosti nam u dušu trajnu svijest o Božjoj prisutnosti."

/Kard. Georg - Basil Hume/

Jučerašnji dan je prošao, sutrašnji nije siguran. Samo današnji je naš - poznata je istina. Za željom da naša je ta istina trajno pred očima, svim dragim našim sestrama nastupajući ljetni mjeseci i mjeseci rada, načinjenog pokrota, odmora i promjena - bili puni najplamenitijeg sadržaja!

Važe sestro iz Uredništva

Split, 19. lipnja 1988.

Riječ Uredništva

Evo nas pred tobom Marijo,
Stojimo pred slikom lika tvog

Ti si nam bila neda,
Ti si nam bila sunce,
Ti si nam i sada, majko, sve.

/: Od Žalosti, majko, majko sveta,
Kranji zavjet naših prošlih ljeta
Ti uvrstili sada u našu
Od Žalosti, majko sveta. :/

Djeca tvoja mi smo ovđe svi
Svoje boli nosimo ti mi

Primi ih, primi, majko,
Vrati nam miran san
Da svi ljudi budu kao ti.

Riječke naše ubrzano tekut,
Dani naši sve su kraći sad.

Život se gazi, majko,
Užitak je posto bog,
Opasi, majko, spasi narod svoj.

Zoru jutra gledam u daljinu
Dan će svanuti jer si s nama ti

Hrvat će ti ortat vjeran,
Vratiti će se Bogu svom
S tobom, majko, Uskrs dolazi.

Majci našeg velikog krasnog zavjeta, za završetak Mariniće godine i za blagdan Gospe Zalogne što se svećano slavi u crkvi Sv. Roza na Manušu (Split) napišao je župnik don Ivan Grubišić ovih dana gornje stihove za zbor mlađih koji ih - na srčno posudene note - skladno pjevaju.

Možda će ponекa misao i u nama naći posebnog odjeka i postati naša molitva vodilja za novu radnu godinu - na našem planu, planu naše Zajednice i našeg naroda.

Prati i blagoslov, Marijo, sva naše nastojanja i na ovom početku!

Važe sestro iz Uredništva

Split, na blagdan Gospa Žalosne, 15. rujna 1988.

Riječ Uredništva

f. B.

"Betlehemska noć je ona koja nas sve povezuje. Svake godine koje se, svojim ustaljenim ritmom, nižu na zemaljskoj ulici, kod Betlehema, Južnog od Jeruzalema, tama nadi prebrzila u svjetlost."

U toj svjetlosti ispunila se izvanredna i zadivljujuća božanska tajna: slava Božja je snažno obusjula pastire koji su živali stada u tom kraju tako da su bili obuzeti velikim strahom. I svjetlost je postala glas: "Ne bojte se, danas vam je rođen Spasitelj, u gradu Davidovu... javljaju vam radost veliku." (Lk 2,10-11)

(Ivan Pavao II.)

Povjedovali smo ovoj Tajni. Pokušavamo je svjedočiti svojim Životom. Da li doista toliko da se na nas može primjeriti ono "Ne bojte se!"?

U dubokoj želji da svaka od nas specno ispravno svoju stvarnost u svjetlu betlehemske noći i da dopustimo da nas ta svjetlost prožme i preobrazi – svima želimo sretna blagdana Porodenja Gospodinova i blagoslovljeno Novo Ljeto.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 13. prosinca 1988.

Riječ Uredništva

"U Isusovu prikazanju Mariji Magdaleni razabiremo jasno tri momenta koja pokazuju kako doživjeti Isusa..."

Najprije jutarnje traženje, u zoru prvog dana tjedna."

Zatim susret Isusov s Magdalrenom, susret lijep kao svjetlo proljetnog jutra. Pod perom sv. Ivana taj susret je zadržao, osim svog realizma, još i izraz istinske mježnosti i duboke privrženosti.

Konačno počlanje koje Magdalena prima od Isusa i njezinu svjedočanstvo kod apostola.

... Isus, prisutan i Živ u nama, želi zaživjeti po nama u srcu onih kojima smo poslani. Kao što je on to sam činio u svom Životu i u svojoj smrti, on od nas traži da Boga objavljujemo svijetu, da ga pokazujemo, da ga približimo i učinimo vidljivim čitavim našim bitom, a i riječju."

F.B.

Tražiti Uskrsloga.

Susretati se s njim iskreno i povjerljivo.

Naviještati ga i približavati drugima svojim Životom predotim vjerom u uskršnuto.

Eto Životnog programa svake od nas.

S ovim mislima erezan Uskrs svima žele

Vaše sestre iz Uredništva

Split, 6. ožujka 1989.

Riječ Uredništva

Franjo Asiški! Dopustite mi da ga zamolin neka nam ovdje u Bagelu otpjeva svoju "Pjesmu stvorenja", pjesmu najangaziraniju, koja nas poziva da se pobratimo sa svim snagu svemira, pjesmu čija svježina je trajna, pjesmu koja spaja veliko jutro postanka s velikom voćerijom svjetka vremena. Gle on, "Božji pjevač" obnavlja sklad svijeta, što nanovo izlazi iz Božjih ruku. I kliče u radošti pokonskoj i mirisnoj. On, "mali brat" daje svjedočanstvu da čovjek kojem je oproštene može živjeti u rajskoj slobodi, kao novi Adem, Krist koji se nastanio u pustinji "u društvu divljih žvjezri" (Mk 1,13; Ez 11,6-9). On, "priroštvi đakon" zvoni evo za "Misao svijata" i na kraju osloboda posirenog čovjeka da ga učini čovjekom sunca, čija svaka životna zraka grli sveće bratstvo. Ta himna radošći je himna borca, a ne himna rezigniranog čovjeka. Ona je izisla iz utjehi čovjek: gotovo sasvim slijepa, već istroženog noudjepesne. Svaki pjesac ima svoju tajnu, ova Franjo je sama proračnost: Izvandje življenu "doslovec i bez primjedbe", kako je sam rekao. Kad se približio posljednji čas, Franjo zove brata Andela i brata Leonu. Moli ih da mu pjevaju njegovu Pjesmu stvorenja – što oni čui o... i jedva neckko i čine pradenojecnjaj. Ali prije završetka hvalospeje on ih zaustavlja i stvara novu strofу: "Hvaljeni budi, moj Gospodine, za našu sestru srt - tjelesnu..."! Franjo pušta da ga uspavljaju njegovom pjesmom ponavljanim bez prestanka. Uzalud prototinčki brat Iliju: "Vani su žuvari koji te časte kao svaca: ako te čuju pjevati noć i dan, reći će 'Kako može pokazivati toliku radost tako blizu smrti?'"

Tako je Poverenilo otisao prema svom Gospodinu. "Umro je pjevajući", piše njegov biograf Zora Celanski. Sunce i sart nimu stvoreni da bi se gledali lice u lice, kaže jedna poslovica. Franjo, pjevajući svoj hvalospej od prve do posljednje strofe, gledao ih je jednakim ljubeznim pogledom "brata".

(Kardinal Roger Etchegaray: "Mir i pravda za svaku stvaranje. Odgovornost krčane u vremenu križe".
Basel, 15. svibnja 1989.)

Franjo je trajno nadahnute za razne ljudе, mјesta, vremena, prigode. Što tek noće znaditi nama koje nosimo njegovo ime i ponosimo se njegovom baštincu? Prad nama su njezini godišnjih odmora, ispočosi u poslovnicu, promjene radnog mјesta. Nekā bi nam sve bilo projeto duhom ponadmožive Franjine Pjesme stvorenja! Hvaljeni budi, Gospodine... Sa sentriškim pozdravom žele Vaše sestre iz Uredništva

Split, 15. lipnja 1989.

Riječ Uredništva

"... Čitajući pismo tvoga gospodatva, što si nam ga po časnom svećeniku Ivanu, uzdaniku našem, poslao, razabrah Jasniće od sunca, koliku vjeru i iskreno Štovanje gajиš prema crkvi svetih apostola Petra i Pavla i prema nama..."

... pa to s očinskom ljubavlju kao najmlijega sina primamo i u duhu grlimo, gdje se vraćaš u kriče svete stolice apostolske, majke tvoje, u kojoj su se i predi tvoji iz najbistrije vrele pojili slatkim napitkom svetog nauka;...

... Kad smo na dan Uzašačka Gospodnjega služili misu na žrtveniku sv. Petra, digosmo ruke uvje i blagoslovimo tebe i cito narod tvoj i cijelu zemlju tvogu..."

/Dano u Rimu 7. lipnja 879.g.
Ivan VIII./

Prepoznajemo odmah odlomke iz znamenitog i često spominjanog pisma pape Ivana VIII. našem knezu Branimiru. /Sačuvano je čak pet pisma istoga pape sporonutom knezu. Sva ta pisma upravo su i danas s prijevodom pod naslovom "Braminirova Hrvatska u pismima pape Ivana VIII.", Književni krug, Split, 1989./

Baštramo da iznošenje gornjih misli iz popinog pisma ima dostatno opravdavanje u potrebama našeg sudećnjeg svestranog tjeskobnog tronutka. U tom smislu upravo smo zasuti raznim susretima (Gata, Nin, Solin, Biskupija), koji bi nam trebali novice posvijestiti našu prošlost da bismo mogli snage za sadašnjost. To se odnosi i na nas kao jedinke ovog naroda.

I do koje spoznaje dolazimo? Naša snaga je vičere naša, koja se već u tami davnih vječkova dala razabrati "jasnije od sunca", te u povezanosti s Apostolskom stolicom, najkom nadom, "u kojoj su se predi naši iz najbistrije vrele papajali slatkim napitkom svetoga nauka". I končno u spoznaji da smo već davnji blagočiveni od najvišeg autokriteta, ricskog pape – "Ricogo ruko uvje i blagoslovimo tebe i cito narod tvoj i zemlju tvogu..."

Dio smo tog blagočivenog naroda. A poslane smo čitavom svijetu. Svakom čovjeku. Pa ipak možda najprije narodu, toliko potrebnom iz kojeg smo nikle i među kojim Živimo.

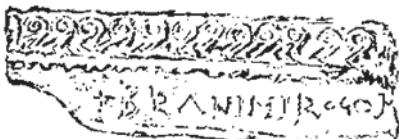
- 2 -

U znaku opće tjeskobe ulazimo u novu školsku godinu. Pogledom i srcem uprići u svijetlo epizode našeg naroda i našo zajednicu primat ćemo u duši sunce i hrabrost za sudobnji trenutak i za jedno suncanije sutru. Za sebe i za one kojima smo poslane.

Bili nam svima nova radna godina u znaku obnovljene povoznosti s "najboljim vremenom".

Vaše sestre iz Uredništva

Split, Mala Gospa 1989.

Riječ Uredništva

On dolazi

Jeste li čuli njegove tihe korake?
On dolazi, dolazi, vazda dolazi.
Svakog časa i svakog stoljeća,
svakog dana i svako noći
on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

U mnogim sam raspoloženjima
pjevac mnoge pjesme,
ali svi su njihovi zvuci
uvijek javljali:
"On dolazi, dolazi, vazda dolazi."

U mirisnim danima sunčanog travnja,
niz Šumski putevik,
on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

U kišovitom sumoru srpskih noći,
u grmljavinskoj kočiji oblaka,
on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

(Rabindranat Tagore)

Autor je ove pjesme nekrštanin, pa ipak ona se može doživjeti poseve kršćanski. Dapače adventski, božićno.

On, Kralj Vremena i Vjeđnosti dolazi k nama. Stalno dolazi. Po svima s kojima dijelimo život. Po svemu što nas okružuje. Po svemu što nas zabrinjava, titki i od čega strahuje. Po onom što nas raduje, obraća, zanosi. Sve nam govori o prolaznosti po kojoj možemo steti sretnu neprolaznost. Posebno to sebi posavjeđujemo u ove milosne prebožilice dane dok odujemo Spomendan Njegovog prvog dolaska.

Naša brižna priprava i radostno očekivanje nadolazećih blagdana olakšali nam i obasjali spremanje na Njegov drugi dolazak.

U tom raspoređenju sretnan nam bio Božić. I u tom ozračju radone spremnosti provodili mirno dane Nove 1990. godine.

On dolazi!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, dobašće 1989.

Riječ Uredništva

Zašto sam čovjek nade?
Zato što vjerujem
da je Bog nov svakog jutrom,
da i u ovom trenutku stvara svijet,
a ne vjerujem u neku maglovitu i zaboravljenu prošlost.

/.../

Ja sam čovjek nade jer znam da je povijest Crkve
duga povijest propuna davnih djela Duha Svetoga.
Pomisli na proroke i sveće,
koji u tjeskobnim časovima bijehu divno crnile milosti
i na put nam bacile snop novog svjetla.
Vjerujem u nootkrivana djela Duha Svetoga. /.../

Zar smijemo misliti da se danna Bog
u svojoj dovitljivoći iscrpio?

Nadati se - to je dužnost, a ne lukšuz.
Nadati se - to su znači sunjariti, upravo obratno:
nadati ćemo snove preobraziti u stvarnost.
Blaženi koji su usuduju sanjati
a spremni su platiti veliku cijenu
da njihov sun u životu čovjeka postane stvarnost.
(Kardinal L.J. Succosse)

Ugodno i chrabarajuće doim se ova poruka uvaženog belgijskog kardinala! Poslovno u ovom pozornom trenutku promjena, u trećem naglašenim traženju i streljanju na rizini čovjedanstvu, Europe, našeg naroda, svakog pojedinca.

Hoćemo li u svojim životnim sredinama biti glasnici Nade?

"Nadom ćemo snove preobraziti u stvarnost."

"Nadom ćemo snove preobraziti u stvarnost Uskrs - temelj, zalog i simbol svake neće nadje.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, krajem ožujka 1990.

Riječ Uredništva

"Oni s kojima nitko ne razgovara,
koje ljudi često odvoje,
koji su u menjini,
kojima nitko ne posvećuje vrijeme
koji žive osamljeni,
koji nikoga ne zanimaju,
koji nezauđu obitelji,
koji se nisu kadri boriti,
koji ne znaju što je uspjeh,
koji se ne mogu braniti
koji ne poznaju slobode,
koji su izgubili nadu,
te su naši bližnji."

(M. Gutl, A. Jarm)

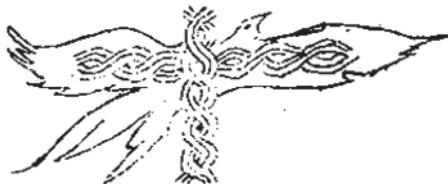
A bližnjega nam je "Ljubiti kao samog sebe": Naći za njega ljubaznu riječ, posvetiti mu svoje vrijeme, ublažiti mu osamljenost, pokazati mu zanimanje, hrabriti ga, u jednu riječ - olakšavati mu život.

Na pragu smo novog vremena za narod noš i Crkvu kod nas. Proživiljavamo dana duboke radosti. Prečišči zahvalnočju prema Bogu svatko od nas želi doprinjeti započetoj preobrazbi društva. Velika će djela ostvarivati veliki. Nama, po našem zvanju, ostaju ove male stvari. Ali od njih je sutočno sve što je veliko. A da li je doista mala stvar olakšavati život naših bližnjih i tako stvarati "novu zemlju"?

U tom smislu zahvale i žrtve za druge bili nam bogati nađelazeti vrudi ljetni mjeseci!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, krajem lipnja 1990.

Riječ Uredništva

"Ne znate li: oni što u trkalištu trče, svi, doduše, trče, ali jedan prima nagradu? Tako trčite da dobijete. Svići, natjecatelji svo moguće izdržava, oni da dobiju raspadljivi vijenac, mi neraspadljivi" (1 Kor 9,24-25).

Poznata nam je svima ova Apostolova usporedba života lirčanina s trkalištem. Ali nam u Splitu postala je posobno bliza i prihvataljiva posljednjih dana kolovoza i prvih dana mjeseca rujna ove godine - za Atletatsko prvenstvo Europe. Njezina poruka je još u srcu živa.

Sve je oko nas bilo tako znakovito, bogato simbolikom: Sav grad u ozračju radozne budnosti, spremnosti, bodrjenja i strpljenja da netko se strane ne mete plodove dugih nastojanja. Ulice prepune života, posvuda surročni oči prepune sunca. Sve je okrenuto prema Stadionu - mjestu natjecanja. Otvaranje i zatvaranje igara, nabijeni emotivnošću - podsjećali su na početak i svršetak ljudskog života. Trkalište - mukotrpna životna staza. Trkači - svi mi, željni vječne sreće u Bogu. Sbitnac naznakom: svi možemo biti pobjednici. Glavno je sudjelovati.

Simbolika se protegla do kraje. U smiraj dana, 2. rujna o.g., dok se "zastor igara spustio", pojavila se je na nebnu veličanstvenu dugu u svom svojeni čaru. Duga - znak ponizbe, oprosti i mira. Sve napetosti su popustile. Ostala je samo radozna. Radozna nakon završnih naporu. Radost nad uspjehom. Predokus vječne radosti.

Počeli su otkucavati natovi novo radno godine. Plemenita životna trka se nastavlja. Svaka od nas želi se ostvariti u potpunosti. Želi, živeti za druge, u sebi što snažnije i izrazitije oblikovati sliku koju je Bog imao kad nas je stvorio.

Na toj stazi svima uspjeh i blagoslov, uz mnogo životne radosti, žele

Vaše sestre iz Uredništva

Split, mjeseca rujna 1990.

Riječ Uredništva

Sv. Franjo i božićni misterij:

Sveti Franjo i jaslice - dva su doboko povezana pojma. Ni je stoga čudo da se i u ovom svetskom vremenu priprave na Božić prijećamo molitve, koja je papi Ivanu Pavlu II. "prvorela iz srca u Asizu" na prvom hodočašću, na početku njegova pontifikata:

"Ti koji si tako približio Kristu svome vremenu, pomoz nam približiti Kristu našemu vremenu, ovome vremenu tako teškom i kritičnom. Ti koji si u svome srcu nosio sve prilike i neprilike svojih suvremenika, pomoz da nam srcu bude blisko Srcu Otkupiteljevu, da prigrimo nevolje ljudi našega doba, da prigrimo teško društvene, ekonomске i političke probleme, probleme suvremene kulture i uljublje, sve tropljenje suvremenoga čovjeka - njegove sumnje, njegova nijekanja, njegova lutnja, njegove napetosti, njegove komplikse, njegove nemire... Pomoz nam da umijemo sve te prevesti u jednostavan i plodenosan jezik Evandolja, pomoz nam da ove rječišavamo po evanđeoskom ključu da Krist i za našega suvremenoga čovjeka postane Put - Iština - Život."

A mi Papinoj molitvi dodajemo: Utjelovljeni Bože, koji si Put - Iština i Život, pogledaj na nas, zemlju našu i narod naš!

Za našu je godinu požara, poplava, potresa. U doslovnom i prenesenom smislu. Ali i godina ostvarenja, narodnih nadanja, ostvarenja onoga što smo već stoljećima čekali.

Tebe, Gospodine, hvalimo. U Tebe se pouzdajemo.

Profeti i obogaćeni misterijem Božića udimo puni pouzdanja u Novi 1991. godinu.

Svim dragim nestrama želimo radosne i blagoslovljene božićne blagdane!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, došašće 1990.

Riječ Uredništva

"Bože otaca naših
veliki i milosrdni,
Gospodaru mira i života;
Oče svijeta nas.

Tvoje su misli - misli mira, ne patnje;
osudi ratove
i ponizi ohlost nasilnika.

(...) O, čuj jednodušni krik tvojih sinova,
tjeskobnu molbu svog čovjekčanstva:
nikad više rata, te besporvratne pustolovine,

nikad više rata, vrtloga boli i nasilja;

(...) U zajednici s Marijom, Isusovom Majkom osobito te molimo:

progovori srcima odgovornih za sudbine naroda,
zaustavi logiku očekova i uvraćanja istom mjerom,

nadahnji svojim Duhom novu rješenja,

plesnite i časne korake,

prostote dijalogu i strpljivosti,

plodonošnje od današnjih ratnih učinaka.

Udjeli našem vremenu dan mira."

(Ivan Pavac II, 16.I.1991.)

Ova potresna molitva sv. Oca kao da je izšla iz arca i duše svake pojedinice od nas u ovim tjeskobnim danima općo i narodne strepnje i neizvjesnosti.

Svakog je vrijeme Božje. Pa i ovo naše. Svijest o ovoj istini produžit će i uvrstiti našu kršćansku nadu.

A istina je i to, da je naše vrijeme samo ovo sada. Ova pak spoznaja pomoliće nam da velikodušno koristimo sve trenutke svagdašnjice - da kakvi oni bili.

U želji da bi naši dani bili prečisti ovim mislima svima želimo u punini radoši Uskrsa.

Vaše sestre iz Uredništva

Split, sredinom ožujka 1991.

Riječ Uredništva

O Bože,
da li čuješ
naš krik
i skrušen vapaj
u olují
Što u jedriliju
i užadi
jezivo zují?

Ustaní,
Gospodine,
preni se
...
pruži ruku
i dovedi brod naš
s galobinom
u luku.

/M.S.: Vapaj u olují/

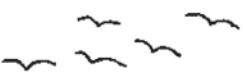
Čitavo naše ozračje "deja" na oluju. Nalagodno je s takvom slutnjom završavati jednu radnu godinu, ući u dane predaha i pripravo za novi rad i napore. Guši nas spoznaja nemoci protiv zla koje oko nas caruje.

Možemo li ipak nešto učiniti? Možemo barem nešto, što nikako nije zanemarivo: Sami biti bolji, plemenitiji. Svojom dobrotom i žrtvom drugima olakšavati u uljepljivanju života. I krik naše molitve upućivati Onome koji je smirio olujne valove, koji "podiže ruku i nastojičina volika". - Budimo to, Gospodine, kako su to i apostoli budili kad su u ladi zaspao, a oluja se na jezoru podigla: "Spasi nas, pogibbosmo!" Pruži ruku, smiri nevrijeme i dovedi brod naš, a galobinu u luku.

G dubokom željom da jesen dočekamo u velikoj "bonaci" sve srdično pozdravljamo.

Vaše sestre iz Uredništva

U Splitu, sredinom lipnja 1991.

Riječ Uredništva

"Svomogi Bože moj, kim svaka postaju,
odvrati jur gnajiv svoj, ter pomiluj našu.
Ostavi zlu volju, pozri na vlini puk,
gdi trpi nevolju svak čas od turaskih ruk.
Luge, sels, grado popliniv s Žegosko,
muže, žene mlađe avezav povodešo.
Ubišo junakc, koji se rvišu,
/.../
Tebi vaspijemo, tužeći u plaču:
Tvoji smo, a ginešmo, pogani nas tlaču.
/.../
Uteči prid njih zlom jur nismamo kuda,
ner pod tvojim krilom, ki kraljuješ svuda."

/M. Marulić: Iz "Molitva suprotiv Turkom"/

Da ova molitva nije sastavljena u staroj čakavštini, činilo bi nam se da je nastala u ove naše dana - toliko je snažna njezina aktualnost. A Marulić ju je napisao pred 500 godina!

Iz njo razabiremo beskrajno putanje kroz koje je i tada prolazio narod naš. Ali i njegovo pouzdanje u Boga - nakon što je od svih bio napušten. I uništen nije bio nikada. Uvijek se ponovno obnavlja, živi i uvjetva. Svojeno ili novejeno prihvata istinu da je jedina prava tajna na ovom svijetu putanja. Da od nje nije bio postoden ni Jednorodoni Šin Božji koji je po njoj svijet spasio.

U novu radnu godinu ulazimo s tjeskobom, svojstvenog ratnom ozračju. Ali ulazimo i u vjeru i nadu da ćemo svojim životom i radom svaku pojedinačno i sve kao zajednicu pripomoći ostvarujući tako željenog mira i pravednih nadanja našeg naroda na ovom najljepšem i nama najsvatijem djeliu zemaljskoj kugle.

"Svomogi Bože moj, kim svaka postaju
odvrati jur gnajiv svoj ter pomiluj našu."

Vašo Bestre iz Uredništva

Split, početkom rujna 1991.

Riječ Uredništva

Zašto si, Bože, posve zabacio,
zašto kiptiš gnjevom na ove pale svoje?
Sjotí se zajednici koju si davno stekao,
plećom koja nezače kno svoju baštini
i brda Siona gdje si šator svoj udario!
Korakni k ruševinama vječnim -
sve je u Svetištu razorio neprijatelj.
Protivnici tvoji vikahu posred skupštine tvoje,
znakove svoje postavši ko pobjedjeno znakove.
Blijehu, kao oni koji mašu ejektorom po guštaru,
ejektori i maljem vrati mu razbijali.
Ognju predaće Svetište tvoje,
do zemlje osvukrivače Prebivališta tvoga ikona.
Rekoš u srcu: "Istrijebimo ih zajedno!
spalite ova svetišta Božja na zemlji!"
Ne vidimo znakova svojih, proroka više nema,
i nitko među nama ne zna dočke...
Dokle će se još, o Bože, dušmanin rugati?
Hoće li protivnik doviđeka prezireti ime tvoje?
Zašto povlačiš ruke,
zašto u krilu sakrivaš desnicu svoju?

/Fa 74/

Zašto, Gospodine? Teško nam je i protičko. Naše su riječi
preziale da izrazu tugu našu i tugu čitavog naroda našega.
Uzeli smo otoga riječi psalmista. Ali i one kao da su pre-
blago. Gledamo bespomoćno u nebo i obnavljamo rvoju vjeru i
nadu. Kao melem na dušu prihvaćamo riječi pape Ivana Pavla II.:

"Važe suze nisu osamljene, Važe suze nisu uzadljive. Po pat-
nji je Krist prebrzio patiti, a Vi mu svojom patnjom po-
našate u djelu Otkupljenja."

Spanitelju svijeta, obraduj nas, obraduj domovinu našu, o
spomendanu svoga Rođenja!

Toplo božićne pozdrave šaljemo svima!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, sredinom prosinca 1991.

Riječ Uredništva

Ovaj broj naših "Odgjeka" nosi na sebi trostruko obilježje:
tešku zbilju krvareće Domovine, izjavu naše provincijske
uprave i blizinu Uskrsa.

T o š k a z b i l j a k r v a r e č e D o m e v i n e ,
kao da nam je sve ostalo potisnuto u drugi plan. S tom tugom
lijegamo i ustajemo. Naše se ljude bezdušno ubija, naša se
sela pale, naši se gradovi ruše. Ostaju nam samo djela lju-
bavi i štete to usrdna molitva, poput ove koju već dnevno
mole neke naše zajednice:

"Spasi, Majko svata, Hrvatsku nam spasi,
jer je ona uvijek tvoja bila.
Šeognjista ne daj da se vjera gusi
i ublaži tugu što se nad njom svila."

I z m j e n a p r o v i n i c i j a l n e s u p r a v e sva-
kako je velika stvar u životu jedne rodovinskog zajednice.
Prigoda je to za pojedinsko i zajedničko proficivanje i
obnavljavanje. Dobro je u ovakvim prigodama pribijotiti se one
našeg sferatskog Goca: "Sinci moji, počinimo činiti dobre, jer
do sada nismo dobra učinili."

B l i z i n a U s k r s a svomu ipak daje svoj početak. Raz-
matrajući muku, smrt i ustruknute Krsta, našeg Gospodina i
Uštitalja, nastojimo sve, i tamno i svijetle, prihvatići u
duhu vjere i kričanske nade. I dnevno prisivamo Želju i bla-
goslov sv. Pavla upravljenim Riminjanima /15,13/:

"A Bog, izvor svake nade, neka vas dadine potpunu radošć i
mir u vjeri da napredujete u nadi snagom Duha Svetoga."

Blage ukrasne pozdrave šalju svima

Vaše sestre iz Uredništva

Split, početkom travnja 1992.

Riječ Uredništva

"Molimo za mir naše zemlje,
jer je mir zemlje naše na umoru.
Dodi joj u pomoć, preblaga Djovice Marijo,
pomozi nam zasivati:
Mir našem ispaćenom narodu!

Ti, koju je Duh mira pozdravio,
- isprosi nam mir!

Ti koja si primila u krile svoje Riječi mira,
- isprosi nam mir!

Mirosljubiva Zvijezdo u burnim noćima naroda,
- mi želimo mir!

Rješna Grana masline,
koja raste u isušenim šumama ljudskih srdača
- mi čeznemo za mirom!

Da zarobljeni budu konacno oslobođeni,
- isprosi nam mir!

Da se izgnani u domaju svoju vrata,
- isprosi nam mir!

Da sve rane konacno zacijele,
- isprosi nam mir!

Radi čari zemlje naše
- isprosi nam mir!

Radi netaknutih dubina morskih,
- isprosi nam mir!

Radi čistote planinskih vrhunaca,
- isprosi nam mir!

Radi tjeskoba ljudskih,
- isprosi nam mir!

Radi malenih,
koji još spavaju u svojim kolijevkama,
- mi te molimo za mir!

Radi ostarjolih,
koji bi tako željeli umrijeti u svom krovetu,
- mi te molimo za mir!

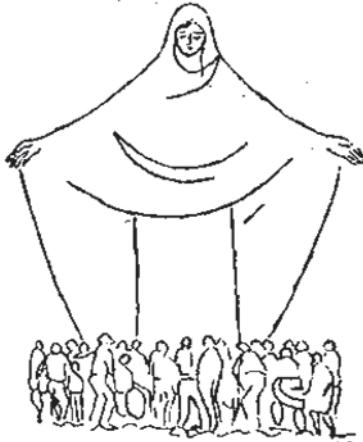
- 2 -

Radi sveg ljudskog roda
u kojem se suti odblašak Božji,
- spasi, Majko, spasi nam mir!
Spasi ga radi sveg Sina
da nije uzalud bio prikovan na kriš,
- spasi, Majko, spasi nam mir!"
*/Prema - Gertruda von Parti,
"Titanije Kraljici Mira",
odločci/*

Da bi u ozračju ove potresne molitve Nebeskoj Majkoj sve mi
provele vratio ljetne mjesecu, u najvrćim danima našeg na-
rodno povijesti - naseći i štrvajući se za drugu nam Domovinu
"Krvlju natopljenu, suzam zalinjenu" - svime Žele i u
velikoj kršćanskoj nadi Vas pozdravljaju

Vaše sestre iz Uredništva

Split, konac lipnja 1992.

Riječ Uredništva

"Velim kršćanstvo.
Velim Boga kršćanstva.
Boga malenih, siromašnih i slabih.
Boga Franje Ćosića,
malog brata bez zahtjeva,
koji ljubi sve i svakoga
i pretjeruje u ljubavi.
Boga Martina Luthera Kinga
Romera, Kolbea i Heldora Činara.
Boga svih divnih ljudi,
svih žena i svih muškaraca,
koji žomlju čine pravim prebivalištem
i u svojem srcu nose nebo."

/Phil Boothman/

Okrženo smo i dalje ratnim strahovama i učasima. Nude nam
se u dnevnom životu, iz tiska, a televizije, preko radio-a.
U dušu nam unose tugu i mrak. A život kršćanina, život redovnice, mora biti protkan vrednjima koja proizvodi iz vjeze,
ljubavi i prihvatanja. I to bez obzira kako tamo bilo ob-
zorje u kojem se krećemo. Znamo, nisu zadrčiće je unositi
svjetlo u tu tamu. A kako? Možan nam je pravljicidavanje gor-
njih zidova u tom potopu. Životem veljeti Bogu malenim,
siromašnim i slabim. Naslijedovati "malog brata bez zahtjeva"
koji ljubi sve i svakoga", odnjevljavati se divnim ljudima
našega vremena koji su - htijuci olakšati život drugima -
darivali svoj život. Živeti tako i mi ćemo nositi Bože u
svojim arima.

U tom razmišljanju svima želimo uspjeh i blagoslov u svaki-
dačnjici nove radne godine.

Vaše sestre iz Uredništva

Split - Lovret, sredinom rujna 1992.

Riječ uredništva

Približava nam se još jedan pravi hrvatski Božić. Božić u poharanoj Domovini, Božić u streljani, Božić u progonstvima, Božić u razaranju, Božić u krvi. Većina naših Božića u povijesti sličila je ovome. I kad smo se ponadali da je vrijeme našeg iskupljenja za nama, pred nama nitko nije kušnje i dove patnje. Teško im je hrvatskom logikom naslutiti kraja. O bolju danima govoriti nam samo kršćanska nada.

Hrvatski narod uža sve svoje poruke živi - općenito uvezli - u vjeri, u kršćanskoj vjeri. Jedino po toj vjeri sačuvao se je kao jedinka među narodima do danas. Stoga i u ovom pretečkom času naše povijesti ponosi će nam sublimiranje naše sadašnjosti. Njenog prihvatanja u vjeri. Traženje vlastite odgovornosti za svjetlje sutra, u koje postojano vjerujemo.

U tom smislu otvorena srca prihvativimo spontani izjev duše dobrog o. Bonaventure Duke:

"Blagostoljene li noći, one noći kad je neko pri put zapjerao Zemlju: Slava Bogu na visini! - A mi ljudima miljenicima Božjim! Olada svako kršćansko srce čocene za ovom noći. Svaki čovjek želi da ponovno, za svoju vjeru, za svoju godinu ponovno čuje tu pjesmu mira. No nije li andeoski božićni slavopoj potiv? Ovo Dijete ugradilo se u povijest čovjeljstva. On je Spasitelj svijeta Spasitelj i Ranesitelj. On je Ljubitelj čovjeka. Ljubitelj ljudi. On je Mironosac. Da, On je Mir! Upstaj se, brate i sestra, čij čovjek. Ljubitelj ljudi. On je Mironosac. Da, On je Mir! Upstaj se, brate i sestra, čij čovjek. Ljubitelj ljudi. On je Mironosac. Da, On je Mir! Upstaj se, brate moji! Mir s tobom, sestro moja! Mir bio sa svim ljudima dobre volje!"

(o. B. Duda, listić br. 53/86)

U miru koji će svaka od nas dnevno graditi, bio nam sretan Božić i blagoslovjeni svi dani Nove 1993. godine!

Vale sestre iz Uredništva

Split, sredinom prosinca 1992.

Riječ Uredništva

U jeku smo svetog korizmepog vremena. Lako se u njega uličjavamo. Nala jepta Domovina i dosjedno tome svaka od nas živimo u ozračju svetopisanskog Joba. Slavđeno u svenarodnom kontekstu, sve nam se ruši, uništava i odutimje: judi, imanja, crkve - materijalna i duhovna dobra, pa i samo časno ime. Sve vide nas zahtvara ojecaj pepelednosti nama samima. Nemoc pred Zicom. Uvjejk i svagđje smo krivi. Potisnenost je tala nerijeka pratila. Učini nam se da je i samo Nebo daleko i ne buje nadje vapaje.

U ovom stanju svaka nam riječ i gest ohrabrenja dolazi kao melem na živu ranu. Pogotovo ako dolazi od samog Svetog oca, koji je u više navrata dokazao da poznaje svu težinu i tečenost našeg sadajšnjeg trenutka. Tako je na molitvenom skupu za mir u Asiju 10. svibnja 1993. godine Sveti otac podario uskršnju svjeđu biskupu dubrovačkom. Da bi nam zada Uskršnja učestvila strpljivo i olakšalo čekanje, te uskršnja svjeđa je već zapaljena. Zapalo je na svđan nađin Papin izaslanik u Dubrovniku uz blagdan Zaštitnika grada sv. Vida, kardinal Roger M. Etchegaray. Taj, za čio naš narod, simbolički popratio je živim rječima:

"Zapala uskršnja svijetu u ime Pape koju je on poklonio preuvjetom željentu Puljku, znaci počasni da je Bog svjetlo.

i ...)

- Odakle dolazi ovo svjetlo s vrhunca gore Tabore?

- Odakle dolazi ovo svjetlo u golgotijskoj noći?

- Odakle dolazi ovo svjetlo s ogrijenim plamenom na Duhov?

- Odakle dolazi ovo svjetlo koje u ljudima otkriva bratu?

- Odakle dolazi ovo svjetlo koje ljubav čini snažnijom od mrtvje?

- Odakle dolazi ovo svjetlo?

Dolazi od Isusa Krista, "Svjetlo od svjetla".

Ali da bismo vidjeli svjetlo, treću nam mora biti svjetom obasjano.

Ako je naše sreć svjetom ispunjeno, cijelo će voće njelo biti svjetlo, sve će oko rebe biti razsvjetljeno.

Stoga se obrazimo, intenzivno tamu iz našega sreća i u svjetlu Božjem vidjet ćemo svjetlost, bljesak, temu u nadi!

Nije li doista tako, grade Dubrovnik?

Nije li tako narode hrvatski?

Zas molda nije tako, čuješ a, vi narodi koji ste blizu i doleka, ljudi svih rasa i vjera?

Hot je samo svjetlo!

Nije li tako, Sestro??

Da nas to Svjetlo posve prežive, kao Zajedsku i svaku pojedinu uz blagdan Uskršnja - Sljedana nade uskreno tele i sadačno pozdravljaju

Vale sestre iz Uredništva

Split, u mjesecu ožujku 1993.

Riječ Uredništva

"Nek uslikone sad nebesko mnoštvo andela,
nek uslikani službenici Božji,
i s pobjede toljikog Kralja neka jejne trublja spasenja.
Nek se raduje zemja toljikim obasjana bljeskom
i rasvjetljena sjajem vječnoga Kralja
neka osjeti da je nesla po svem svijetu mraka.
Nek se veseli i Majka Crkva, sjajna od toljikog svjetla,
i od gromkog klanjanja naroda nek ova odješte dvorana."
(Liturgija vazmnenog bdjenja)

Neka bi ovo liturgijsko klicanje našlo
djelotvorni odjek kod nas samih, kod
svih koji su nam blizi i dragi, kod
svih koji patе - kod prognanika,
oslobođenih, učvlijenih, zatočenih,
osakađenih... Predug je i odvile
gorak naš Veliki petak. Uskršli
Spasitelju, pokazi nam lice svoje.
Nek se nakon tolikih patnja uzrađuje
Domovina naša. Neka nestane
mraka, a Tvoje se svjetlo nastani u
srca pojedinaca i naroda!

Povezani uskršnjim otajstvom,
radostan blagdan Uskrsa - obasjan
vjerm i nadom - svima žele

Vaše sestre iz Uredništva

Split, sredinom ožujka 1994.

Riječ Uredništva

"Podite vedri ulicama ovog grada,
da ne utone u sjene i hlad, u zaborav,
Kraj djece i staraca prolaziti sporiјe,
da osjeti kako ih primjećujete,
da ih dobitne život koji se nije umorio u nama,
da im vala bliznica priopći
kako život nije nepovratno jučer
kako život nije nedohvatno sutra
kako je život danas prisno kao danje
i kako danas,
kako je sada
kako je prisutnost
jedino ime vječnosti.
Podite vedri ulicama ovog grada,
nemojte biti njegova stena i hlad, njegov zaborav."
(Stj. Lice: "Otkrite blizine")

"Podite vedri..."

Kako kć veder uz toljike boći, patnje, smrti, nepravde koje nas okružuju i kojima
kao da je proklet čitav svijet?

Ali, "podite vedri" nije samo dobro srđena poruka pjesnika. To je osnovna poruka
Evanđelja - Radostno vijesti. A mi smo po svom zvanju etične slijedbenice
Evanđelja.

Kada početi? Čekamo ono vječno "utra", "poslijе", "kad svrši rat", "kad se priliče
sreće", "kad budem zdrava", "kad budem osna", "kad budem dobre volje"... A naše
je samo sada. Ovaj trenutak.

Krkanska vedrana, trajno angažirana okrenutost prema patnicima i potrebnima i
svijest o važnosti sadaljnog trenutka - eto programa poznatog a ipak uvijek novog,
po kojem možemo u ovom oblađnom vremenu biti sunciva zraka, biti radost za
sve bliže i dalje. Za Crkvu. Za Domovinu dragu.

Srđatan pozdrav svima!

Vaše sestre iz Uredništva

Split, na blagdan Srca Isusova, 10. lipnja 1994.

Riječ Uredništva

Blistavi dan naše povijesti: Pohodio nas je Sveti Otac!

Rijetko je kada cijela naša napačena Domovina bila tako snažno i ugodno obasjana
Suncem - u doslovnom i prenesenom smislu - riječko kada su Hrvati doma i po
svjetu bili tako istinski povezani međusobnom radošću, plemenitom pobožnošću i
sretim ponosom kao što je to bilo 10. i 11. rujna ove godine, godine
Gospodnje 1994.

Pohodio nas je počeo višestoljetnog isčekivanja namjesnik Kristov na zemlji, Petrov
zasjednik - papa Ivan Pavao II. Srca nam još uvijek podržavaju, još uvijek su
topla od njegove nazočnosti, njegova blagoslova, njegove riječi.

Izdajamo ovdje one koje je uputio posebno našima redovnicima, redovnicima i
svećenicima u zagrebačkoj prvoštoltinici u subotu 10. rujna preko svećane Velerije:

Uzori gospodine Kardinalu, dragu braču biskupi, dragi svećenici i sjemeništari,
redovnici i redovnice!

Radostan sam što se mogu susresti s vama u ovoj katedrali koja je duhovno središte
radobuđenja. Sredstvo posdržavam ne samo vas vatre prisutne, nego i sve one kojima
obave, zadržavaju stanje ili druge potrebitke nisu dozvolile da sudjeluju na ovom skupu
i molitvi. Vi ste uzbuni dio Božjeg naroda koji je u Hrvatskoj i tato je
dokleđeno da vam se, prilikom papina posjeta, povuči posebno potražnja.
(...)

Posebno se sada želim obratiti časnim sestrama. Drage sestre, dobro poznavate vate
radosno svjedočenje ljubavi prema Isusu Kristu i prema budiću ljubudu. Poznate su mi
vate nade kao i vati problemi i sve vate patnje. Veoma cijenim vate djelovanje u
čijemu, gdje radite kao katehutice, salukturice, organizatice Cijenim vati rad s djecom i
stjecima, gdje vate služite u bolnicama. Postim vas: Ustrojite radosno u evangelizaciji
i stjecima te vate službe u bolnicama. Postim vas: Ustrojite radosno u evanđelijem i
u svjedočenju ljubavi. Gospodin je s vama i služi se vam radom, koliko dragocjenim
dokleđeno da vam se, prilikom papina posjeta, povuči posebno potražnja.
Duge zemlje.

No koncu, uputujem vole najstolje pozdrave sestrice koje žive u klauzuri: klarisama,
no koncu, uputujem vole najstolje pozdrave sestrice koje žive u klauzuri: klarisama,
karmelitankama, te benediktinkama. Kardinal Stepinac je sve pozdravio da bi
pozdravio sestru sestru karmelitanku u Rovinju. Želio je da njegova biskupija ne
postoji samostan sestri karmelitanki u Rovinju. Hrvatskom svećenstvu i redovnicu i cijelon
hrvatskom narodu veoma svima potrebne vate molitve i vate svjedočenje potpunim
predanjem života koji sve stavlja na kartu vječnosti.

izvornoj karizmi. Vi ste kontemplativna duša Crkve: ustrojite u pozivu da budete budić
čuvaci Apsolutnog, stalno u dijalogu s Bogom, da biste mu prikazale "radosti i nade,
tuge i tjeskobe današnjega čovjeka" (GS 1), te isprosile milosrđe i oproštenje koje treba
razlići na toliku braču i sestre u nevolji. Hrvatskom svećenstvu i redovnicu i cijelon
hrvatskom narodu veoma svima vama, valoj rodbini i svima onima koji
su povjereni vašoj pastoralnoj skrbbi, od srca podijeljujem svoj blagoslov.

(...)

Dragi svećenici, sjemeništari, redovnici, na kraju ovog susreta, pozivam
vas Majci Božjoj, koju hrvatski narod voli razaziti kao vlastitu "Kraljicu". Prati odes
čovjek s Isusom Kristom mora biti praten i iskrenom pobožnošću prema Mariji.
Njegovoj i našoj najdražoj Majci. Neka vas Marija prati uvijek i neka vodi vate korte
u službi Crkve i naroda. S tim željama, svima vama, valoj rodbini i svima onima koji
su povjereni vašoj pastoralnoj skrbbi, od srca podijeljujem svoj blagoslov.
Hvaljen Isus i Marija!

Da željom da u novoj radnoj godini, u našem daljem hodu po zemaljskoj cesti,
stavljamo u djelo svjetje dragog nam Svetog Oca
- da radosno ustrojimo u evangelizaciji i svjedočenju ljubavi
- da budemo osaza molitve, budni čuvaci Apsolutnog i potpunim predanjem ne
stavljamo na kartu vječnosti, sestrinski Vas pozdravljaju

Vaše sestre iz Uredništva

Split - Lovret, rujan 1994.

Riječ Uredništva

Želimo, drage sestre, po našem "Odjećima", kao i uvečak, podijeliti s Vama Noć i našeg nadežnog trenutka.

Tekla srca prilivačamo člancu da nam se približuje još jedan ratni Božić. Božić pruća strepojom i neizvjesnostku.

Ostaje nam ipak - vjera, nuda i molitva!

Dodi, Gospodine Isuse!

Dodi i ublaži našu tvrdu stvarnost!

Dodi svima onima koji pate,

onima koji žive osamljeni, ogorteni i smodujali

Dodi osakančenima, učvijenima, programima i beskućnicima!

Spusti, Gospodine, svoga Duha nad Europu, koja u ravnodjelosti uljeđana u blještaviju i obilju dočekuje tvoj rodendan ne želeći i ne pokudavanju slaviti našu bekranju patevu koja granči s tragedijom. Za nas nezainteresirana, Europa stavi Božić kroz što je kroz stoljeća slavila gledi se u udobnostima i svjetlu samo zato jer je u našoj domovini "stajan visoki živi zid koji je čuvalo njezin mir - njegove trapeze, plesnjake, perivoje..." (V.B.)

Spusti, Gospodine, svoga Duha mira na cijeli svijet,
na Domovinu našu ponizenu i uvrijedenu, rastgranu i okrvavljenu,

na čitav naš hrvatski narod, rasprišten po svoj kugli zemaljaku,

na sve naše biskupije, na cijelu Crkvu,

na naše obitelji,

na naše zajednice, posebno na našu zaštitnu misiju

Dodi, Gospodine Isuse, savlastito u naša srca.

Dodi!

S božićnim i novogodišnjim pozdravima svima

Vale sestre iz Uredništva

Split - Lovret, sredinom prosinca 1994.

Riječ Uredništva

"Kad sam 22. listopada 1978. na Trgu sv. Petra izrekao riječi: 'Ne bojte se!', nisam mogao znati kako će daleko odvesti mene i čitavu Crkvu. Njihov sadržaj dolazio je više od Duha Svetoga što ga je Gospodan Isus obědo apostolima kao Tjelitelja, nego od čovjeka koji ih je izgoravao. Ipak, tijekom godina, optovato sam ih u raznim okolnostima.

Poziv 'Ne bojte se!' treba čitati u vrlo širokoj dimenziji. Na neki način bio je to poziv svim ljudima, poziv da pobijede strah od sadašnjega stanja u svijetu kako na Istoku tako i na Zapadu, kako na Sjeveru tako i na Jugu. Ne bojte se onoga što ste sami stvorili, ne bojte se ni svoga onoga što je čovjek proiveo, a što svakim danom postavlja sve veću opasnost za njega! Na kraju, ne bojte se samih sebe!

Zadje se ne moremo bojati? Jer je Bog otkupio čovjeka. Dok sam izgoravao te riječi sa Trgu svetog Petra, već sam bio svjestan da će prva enciklika i cijeli pontifikat morati biti povezani s istinskom otkupljenjem. U ojoj se nalazi najdužija potvrda onog 'Ne bojte se!': 'Bog je ljubio svijet! Ljubio ga je tako da je dao svog jedinonodenog Sina!' (usp. Iv 3,16). Ovaj Sin ostaje u povijesti čovjekanstva kao Otkupitelj. Otkupljenje predstava cijelu povijest čovjeka, i onu prije Krista, i priprema njegovu ehatoliku budućnost. To je svjetlost koja 'svijeti u tamni i tama ga ne obuze' (usp. Iv 1,5). Moć Kristova Krsta i Njegova Ustankača voda je od svakoga da kojeg bi se čovjek mogao i morao bojati.

(...) Na kraju drugog tisućljeća možde su nam potrebaju nego ţada riječi ukrstologa Krista: 'Ne bojte se!' Potrebne su čovjeku koji se na način poda komunitetu nije prestao bojati i doista, ima mnogo razloga da u sebi kula taj objećaj. Potrebne su nacijama koje su se nanovo rodile nakon pada komunističkog carstva, ali i onima koje su prodržale to iškustvo izvana. Potrebne su narodima i nacijama cijelog svijeta. U njihovim najvećim poslovima mora osabljati sigurnost da postoji netko tko drži u rukama sudbinu ovoga svijeta koji je prolaz. Netko tko je Alfa i Omega čovjekove povijesti (usp. Otk 22,13) kako pojedinačno tako i zajedničko. I taj Netko je Ljubav (usp. Iv 4,8-16). Ljubav koja se utjelovila. Ljubav raspeta i uzakrušena. Ljubav uvek primaču među ljudima. To je euharistijska Ljubav. To je stalni život zajedništva. I samo Ona daje puno jaranje za riječ 'Ne bojte se!'

(ivan Pavlo II. 'Prijeđi prag nade', Zagreb 1994., str. 231, 233.)

U zamogljjenju obnovljima naše svagdjeđice svi mi, kao pojedinci, kao redovnici zajednički, kao narod i kao hrvatsko društvo uopće, imamo oslove za strah, za bojazan, za siropeju. Stoga nam, kao načelima na ranu dolaze ohrabrujuće riječi Svetog Oca i kojima je pocco voj, tako blagoslovni i za nas tako blagotorni pontifikat. A te su riječi samo Jeka Učitelja Učitelja i Spasitelja njegovim učenicima nakon ukrštanja: Ne bojte se! Jer 'moć Kristovog Krsta i Njegovog ukrstića veda je od svakog zla, kojeg bi se čovjek mogao i morao bojati'.

Ne bojte se! Ohrabreni 'prijeđimo prag nade'. U dubokoj unutarionoj radosnosti provodimo sveće ukršte blagdane. Tom redolici seka budu obasjani svi dani našeg zemaljskog boda!

Vale sestre iz Uredništva

Split, početkom travnja 1995.

Riječ Uredništva

"Nema sumnje da 'sестра' predstavlja posebni ton zenske duhovne ljepote; ali je ona intodobno i objava njezine 'nedodjeljivosti'.

(...)

Lik žene-sestre ima značajnu važnost u našoj kričanskoj užubabi, gdje su bestrojne žene postale sestre na sveobuhvatniji način, zahvaljujući narodnom stavu što ga razinjavaju prema blizinjemu, osobito prema anome kojemu je pomoći vole potrebna. 'Sestra' je jasno nesrečnoga služenja: u školici, u bolnici, u tamnici i drugim socijalnim službama. Kad žena ostaje neudata, u svom sestrinskom darivanju apostolskim zalaganjem i plemenitom zauzimanjem za blizinje, ona ručja posebno duhovno materinstvo. Taj nesrečni dar 'bratice' žensvenosti progima svjetlostu ljudskog življenja, potiče najbolje osjećaje za koje je čovjek sposoban i uvijek za sobom ostavlja trag priznanja za nesrečno darovano dobro."

(ix pisma Ivana Pavla II. svećeniciма za Veliki četvrtak 1995.)

Vjerujemo da nijedna od nas ne će ostati ravnodulna na ove duboke riječi Svetog Oca. Da ćemo ih ponijeti sa sobom u vrće ljetne mjesecne promjene, napora i odmora. I da ćemo sebi dnevno posjećivati istinu: Odabrala sam biti svakome sestra.

S Vama su mišljam i molitvo

Vale sestre iz Uredništva

Split, koncem lipnja 1995.

Riječ Uredništva

Prošla su tri mjeseca od naših posljednjih "Odjeka". U međuvremenu se toliko toga dogodilo, da bi moglo dati sadržaj desetnjecima, pa i stoljećima. Riječ je o konacnom oslobođenju i povratak sjevernog i južnog dijela druge naše Domovine, što je uza sva nadanja i očekivanja došlo ipak savim iznenada. To se silno odražava na cijelu našu domovinsku smanost pa i na naše zajednicu. Dohode u ovom način obiteljskom istu to je (za sada) jedva doznauto ("Opet u Kainu", "Od Jadranu do Drave"). Nadamo se načinljivim prikazima.

Na planu Kongregacije poseban pažnji privodi izlaganje o Pionarskom vježbi (Asiz, 1996), toč je da ih smatramo predmetom 'Bratski život u zajednici'. Tema je to koja najviše od nas ne može ostaviti nezainteresiranom. Sigurno će nas potaknuti na ozbiljno razmišljanje i suradnju. To će biti osnovica naših duhovnih obnova kroz godinu po planu koji je u istu jasno sformiran. Bio tako zanimljivo bit će i naše razmišljanje i sudjelovanje u apostolsku zvaniču, iako tako aktualnoj

Riječ s. Mirje redovito nas upozorava na važnost sadašnjeg trenutka, njegove zahtijevnosti i izazove i naš odgovor na njih.

U rubrici "Zbiranja i osviti" na prvom mjestu je blagoslov kapelice u Sinju ("Evo latora Božjeg mođe Čodima").

Doslovno jedno, nazovimo tako, kratku teziju u prološtu ("Badija..."), zatim razmišljanje i dozvane su priprave za srebreni jubilej, u Asizu (Asiz, 1995).

O ovoj vrsti apostolata u okviru našeg Doma umirovljenika za Lovretu govorit će (ekspozitor) članak "Što god ste očinili jednom od ova svoje najmanje brude..."

Nije izostala ni oobicajena rubrika "Jeka iz Afrike". Ovog puta je to kratko javljanje s. Erika i Matkadi nakon povratka s odmora u Domovini.

Na kraju je kratki neklog dugog života naše s. Marije Šušnjara, najstarije sestre naše Domovine. I obdjevanje smrte blže rodbine naših sestara.

"Zajedno", bilječko vježbalki zajednica od 17. rujna 1995. ovoga je puta na posebno naša bogat i sadržajan. Obuhvaća izvješće za Sustav generalnih ministara franjevačkih obitelji i vidi redovničkim poglavarnicama i poglavarcima franjevačkih zajednica Hrvatske te Bosne i Hercegovine (Zagreb, Sveti Dub 31. kolovoza 1995.). Radi se o jedinstvenom sastcu svih zajednica Franjevačkog reda koji su dan dovoli pokazati našu svoju vjernost svome zajedništvu. Članak je u skladu s našim načinom života i našim vjerskim običajima.

U toj radnici godini nek nas prati motta "Sinec moji, činimo dobro, jer do sada alia dobra nismo učinili!"

Vale sestre iz Uredništva

Split - Lovret, krajem rujna 1995.

BOŽIĆNA MOLITVA ISUSU PROGNANIKU

Djaci koja su se rodila o teđim stajama,
u podnurima hladnim,
pod vodom zaledenih satora,
na ledni golet.
u ratnim sklonistima - kružnjacima,
o lusce, koji si i sam rođen u Italiji slami,
poštao dobre pastire s janječima runastim,
da im na badnjakoj vatri pastiri skuhaju mlijeko
a janji ih mekanim i toplim ugriju runom.
Dan tej nevinoj djeci po andelima svojim:
mirku sa njihove bolne promuzine i opteline,
dako sončanih zraka da im razdane pakleni pomadre,
tanjan da se rastuke od smradnog zadaha proganjaja.
kuse predobi i prebagi,
koji ii još kao dijete bio pregnanik i bijegunac,
izvedu na put poratnica sve pregnanike i bijegunce,
kojima su spali domove i otišli u zemlju hranačiju,
stigli crke i bolnice,
učili usjeve,
podočjali najčišći rod i nijemu im poklani stoku.
Otezani s dječjinskoga praga, oplijekani do gole kože,
potocuju se oni teđinjem za rodinu naročući krajem,
ne znajući zbog lega i zašto tolike podnoće pataju.
Mjih se, o Isuse, tješi ove božićne noći,
kor negejateljski razjede odredi ih njihovu domu,
bedehenskom zvijezdom na optisku i upali
istrovnu vatu da ognju si tješio i došu,
u zimljaj ih vrati gdje njihovi mrtvi čekaju
mksaone.

SV. Marenibor

Ubrđavajući se u putnju koja još uvijek pratiče našu Domovinu, a u snažnoj nadji i vjeri da će
ovo biti naš posljednji ratni Božić – svima želimo radostan blagdan Porodenja Gospodinova i
njegov blagoslov za sve dane Novog 1996. juna

Vaše sestre iz Uredništva

Riječ Uredništva

U rukama Imamo
100. broj našeg listeta
Četvrt stoljeća
j e k a
našeg života i rada,
truda i nastojanja,
naših planova i ostvarenja,
naše veze
s Bogom i s ljudima,
naših radosti,
naših promesača,
naših sjećanja na one
koje su s nama život dijeliće,
koje nas pretakote
na putu k. Cilju
te naš čekaju
na obala na Vjećnosti.

"O d j e c i",
vidni oblik našeg zajedništva
bit će nam – vjerujemo –
i unaprijed radoena veza
i poticaj
za svakodnevni predani život
iz vjere i rade
za sve kojima smo postene,
koja u srođ nosimo
po krvi, prijateljstvu i dužnosti!

U skrili Sprestitej
bit će nam i dalje suputnici

Radojne uskršnje pozdrave

čestit Vam

Vaše sestre iz Uredništva

Split - Lovret, Cvjetnica, 31. ožujka 1996.

Riječ Uredništva

Posljednji je broj "Odjeka" ove školske godine. Zajednice iz Splita (Lovret), Zagreba (Jordanovac) i Dubrovnika poslale su svoje priloge i tako dale svoj doprinos zajedništvu Provincije što je svrha našeg biltena. I s. Blaženka prilaže svoje pismo u ime podružnica u misijama. Kako bi bilo lijepo da se javi svaki naša kuća barem kratko!

Donosimo Raspored sestara za novu školsku godinu - simbolički znak naše stvarne povezanosti.

Bilten "Zajedno" nam omogućava pratiti događaje u franjevačkom svijetu. U priloženom broju od 31. svibnja o.g. doneseno je zanimljivo pismo Konferencije franjevačke obitelji u povodu desete godišnjice Dana molitve za mir u Asizu. Mnogo toga je u njemu snažan poticaj u monotonoj svakidašnjici.

Ugodan odmor, obnavljanje tjelesnih i duhovnih snaga svima od srca želimo i sve pozdravljamo.

Vaše

sestre iz Uredništva

Split-Lovret, mjeseca lipnja 1996.

Riječ Uredništva

Evo nam ranojesenske kute odjeka iz života naše uže i šire Zajednice. I iz života Crkve.

Osluškivale smo kroz ljetne mjesecije i poneslo zabilježile iz bogatstva života Provincije, Kongregacije, svete Crkve. Vjerujemo da nam nisu promakli najvažniji tonovi Ono što bi nas trebalo uvesti i pratiti u novoj radnoj godini.

To je u prvom redu riječ Svetog Oca o potreboj pripravi na 2000. godišnjicu Kristova dolaska na ovaj svijet, za godinu Velikog kršćanskog jubileja.

Plenarno vijeće Kongregacije (42 sestre) na trojednom susretu u Asizu raspravljalo je na temu "Bratski (sestrinski) život" i o drugim pitanjima redovničkog življaja. Ovdje nalazimo osnovne obnse toga rada. Završni dokument dobit će svaka sestra napose Trebamog ga "samo" staviti u djelo.

Naći ćemo i u ovom broju pokoju zanimljivu crticu iz našeg svakodnevnog života i općih zbivanja, što nas može vše međusobno bližiti. A možda će ponекoj biti i poticaj da se javi za božićni broj "Odjeka".

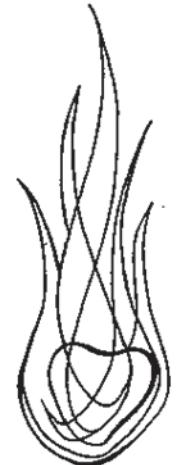
Naši pokojnici uvijek su naše posebna veza. Ovoga puta je među njima i naša bivša vrhovna predsjednica M. Tereza Vidan. U znaku vjere u općinsko svetih nadamo se i njenom zagovoru

kao i zagovoru ostalih naših preminulih da nam pogomu što vše se ostvanti kao kršćanke i redovnice.

U tom smislu plodonošna i blagoslovljena nam svima bila nova radna godina!

Vaše sestre iz Uredništva

Split - Lovret, krajem rujna 1996.

Riječ Uredništva

Na ovogodišnjem kongregacijskom sastretu u Asizi nikica je uz ostalo i misao o izbjegi informacija među svim našim provincijama zajedno s rimskom regijom. I to tri puta godišnje. Već u ovom broju imamo prvi pregled tih obavijesu. To je ujedno glavna novost ovog broja. Vjerujemo da nas ta činjenica sve obrađovali, jer čemo moći redovito pratiti život crkve naše zajednice - u Europi, Africi i obim Amenikama.

Nevrijesnost sudbine naših sestara misionarka u Zairu izazvala je kod svake od nas strepnju i sećanje molitvu za njih. Neobično okrutni rat bjesni tamo na razmudištu država u pokrajini Kivu, gdje djele su naše sestre. Valjda nam nikada naša osam sestra misionarka nije bilo tako blizu. Skrte vijesti dolazile su od vremena do vremena samo posredno. I onda je pred par dana osavala medju nama naša s. Ivana Džimbeg, koja je u svom izvještaju pokutala prenijeti dio probijenih strahota i donijeti nam pozdrave ostalih sestara, te njihovu želju da ostanu među svojim Zašticima.

Svaka smrt, posebno s onima s kojima dijelimo život, duboko zadire u naše biće. Osim tuge restanja, potiče nas na razmišljanje o svrhi života, o vrijednosti našeg života. Iznenadni odlazak naše s. Domagojtužno je odjeknuso među nama i stvorio ozračje veće ozbiljnosti i jače međusobne povezanosti u ovogodišnjem našem dočasnu.

Rjetko je kaša bilo koliko "prometa" u Provinciji kao ovo posljednje tromjesečje. Čitava provincijska zajednica izmjenjila se (Split, Zadar, Zagreb) na seminarima na temu "Lectio dominica", koji je nemametljivo a poticajno prevodilo vrbovnu zamjenicu, našu s. Karoline Bašić. Na istu temu okupile su se i sve kućne predstojnice naših zajednica pod vodstvom p. Georga Živina. Lako o tome nema podrobnijih izvještaja u listu, svi smo još pod dojmom tih dočeka. Koliko god se činilo da smo ovaj sažraj na ovaj ili onaj način čule, samo dočekuju i pokušati umanjiti ljudsku bijedu, koju trajno susrećemo oko sebe u najrazličitijim oblicima. Tih priložena nekrologa dragih nam sestara također nam mogu biti na poticaj.

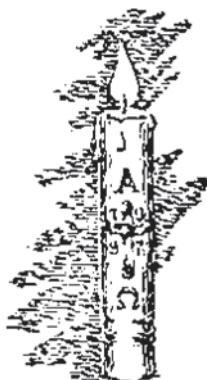
U znaku promatranja i primjenjivanja Božje Riječi svima želimo dubok doživljaj svetog bobnog otajstva - silaska Riječi među nas! Tim činjenicom obasijani i protezili bili nam svi danas dove 1997. godine!

Važe sestre iz Uredništva

Split, sredinom prosinca 1996.

Riječ Uredništva

Sređan sestrinski pozdrav svima - u Uskršnjom Spasitelju'

I u ovom broju našeg lista ima raznih događaja i poruka iz Provincije i iz Kongregacije. Jeden dio toga smo na ovaj ili onaj način vidjeli, čuće ili čitali. Pa ipak nači čemo razasutog i svježeg zrma. Najsvježije je svakako pismo s. Mirjam koja je zajedno sa s. Erikom upravo stigla iz Zaira u Split. Misliška naša stvarnost u posljednje vrijeme posebno uzbudjuje.

U godini Evropskog kongresa o pastoralu zvana koji se u svibnju ima održati u Rimu pročitajmo s ponjom što nam Sv. Otac poručuje uz Dan molitve za duhovna zvanja.

Upravo pred dva mjeseca naš Provincijalni kapitol je imao svoje zasjedanje. U radu tog tijela razmatrana su važnija aktualna zbivanja u našoj Zajednici. Donosimo ih ovdje.

Uz sva velika i buma događanja života oko nas, pa i prijelaze, katkad neočekivane, naših sestara u vječnosti (kao što je to bilo ove veljače, kad su u 18 dana preminule tri naše sestre) jednoličnost i karakteristika naše svakidašnjice. Ipak imamo mnogo mogućnosti da tu svakidašnjicu učinimo izazovnom, životom, plodnom. A to se i događa posebno ako svaki naš dan obilježimo vlastitim uskrsnjavanjem - po našoj molitvi, žrtvi, djelotvornoj ljubavi. Po takvom uskrsnjavanju, naravno, i blagdan Uskrsa možemo dočekati i doživjeti duboko pobožno i radosno.

Da tako i bude, svakoj pojedinoj sestrini i svim čitateljima našeg glasila, iskreno želite stajajući Uskrs

sestre iz Uredništva

Split, Cvjetnica, 23. ožujka 1997.

Riječ Uredništva

"Ko ne dolazi zemlju, ne može doći nebo" - naslov je jedne knjige. Doriva se to čežnje za Bogom i njegovom vječnom stvarnosti, i kod toga tražili i naći ravnovesje.

Mnogo toga u našem životu služi nam na pomoć kako postići taj srednji put. Nadamo se da nam kod toga barem malo pomaže i ovo naše glasilo. Govor nam o našoj stvarnosti, o našem "dolicanju" zemlje i potiče nas na traženje na "dosiranje neba".

U ovom broju nači čemo upute, ohrabrenje, poticaje iz Provincijalata i vijesti iz Generalata i svih provincija naše Kongregacije. Zatim najnovije vijesti iz Provincije Bićeške o događajima iz naše svakidašnjice. Izveštje o proslavi jubiloja našeg spiskog Nadbiskupa Kratak izveštaj s događaja godine - ekumenskog susreta u Grazu. Raspored sestara za novu školsku godinu 1997/98. Svaka će, vjerujemo, nastojati na određenom joj mjestu i dužnosti, izgrađivati sebe, davaći slavu Šv. Rikardu i pokušati umanjiti ljudsku bijedu, koju trajno susrećemo oko sebe u najrazličitijim oblicima. Tih priložena nekrologa dragih nam sestara također nam mogu biti na poticaj.

Nadamo se da nas ni ljetna vrućina ne će omesti u našim duhovnim pripravama za početak Trećeg tisućljeća, za obilježavanje 75. obljetnice drage nam Provincije i za naše Provincijsko zborovanje uz blagdan Porečnjake

Sve nam to pomaže "dolucičući zemlju sigurno i dosizati nebo".

Do skorog susreta na Lovretu na blagdan Marije Andeoske sruđeno Vas pozdravljuju

Važe sestre iz Uredništva

Split - Lovret, početkom srpnja 1997.

Riječ Uredništva

Još smo sve u znaku našeg 11. provincijskog zborovanja i proslave 75. obljetnice ustanovljenja Provincije. Taj dan - blagdan Porečnjake - kao da je prolazio brzinom sunčane svjetlosti. A bio je tako bogat sadržajem.

Ovaj broj naših Odjeka pokušao je "zaustaviti vrijeme", odnosno pomoći svakoj od nas da obnovi bitne pojedinosti tog sunčanog kolovoškog dana, koji je doveo na Lovret gotovo cijelu Provinciju. Možemo ponovno čitati: uvodni pozdrav s. Mije s bitnim naglašcima susreta. Zatim pojedine izveštaje sestara u kojima se održava svestrani život Provincije posljednjih šest godina, o življenu našu kalmiku u povijesti i danas. Obnovit ćemo lirsko-molitveni tekst uz prikaz misnih darova i konačno popodnevni uspjeli glazbeno-scenski prikaz o smislu i načinu ostvarenja redovničkog života i kršćanskog života uopće, što je protkano našom provincijskom i kongregacijskom prošlosti.

U nastavku mogu se naći tri čitka kratka teksta dojnova s puta, a onda još zapis o počatu novicijala, pa kratko predstavljanje naših kandidačkinja. I na kraju, po običaju, naši pokojnjici.

Mislimo da ovog puta naš list opravdava više nego inači svoje ime: Odjeći iz života provincije Presvetog Srca Isusova.

Veliku pozornost zavrđuju pisma naše vrhovne predstojnice s. Natalije Alverenga zbog njegovog i duhovnog i praktičnog sadržaja Name, u sedam Alverenga, u godini 1998. održavaju se redovni izborni kapituli. K tomu, naša provincija u godini 1999. stavlja i našu Kongregaciju pred novi izazov. Pročitajmo!

Blagostoljenju novu radnu godinu sa sestrinskim pozdravom žele Vam

Važe sestre iz Uredništva

Split - Lovret, mjeseca rujna 1997.

Riječ Uredništva

"Dodi, Duše Presveti
...
Dodi srce svjetlosti."
(iz posljednice na Duhove)

S ovom crkvenom godinom s velikim strahopočitanjem ušli smo u II. godinu priprave za Veliki jubilej kršćanstva - u godinu Duga Svetoga, kad bismo trebali posebno posvećivali važnost treće Božanske Osobe u našem životu kršćanke i redovnike. U tom znaku pisana je i adventska okružnica časne Majke, koja je puna konkretnih sugestija za naše svakodnevno nastojanje oko vlastitog duhovnog napretka.

U božićnoj čestitki s. Mirja nam želi da u životnim događajima osobnim i zajedničkim, imamo Manjinu vjeru i da nasledujemo nju - prvu vjerniku.

A i sve drugo što se u ovom broju našeg lista naši može nam biti poticaj u tom smislu. To su na prvom mjestu sestrinska pisma iz svih naših provincija, koja - čini se - doista ostvaruju svoju namjenu tj. međusobnu povezanost cijele Kongregacije.

U ovom broju donesen je izvještaj s predstavljanja knjige nekrologa sestara naše provincije, što će vjerojatno zanimati one koji na dan prezentacije nisu bili na Lovretu.

Iz dječokruga naših sestara donosimo predavanje s. Ljiljane koje je održala na hodočaskom simpoziju u Špiritu. Simpozij je bio održan na zanimljivu temu o smrti i umiranju današnjih.

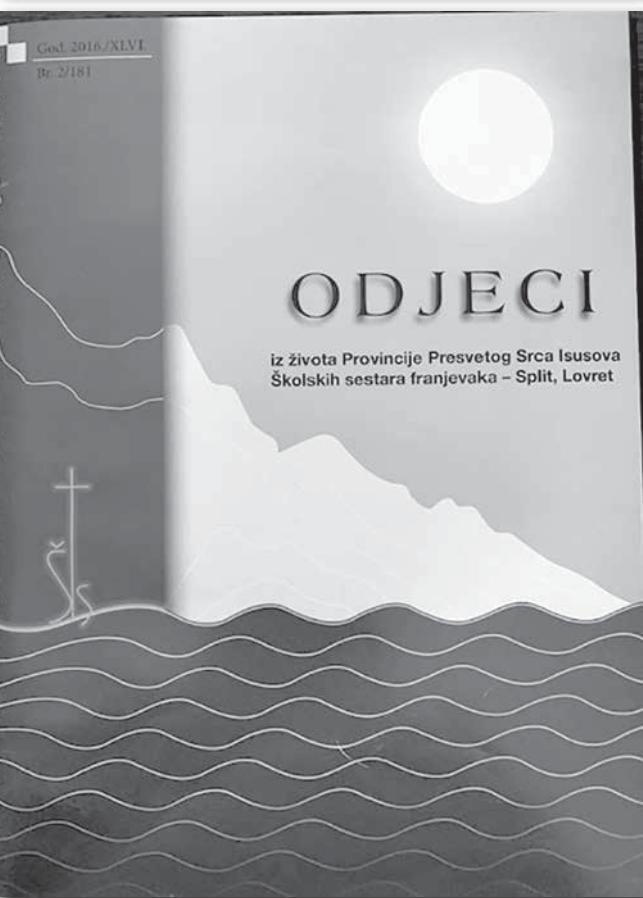
Pred povratak u tešku i izazovnu misašku stvarnost u Kongo (Zair) s. Mirabilis je punim srcem i svojim vještum perom prikazala svetački lik svoga biskupa mučenika, uz 1. obiljetnicu njegove smrti, što nužno obnavlja naš duhovski žar i gorjivošt.

Nenadani prijelaz naše s. Karmele u Vječnost, dok su Odjeci već bili u završenoj fazi, sve nas je potresao i još jednom jeće upravio naš pogled prema Vječnosti, prema kraljevstvu Duha.

U znaku molitve "Dodi srca svjetlosti" svima želimo milosne božićne blagdane i svjedo Božjeg Duga ljubavi i jedinstva za sve dane Novog 1998. leta.

Važe sestre iz Uredništva

Split, mjeseca prosinca 1997.

Riječ uredništva

Posljednjim brojem Odjeka tiho je odjeknuo pozdrav s. M. Petre Vučemilo, dugogodišnje urednice našega provincijskoga glasila. Osjetit će Odjeci da je nema, a osjetit ćemo i mi kojima je sada povjeren uredništvo. Tek kad se prijede put od prve do zadnje stranice, prvihi poticanja, traženja i molbi da se sve što nam je darovano u vremenu stavi na papir, preko iskustva prihvaćeno suradnje kao i odbijanja iste, pa do odgovornog promišljanja, odlučivanja i uređivanja - tek tada počinjemo donckle razumijevati kako su se Odjeci ustajno razvili kroz protekla desetljeća. Promatračima izvana činilo se "bezbojno", no ipak nije bilo tako.

Nakon obilježene svetkovine Presvetoga Srca Isusova, izlazi i ovaj, još jedan broj u nizu. Obnovljen novim rubrikama, otvara i jednu novu, naslovljenu *Pronicati dublje*. Pozivamo sve vas, drage sestre, na doprinos promišljanjem iz svakodnevnoga života i djelovanja. Nadamo se da svaka od vas prepozna važnost vlastitog apostolata i njegovu vrijednost za povijesnu baštinu naše provincije. Doprinosimo zajedno, kako bi Odjeci ostali svojevršna "referentna grada" i pouzdan izvor informacija iz života naših zajednica.

Vrijeme u kojem živimo često nas stavlja u situacije u kojima je zaista lako previdjeti dobro. I u zajednici, i u Crkvi, i u obitelji, i na radnom mjestu, i u svijetu općenito. Dovoljno je razloga za posustati i odustati od dobra i pripremiti prostor umoru, stagniranju. Ali nismo na to pozvane! Pozvane smo, kao što smo tijekom protekla školske godine kroz odgojno-formativne sastanku produbljivale, biti proroci Riječi, nositi Božji zagrljav, riječ utječe, odražavati Bogu koji znači *majčinskom strepnjom: biti u nemiru traženja i svjedočenja lica Božjeg* te uvijek imati na umu da su zajedništvo i sestrinstvo - prvo i najukrježljivije evanđelje.

Važe sestre iz Uredništva

Riječ uredništva

Odjeci koje imamo u rukama provest će nas kroz dogadanja koja su obilježila vrijeme od njihovog posljednjeg izlaženja. Isprepliću se, između ostalog, redovnički jubileji, obilježavanje polustoljetnog života i djelovanja naših sestara u Marienheim-u u Glonu, hodočašća. Doprinos sestara koje su s nama podijelile osobno iskustvo *dubljeg pronicanja*, i to ne samo u istoimenoj rubrici, značajan su udio u sadržaju. Podsetit ćemo se i na one koji su nas napustili i svoj počinak, tako vjerujemo, našli u blizini milostndnog Oca.

Kroz zbilju sadašnjosti potrebno je naša htijenja i nastojanja preusmjeriti *zbiljnostima kojih ne vidimo*. Oni su pokretači našeg života usred nemalog broja situacija koje nam se čine nepremostive. Počesto u njima dotaknemo rub izdržljivosti, osjetimo se nezaštićeni i nemoći postupiti drugačije od slaboga čovjeka. Ali slabiji ipak osnažuju svijet. Nemogućnošću obrane a postojanošću u molitvi otvaraju vrata čvrstih odluka.

Spažene milošću Boga bogatog milosrdem imajmo na umu da prividnim mirom i trenutačno postignutim ciljevima, u bilo kojem segmentu, ne možemo dugoročno biti u miru.

Živimo sadašnji trenutak *mareći* za svakoga tko se nade u našoj blizini.

Važe sestre iz uredništva

Riječ uredništva

Vsust Božiću nizali su se predvidivi i nepredvidivi dogadaji koji su objedinjeni u ovom broju Odjeka. Sabrani u vremenitom, potiču nas na prebiranje u tiski i pronalaženje puta do onog vječnog.

Jednostavni svakodnevni život, obojen običnošću, adventskim isčekivanjem, stavljenjem, tugovanjem..., pohranjen u memoriju i zabilježen petrom oblikuje povijest naše Provincije koja je u ove dane osobito ranjena ljudskom besčutnošću.

Nijemima nas je ostavila vijest o nasilnoj, mučeničkoj smrti naše drage s. Clare.

Ne možemo drugačije nego u svjetlu njezinoga rođenja za nebo razmatrati otajstvo Božje oplijene i silaska u čovještvo, kako bi ga preobrazio. Po rođenju. Po križu. Po novom rođenju.

Ususret Božiću i osobnom zahvaćenošću njime, koja se ostvaruje na mnoge načine, želimo da nas ispunи svojim mirom i nade pripravne.

Vaše sestre iz uredništva

3

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovreć

God. 2017./XLVII.

Br. 1/184

Riječ uredništva

Mječenje dana života u životu Provincije skromniji zapisi bilo bi nezahvalno prema Stvoritelju i prema stvarnom životu. Proteklo tromjesečje sigurno je sadržajnije od onoga što smo doprinosili i promišljanjem uvrstili u ovom broju Odjeka, ali smo zahvalne svakoj sestri koja je napravila odmak od zadanog svagdana i potrudila se ostaviti zapis u vremenu.

U uvodnom dijelu Odjeka donosimo korizmenu okružnicu s. Klare, vrhovne predstojnice, koja s nama dijeli snađne i poticajne riječi usmjeravajući naš hod prema Uskrsu. Ostlanjujući se na životu bliske i konkretnе situacije i sagledavajući ih pod vidom svetopisamskih tekstova i franjevačkih izvora, zorno nam približuje tri ključna elementa korizmenog vremena: post, molitvu i bratsku/sestrinsku ljubav.

Kronološki presjek značajnijih dogadanja ukratko nam donosi rubrika *iz Provincijata*, a o nekim od njih moći ćemo i više pročitati u rubrici *Zbivanja i osvrti*. Zanimljivosti iz misijanskog života i uključenost u apostolsat afričkog podneblja donosi *dans Jeku iz Afrike*.

Neizostavan trag je u ovom broju ostavljaju sestre koje su dovršile svoje poslanje na zemlji, a nerijetko se suočavamo i s prijelazom naših najbližih.

Sve na kraju svjedoči o životu. Po svakom zapisu Provincija živi i po njemu će jednom u rukama novih paračata ponovno oživljavati. Vjerujemo da će odjek kroz Odjek još dugo svjedočiti i povijesti ispisanoj od početka njihovog izlaženja ali i simbolički izraženu već trideset i četiri godine i u motivima horica: *Sjajno sunce, redno nebo, čvrsta stijena, sinje more i Franjo neodjeljni su od pojma naše Provincije. Oni su ozračje u kojem rastemo i živimo. Nekad davno Franjo na ladi, upravljen na naše hridi. Danas mi na ladi Provincije... Lada Očevom ljudovlju sazvana („S“). Kristovim Duhom nošena, Franjinim životom oblikovana („F“) položeno na našove mona).*¹

Na pragu Otajstva koje je smrt preobrazilo u život, svima želimo mir Uskrsloga i sretan Uskrs!

Vaše sestre iz uredništva

1 Usp. Riječ uredništva u Odjeku, God. 1983/XIV., Br. 1/42.

3

Riječ uredništva

Vremenu potrebnom stvarne mjere ljubavi, sigurnog utočišta, postojane vjernosti i čvrstoće u kušnjama, otajstvo svetkovine Presvetog Srca Isusova s kojom zaključujemo ovaj broj Odjeka otkriva nam zbilju onoga što je Bog učinio za svakoga od nas. Otkriva nam i jasnoću ljubavi koja izlazi iz okvira osjećaja, nadilazi površnosti, oživljuje suhoču darivanja i na križu progovara stvarnom mjerom ljubavi. Otajstvo ove Svetkovine uvijek je poticaj da sebe i svoj život sagledamo u ogledalu Božanskog Srca te u odnosu na njega budemo i ostanemo nepodijeljeni.

Crpeći snagu u duhovnome, upriličene duhovne obnove, seminari i susreti uglavnom su obilježili naše dane. Uz crticu iz vrtičkog života i zapise iz riznice života naših ovogodišnjih jubilantkinja o njima možete pročitati u rubrici *Zbivanja i osvrti*.

Slična događanja intenzivnije su zaživjela i u pastoralnom djelovanju naših sestara na drugom kontinentu a uvrštena su u *Jeku iz Afrike*.

Ostavljajući ihiza sebe, ulazimo u vrijeme odmora. Bilo nam svima na dobro. Odmorimo se za novi početak. Odmorimo se od svega što se nagomilalo i traži rasterećenje. Umorni i opterećeni odmorimo se u Njemu koji jedini određuje pravi tijek našega vremena imajući na pameti da živimo za vječno a ne za prolazno.

Vaše sestre iz uredništva

3

Riječ uredništva

Vlazeći u novu radnu godinu sigurno smo se već na dužnostima i radnim mjestima susrele sa zahijevnošću novih izazova i zadaća. Njima nasuprot stoe izazovi i zadaće zajednica u kojima jesmo i nužno je (iz)moliti mudrost odgovor da nam kroz svakodnevne zadatosti ne promakne ono jedino potrebno.

Sadržaj života koji se ogleda u ovom broju *Odjeka* donosi kao i obično tek isječke iz zbiljnosti koju živimo. Čitat ćemo o redovničkim slavlјima, hodočašćima, presjeku glavnih dogadanja u Provinciji. Sjećanja na prijedeni životni i redovnički put osvijetlit će nam *riznicu života sestara jubilantkinja* i upoznati nas s iskušenjima koja su ustrajno, unatoč svemu, otvarala vrata zahvalnosti i na kraju svega vodila radosti življena.

Okosnica mjesecnih duhovnih obnova predviđenih za ovu godinu sadržana je u *traženju Kraljevstva Božjega* – prije svega!

Kolikogod nam je za dublje poniranje, donošenje važnih odluka i preuzimanja odgovornosti potrebno povlačenje u osamu, uplovljavanje i pristajanje u *mirnoj luci*, sjetimo se povremeno da se mirovanjem malo postiže. Koji put upravo izloženost na pučini vodi k odlučnosti autentičnog življena.

Vaše sestre iz uredništva

3

Riječ uredništva

Ako je vrijeme *mjesto susreta* s Bogom onda je i ovo, nama darovano, najpogodnije za susret s Njim. Besmisleno je tražiti ili čekati neko svoje vrijeđe izvan darovanoga, jer nećemo ga naći. Naprotiv možemo propustiti *kairos susreta* i izgubiti smisao za otajstvenost postojanja u vremenu.

Odjaci nam donose *odjek* proteklog tromjesječja iz naše Provincije: obilježavanje 50. obljetnice zajednice u Kaštel Lukšiću, 70 godina postojanja osnovne škole u Luhwinji, slavlje doživotnih zavjeta u DR Kongo, crtice iz Dječjeg vrtića te izvješća o duhovnim vježbama i seminarima.

U prosincu se navršila i godina dana od nasilne smrti naše s. Clare Agano Kahambo o kojoj donosimo zapis sjećanja iz Afrike.

Uz List Družbe koji nam donosi odjek iz Provincija, priložili smo i aktualne Papine poruke: za 1. svjetski dan siromašnih i 51. svjetski dan mira te Proglas splitsko-makarskog nadbiskupa Barišića za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji.

Odčitavanjem znakova vremena budimo odgovorne sunositeljice zadatosti vremena u kojemu živimo. Mudro razabirući vremenito od vječnoga, dopustimo Bogu da se rodi u nama.

Čestit Božić i blagoslovljenu novu godinu žele

Vaše sestre iz uredništva!

3

Riječ uredništva

Katkada činimo ono što možda i nije baš najbolje ali jest korisno. Iako znamo odgovor na pitanje što je bolje činiti: ono što je *dobro u sebi ili korisno dobro* ipak se nerijetko opredjeljujemo za korisno dobro – opravdavajući se znanom rečenicom: *radi mira*. Vjerujemo li tada doista u njegovu učinkovitost ili više sami sebe pred sobom opravdavamo, ostaje za preispitivanje. No važno je imati na umu da nikad nije kasno prestati s ustupcima logici korisnosti. Uvijek je pravo vrijeme za dosljedno zauzimanje za dobro.

Isus je bio dobar poznatej vremena: u punini vremena prihvatio je da se u njemu uglađi sve, na nebesima i na zemlji, i da nama bude zalog baštine, otkupljenja (usp. Ef 1,10.14). To je otajstvo naše vjere.

I naše je redovničko poslanje otajstvo kojemu u ovozemnosti nastojimo dati smjer vječnoga dobra. A nešto od onoga što ga je od zadnjeg broja *Odjeka* obilježilo na razini Provincije donosimo u ovomu, na vrednovanje pod vidom dobra i/ili korisna. Tako možete čitati o 200. obljetnici rođenja utemeljiteljice naše Družbe, o priznanjima rada sestara, duhovnim obnovanju i zbivanjima.

U svome doprinisu, naglasak na početni odgoj stavlja Jeka iz Afrike, a u rubrici Naši pokojnici iskazujuemo zahvalnost našim dragim kojima se ispunila mjera vremena na zemlji te sad žive s nebesnicima.

U vjeri da je Uskrs naša zajednička budućnost, mir i dobro od Uskrstoga žele vam

Vaše sestre iz uredništva!

3

Riječ uredništva

Plodovi života i pastoralnog djelovanja, intenzivniji međuprovincijski susreti te obljetnice vezane uz značajnije događaje i osobe Družbe, ugraduju se u život Provincije a donosimo ih i u ovom broju *Odjeka*. Svjedoče li o siromaštvu ili bogatstvu življena, je li opravданo iz njihove ugradenosti očekivati rast i životnost naših zajednica ili tek zamjetiti da ima prostora za konstruktivniju zauzetost pa i produbljivanje svijesti o potrebi za ulaganjem dubljeg, čvršćeg, stalnijeg – ostaje za preispitati.

Svakako, sve se sabire da bi bilo jasnije i poticajnije, te zadnju riječ ne bi trebalo imati udaljavanje od *Izvora* nego vraćanje *Izvoru*.

Znajući da je potrebno zastati, otisnuti se, povući i sve sagledati očima Onoga čijem smo Presvetom Srcu kao Provincija posvećeni, neka nam barem dio odmora bude *rezerviran za putovanje* vlastitim životom kako bi svaka od nas, iznutra osnažena, u zajednicu unosila nasljeđe vrijedno življena kroz mnoge naraštaje. Možda onim istim žarom kao što je to činila Majka Margarita Pucher kojoj je, prigodom 200. obljetnice rođenja, posvećen i List Družbe u prilogu.

Vaše sestre iz uredništva!

3

Riječ uredništva

Svečano otvaranje Jubilarne godine o stope desetoj obljetnici utemeljenja Družbe okosnica je trećeg ovogodišnjeg broja Odjeka, obilježeno u Mariboru, 16. rujna 2018. Stoljeće i pol koje nas spaja s počecima našeg djelovanja neosporno potiče na preispitivanje onoga što nas je i udaljavalo našim propustima, nerijetko i grijesima, kojima su stalna protuteža bile Božja milost i providnost te stostruki blagoslov u svemu. Svjedoče o tome i prilozi koje donosimo: od ulaska u novicijat, doživotnog zavjetovanja pa do obljetnica redovničkog života – sve je značajan udio u stoipolstoljetnoj baštini.

Ususret središnjem slavlju obljetnice utemeljenja zasigurno će doprinijeti i mjesecne duhovne obnove, odgojno-obrazovni sastanci, predviđeni susreti na razini Provincije kao i vrijeme duhovnih vježbi o čijem slijedu održavanja možete detaljnije pročitati u rubrici *Iz provincialata*.

Svakodnevno ulaganje napora kroz običnost naših dana najbolji je primjer zahtjevnosti življena konkretnog života. Pred iskušenjima kojima smo izložene nije jednostavno, ali je važno, očuvati temeljne kršanske vrednote i zauzeto prijanjati uz redovničke, ustrajati u *nadi protiv svake nade* te učvršćivati vjeru kad sumnja postane gotovo opipljiva.

Preplavljeni bujicom tudiš riječi čijem razumijevanju nismo dorasli i(l) bujicom vlastitih zbog kojih prečujemo što nam je dosla činiti, ostanimo blizu Rijeći. Budimo radnici na Božjoj kući. Popravimo je iznutra. Popravimo i prostorije vlastite bez kojih je ulazak u Božju gotovo nemoguć. I pitajmo uvijek iznova *Gospodina svoga i Boga svoga* što nam je činiti – baš kako je to činio naš sv. otac Franjo o čijem spomendanu zaključujemo ovaj broj.

Vaše sestre iz uredništva

Riječ uredništva

Izazovno bi bilo prebrojati riječi koje su popunile stranice ovog broja *Odjeka*, te izdvojiti sadržajne među površinama, jasne staviti uz nerazumljive, neizostavne uz suvišne, blage i nemnoće pokraj oštih, usputne nasuprot namjernih... Ne znamo čime sve bi rezultiralo istraživanje riječi, ali jedno je sigurno: svaka od njih, ma kakva bila, utjelovila je još jedan sažetak suvremene povijesti naše Družbe.

Ususret proslavi velikog jubileja Družbe – 150. godišnjice njezina utemeljenja, započeli smo obilježavanjem Jubileja u zajednicama, župama i ustanovama u kojima djelujemo. Pod tim vidom upriličen je susret za mlade u provincialnoj kući na Lovreću, u župnoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu, te u našim samostanima u Imotskom i u Zagrebu. Jednodnevni susreti pod naslovom *Dodavati život godinama* održani su u Splitu, Zadru i Zagrebu. O svemu tome, kao i o osrtu na proslavu pola stoljeća djelovanja naših sestara u Hrvatskoj katoličkoj župi u gradu na Majni – Frankfurtu, možete čitati u rubrici *Zbiranja i osrti*, dok nam odjek iz Afrike, sa sažetom kronologijom minulih dogadanja, donosi *Jeka iz Afrike*.

Nekad nas i znatiželja potakne na prelistavanje, pa vjerujemo da ćete i na taj način naći barem na detalj koji će privući vašu pozornost...

Pred utjelovljenom Riječu blijadi logika ljudskih motiva i razloga, a svaka ljudska riječ gubi snagu, postajući nemoćna pred otajstvom Božje ljubavi. Otajstvu, u ljudskoj krhkosti skritu, poklonimo se u duhu i istini.

Čestit Božid Žele sestre iz uredništva!

3

Riječ uredništva

Veliki jubilej Družbe: 150. obljetnica njezina utemeljenja, okosnica je prvi broj Odjeka u ovoj godini na čije obilježavanje nas, u vidu susretanja i zajedništva te posredovanjem jubilejskog oprosta, potiče i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Osvrte na do sada upriličene susrete, zajedno sa osrtom na blagoslov kapelice i obnovljenog dijela kuće u Trpnju, zapise o duhovnim obnovama i seminarima te nedavno u splitsko-makarskoj nadbiskupiji obilježenom Danu svjedoka vjere donosi rubrika *Zbiranja i osrti*, upotpunjena svjedočanstvima iz riznice života naših sestara jubilantkinja.

Početkom nove godine svjedočili smo i nemalom broju prijelaza naših najmlajih iz ovog vremenitog u vječno, iznenadnih i naslučivanih, a spomen na njih donosimo u rubrici *Naši pokojnici*.

Javile su nam se i naše sestre iz Afrike, prilažemo uskrsne čestitke sestrinskih zajednica, te poticajne i informativne priloge.

U susret Usksru preobrazimo nestrpljivost naših skučenih, skromnih i plašljivih nadanja. Učimo se trpljenju u šutnji te kušnjom postojanosti budimo iznad svakodnevnih iskušenja. Ohrabrimo se proći vazmenim prolazom i prepoznati Usksrloga.

Sretan uskrs Žele sestre iz uredništva!

3

RIJEČ UREDNIŠTVA

Usret završnici Jubilarne godine Družbe, a o svetkovini Presvetog Srca Isusova, zaključili smo drugi broj ovogodišnjeg provincialskog glasila.

Okosnica događanja u zajednicama u Hrvatskoj i u Africi još uvijek je jubilejska proslava kojoj su pridružena i već poznata svakidašnja obilježavanja susreta – samo aktualnog datuma.

Oni koji pred nama odlaze i sve prolazno mijenjaju neprolaznim, podsjetec nas na važnost svijesti o tome da ćemo svi jednom poći.

O svetkovini Presvetog Srca Isusova neizbjegno je ne preispitati se u kojoj mjeri želimo, tražimo i prepoznajemo blizinu Presvetog Sreca i milosti koje nam se preko njega daruju.

Izvan dimenzije ljudskog poimanja ljubavi i sigurnosti, u Srcu Isusovu obgrljeni smo baš takvi kakvi jesmo. Naši životi, satkani od svjetla i sjena, istinski prepoznatljivi su samo u Njegovu srcu, koji je program svoje ljubavi prema nama kao baštinu ostavio u Pismu.

Sigurni da se u Srcu Isusovu ogleda život svakog od nas, molimo ga da svojim pogledom prodre u dubine našega srca, a svojim blagim i poniznim Srcem neka pročisti naše srce i učini ga po Srcu svome.

Vaše sestre iz uredništva!

3

Riječ uredništva

Nada koja se iščitava iz zbivanja i osvrta ovog broja provincijskog glasila i proizlazi iz susreta upriličenih ususret kao i o zatvaranju Jubilejske godine Družbe, opravdano se može uvrstiti u značajniji poticaj koji premošćuje prostor i prožima vrijeme u kojemu živimo.

Poruka dvaju prvijenca: prvog susreta sestara s privremenim zavjetima i prvog Simpozija na razini Družbe, može se sazeti u važnost *odnosa i povezanosti s Bogom* iz kojih proizlaze svi naši odnosi. Sličnu dimenziju imaju i prilozi o prvim redovničkim zavjetima, obnovi zavjeta kao i oni koji govore o razmjeni iskustva dijeljenja onoga što imamo i jesmo s onima kojima smo poslane. Upravo zbog isprepletenosti dogadanja istih ili sličnih povoda, rubrika *Jeka iz Afrike* ovaj put kao da se „razliježe“ rubrikom *Zbivanja i osvrti*.

Zabilježili smo i odlazak naših sestara, roditelja i nama bliskih osoba koje sada spavaju *snom mira*. Osvjedočivši se po neznamo koji put kako smrt sve zaustavlja, neminovno je ne preispitati vlastiti život u svjetlu uskrsnuća i moliti Uskrsloga da nam umnoži vjeru.

Kroz ovogodišnji ciklus mjesecnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka, „razlomljen“ u teme koje donosimo u ovom broju, odvažimo se *Daći i vidjeti* – prepoznati i s pouzdanjem u Božju providnost utirati povijesni hod Družbe.

Vaše sestre iz uredništva!

Riječ uredništva

Bliži se još jedna punina vremena, ispunjenje vremena, okončanje iščekivanja u čijem duhu završavamo četvrti u nizu brojeva naših *Odjeka*.

Dok pristigli prilozi daju obrise života Provincije, vrijeme svjedoči prisutnu nadu i sigurnost da će na kraju vremena biti jasna dubla dimenzija svega što ovdje i sada prolazimo. O nadi i s nadom čitamo i u okružnici Vrhovne predstojnice. Nada proizlazi iz Papine poruke povodom Svjetskog dana siromaha, a u vjeri i s nadom sagledavamo i odlazak naših pokojnika.

Strujanje vječnosti u prolaznome sve stavlja na svoje mjesto, u toj istoj nadi. Smiruje i usmjerava onamo gdje ćemo oslobođeni svega, imati sve kad Bog bude *sve u svemu*.

Zahvalne za Božju brižnu zaštitu i djelotvornu ljubav, njegova nadahnuća i neupitnu vjernost u svim (ne)prilikama života, u nadi protiv svake nade čekajmo njegov dolazak, znajući da samo s njim imamo mir, sigurnost i život u punini.

Vaše sestre iz uredništva!

Riječ uredništva

Neobičnost vremena obilježena pandemijom koronavirusa svjetskih razmjera te potresima u Zagrebu od 22. ožujka prati objavljivanje uskrsnog broja *Odjeka*.

U uvodnim rubrikama donosimo tim povodom javljanje Vrhovne i Provincijske predstojnice u duhu podrške i ohrabrenja, dok o iskustvu življena sadašnje zbilje izolacije možete pročitati u prilogu *Hajdete i vi u osamu*.

Jeka Afrike sadrži osvrta na dva seminara: *Osjećaj osobnog identiteta i pripadnosti zajednici s vlastitom karizmom* sa sestrice s privremenim zavjetima te seminar *Seksualno zlostavljanje u Crkvi među Bogu posvećenim osobama* namijenjen sestrama s doživotnim zavjetima. Upriličene duhovne obnove u Provinciji čine okosnicu rubrike *Zbivanja i osvrti*, u rubrici *Naši pokojnici* ustupljen je prostor imenima dragih nam pokojnika za koje vjerujemo da su vječni pokoj našli u Bogu, a na kraju svega uvršteni su poticajni prilozi među kojima izdvajamo *Urb et orbis - Molitva i blagoslov s Presvetim pape Franje koji, služeći se riječima iz Markova evanđelja: Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?* (Mk 4,40) poziva da na pandemiju virusa odgovorimo pandemijom molitve.

Uz bok strahu i neizvjesnosti sadašnjeg vremena, stoji nerazumijevanje, gonetanje i naš pogled iznutra. U gomili gradevinskih ruševina potkradaju se ruševine tjeskobne zbrinutosti. Lice osamljenosti, nerijetko i okrenutost isključivo prema sebi samome, odražava prioritete, navike, nepostojane sigurnosti kojih nije malo. Iz potrebe da vladamo baš svakom situacijom kojoj smo izloženi, proizlaze površne prosudbe i predmijevanja - pa i brkanja dviju različitih zbilja: prirodnih dogadanja i moralnog svijeta. Previdamo li uslijed svega stvarne potrebe onih kojima smo poslane kao i ono što će na kraju svega preostati? Osluškujući Božju Riječ, čitajmo znakove vremena, učvršćujući u ovom prolaznom svijetu vjeru u Uskrsloga!

Vaše sestre iz Uredništva!

3

Riječ uredništva

Vsusret daniма odmora smanjuju se i događanja na razini Provincije, o čemu svjedoče i prilozi ovog broja *Odjeka*. U ustaljenim rubrikama donosimo aktualne obavijesti te mali, ali ne manje važan osvrta na zbijanja koja su obilježila proteklo tromjesečje.

Medu zbijanjima svakako ističemo kanonski pohod naše s. Klare, vrhovne poglavarice. Tema vodilja pohoda bila je nadahnuta evandeoskim retkom *Da svi budu jedno... te svijet užvjeruje*. (Iv 17,21)

List Družbe kojI prilažemo i ovom broju dostupan je od sada i na mrežnim stranicama Provincije.

Poruke Svetog Oca za mjesec svibnja, za Svjetski dan siromaha i Svjetski dan mislja nači ćete u prilozima.

Iako pandemija koronavirusa ustrajava u *prvom planu*, vjerujemo da zbilju značajnu za našu Provinciju i nas osobno ne zasjenjuje potpuno. U *blagom i pontznom Srcu Isusovu*, o čijoj svetkovini zaključujemo *Odjekte*, nadimo odgovor, odmor i uporište pomoći kojih će On sam naša srca *učiniti po srcu svome*.

Vaše sestre iz Uredništva!

3

Riječ uredništva

Vz ustaljeni raspored sestara za predstojeću radnu godinu, teme mjesecnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka te termine duhovnih vježbi, provincijskim glasilom ovaj put dominiraju prilozi iz Afrike. Raspoloživošću sestara za javljanje, omogućen je uvid u redovnička slavlja, upriličene susrete i hodočašća afričkog podneblja.

Odjaci donose također službene dopise provincijske i vrhovne predstojnice. Detaljnije o sazivu XVI. izvanrednog vrhovnog kapitula i izazovima strukturalnih promjena pred kojima se Družba nalazi možete pročitati na 6. i 22. stranici. U ovom je broju i popis Članica provincijskih vijeća u kojima su uglavnom potvrđene dosadašnje, a imenovana je i nekolicina novih članica u pojedinim vijećima.

Na kraju glasila uvršteni su prilozi o imenovanju nadbiskupa koadjutora Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Dražena Kutleše, biskupskom redenju mons. Ante Jozića te Papina poruka za 6. svjetski dan molitve za skrb o stvorenome svjetu.

Još u ozračju svetkovine sv. Franje Asiškoga, zaključujemo ovaj broj *Odjeka*. Naša nastojanja da se očuva dobro koje je Bog u našoj Družbi započeo, povjeravamo i nadalje Božjem blagoslovu. Molimo da dobri Otac sebi na slavu to *dobro* po svakoj od nas dovrši.

Vaše sestre iz Uredništva!

3

Riječ uredništva

Dok neobičnost vremena oblikuje naše dane, *Odjeci* u neizvjesnosti vremena oblikuju našu povijest.

U središtu sabranih priloga nalaze se dva doma za starije i nemoćne: *Dom za starije i nemoćne Marienheim* i *Dom Lovret*. U jednome je zaključeno pedesetčetverogodišnje djelovanje sestara, u drugome zaključen dvogodišnji projekt *Energetske obnove zgrade*. Pročitajmo, podsjetimo se, pogledajmo i zahvalimo zajedno Bogu za dobro koje je po sestrarama učino i čini.

Vrhovna predstojnica, s. Klara Šimunović, u svojoj okružnici između ostalog potiče na prihvatanje kušnji i ustrajavanje u dobru, na sklad medusobnih odnosa po uzoru na Svetu obitelj te poručuje da *Riječ tijelom postala u nama bude Svjetlost koja obasjava naš život i našu povijest*.

Pročitajmo i ostale zapise; o održanom seminaru *Posredovanje franjevačkih vrijednota i svjedočenje karizme naše Družbe*, o međuprovincijskom susretu odgojiteljica i provincijskih predstojnica, o događanjima u našim dječjim vrtićima te prilog iz Afrike.

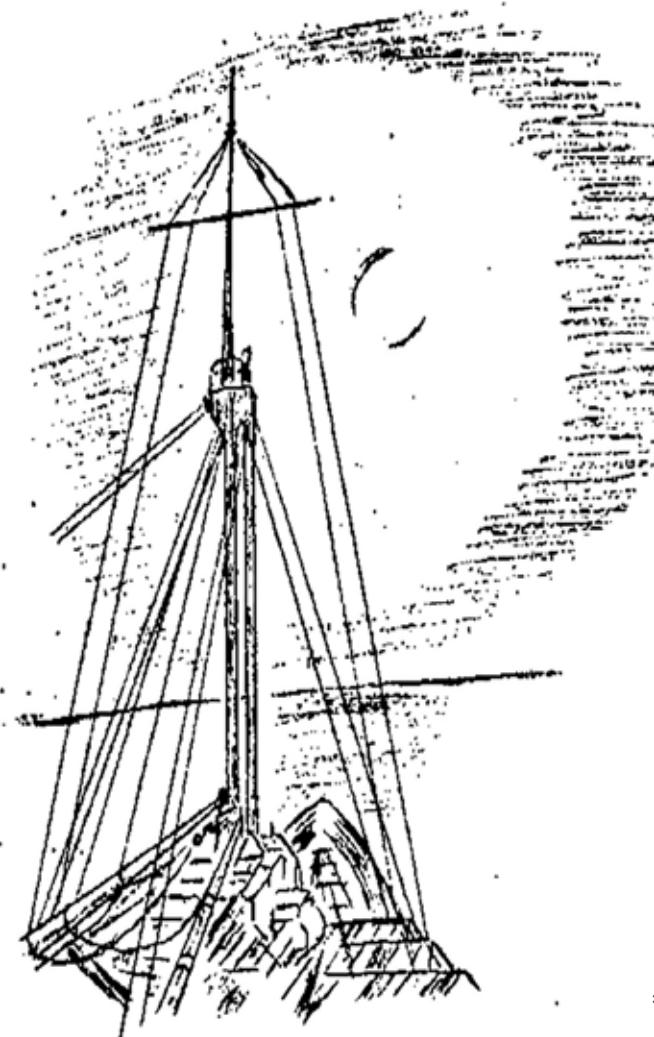
Zahvalimo i za živote naših dragih pokojnika: sestara, rodbine i prijatelja i za sve ono što smo s njima imali. Naše molitve neka ih približe životu u Bogu.

Čestit Božić Žele sestre iz Uredništva!

3

Popis preminulih sestara

Svjetlost vječna svijetlila njima!

1. S. M. Zvonka Serec (1973.)
2. S. M. Imakulata Janež (1973.)
3. S. M. Božidara Budimir (1973.)
4. Ana Cvitković (1973.)
5. S. M. Antonija Golob (1973.)
6. S. M. Rafaela Stanić (1974.)
7. S. M. Magdalena Frnčiška Bavec (1975.)
8. S. M. Doloroza Karolina Aškerc (1975.)
9. S. M. Klara Šima Bogdan (1976.)
10. S. M. Julita Marija Kac (1977.)
11. S. M. Hortenzija Ana Golob (1977.)
12. S. M. Katarina Petronila Fabijanac (1977.)
13. S. M. Metodija Manda Glibotić (1977.)
14. S. M. Bogoslava Klara Drvarić (1978.)

* Odjeci, lipanj 1975, XVII., str. 37

15. S. M. Celina Frana Dragojević (1978.)
 16. S. M. Lucijana Mara Karajko (1979.)
 17. S. M. Benedikta Zdenka Rako (1979.)
 18. S. M. Josipa Frana Žuvela (1980.)
 19. S. M. Benjamina Ljubica Zorica (1981.)
 20. S. M. Miranda Vinka Pajčić (1981.)
 21. S. M. Janja Antica Nazor (1981.)
 22. S. M. Jelisava Terezija Legan (1982.)
 23. S. M. Benigna Ana Hladnik (1983.)
 24. S. M. Cirila Danica Ivanišević (1983.)
 25. S. M. Ljuba Kata Boko (1983.)
 26. S. M. Salvatora Luca Jenjić (1984.)
 27. S. M. Serafina Matija Martinac (1984.)
 28. S. M. Henrika Jožefa Glinšek (1985.)
 29. S. M. Paskalija Jakica Bilokapić (1986.)
 30. S. M. Paula Franjka Pavičić-Ivelja (1986.)
 31. S. M. Benicija Marija Mitar (1986.)
 32. S. M. Serena Franciska Ženko (1987.)
 33. S. M. Pija Marija Krolo (1987.)
 34. S. M. Suzana Joza Bašić (1988.)
 35. S. M. Krešimira Jela Bralo (1989.)
 36. S. M. Terezija Pavica Fiamengo (1990.)
 37. S. M. Karmela Runje (1997.)
 38. S. M. Klareti Badurina-Žakan (1998.)
 39. S. M. Borgija Čondrić (1998.)
 40. S. M. Marinka Klapež (1998.)
 41. S. M. Emerencijana Žunko (1998.)
 42. S. M. Doroteja Bikić (1999.)
 43. S. M. Kornelija Bajalo (1999.)
 44. S. M. Ksaverija Virk (1999.)
 45. S. M. Ernestina Tomasović (2000.)
 46. S. M. Amabilis Masnić (2000.)
 47. S. M. Franciska Mikičić (2001.)
 48. S. M. Alberta Dragojević (2001.)
 49. S. M. Petronila Matić (2001.)
 50. S. M. Mihaela Didak (2002.)
 51. S. M. Nevenka Vrlić (2003.)
 52. S. M. Đema Bikić (2003.)
 53. S. M. Julijana Tojčić (2004.)
 54. S. M. Barbara Barun (2004.)
 55. S. M. Jeronima Škarica (2004.)
 56. S. M. Filomena Škarica (2005.)
 57. S. M. Ignacija Balajić (2006.)
 58. S. M. Rufina Šabić (2006.)
 59. S. M. Alojzija Sjauš (2006.)
 60. S. M. Stanislava Vantačić (2006.)
 61. S. M. Ana Marija Jurić-A. (2007.)
 62. S. M. Nikolina Perić (2008.)
 63. S. M. Salezija Šimunović (2009.)
 64. S. M. Miroslava Petričević (2010.)
 65. S. M. Dobrila Lisica (2010.)
 66. S. M. Leonija Bezić (2010.)
 67. S. M. Dionizija Balajić (2011.)
 68. S. M. Vjera Prcela (2011.)
 69. S. M. Darinka Brečić (2011.)
 70. S. M. Ana Vidić (2012.)
 71. S. M. Vladimira Runje (2012.)
 72. S. M. Marta Knez (2013.)
 73. S. M. Ljudevita Šonje (2014.)
 74. S. M. Amalija Klapež (2014.)
 75. S. M. Pija Padjen (2014.)
 76. S. M. Skolastika Rančić (2015.)
 77. S. M. Anuncijata Klapež (2015.)
 78. S. M. Silvestra Bešlić (2015.)
 79. S. M. Berhmana Nazor (2015.)
 80. S. M. Feliksa Budeša (2015.)
 81. S. M. Emilija Glibotić (2015.)
 82. S. M. Melita Maloča (2015.)

83. S. M. Silvija Vrdoljak (2016.)	93. S. M. Ladislava Šentija (2018.)
84. S. M. Felicita Ostojić (2016.)	94. S. M. Leopolda Kleva (2019.)
85. S. M. Jelena Štrbac (2016.)	95. S. M. Paulina Kurtović (2019.)
86. S. M. Clara Agano Kahambu (2016.)	96. S. M. Sabina Radas (2019.)
87. S. M. Hijacinta Vucić (2017.)	97. S. M. Zvjezdana Bajan (2019.)
88. S. M. Anđelka Čovo (2017.)	98. S. M. Serafika Balajić (2019.)
89. S. M. Viktorija Drmić (2017.)	99. S. M. Zorana Penić (2020.)
90. S. M. Tihomira Zorica (2017.)	100. S. M. Karla Brečić (2021.)
91. S. M. Ozana Jagnjić (2017.)	101. S. M. Jozefa Lučić (2021.)
92. S. M. Irena Zorica (2018.)	102. S. M. Stela Mijić (2021.)

*Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi
i posljednji će on nad zemljom ustati.
A kad se probudim, k sebi će me dići:
iz svoje ču puti tad vidjeti Boga.*

Job 19, 25-27

JEKA IZ AFRIKE

Obiteljski pastoral

Zahvaljujući zajednici imala sam priliku pohađati Pedagoški institut, smjer Viša škola za obiteljski pastoral, koji je osnovala Unija viših redovničkih poglavarica nadbiskupije Bukavu kako bi redovništvo bilo spremnije za suočavanje s velikim izazovima današnjeg društva.

Od četiri moguća studijska smjera, prvotni je i matični Obiteljski pastoral. Bogat po ponudi sadržaja u borbi za očuvanje vrijednosti obitelji, upravo mi je ovim studijem omogućeno kvalitetno obrazovanje u službi promicanja vrijednosti obitelji. Bliska mi je misao pape Ivana Pavla II. koji je držao da je obitelj „prva škola općeljudskih vrijednosti neophodnih za svako društvo“. Doista, suočeni s urušavanjem vrijednosti u društvu svjesniji smo činjnice „zdrava obitelj = zdravo društvo“ Dosljedno tomu, ne možemo težiti izgradnji zdravog društva ukoliko obiteljski odgoj nije ispravan.

S obzirom na različite oblike ugroženosti obitelji, ovaj se smjer pokazao neophodnim u našoj nadbiskupiji, ali i u cijelom svijetu obilježenu mnogim devijacijama i proturječjima naravnoj ljudskoj obitelji. Stoga je važno da mi, djelatnici obiteljskog pastoralata i sve dobronamjerne osobe koje se bore za očuvanje obitelji, budemo kvalitetno pripremljeni za povjereni nam pastoral, što nam je školovanjem i omogućeno.

Akademска godine 2019./2020. bila je obilježena stručnom praksom koju sam obavila u župi Mater Dei u Muhungu te završnim radom koji sam obranila pred komisijom i time stekla diplomu više stručne spreme. Naša je zajednica prisutna i djeluje na području ove župe koja je jedna u nizu od četrdeset i jedne župe u biskupiji Bukavu.

Ukratko ću vam predstaviti svoj rad naslovjen *Problematika zaručničkog tečaja kao pripreme za sakrament braka na području župe Mater Dei u Bukavu*. Promišljajući o pripremi zaručnika za brak, primjetili smo da se obitelj suočava s nekoliko izazova od kojih izdvajam krhkost i nesigurnost uslijed preuranjenog sklapanja braka koji često rezultira razvodom te s nizom susljednih posljedica za djecu i roditelju, obitelji u cjelini. Odabirom ove teme htjela sam istražiti izvor kršćanskog života, višestruke krize s kojima se suočavaju mnogi bračni parovi kao i rješenja koja se mogu predvidjeti ili predložiti za pomoć obiteljima i unaprjeđenje pastoralata braka.

Kršćanska slika braka zamoglјena je poligamijom, *slobodnom ljubavlju, epidemijom razvoda* čiji razlozi nerijetko ostaju nepoznati. Odlučiti se za životi u paru znači riskirati, navikavati se na drugoga, surađivati, podržavati, sukobljavati se, prihvati i voljeti drugoga koji mi je sličan i istodobno različit. Ovog drugog s kojim smo međusobno i emocionalno povezani moramo prethodno upoznati, razumjeti i prihvati, na što mnogi mladi, kako se čini, zaboravljuju prepustajući se ovoj avanturi zajedništva nespremni.

Ovom problematikom bavila sam se u završnom radu, služeći se povijesnom, analitičkom i deskriptivnom metodom, upitnicima, razgovorima i participativnim promatranjem. Rad sam podijelila u tri poglavљa. Prvo je usredotočeno na teorijski i konceptualni okvir te prikaz društvene sredine u kojoj se provodi istraživanje, dok drugo poglavje razrađuje različite

aspekte zaruka a u trećemu sam predstavila rezultate rada uz kritički pristup i provjeru hipoteza, kao i pastoralne preporuke župne, obitelji, angažiranih mladih i odgojitelja.

S obzirom na brojne izazove i krize s kojima se brak i obitelji suočavaju, priprema za brak važna je tema obiteljskog pastoralna. U tom je smislu i moj rad zamišljen kao jednostavan doprinos posvjećivanja neophodnosti pripreme za sakrament ženidbe. U njemu sam se vodila i motom naše Više škole za obiteljski pastoral: *Odgovorno u borbi s izazovima našeg vremena*, čime se želi ukazati na osobnu odgovornost i udio u borbi za dobro našeg društva.

Na kraju, imajući u vidu stvarno stanje i potrebu obiteljskog pastoralna, izražavam svoje zadovoljstvo i ponos zbog Pedagoškog studija i studijske opcije Obiteljskog pastoralna koja je zapravo *matica* Instituta. S velikim poštovanjem zahvaljujem Uniji viših redovničkih poglavarica za utemeljenje Obiteljskog pastoralna kao i svojoj zajednici, sestrama koje su mi omogućile studij. Od srca im hvala kao i svima koji su me pratili molitvama, hrabrili i sestrinski savjetovale.

Želja mi je da, obogaćena studijem, svojim redovničkim životom pripomognem drugima živjeti i sačuvati prave obiteljske vrijednosti.

s. Pascasie Nsimire, juniorka

Dijeljenje karizme s laicima

Slijedeći provincijski program trajnog odgoja organizirali smo dvodnevni seminar s temom *Suradnja i prenošenje naše Karizme u radu s laicima* pod vodstvom fra Oscar Omar, OFM. U želji sudjelovanja svih sestara seminar je upriličen u vrijeme Božićnih praznika, u zajednici u Luhwinji 28. i 29. prosinaca 2020. te u zajednici u Bukavu-Ngubi druga 2. i 3. siječnja 2021. godine.

Kroz izlaganja voditelj nam je pojasnio kakav treba biti naš odnos sa svijetom i koje su vrijednosti istinskog misionarskog svjedočanstva. U predstavljanju uvjeta za jedno plodno svjedočanstvo preko našeg apostolata i suradnje s laicima, istaknuo je neophodnost dobrog

zajedničkog života. Za dobar posao „vani“, izvan zajednice, neophodno je živjeti dobro i iskreno „unutra“, unutar sestrinske zajednice. Zajednički život uvijek iznova zahtjeva izgradnju jedinstva kojem pomaže duboko življenje molitve, dijeljenje iskustva i života. Uporište kvalitete našeg života jest sam Isus Krist, u kojem se trebamo ogledavati.

Motivacijska pitanja fra Oscar pomogla su nam u promišljanju i dijeljenju radosti i poteškoća s kojima se susrećemo u apostolatu, ali i posvijestiti bit našeg redovničkog života koji nam pomaže podnositi neuspjeh i poteškoće u djelovanju i suradnji s laicima.

Seminar nam nije ponudio neka „ekspres rješenja i recepte“ kako dobro surađivati i živjeti našu karizmu s laicima, ali nam je jasno podcrtao neophodnost izgradnje i njegovanja zdravog sestrinskog života u zajednici koji je „tajna“ plodnosti našeg apostolata.

s. Samuela Šimunović

Seminar za pastoralne djelatnike

Svi zazivamo Božji blagoslov za godinu koja počinje, svi se nadamo da će biti bolja nego prethodna, svi vjerujemo i ta nas vjera nosi, drži, pomaže nam izdržati u nevoljama od kojih ponekad strepimo. U 2021. godinu ušli smo s onim strahom koji se nagomilao, koji nam je promijenio mišljenje i djelovanje a zovemo ga *korona*.

Istina je da u životu ima puno izazova, bolnih iznenadenja, ali i lijepih. Sve treba prihvati kao Božji dar, kao dio Njegova plana s nama i našim životima.

Goma je grad u Sjevernom Kivu, na istoimenom jezeru udaljenu od Bukavua 200 km. To je grad kojeg svako nekoliko desetljeća poplavi lava, proguta sve pred sobom, promjeni tijek života i rada ljudi. U blizini je više živućih vulkana od kojih je najopasniji Nyiragongo. Navečer se iz grada vidi zastrašujuća slika otvorenog kratera iz kojega suklja vatrica i crveni oblaci.

A mi nismo došli vidjeti vulkan. Ne možemo pristupiti blizu, iako bi bilo zanimljivo. Okupilo se nas 35 pastoralnih i socijalnih djelatnika u duhovnom centru otaca palotinaca sagrađenom pred dvadesetak godina nedaleko tog *diva* vulkana. Tišina. Mir. Priroda fantastična. Sve puno predivnog cvijeća i ukrasnih stabala. Tu smo kroz tjedan dana (4.-10. siječnja 2021.) učili, razmjenjivali mišljenja, slušali druge s puno znanja i iskustava, onih koji rade s traumatiziranim osobama koje su pretrpjele više nego jedan obični ljudski život pretrpi.

Seminar je otvorio mjesni biskup mons. Willy Ngumbi, Kongoanac a njegov subrat Belgijanac o. Bernard Ugeux ga je vodio. Jedna sestra Amerikanka, franjevka, pobrinula se da njezina družba pokrije troškove putovanja i stanovanja, sve u organizaciji viših redovničkih poglavara i poglavarica (UISG), čije je sjedište u Rimu.

Važno je znati prenijeti iskustvo kako pristupati osobama koje su prošle velike traume. U ovom dijelu zemaljske kugle ratovi, nesigurnost, pljačkanja postali su obični, kruh svagdašnji. Možemo onda zamisliti koje su sve posljedice, i to na generacijama. Tu su zlostavljanje, silovanje žene, tu su djeca plod silovanja, rođena u ratu. Katastrofa.

Jedna od važnih činjenica je da moraš voljeti ono što radiš, inače ćeš napraviti više zla nego dobra. Osobe koje nam dolaze tražeći pomoć, moraju bit shvaćene, prihvaćene, saslušane

bez predrasuda ili osude, bez da im se postavljaju nepotrebna pitanja. Jer nisu sva pitanja potrebna. Naravno, za dobro obavljati taj apostolat treba puno vremena, puno strpljivosti, puno ljubavi. Više treba slušati nego govoriti. Pokazati im da su vrijedne poštivanja, da imaju svoje dostojanstvo unatoč svemu što su proživjele, da su kćeri Božje, da život premda ranjiv mora ići dalje, da je on uvijek dar odozgor.

A mi smo naučili da uvijek moramo biti jaki, da se dokazujemo, natječemo. Zaboravimo ono što sv. Pavao kaže da kad smo slabi da smo jaki. Jakost je u Bogu. Prihvaćajući vlastitu slabost, ranjivost prihvaćamo svoje granice i surađujemo s Onim koji nema granica, čije je milosrđe nemjerivo, beskrajno. A On je Gospodar svega.

Jutra su nam počinjala i večeri završavale u kapeli. Bilo je predivno biti sudionik zajedničke molitve i liturgije. Svi mi tako različiti i tako slični pred Gospodinom u zahvali, u prošnji Njegova blagoslova. A između jutra i večeri odvijao se rad u malim skupinama, u plenumu. Svaki izlagač trudio se dati svoj udio.

Moja skupina je imala zanimljivo ime - *Kolibrić*. Knjige kažu da je to najmanja poznata ptica na svijetu. Ima dugi uski kljun i živi u Južnoj Americi. Zanimljiva je i poučna priča vezana za tu ptičicu:

Izbio požar u šumi. Sve ptice i životinje bježe, želete spasit glavu. A on, kolibrić, nadlijeće užarenu šumu noseći u svom kljun kap vode. Baci je na požar, i opet se vraća po drugu, i tako redom cijeli dan, u nedogled. Kad su ga druge ptice pitale što radi, on je odgovorio da gasi požar. Ruganju nije bilo kraja. Rekli su mu: *To je tolikih razmjera da nikad nećeš doći kraju a tvoj doprinos je beznačajan*. On je mirno nastavljujući svoj posao odgovorio: *Ja radim svoj dio*.

To me asociralo na ono što reče utemeljitelj zajednice Taizè da svatko živi onaj komadić Evandželja kojeg je shvatio i prihvatio. Svatko od nas, u šumi bijede, nosi svoju *kap* utjehe, pomoći, *radi svoj dio*.

Ovaj seminar nas je zbilja obogatio obiteljskim zajedništvom i dragocjenim iskustvima. Jer, ponekad se osjetiš sam i obeshrabren u šumi zla. Kada susretneš druge koji također daju svoj udio postaješ ponosan i radostan da si dio velikog broja pojedinaca koji nose *kap* dobrote. A, Gospodin je Onaj koji daje snagu za sve.

s. Mirabilis Višić

Susret sestara juniorka

Mi sestre juniorke, u pratinji odgojiteljice s. Françoise Balibuno, 14. siječnja 2021. organizirale smo izlet u jedan sektor, dio župe Nyantende, točnije u Kamisimbi.

Nekima od nas jedanaest juniorka bio je to prvi odlazak na spomenuto područje stoga ne čudi oduševljenje koje je došlo kao plod otkrivanja novog krajolika. Doznaće smo nešto novo i iz izlaganja s. Françoise o temi *Upravljanje dobrima u službi karizme i Misije*. Poučila nas da je svaka od nas primila karizmu s kojom treba znati upravljati i staviti je u službu drugih. S tim darom, kada s njim upravljamo dobro i na dobro drugih, sudjelujemo u Božjem spasiteljskom planu za svijet, jer svaki je kršćanin pozvan postati ekonom i upravitelj milosti Božje. Također je važno činiti plodnim dar upravljanja dobrima zajednice.

Nakon izlaganja, dijelile smo bratski objed s odgovornima sektora. Poveli su nas u obilazak osnovne i srednje škole a pod vodstvom liječnika razgledale smo bolnički centar. Liječnik nam je ispričao kako rado služi i pomaže siromašnim ljudima u ovom okruženju tako udaljenom od grada. Njegovo nas je iskustvo obogatilo svjedočanstvom življenog umnažanja darova u službi potrebitih.

U Bukavuu smo se vratile praćene obilnom kišom koja cestu učinila vrlo skliskom. Ali Bog koji nas voli, vodio nas je i štitio od svake opasnosti. Unatoč ovoj kišnoj klimi, blistale smo od radosti zbog susreta i poučnog izlaska.

s. Anny Furaha i s. Gisèle Cirhuza

Kako živjeti sretno?

U Bukavu je 23. i 24. siječnja upriličen dvodnevni susret za sestre juniorke različitih Družba. Animirala ga je sestra ksaverijanka na temu *Kako živjeti sretno u redovničkom životu?*, koja je u nama pobudila veliko zanimanje.

Za mene osobno, a vjerujem i za druge sestre, bilo je to dragocjeno vrijeme razmišljanja, produbljivanja pravih vrijednosti, koje nam pomažu ukorijeniti se što više u svom predaju Kristu. Poticajna pitanja i smjernice itekako su bile korisne. Navela je *sastojke* od kojih

se sastoji pravi osmišljeni, radosni, sretan redovnički život. Na nama je da ih *umijesimo* u svoju svakodnevnicu.

Susret nas je obogatio i posjećivanjem važnosti emocija. Nije nebitno kako se odnosim prema svojim emocijama, odnosno kako upravljam s njima, jer nekontrolirane emocije su vrlo opasne. Preispitivale smo što nas čini nesretnima, što učiniti kada postoji neki problem, situacija koja me žalosti. Zaključile smo da tada treba smoći snage i razgovarati s osobom s kojom imamo neki problem, ili s nekim od povjerenja.

Tijekom izlaganja i kroz razgovor voditeljica je osobito naglašavala važnost duhovnog praćenja i navela nekoliko napomena od kojih izdvajam: prestanimo tražiti *sreću* u stvarima i njihovu gomilanju; prihvatimo da nismo bez grješke i mane, nismo savršene, ali se borimo; imajmo mjeru u svemu pa i u radu; ne ljenčarimo niti bježimo u aktivizam; preispituj se kako radim i za koga radim?

Naglašavala nam je da budemo svjesne sadašnjeg trenutka. Puno problema proizlazi

iz činjenice što ne živimo naše danas/sada već se brinemo za ono sutra ili pretražujemo ono jučer. Potrebno je napustiti osobe i situacije koje nam ne pomažu rasti, udaljiti se od kritika i optuživanja, imati svoj životni plan i jasni cilj, osjećati se voljenom i voljeti, cijenjenom i cijeniti druge, upotrebljavati svoje talente.

Kao odgovor na pitanje *Kako živjeti sretno u redovničkom životu?* ponijele smo promišljjanje da je sreća put kojim treba koračati svakim danom, imajući život ukorijenjen u osobi Isusa Krista. On je naša prava sreća. U svemu što radim, što činim i što jesam, u svemu mi je gledati Krista i uvijek se pitati: da je On na mom mjestu, što bi napravio.

Mi smo se obogatile ovim susretom, tim više što smo razmjenjivale iskustva s mladim redovnicama različitih Družbi s područja naše nadbiskupije Bukavu.

s. Rosine Neema Kulimushi

S mladima u župi Ciherano

Dana 24. siječnja s. Espérance Casinga, s. Marie Noëlla Neema i s. Clémentine Munyerenkana pohodile smo župu Ciherano koja se nalazi u unutrašnjosti. Motivirala nas je želja susreta s mladima koju smo ostvarile najprije sudjelovanjem na župnoj misi koja je pastoralno posvećena mladima.

Svećenici i vjernici su nas lijepo dočekali. Tu je bila također s. Victorine, iz Družbe Misjonarki Afrike, koja je posjetila svoju obitelj i pridružila se našem programu. Poslije misnog slavlja, u dogовору с о. Innocentom, duhovnikom mlađih, upriličili smo dva susreta u isto vrijeme.

S. Espérance i s. Victorine su animirale susret sa svim mladima kojih je bilo oko stotinu. Tema susreta bila je povezana s evanđeoskim tekstom dotične, tj. treće nedjelje kroz godinu (Mk 1,14-20), *Obraćenje i poziv*. Nastojale smo približiti temu mlađima kroz dijalog, tražeći odgovor na pitanje koje je obraćenje potrebno kako bismo odgovorili Isusovu pozivu. Mladi su naglasili kako je potrebno odreći se grijeha, konkretno alkoholizma, pogrešnog korištenja sredstava komunikacije itd.

Drugi susret je bio upriličen za tridesetak mlađih koji razmišljaju o duhovnom pozivu. S. Marie Noëlla i s. Clémentine predstavile su im temu *Izvezi na pučinu*, skladno Provincijskom planu. Objasnile su im što ustvari znači Božji poziv *izvezi na pučinu* i kako mu odgovoriti. Istaknule su da je potrebno povjerenje, oslobođiti se strahova i predrasuda o neuspjehu. i mlađi se mogu odvažiti poput svetog Petar koji je preuzeo rizik bacivši ponovo mreže iako su cijelu noć, kad je doista uzaludno vrijeme ribarenja. Odvažiti se, baciti mreže stavivši sve povjerenje u Isusa - donosi mnogo ulova.

U razgovoru s mlađima dotaknuli smo se podteme *Kad Bog poziva, uvijek poziva za jednu misiju, poslanje*. Začetnik svakog zvanja je sam Bog, i nije potrebno pitati se imam li poziv ili ne, već u koji me poziv, misiju Bog poziva. U iskustvu starozavjetnih osoba možemo se upoznati s različitim reakcijama na Božji poziv te nazrijevati vlastiti put.

Papa Ivan Pavao II. jednom je prilikom poručio mlađima: „Vi mlađi, ako jednom čujete Božji poziv, nemojte ga odbaciti. Čuvajte u sebi te želje tipične za vaše mlade godine, ali ako osjećate da vas poziva živjeti svetost posvećenog života, bez odlaganja odgovorite na Božji projekt u svom životu.“ Ovim papinim riječima zaključile smo izlaganje koje je otvorilo dosta pitanja. Jedno je bilo: Što činiti kad se pojavi obeshrabrenje zbog napuštanja redovničkog poziva starijih kolega? Nastojale smo objasnit osobnost poziva, te da svaki ima svoju dinamiku rasta. Različit za svaku osobu. Svatko treba tražiti pomoć u svom hodu.

Poslije susreta s mlađima ručali smo sa svećenicima u župi i s njima podijelili iskustva dana te potrebu dobrog pastoralnog rada s mlađima.

U svoje zajednice vratile smo se u kasnim poslijepodnevnim satima. U srcu smo nosile radost zbog jedinstva Crkve i uzajamne vjerničke i redovničke suradnje koja se ovoga puta očitovala u prisutnosti s. Victorine, sestre druge zajednice koja se s nama također vratila u Bukavu

s. Marie Noëlle i s. Clémentine

Odgovorno prihvatanje posvećenog života

U Bukavuu u duhovnom centru *Amani*, 27. i 28. veljače održan je seminar za sestre juniorke svih družba u Nadbiskupiji koje su u junioratu četiri ili više godina. Seminar na temu *Odgovorno prihvatanje posvećenog života, redovničke obitelji i mjesne zajednice u organizaciji Vijeća viših redovničkih poglavarica predvodio je o. Wenceslas Kiaka, DI.*

Mi, sestre iz naše zajednice krenule smo na seminar po velikoj kiši, većina bez kišobrana, ali radosne s puno hrabrosti i odlučnosti za odgovorno prihvatanje, najprije same sebe a potom i svoje zajednice, kako one velike na razini Družbe i Provincije, tako i male u koju nam se vratiti.

Na početku susreta voditelj nam je posvijestio koliku vrijednost kao osoba ima svaka od nas, koje smo bogatstvo za Družbu, mjesnu zajednicu i za cijelu Crkvu. Poticao je razmišljanje kako "posvećene osobe imaju cilj. I nijedna ozbiljna redovnica ne djeluje a da prethodno dobro ne razmisli koji su motivi njezinog djelovanja i posljedice te koliko doprinosi navještanju kraljevstva Božjega." Dakle, ja kao redovnica i članica Družbe trebam svjesno preuzimati odgovornost. Ne samo prema sebi i svom redovničkom posvećenju, nego i prema svojoj zajednici i njenoj karizmi. Pozvana sam pokazati naklonost, iskrenu ljubav prema redovničkoj obitelji i svim njenim sastavnicama. Pridonijeti njenoj izgradnji i očuvanju, a naročito joj pomoći u rastu, u cvjetanju, činiti da sja i donosi ploda. Činjenica i način na koji preuzimam odgovornost prema redovničkoj obitelji definira mene kao osobu, daje smisao mom životu i pozivu, opravdava moje postojanje. Sve navedeno misli su i želje kojima je urođio seminar.

O. Wenceslas nas je poučavao da nas pripadnost redovničkoj zajednici uči voljeti njezinu realnost, sanjati o njezinoj budućnosti, živjeti prema njezinim mogućnostima, dijeleći u potpunosti ili djelomično ono što ona jest, što ima, što joj je vlastito. Ako pripadam svojoj Družbi, bez sumnje osjećam da sam na posebnom, važnom mjestu, u pologu prave škole vjere i dostojarstva. Osjećam se punopravnom članicom jer je to mjesto povjerenja i bliskosti, omogućuje mi susrete u ozbiljnoj i odgovornoj ljubavi. Važno je biti svjesna pripadnosti zajednici kao slobodno odabranoj. Nitko me naime nije prisilio i ova je zajednica moj odabir te sam pozvana dobro poznavati njezine mogućnosti i poslanje, tražiti viziju i kreirati njezinu budućnosti.

U promišljanju o zahtjevima zajednice i našemu odnosu prema njoj voditelj nam je govorio i o utemeljiteljima. Meni su se u sjećanje urezala neka pitanja: Što najviše volim kod Utemeljiteljice? Što osobno preuzimam iz njezine baštine? Držim li to kao osobnu baštinu? Jesam li vjerna svom redovničkom posvećenju i svojoj zajednici? Ako nisam, što trebam napraviti da se to promijeni, i to odmah? Volim li svoju redovničku zajednicu, njezinu povijest, baštinu, članove? Dok sebi odgovaram na ova pitanja, znam da postoje znakovi koji pokazuju moju pripadnost: volim svoju redovničku zajednicu i njenu baštinu; sanjam o boljoj budućnosti i radim na tome.

O, kako bi dobro bilo biti preobražavajuća, pokretačka snaga zajednice.

s. Antoinette Mapendo Barhafumwa

USKRSNE ČESTITKE

Marko Rupnik, Uskrsli Krist

Mir vama!

Darežljivost se manje sastoji u tome da se daruje mnogo, nego da se daruje u pravi čas. Kao što je Šimun Cirenac uzeo križ Isusov ponesimo ga i mi našim životnim stazama obdarujući druge radošću Kristova uskrsnuća.

Sretan i blagoslovjen Uskrs žele

sestre iz Imotskoga

Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. (Iv 15,13)

Pobjedom nad smrću uskrsli Gospodin darovao nam je život. Srcem punim ljubavi i zahvalnosti prihvatimo taj neprocijenjeni dar i živimo ga radosno u nadi susreta s Pobjednikom smrti.

Svim sestrama i čitateljima *Odjeka* sretan i blagoslovjen Uskrs žele

vaše sestre iz Trpnja

*Ovo je noć kad je Krist raskinuo okove smrti
i kao Pobjednik od mrtvih ustao...
O, divne li pažnje Božje prema nama.
O, neshvatljive li ljubavi Očeve:
da roba otkupiš, Sina si predao...
O, sretne li krivice koja je zavrijedila
takvog i tolikog Otkupitelja. (iz Uskrsnog hvalospjeva)*

Neka i u našim srcima zablista blagodat Uskrsa.

Svim sestrama i čitateljima *Odjeka* sretan i blagoslovjen Uskrs žele

sestre s Dobroga, Split

Aleluja! Aleluja! Aleluja!
Uskrsnuo je!
Zašto tražite Živoga među mrtvima?
On nije ovdje! Uskrsnuo je!
A gdje je On?
On je živi Bog.
On je u našim životima,
u životu svakoga od nas,
usred naših šutnji i riječi,
usred naših svjetlosti i tmina,

usred naših povezanosti i osamljenosti.

On je Život! On je naša Nada!

Svim sestrama, dobročiniteljima, priateljima i čitateljima *Odjeka*
sretan i radostan Uskrs žele i čestitaju uz srdačan pozdrav

sestre iz Sigurate, Dubrovnik

Gospodin uskrsnu doista!

Vjerujmo da nas Gospodin uskrsli voli više nego mi sami sebe te
nam je svojom mukom, smrću i uskrsnućem darovao život vječni.
Zahvalni budimo!

Zahvaljujmo mu svojim redovničkim predanjem i životom istinskih
vjernika.

Sretan Uskrs

žele sestre s Lovreta

Uskrsli Krist je pokazao da je istinska radost rezultat pobjede nad
grijehom i smrću, a prava sreća je plod sebedarne muke i križa.
Doista, radost i sreća su veličanstveni plodovi uskrsnuća kojima nas
je Isus obdario, a obdarujući nas je zadužio da ih dijelimo drugima
svjedočanstvom svoga života. Njegovo slavno uskrsnuće događaj
je kojim liječi našu ljudskost, te nam daje snagu liječiti bolesne i
snagom njegova Imena biti svjedoci uskrsnoga dara u našem narodu
u ovim izazovnim vremenima.

U ovom duhu uskrsnoga dara i radosti, ali i odgovornosti svjedo-
čenja u svom osobnom, i redovničkom životu, svima neka je sretan
i blagoslovjen Uskrs!

Sestre s Jordanovca, Zagreb

Hvala ti, Gospodine Isuse, što si uskrsnuo i nama nadu podario da
ćemo i mi uskrsnuti. Hrabrio si svoje učenike riječima: *U domu Oca
mojega ima mnogo stanova... Idem pripraviti vam mjesto* (Iv 14,2).

I mi koji naslijedujemo Isusa, uzdamo se da će nam u svojoj slavi
udio podariti, aleluja!

Sretan Uskrs sestrama i čitateljima *Odjeka* žele

sestre iz Knina

Pogledom uperenim prema Bogu, onomu *koji oživljuje mrtve i ono što nije zove te bude* (Rim 4,17), želimo sestrama uskrsnu radost u svakodnevnim životnim naporima.

Sretan i blagoslovljen Uskrs!

*Dora Matković, kandidatkinja
i s. Lidija Matijević, odgojiteljica kandidatkinja*

Isuse Kristu, okrijepi nas svojom milošću da se u trpljenjima oslobođamo grijeha i da rastemo u dobru. Ne dopusti da klonemo duhom, daj da s tobom izdržimo do uskrsne pobjede!

Sestrama Družbe i čitateljima *Odjeka* žele sretan i blagoslovljen Uskrs

sestre iz Paga

Krist nije ovdje - uskrsnuo je!

Pohitajmo i mi odnijeti ovu vijest svim ljudima, ali bez straha i hrabro, jer je to vijest nade i ohrabrenja za čovječanstvo! Neka uskrsno slavlje ojača povezanost i zajedništvo među nama.

Radosno čestitamo Uskrs!

Vaše sestre iz Sinja

Korizma je vrijeme molitve, posta i dobrih djela, a plod je ispunjeno i radosno srce koje osvaja blagošću i radošću života. S takvim srcem sposobni smo mijenjati sebe a ljudima koje susrećemo slati uvjerljivu, radosnu poruku da je Krist nada naša! Aleluja!

Sretan Uskrs sestrama i čitateljima *Odjeka*

žele sestre iz Kaštel Lukšića

“Uskrs nas poziva da uskladimo svoj životni dah s onim neizmjernim vječnim dahom koji neprestano ujedinjuje trenutno i vječno, vidljivo i nevidljivo, naše siromaštvo i Božje bogatstvo.” (Ermes Ronchi)

Uskrslji Krist neka bude vidljiv u svakom trenutku našega života. Sretan i blagoslovljen Uskrs od srca žele

sestre iz Arbanasa, Zadar

NAŠI POKOJNICI

S. M. Asumpta Vrdoljak

S. Asumpta Vrdoljak je bila članica naše Provincije. Godine 1964. odlazi u Rim s namjerom da se pripremi za misijsko djelovanje u J. Americi. U misije nije otišla nego je misionarskim zanosom ostala djelovati u Rimskoj regiji. Donosimo njezin kratki životopis iz pera Regionalne predstojnice s. Maristelle Palac.

Jaka (s. Asumpta) Vrdoljak rođena je u Udovičićima 28. ožujka 1934. godine od oca Martina i majke Pere r. Bilokapić. Peta je po redu od sedmero djece: tri brata (Mate, Jakov i Frane-Branko) i tri sestre (Ana, Lucija - Bona i Marija - s. Silvija). U velikoj patrijarhalnoj obitelji već od malena usvaja vrjednote poštovanja, dijeljenja i velikodušnosti. U nježnoj dobi, za vrijeme i poslije Drugog svjetskog rata, proživljava strahote totalitarizma koje je dobro pamtila, često krvave, koje su počinili partizani, domobrani, talijanski vojnici. Pučku i osnovnu školu pohađa u Udovičićima.

Godine 1953., s 19 godina odlučuje se za samostan, odabравši družbu Školskih sestara fra-njevaka Krista Kralja Splitske provincije, gdje nakon provedene kandidature i postulature, dana 4. listopada 1955. ulazi u novicijat. Prve redovničke zavjete polaže 4. listopada 1956., a doživotne šest godina poslije, 4. listopada 1961. godine. U razdoblju između 1957. i 1964. godine svoje redovničko poslanje obavlja u zajednicama u Splitu, Sinju, Zadru, Vrlici i ponovno u Splitu, uвijek spremna i raspoloživa. Brojni svećenici, osobito sjemeništarci u Zadru i Sinju, sa zahvalnošću se sjećaju njezine velikodušnosti. Znala je biti dosjetljiva i ponuditi im marendu, voće (rijetkost u ono vrijeme!), kolač, a iznad svega znala ih je saslušati.

Oduševljena redovničkim životom i pokrenuta misionarskim duhom, godine 1964. traži od prepostavljenih da podje u misije, točnije u Latinsku Ameriku, gdje su već djelovale naše sestre. S tom nakanom dolazi u Rim. Ali zahtjevi zajednica u Rimu bili su takvi i toliki da je s. Asumpta bila spremna ostati u Rimu i predati se služenju obilježenom misionarskim poletom.

Otvaranjem kuće za umirovljenike u Via Appennini, godine 1965., s. Asumpta sve do 1969. poslužuje starije osobe kojima posvećuje vrijeme, pažnju, pokazujući se nježnom i brižnom majkom, ostavljajući u njihovu srcu neizbrisivo sjećanje. Od 1969. do 1975. obavlja službu kućne predstojnice u zajednici na Farnesini. S velikom ljubavlju posvećuje se vođenju zajednice, na poseban način njeguje dobrodošlicu i gostoprимstvo, „vlastitost“ koja obilježava našu povijest. Njezina neumorna posvećenost svakom radu bijaše primjer mladim

sestrama, koje su u onom razdoblju vrvjele u zajednicama Regije. Uvijek ih je poticala da budu raspoložive s osmjehom i radošću prihvati svakoga tko prijeđe prag samostana. Za s. Asumptu gostoljubivost je sveta. Na Vrhovnom kapitulu 1975. izabrana je za vrhovnu savjetnicu do 1981. godine, a u isto vrijeme bila je odgovorna za zajednicu u Torvaianici. U ovom gradu još se sa zahvalnošću sjećaju s. Asumpte i njezine otvorenosti, gostoljubivosti i velikodušnosti. Od 7. listopada 1981. ponovo obavlja službu kućne predstojnice u zajednici na Farnesini, prateći također odgojni hod postulantkinja i novakinja. Povjeravanje važnih zaduženja u krilu zajednice još je jedan znak koje je poštovanje i važnost uživala od viših poglavarica. Od 19. listopada 1987. ponovo obavlja svoju službu predstojnice u zajednici u Piazza Caprera sve do 10. listopada 1993., kada je na tri godine imenovana kućnom predstojnicom u Grottaferrati. Nakon toga, 1996. vraća se u Piazza Caprera gdje ostaje do 1999. kada je poslana u zajednicu u Ascoli Piceno, u župu SS. Crocifisso dell'Icona. U toj zajednici s. Asumpta snažno svjedoči franjevačku jednostavnost, vjernost molitvi, blizinu osobama, naročito starijima i bolesnima. U četvrti njoj određenoj obavlja uzvišenu službu izvanredne djeliteljice svete Pričesti. Osim toga, daje sve od sebe da olakša posao s. Luciji (Vrdoljak-Colo) i s. Maristelli (Palac), koje su zauzete u školi i u župi na raznim područjima pastoralna, upravljajući kućom kako samo ona to zna. Majčinskom brigom i pohvalnom diskrecijom prati don Piera Coccia, kako za vrijeme njegove službe župnika tako i poslije njegova imenovanja nadbiskupom Pesara. Boravak s. Asumpte u župi SS. Crocifisso ostavlja svjetli trag. Župljeni cijele četvrti, godinama kasnije, sjećaju je se sa zahvalnošću. Mnogi od njih su nam izrazili iskrenu sućut prilikom njezina prelaska u vječnost.

Imenovanjem don Piera Coccia nadbiskupom Pesara, na traženje novoimenovanog i dopuštenjem viših poglavarica, cijela zajednica se iz Ascoli Picena seli u Pesaro. U tom novom služenju uloga s. Asumpte je dragocjena i presudna. Očituje se kroz pažnju i brigu prema sestrama, radi neumorno u kući zračeći spokoj, mir i vedrinu. Uvijek pozorna da ništa ne fali u hladnjaku, u slučaju nepredviđenog gosta, ne okljeva otići u trgovinu kupiti voća i ostalo da „hladnjak ne bude prazan“. Za vrijeme svojih kratkih izlazaka susreće mnoge osobe kojima zna pružiti osmjeħ, lijepu riječ, uljudnu gestu. Mnogi je se sjećaju s ljubavlju pitajući za nju i njezino zdravlje.

S. Asumpta ostaje u zajednici Pesaro do 2013. godine, u kojoj se susreće s ozbiljnim zdravstvenim problemima, koji su zatim 19. prosinca 2013. rezultirali iktusom, koji joj duže vremena onemogućuje komunikaciju bilo na razini govora ili kretanja. Nakon što je bila u bolnici u Pesaru i prošla najkritičniju fazu, 31. prosinca 2013. premještena je u Rim u Centar za rehabilitaciju „Don C. Gnocchi“ u blizini Farnesine. Kroz dva mjeseca hospitalizacije s. Asumpta dosta se oporavila: zdravlje se popravlja zahvaljujući visokoj profesionalnosti osoblja, ali nadasve njezinoj volji, upornosti i suradnji. To joj omogućuje da se vrati u zajednicu na Farnesini i nastavi s redovitim liječenjem (dnevna bolnica) u istoj ustanovi „Don C. Gnocchi“. U godinama koje dolaze kod s. Asumpte se izmjenjuju trenuci priličnog zdravlja i hospitalizacije u bolnici „A. Gemelli“ ili kod kuće u krevetu, uvijek okružena ljubavlju i brigom sestara, na poseban način s. Bernardice Luburić, kućne predstojnice s. Vjekoslave Naranča i s. Ivanke Botica. Sve dok je mogla, nastojala je biti korisnom zajednici malim uslugama koje obavlja s uobičajenom predanošću i ljubavlju. Od mjeseca ožujka 2020. nepokretna je, a u posljednjem razdoblju prima kisik za disanje. U vrijeme nepokretnosti izvanrednom snagom podnosi bolove, pokazuje zadivljujuću strpljivost i vedrinu koju je širila oko sebe. Sve je to izviralo iz neprestane molitve. Doista, molila je danju i noću. Često se ispovijedala kod p. Carla Kinda, kapelana zajednice, koji joj je također donosio Pričest.

S. Asumpta proživljava svoju bolest na primjeran način. To, zajedno s gore već rečenim, jest baština koju nam ostavlja.

Okrijepljena Sakramentima, okružena brižnom prisutnošću sestara i njihovom molitvom, s. Asumpta je 14. prosinca 2020. godine usnula u Gospodinu. Svečanu misu zadušnicu, u nazočnosti Viših poglavica i sestara Regije, predslavio je nadbiskup Pesara mons. Piero Coccia uz asistenciju don Orlanda Crocettija, župnika župe San Giovanni Evangelista u Ascoli Picenu, don Luigija Storta, župnika Gran Madre di Dio i p. Carla Kinda, kapelana na Farnesini. Posmrtni ostaci s. Asumpte, u iščekivanju uskrsnuća, počivaju u sestrinskoj grobnici na groblju Prima Porta u Rimu.

Odlomci iz homilije mons. Piera Coccie na misi zadušnici

Smrt drage i cijenjene osobe s. Asumpte ostavlja veliku prazninu u zajednici, koja može biti ispunjena samo vjerom u Gospodina. Vjerom koja se otvara nadi, kako nas podsjeća liturgija Riječi pročitanih tekstova.

Izajia (25,6a-7-9) nas je podsjetio da Gospodin uklanja smrt zauvijek. Također i smrt s. Asumpte.

Sveti Pavao u poslanici Rimljanima (14,7-9.10c-12) potvrđio nam je ako umiremo ili živimo, Gospodinovi smo. I s. Asumpta je Gospodinova, to je bila za života, i u smrti.

U Lukinu evanđelju (12,35-40) Gospodin nas poziva da budemo budni i spremni za dolazak Gospodinov. S. Asumpta čekala je Gospodinov dolazak s velikom pozornošću, budna duha.

Ne možemo ne istaknuti da nam je s. Asumpta kao žena, kao krštena i posvećena osoba ostavila bogatu baštinu satkanu od četiriju iskustava/sadržaja kojih smo svi bili svjedoci:

1. *Vjernost* Gospodinu za kojega je uložila sav svoj život; svojoj Družbi koju je ljubila i služila potpunim predanjem u svim zadatcima koji su joj bili povjereni; Crkvi, u svemu što se od nje tražilo i na što je uvijek odgovorila s entuzijazmom.
2. *Radišnost*. Kao marljiva žena i redovnica velikodušno je njegovala međuljudske odnose. Neumorno se trošila, bez rezerve, sve dok su joj zdravstveni uvjeti dopuštali.
3. *Majčinstvo*. S. Asumpta bila je brižna majka svima, počevši od susestara. Pazila je i brinula se o svima s toplinom i nježnošću, kao prava majka. U tom pogledu, s osmijehom u srcu i na usnama, također se suočavala sa žrtvom i odricanjem.
4. *Poniznost*. Žena široka srca, iskusila je evanđeosku poniznost, vjerujući uvijek Gospodinu i povjeravajući mu se u sigurnosti da je istinska mudrost ona evanđeoska, ništa drugo. Upravo je ta poniznost obilježila njezin životni stil žene posvećene.

Svi joj dugujemo neizmjernu zahvalnost za sve što nas je naučila i za dragocjenu baštinu koju nam je ostavila.

Rim, 16. prosinca 2020., sestrinska kapela na Farnesini

+ Piero Coccia, nadbiskup Pesara

S. M. Zorana Penić

Ja se u tvoju dobrotu uzdam, nek mi se srce raduje spasenju tvome! Pjevat ću Gospodinu koji mi učini dobro, pjevat ću imenu Gospodina Svevišnjega! (Ps 13,6)

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 27. prosinca 2020. u Splitu, u 92. godini života i 62. redovništva blago je u Gospodinu usnula naša sestra Zorana Penić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u četvrtak 31. prosinca u Splitu na groblju Lovrinac u krugu redovničke obitelji i uže rodbine, a misa zadušnica slavila se nakon sprovoda u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

Na blagdan Svetе Obitelji 27. prosinca u poslijepodnevnim satima u 92. godini života i 62. redovništva preselila se u vječnost naša draga s. Zorana Penić. S. Zorana, krsnim imenom Mara, rođena je 16. rujna 1929. godine u Bajagiću od oca Ante i majke Andje. Imala je još dvije sestre i dva brata. Odrasla je i odgojena u obitelji u tradicionalnom kršćanskom duhu. Mara nije poхађala školu jer se u ono vrijeme smatralo da školovanje nije potrebno, naročito za žensku djecu. K tomu, škola je bila jako daleko. Trebalo je čuvati blago i raditi na njivi, ne samo u vlastitoj obitelji, nego i kod drugih. Njezina majka Andža je završila pučku školu te je Maru i svu djecu naučila čitati i pisati. Još više, poučila ih je poštivati drugoga te je djecu resio dobar kućni odgoj.

Mara je od malih nogu bila pobožna i privlačila ju je molitva. Kada je majci rekla da želi postati redovnica, ona joj je odgovorila: *Nisi ti za časne, one imaju školu, a ti nemaš*. Ali Maru to nije smelo. Željela je biti bar blizu redovnicama pa makar kao sluškinja. U početku je doista tako bilo. Preko franjevaca dolazi u Zagreb u samostan i svetište Majke Božje Lurdske gdje je bila sluškinja ložeći vatru za centralno grijanje. Bila je zadovoljna jer se nalazila tamu gdje se Bog moli. No, od želje da sama postane redovnicom, nije odustajala.

Kad je vrhovna predstojnica s. Tereza Vidan 1958. godine pohodila sestre u Zagrebu, Mara ju je zamolila da je primi u Družbu. Prije nego što se obratila Časnoj majci, kako se u ono

vrijeme nazivala vrhovna predstojnica, ona se s velikim pouzdanjem utekla Nebeskoj Majci. I molba joj bi uslišana. Primljena je u kandidaturu u Zagrebu u sjeni Gospina svetišta nekoliko dana prije Velike Gospe, 12. kolovoza 1958. godine. Kroz vrijeme kandidature pomagala je sestrama u sakristiji i na vrtu. Sestre su joj ponudile školovanje, ali je ona smatrala da je za školu prestara, a moliti i činiti dobro može i bez škole.

Slijedeće godine 7. ožujka primljena je u postulaturu u Splitu te kroz to vrijeme zajedno s kolegicama pohađa tečaj domaćinstva kojeg su za njih na Lovretu organizirale sestre. Kanonsku godinu novicijata počinje na blagdan Male Gospe 8. rujna 1959. godine. Prve redovničke zavjete polaze 9. rujna slijedeće godine, a doživotne na isti datum 1965. godine u Splitu.

S. Zorana je cijeli redovnički život vršila službu sakristanke što je jako voljela jer je mogla stalno biti u blizini svetohraništa. Bila je zahvalna Bogu i sestrama što su joj povjerile tu *svetu službu* i što su je prihvatile sa svim vrlinama i nedostacima. Iako bez ijednog razreda škole, znala je dobro čitati i pisati. Znala je iznenaditi sestre svojim mudrim razmišljanjem koje je izviralo iz životne škole *molitve* i pouzdanja u Boga.

Službu sakristanke obavljala je u velikim svetištima. Najprije u Zagrebu, nekoliko mjeseci 1960. godine u svetištu Majke Božje Lurdske, zatim osamnaest godina u svetištu Sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu (1960.-1978.); potom šest godina u franjevačkoj crkvi Male braće u Dubrovniku (1978.-1984.) te četrnaest godina u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske (1984.-1998.).

Svoju dužnost obavljala je s. Zorana s velikom ljubavlju i poštovanjem što se vidjelo na njezinu licu i smjernom kretanju unutar liturgijskog prostora. Čuvši za njezinu smrt jedan franjevac posvjedoči, da je kiteći Gospin oltar u Sinju *gotovo lebdjela kao jedan od anđela na oltaru*. Činila je to uvijek s radošću i izrazitim žarom. Velika radost bila joj je dočekivati hodočasnike koji su pješice dolazili Gospis s raznih strana, a posebno se radovala kada bi pristigle redovnice-hodočasnice. S. Zorana bi znala reći da se u Sinju najviše napekla hostija, za sinjsko hodočasničko svetište i za okolne župe. Sve je to činila uvijek spremno i s velikim zadovoljstvom.

Nakon dugogodišnjeg obavljanja sakristanke službe, godine 1998. premještena je u provincijalnu kuću gdje se više posvećuje molitvi i djelatnostima koje je obzirom na svoje fizičke snage obavljala petnaestak godina. Između ostalog rado je pomagala za šivaonicu crkvenog ruha pletući pasce za liturgijsku uporabu.

S. Zorana je odavno bila spremna na poziv u Očev dom, ali Njemu se svidje zadržati je na ovom svijetu do duboke starosti. Pogled je često usmjeravala na Isusov križ koji je podsjećao koliko je On za nju trpio, bodreći samu sebe da i ona iz ljubavi prema njemu prihvati svoju starost i nemoć dokle On bude htio. Godinu i po dana bila je prikovana uz bolesnički krevet. Zahvalna za svaku uslugu, radovala se svakoj sestri i članovima obitelji koji bi je posjetili a za uzvrat bi svakome obećala svoju molitvu.

Draga s. Zorana, hvala Vam za nesebično i ponizno služenje Provinciji koju ste svakodnevno pratila žarkom molitvom. Vjerujemo da Vas je Presveto Trojstvo kome ste od svoje mladosti bila pobožna, primilo u svoj zagrljaj i zajedništvo svetih. Počivala u miru Božjem!

s. Andrea Nazlić

S. M. Karla Brečić

Blago čovjeku koji trpi kušnju: prokušan, primit će vijenac života koji Gospodin obeća onima što ga ljube. (Jak 1,12)

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 8. siječnja 2021. u Imotskom, u 92. godini života i 69. redovništva blago je u Gospodinu usnula naša sestra Karla Brečić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u ponedjeljak 11. siječnja u Imotskom u 14 sati u krugu redovničke obitelji i uže rodbine a sveta misa zadušnica slavila se nakon sprovoda u župnoj crkvi Sv. Franje Asiškoga.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

Okružena brigom sestara svoje redovničke zajednice u Imotskome, dana 8. siječnja 2021. godine u 92. godini života i 69. redovništva, tiho je u Gospodinu usnula naša draga sestra Karla Brečić.

S. Karla, krsnim imenom Jela, rođena je 28. listopada 1929. godine u Glavini Donjoj (Imotski) u obitelji s devetoro djece Ane i Stjepana Brečić. Imala je petero braće i tri sestre. Roditelji su djecu odgajali u kršćanskoj vjeri koja im je davala snagu u svim životnim poteškoćama. Život je Božji dar a Bog će sa svakim djetetom upraviti na pravi put, bilo je uvjerenje koje se rađalo iz vjere i povjerenja u Boga. Svakodnevna zajednička molitva davala je snagu, posebno u teškim danima Drugoga svjetskog rata i porača. Odlazak na misu nedjeljom i blagdanom bila je sveta dužnost za sve članove obitelji koja je živjela u duhu međusobnog pomaganja, pomirenja, ljubavi i praštanja. Na svećenike i redovnike se u obitelji gledalo s velikim poštovanjem.

Duh poštovanja prema svemu svetom Jela je upijala od malih nogu. Kada bi školske sestre franjevke vodile djecu iz sirotišta u Imotskom u šetnju i prolazile kroz selo Brečića, mala bi im Jela s ostalom djecom puna divljenja trčala u susret. Njihova pojava ju je zanosila i u njoj se rađala klica redovničkoga zvanja. Navršivši 15. godinu svoju želju obznanjuje roditeljima. Kako je bila osjetljive naravi, roditelji su se bojali hoće li Jela moći izdržati sve poteškoće koje su u poratnom vremenu pratile Crkvu, posebno svećenike i redovnike koji su bili mučeni i ubijani od strane komunističke vlasti. Iako su njihovi strahovi bili utemeljeni na činjenicama, navršivši 20 godina, Jelu više nitko nije mogao sprječiti. Kada je provincijska

predstojnica s. Henrika Glinšek došla u pohode sestrama u Imotskome, Jela joj se obratila molbom. Iako joj je s. Henrika posvjestila da su vremena teška, ona je bila uporna.

Jela je primljena u kandidaturu u Splitu 25. rujna 1949. godine. Njezinim odlaskom u samostan, obitelj je imala problema od strane ondašnje vlasti. Jela se pak dobro snašla u novoj sredini. U postulaturu je primljena 14. veljače 1952. a kanonsku godinu novicijata započela je u Splitu iste godine 15. kolovoza. Slijedeće godine 16. kolovoza polaže prve redovničke zavjete, a 5. listopada 1956. doživotne zavjete u Splitu.

Poslije polaganja prvih zavjeta s. Karli je dodijeljena služba pralje i uređivanja rublja koju je vršila skoro 20 godina u raznim samostanima: po tri godine u franjevačkom samostanu u Splitu na Poljudu (1953.-1956.) i kod franjevaca trećoredaca u Sv. Mihovila u Zadru (1956.-1959.). Godine 1959. ide u franjevački samostan u Makarskoj i ostaje pet godina (1959.-1964.), zatim je četiri godine u franjevačkom samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu (1964.-1968.). Po drugi put tri godine djeluje u samostanu Sv. Mihovila (1968.-1971.) gdje je bila i kućna predstojnica, zatim godinu dana (1971.-1972.) u Splitu na Lovretu radi u radionicici kućne radnosti a potom godinu dana (1972.-1973.) u franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu vrši službu pralje. Nije lako bilo biti pralja u vrijeme kad nije bilo strojeva za pranje rublja te se pralo ručno, a osoblje u zajednicama je bilo brojno. Dvije godine (1973.-1975.) s. Karla provela je u sestrinskom samostanu u Sinju gdje se bavila ručnim radom i vršila domaćinske poslove. Nakon toga godine 1975. dolazi u Imotski te obavlja službu koju je odavno željela - službu sakristanke i to u crkvi Sv. Franje Asiškoga u kojoj je bila krštena i primila druge sakramente. U sjeni Gospe od Anđela osjećala se radosnom i ispunjenom. Ta ona i cijela njezina obitelj bili su pobožni Gospa pa joj je posebna čast bila služiti Gospodinu upravo u toj crkvi. Kićenje oltara i uređivanje crkvenoga ruha bila je njezina radosna briga što je bespriječorno obavljala više od 40 godina, sve dok su joj fizičke snage dopuštale. Onemoćala, službu je godine 2017. spremno prepustila drugoj sestri i preselila se iz franjevačkog samostana u sestrinsku kuću. Često se povlačila u tišinu sestrinske kapelice i sa zahvalnošću prebirala uspomene i molila za sestre s kojima je živjela. Kao i cijelog života tako i u blagoslovljenoj starosti snagu za život nalazila je u molitvi i predanju Bogu. A Gospin majčinski zagovor nikad je nije napustio.

Osim duga života, Gospodin je s. Karli podario dobro zdravlje, bistar um i uspravan hod sve do posljednje bolesti kada se potpuno predana u Očeve ruke preselila u vječnost.

Draga s. Karla, hvala Vam za gotovo sedam desetljeća redovničkoga služenja Bogu i ljudima kojima ste, vjerujemo, bila poticaj da mu i sami nesebično i predano služe u skladu sa svojim pozivom. Neka Vas Gospodin uvede u prostranstva svjetlosti i mira i pridruži svojim svetima. Počivala u miru Božjem!

s. Andrea Nazlić

Propovijed župnika fra Kristiana Stipanovića

Kao što ste Vi, sestro Provincijalka spomenuli, mi smo se prije više od tri godine, za Sve Svetе 2017., kao župa i samostan oprostili od s. Karle kao sakristanke. A na tu službu došla je 1975., pred više od 40 godina. Toliki gvardijani, župnici, župni vikari, tolike sestre s kojima je živjela, tolike generacije djece, mladih kojima je na neki način bila jedan od

simbola ove župe, samostana. Počašćen sam da mogu kao svećenik slaviti ovu misu za nju. Mi ljudi imamo običaj da o pokojnima govorimo samo dobro. Posebno kad govorimo o svećenicima, fratrima, časnim sestrama, uvijek se ističu vrline i dobre strane. I to je dobro. Bilo bi dobro da to činimo već za života, a ne samo kad netko umre, da za života u svakoj osobi gledamo, tražimo i prepoznajemo ono dobro koje Bog u njoj čini, koje osoba u sebi ima i na to se fokusirati, na tome stajati, a ne na manama i slabostima. Naša je sestra imala svojih slabosti i grijeha kao svatko od nas, zato i prinosimo Isusovu žrtvu za nju.

Draga braćo i sestre, od naše s. Karle mogli bismo mnogo toga naučiti. Kad bih sve govorio trebali bi sati i sati. Svatko od vas ime neko iskustvo nje kao časne sestre, kao ljudske oso-be. Iz svoga iskustva želim dvije stvari istaknuti sebi samome i vama kao jednu duhovnu baštinu sestre Karle svima nama.

Prva koja mi je upadala u oči dok je bila ovdje sakristanka je njezina disciplina. Bila je vrlo disciplinirana kao osoba, kao časna sestra u svojim redovničkim obvezama, u svemu što je trebala činiti ovdje, a vjerujem i u svom duhovnom životu, uvijek na vrijeme, točna. Znala bi reći „nema hostija“ ili „nema ulja za svijeće“ a to bi značilo da ima još za mjesec dana. Na vrijeme upozori da ne bi slučajno nestalo. Vrlo disciplinirana.

Duhovni pisci ističu disciplinu kao jedan od preduvjeta svakog duhovnog života. Braćo i sestre, disciplina je izraz naše vjernosti Bogu. Disciplina može prijeći u manu jer čovjek može postati okrutan u svojoj disciplini. Naša s. Karla bila je ponizna i samozatajna i zato je njezina disciplina bila izraz njezine vjernosti Bogu, kojem je izručila svoj život kao redovnica, gotovo 70 godina redovničkoga života.

I druga stvar koja me posebno oduševljavala kod s. Karle je to da je ona uvijek bila dobro. Bio sam na sv. Stjepana podijeliti joj sakramente, malo sam razgovarao s njom, a kod nje sve dobro. Iako ovisna o svojim sestrama, na ništa se ne tuži, sve joj je dobro, ništa je ne boli, ništa ne smeta, sve super. Kad god bi mi fratri došli kod sestara na imandan, na duhovne obnove ili nekom drugom prilikom, ona uvijek s malo riječi i uvijek dobro. Ja sam je doživio tako, a vjerujem da i vi imate isto iskustvo.

Meni je to predivno da nije bila od kuknjave ni od samosažaljenja. Bolest i starost je učinila svoje da s. Karla više nije imala snage kao prije, ali je uvijek bila dobro. I meni je to, braćo i sestre, i svima nama velika poruka, kao što kaže jedna svetica „o vlastitim patnjama šutimo“. Tako je i ona o svojim patnjama šutjela i, koliko je god mogla, nastojala je vedro, strpljivo nositi svoj životni križ.

I zaključujem: od evanđelja koje slušamo za vrijeme sprovoda i sprovodnih misa najradije bih uzeo ono: „Slugo dobri i vjerni, uđi u radost Gospodara svoga.“ Vjerujem da Gospodin govoriti te riječi s. Karli: „Službenice moja vjerna, uđi u moju radost.“ Isus je, draga braćo i sestre, živio, umro i uskrsnuo i za nju, koja je nastojala živjeti i znala u poteškoćama reći „sve za Isusa“. Evo, draga s. Karla, neka ti Isus bude nagrada i neka ti daruje pokoj.

A mi, braćo i sestre, nastojmo disciplinom biti vjerni Bogu, o svim patnjama šutjeti i rado-sno, vedro nositi križ života. Kako je on živio i uskrsnuo za nas, tako i mi živimo, radimo i umrimo za njega. Amen.

S. M. Jozefa Lučić

Znamo doista: ako se naš zemaljski dom, šator taj, razruši, imamo zdanje od Boga, dom nerukotvoren, vječan, na nebesima. (2 Kor 5,1)

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 24. veljače 2021. u Splitu, u 65. godini života i 46. redovništva blago je u Gospodinu usnula naša sestra Jozefa Lučić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u petak 26. veljače u 14.45 sati u Splitu na groblju Lovrinac u krugu redovničke obitelji i rodbine. Sveta misa zadušnica slavila se nakon sprovoda u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

Svjesni smo da ovozemaljski život mora jednom završiti i da se zasigurno za taj dan svatko od nas priprema. Ipak nas taj trenutak redovito iznenadi. Tako nas je i smrt s. Jozefe, iako očekivana, zatekla 24. veljače, u osvit srijede, dana posvećena sv. Josipu kojega je ona s posebnom naklonošću častila. Pri punoj svijesti oslobodila se ovozemaljskih muka i preselila u vječnost u šezdeset petoj godini života i četrdeset šestoj redovništva.

Sestra Jozefa, krsnim imenom Ivanka, rođena je 20. listopada 1956. u Aržanu od oca Jozе i majke Marije-Ljubice, rođene Stipović. U obitelji je bila druga od petero djece, dva brata i tri sestre. Škrta zemlja u Podjarmu i potreba da se prehrani obitelj nagnala je njezine roditelje da poput mnogih iz tog kraja pođu na rad u Njemačku. O djeci je brinula baka, kao i starija sestra koja je bila spona između djece i roditelja. Djeca su rasla uz baku koja ih je odgajala u odgovornosti, samostalnosti i čvrstoj vjeri. Koliko su djeca bila samostalna govorili i činjenica da su Ivanku kad se s petnaest godina odlučila za samostan, jer su roditelji bili u Njemačkoj, u Sinj dopratile njezine sestre - jedna malo starija, a druga mlađa od nje.

Ivanka je u kandidaturu na Lovretu primljena 24. kolovoza 1971. godine. Kroz vrijeme kandidature pohađala je srednju ugostiteljsku školu. U postulaturu je primljena 1. prosinca 1974., a u novicijat 3. listopada 1975. godine. Prve redovničke zavjete položila je 3. listopada 1976., a doživotne 25. srpnja 1981. u Splitu.

Nakon položenih prvih zavjeta, 1976. godine s. Jozefa je poslana u Sinj u Franjevački samostan u službi kuharice. Iz Sinja 1980. vraćena je u Split u lovretsку kuhinju gdje ostaje četiri godine. Godine 1984. odlazi u kuhinju Franjevačkog samostana Majke Božje Lurdske u Zagrebu. U sestrinskoj kući, u Istarskoj ulici u Zagrebu djeluje od 1987. do prosinca 1993.

godine gdje vrši službu kućne predstojnice i skoro cijelo vrijeme kuharice. U Zagrebu ju je zateklo imenovanje ekonomom Provincije (1992.-1998.). Kako je u to vrijeme započela gradnja samostana na Jordanovcu, ostala je još jednu godinu u Zagrebu i pratila radove. Nakon denacionalizacije i prijenosa zgrade Doma za starije i nemoćne osobe na Lovretu u vlasništvo Provincije 1994. godine, s. Jozefa uz službu ekonome Provincije preuzima i dužnost voditeljice prehrambeno-tehničke službe u Domu koju zauzeto obavlja sve do svoje smrti. Dom je doživljavala kao vlastitu kuću, a njegove korisnike i djelatnike kao svoju obitelj, brižno pazeći da se radi odgovorno i savjesno.

Od 2010. do 2016. s. Jozefa je vršila službu zamjenice provincijske predstojnice. Zajednica je prepoznala njezinu sposobnost i smisao za organizaciju pa je u dva navrata bila zamjenica kućne predstojnice i ekonoma lovretske zajednice. S. Jozefi nikada nije bilo teško raditi. Za zajednicu je bila kadra sve učiniti. Osobito je bila sretna kada bi se u zajednici nešto slavilo, obnavljalo ili gradilo i kada bi, svojim kuhaškim umijećem pridonosila provincijskim događanjima. Nesebično bi nakon radnog vremena u Domu nastavila raditi u kući kao da je dan tek počeo. Znala je razveseliti i iznenaditi druge sestrinskom dosjetljivošću.

S. Jozefa je voljela svoju obitelj kojoj je bila uporište, u radosti i žalosti. Radovala se svakom njihovu uspjehu, a žalostila kada nešto nije bilo dobro. Obitelj je u njoj imala veliku podršku i povjerenje.

Briga za druge, osobito siromašne i potrebite bila je njezina vrlina. Pedeset i dva puta, kao dobrovoljni darivatelj, svoju krv darivala je drugima. Kao osoba jakog karaktera, znala je zaštititi tuđu ranu i biti blizu kad je osjećala da to treba biti.

Bolest ju je zatekla u punoj snazi, prije dvije godine kada je podvrgnuta teškom operacijskom zahvatu. Uvjerenja da može pobijediti bolest, nakon terapije i oporavka, vraća se na posao. Ponovno aktiviranje bolesti prije nekoliko mjeseci teško je prihvaćala. Do zadnjeg se nadala da joj se može oduprijeti. U patnji i bolesti nije željela da drugi uz nju pati, pa je i u najtežim trenucima govorila da je dobro iako je bol bila vidljiva na njezinom licu.

S. Jozefa je redovito posjećivala bolesne i nemoćne sestre na bolesničkom katu. Tako su i sestre nju rado posjećivale, bdjele i molile zajedno s njom do zadnjega časa.

Zajedno sa sv. Pavlom znamo: *ako se naš zemaljski dom, šator taj, razruši, imamo zdanje od Boga, dom nerukotvoren, vječan, na nebesima* (2 Kor 5,1) te vjerujemo da će ispaćeno tijelo s. Jozefe snagom Kristova uskrsnuće biti preobraženo.

Draga s. Jozefa, tvoja prisutnost i zauzetost nedostajat će našoj Provinciji, a osobito lovretskoj zajednici. Hvala ti za sve proživljeno i učinjeno dobro. Vjerujemo da si sve svoje blago već donijela pred lice Božje.

Pokoj vječni, daruj joj, Gospodine!

s. Andrea Nazlić

Izrazi sućuti

Pogođeni viješću o prijelazu s. Jozefe u vječnost, sjećanje i izraze sućuti, telefonski i pisanim putem Provinciji su izrazili djelatnici Doma Lovret; Filip, Tiho i Klaudija; njezini Podjarmani; gospođa Mira Donadini; gospodin Branko Šegrt sa zaposlenicima Vox Branko; gospođa Maris Kuzmanić i gospođa Slavka Luetić. Našu s. Jozefu pamtit će po predanom i savjesnom djelovanju, kao zauzetu franjevku s osobitom usmjerenošću prema siromašnima za koje je spremno činila djela ljubavi.

S. M. Stela Mijić

Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe!
(2 Kor 1,3)

Okrijepljena svetim sakramentima, u Splitu je dana 28. veljače 2021., u 60. godini života i 41. redovništva blago u Gospodinu usnula naša sestra Stela Mijić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u utorak 2. ožujka u 14.45 sati u Splitu na groblju Lovrinac. Sveta misa zadušnica slavila se nakon sprovođanja u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

Želio bih živjeti s ljudima koji su puni čovječnosti... Želio bih živjeti s ljudima koji štite ljudsko dostojanstvo i koji želeći putem istine i pravednosti. To je ono što ljudski život čini vrijednim.

U ovim riječima pjesnika *Maria Andrade* prepoznajemo i značajke života s. Stele Ikice Mijić s kojom smo živjeli do nedjeljnog jutra 28. veljače 2021. godine kada ju je Gospodin pozvao k sebi u vječnost. Po našim ljudskim mjerama otišla je prerano. U 60. godini ispunjena života i 41. redovništva, protrčavši zemaljsku stazu stigla je svom cilju – u zagrljaj Ocu nebeskom.

S. Stela, krsnim imenom Ikica, rođena je 18. kolovoza 1961. u Prugovu od oca Ivana i majke Andže, rođene Bota. U tradicionalnoj kršćanskoj obitelji na svijet su donijeli četvero djece, Ikica je bila treća. U rodnom Prugovu završava osnovnu školu te slijedeći primjer tete s. Vendeline i rođene sestre s. Marije Jelene, 1976. godine pristupa zajednici Školskih sestara franjevaka u Splitu na Lovretu. Za vrijeme kandidature završava srednju kemijsku školu. U postulaturu je primljena 2. kolovoza 1980., a u novicijat 1. veljače 1981. godine. Prve redovničke zavjete položila je 29. siječnja 1982., a doživotne 9. kolovoza 1986. u Splitu.

Nakon položenih zavjeta godinu dana ostaje u provincijskoj kući u Splitu gdje pomaže u vezionici crkvenog ruha i vodi brigu o samostanskoj kapeli, a nedjeljom predvodi liturgijsko pjevanje u župama Konjsko i Koprivno. Godine 1983. premještena je u Vrliku; u župi Gospe od Ružarija tijekom tri godine poučava vjeronaute, brine o uređenju župske i

filijalnih crkava te vodi liturgijsko pjevanje. Kroz to vrijeme izvanredno pohađa predavanja na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu.

U ljeto 1986. poslana je u Njemačku i dvije godine djeluje kao pastoralna suradnica u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Freiburgu. S posebnom kršćanskom sućuti obilazi bolesne i utamničene bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost. Potom godinu dana (1988./1989.) u Münchenu uči njemački jezik. Godine 1989. upisuje studij teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Školske godine 1995./96. je odgojiteljica djevojaka u Internatu našeg samostana u Zagrebu. Od 1996. do 1998. godine u Kninu poučava vjeronauk u srednjoj i osnovnoj školi te sudjeluje u vjerskim emisijama na radiju. U to vrijeme upisuje i poslijediplomski studij na KBF-u u Zagrebu. Ujedno radi s udovicama i obiteljima poginulih hrvatskih branitelja. Poslijediplomski studij nastavlja na Katoličkom teološkom institutu Sveučilišta u Beču, područje pastoralne teologije. U ožujku 2010. obranila je disertaciju na temu *Pastoralno – liturgijski razvoj u hrvatskoj od početka 20. stoljeća do konca Drugog svjetskog rata – na primjeru mise*. U međuvremenu je dvije godine provela u našem samostanu u Zadru (2008.- 2010.).

Po drugi put, 2010. godine, dolazi u Knin kao vjeroučiteljica u Srednjoj strukovnoj školi *Kralja Zvonimira i Osnovnoj školi Domovinske zahvalnosti*. Već slijedeće godine (2011.) je u Splitu gdje tri godine poučava vjeronauk u Osnovnoj školi *Spinut* (2011.-2014.), potom četiri godine u Osnovnoj školi *Ostrog* u Kaštel Lukšiću.

Godine 2018. preuzima službu vjeroučiteljice u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji *Don Frane Bulić* i u Gimnazijском kolegiju *Kraljice Jelene* u Splitu. Uz rad u školi s. Stela je povremeno održavala duhovne obnove za mlade i odrasle.

Iz navedenog se zapaža da je s. Stela često mijenjala mjesto boravka i rada. Živjela je, takoreći „trčeći“, trošeći se nesebično u povjerenoj službi. Sućut prema potrebitima, bila je njezina izrazita vrlina. Pogađala ju je ljudska patnja i svim svojim snagama htjela je pomoći, pri tom zanemarujući ponekad vlastite potrebe. Dijete u školi, roditelj, zatvorenik u zatvoru, siromah na ulici bili su u fokusu njezine pozornosti. Često je postavljala pitanje kako sebi, tako i svojoj redovničkoj zajednici, a i Crkvi - dajemo li i zauzimamo li se dovoljno za druge, osobito za rubne?

Posao za koji se ona zauzela, znalo se da neće biti samo obavljen, nego savjesno obavljen do savršenstva. Niz godina bila je članica provincijskih vijeća i sekcija u kojima je davala svoj istančani doprinos.

Kao vjerna *biljčica* Franje iz Asiza, s. Stela divila se svemu stvorenom, osobito bilju rodne krševite Zagore. Djetinje se radovala svakoj travci, cvijetu, leptiru, listu i u svemu prepoznavała život i ljepotu koja od Gospodina dolazi. Skromnost i ne navezanost na materijalno činili su je slobodnom i otvorenom za darivanje drugima.

Draga s. Stela, savršenstvo kojem si težila ovdje na zemlji, a koje mi ponekad nismo mogli razumjeti, vjerujemo da uživaš na nebesima. Hvala ti za sve čime si nas obogatila. Nada-mo se i vjerujemo da će tvoja *zvijezda* obasjavati i naše putove i da ćeš zagovarati za svoju Provinciju kod Oca Nebeskoga.

Počivala u miru Božjem.

s. Andrea Nazlić

Homilia don Josipa Periša

Ovo je vrijeme velike ljudske pokretljivosti. Više nego ikada ljudi su mobilni, stalno putuju. I zbog toga, svaki ljudski rastanak, pa makar on bio i kratkotrajan, svakodnevni i običan - teško nam pada. I uvijek u nama budi određenu nelagodu, neizvjesnost.

Puno puta ste vidjeli u životu da majka poljubi dijete kad podje u školu i kad se vrati iz škole, opet ga poljubi. Zbog čega? Jer je to jedna vrsta rastanka. Svaki nam rastanak teško pada, osobito ako je duži, ako idemo na neko daleko putovanje, ako ljudi idu navigavati na more i neće vidjeti svoju obitelj duže vrijeme.

Sve nam to teško pada, a onda kad razmišljamo o smrti, neopozivom ljudskom rastanku, to je najbolnija činjenica. A poglavito ako se radi o smrti koja je prerana, koja nas je sve iznenadila, kao što je to smrt naše drage časne sestre Stele. Neopozivi je to rastanak i zato nas tako teško boli. Zašto? Jer je svaki ljudski život jedinstven i neponovljiv. Život pokojne s. Stele bio je jedan i neponovljiv. Nikada nije bio prije i nikada se više neće ponoviti. I zbog toga nam tako teško pada. I normalno je da izaziva u nama tolika pitanja, posebno o smislu ljudskog života: tko sam, odakle sam, ima li ljudski život ikakve svrhe. I mnogi će davati najrazličitije odgovore na ta pitanja. Mnogi će reći da ljudski život nije ništa drugo nego slučaj, da smo dobili na sreću komadić prostora i vremena, netko malo više, netko malo manje, kojega proživimo na ovaj ili onaj način. I sve su to legitimna ljudska razmišljanja.

Ali mi smo ovdje u slavlju svete mise i želimo nešto drugo posvjedočiti: da život nije slučaj, da nismo slučajno dobili komadić vremena i prostora, da smo svi mi planirana Božja stvorena, da nas je Bog želio, da nas je predvidio i da od nas očekuje jedan smislen život koji je usmjeren pravo na svoga Stvoritelja. To je časna sestra Stela shvatila već kao mlada djevojka. U najrazličitim mogućnostima ljudskih izbora ona je prepoznala Boga, točnije u Isusu Kristu puninu osmišljenog, ljudskog i kršćanskog života.

Ova pitanja koja mi inače postavljamo u trenutku smrti nama drage i poznate osobe jesu ljudska i normalna. Ali tim pitanjima kao da odjekuju Isusove riječi iz evanđelja i u ovoj smrti: „Neka se ne uznemiruje srce vaše“. Samo u Boga vjerujte, samo u mene. Vjera, draga braćo i sestre, jest jedini interpretacijski ključ kako pristupiti smrti naše drage pokojnice, kako uopće pristupiti smrti svih nas. I zbog toga, mi u dubokoj vjeri i slavimo ova otajstva naše vjere i u smrti slavimo Boga. I možemo reći, neka se Bog proslavi i u smrti naše sestre Stele, iako, ljudski gledano, prerano je i iznenada. Mogla je još puno živjeti, mogla je još puno dati, znajući koliko je bila vrijedna, sposobna i angažirana, i redovnica i vjeroučiteljica. Ona je spoznala da je Isus Krist jedini ključ njezina života. I zato je izabrala redovnički poziv da se upravo Njemu, kao Zaručniku, posveti, Njega prihvati kao Put, Istинu i Život, ono na što Isus poziva svoje učenike kad mu se Toma obraća: „Gospodine, ne znamo put. Kako ćemo put znati kad ne znamo kamo odlaziš?“ „Ja sam Put, Istina i Život“. Redovnički poziv i život nije ništa drugo nego upoznati i prihvati Isusa Krista kao Zaručnika, kao jedini Put, Istinu i Život. I to je sestra Stela, u poniznosti, s potpunim predanjem, angažirano, svaki dan svjedočila i živjela.

Puno je ne poznajem, ali ono što znam je da je bila vrlo predana vjeroučiteljica, sposobna. Žao mi je što smo doživjeli jedan nesporazum, vama mnogima možda i poznat. Nesporazum za koji ona nije bila kriva nego je bila žrtva tog nesporazuma, zbog manjka naše unutar-crkvene komunikacije. Ali prepoznavši njezin angažman, njezine stručne reference,

njezine teološke sposobnosti, Katehetski ured je prepoznao sve to i postavio je u jednu od najelitnijih naših gimnaziju u gradu Splitu, u Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju. I ona je to radila s puno predanja, samoprijegorno, tih. Sjećam se, na svim našim skupovima, sama je znala nazvati i pitati „Don Josipe, treba li što? Treba li upaliti klimu, uključiti projektore?“ Bila je vrlo predana, angažirana, odgovorna, a u isto vrijeme ponizna i samozatajna. Pa čak i kao žrtva, recimo to tako, tog manjka crkvene komunikacije, stoički je to podnijela i u dubokoj kršćanskoj poniznosti.

Vjerujem da kroz ovih nekoliko epizoda gdje sam je ja mogao upoznati, mogu zamisliti da je cijeli njezin redovnički život upravo bio takav. Najviše, kako smo čuli iz životopisa sestre Provincijalke, kao redovnica posvetila se pastoralnom radu, pedagoškom i odgojnog radu, u liturgiji, u katehezi i u školskom vjeronomuštu. I sve je to radila s puno predanja i s puno sposobnosti. I vjerujem da je u tom svom velikom angažmanu možda zapustila sebe i svoje zdravlje i praktički dogorjela od prevelikog truda i od prevelikog redovničkog i vjeroučiteljskog žara. Zato želim od srca zahvaliti za sve ono što je radila, ne samo na području Splitsko-makarske nadbiskupije u zadnjih deset godina, nego i za, evo, više od četrdeset godina njezina redovničkog života i svjedočenja. Neka se doista dragi Bog proslavi u njezinoj smrti. A njezina smrt, kako rekoh na groblju, neka potakne u nama sjećanje na njezinu osobu, njezin rad, njezin život. Neka probudi u nama zahvalnost za sve lijepo što smo s njom doživjeli i neka pobudi u nama još čvršću vjera u Kristovo uskršnje koje ćemo mi najizrazitije pokazati kroz svakodnevnu molitvu za vječni pokoj njezine duše.

Pokoj vječni daruj joj Gospodine.

Oproštajni govor don Josipa Dukića, ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić

Sestro Stela, do novog susreta...

U nedjelju, 28. veljače 2021., iznenada je preminula naša draga sestra Stela Ikica Mijić. Nitko od nas u školi ne može u to povjerovati. Nitko. Trebat će još puno vremena. Sve se dogodilo prebrzo. Kao kada zvijezda padne na nebnu. Samo se nakratko vidi njezin trag. No vjerujemo: Bog je s. Stelu pozvao k sebi da zasvjetli novim sjajem - u svoj punini.

Sestra Stela rođena je 18. kolovoza 1961. godine. Pripadala je družbi Školskih sestara fra-njevki Krista Kralja. Doživotne zavjete položila je u Splitu 9. kolovoza 1986. Doktorirala je iz područja pastoralne teologije i liturgike na Katoličkom teološkom fakultetu Sveučilišta u Beču. Pastoralno je djelovala u župama u Konjskom, Vrlici, Freiburgu i Kninu; u Zagrebu se skrbila za udovice hrvatskih branitelja Domovinskog rata i za djevojke u internatu. Nakon trogodišnjeg rada kao vjeroučiteljica u srednjoj školi u Kninu i desetogodišnjeg rada u osnovnim školama u Kninu, Splitu i Kaštel Lukšiću, od 1. rujna 2018. godine sestra Stela radi u našoj gimnaziji i u Gimnazijskom kolegiju kraljice Jelene.

Sestra Stela veoma je voljela djecu i mlade. U potpunosti se posvetila njima. Bila je duboko svjesna da služeći njima služi Kristu. Uistinu im je bila poput majke – nježna, brižna, strpljiva, susretljiva i radosna. Uvijek je u mladima prepoznavala dobro. Uvijek. Uvažavala ih je i poštivala. Govorila je da ocjene nisu važne, već odgojiti mladoga čovjeka u zrelu i

odgovornu osobu. Govorila je da znanje nije presudno, već koliko ljubiš i daješ sebe drugima. Naravno da je davala sve od sebe, na sebi specifičan način – „Stelin način“, da drugi steknu znanje, no na prvome joj je mjestu bila osoba. I to su učenici znali. Znali su da ona ne govori samo riječima, već svojim životom. Nikada nije gubila nadu da se netko od učenika može popraviti. I onda kada se svima činilo nepopravljivo, ona nije odustajala, već je vjerovala da stvari mogu krenuti nabolje. I tako svaki put iznova. Stvarno joj je bilo stalo do svakog učenika i učenice, osobito do razreda kojem je bila razrednica. Koliko samo razgovora, savjeta, gledanja kroz prste. Koliko strpljenja i ljubavi!

Ona nije imala pametni mobitel (njezin je bio na tipke). Nije bila na društvenim mrežama (mobitel joj nije imao pristup internetu). Nije stoga ni čitala statuse i storyje... Ali je ipak imala jedan poseban način kako napisati svoj status i ispričati svoje „storyje“. Bio je to zidnik atrija naše škole, koji su učenici prozvali „ploča sestre Ikice“ - mjesto s kojeg je ona donosila školi Radosnu vijest na uvijek kreativan i jednostavan način, vizualno privlačan, s jasnim porukama i dubokom simbolikom. Atrij je tako postao mjesto koje govori i p(r) oziva - kao bi to ona rekla. Mjesto koje je i danas ispunjeno sestrom Stelom, iako je više s nama nema... A tako je i živjela. Nenametljivo, skrovito i skromno. Bila je tu, ali kao da je nije bilo. Nikada se nije voljela isticati. Uvijek je bila negdje po strani i drugome davala prednost i na važnosti. I znamo da uopće ne bi voljela da se išta o njoj sada piše i govori - to nije mogla podnijeti. Ali ovaj put joj ne ćemo popustiti!

Svojom je poletnošću, dobrotom i vedrinom unosila radost i mir ne samo među učenicima, već i među svojim kolegama. Imala je poseban odnos s njima. A uostalom - nju je bilo lako voljeti jer se u njezinu društvu svatko osjećao voljeno i prihvaćeno. Za svakoga bi pronašla neku lijepu riječ. Vidjelo se da to dolazi iz njezina srca, i da je to bilo iskreno, kao i njezin osmijeh. Čovjek osjeti kada je voljen. Imala je izrazit duh za suradnju i timski rad. Bila je veoma zahvalna, velikodušna i darežljiva. Osobito osjetljiva za one koji su u potrebi. Ništa joj nije bilo teško.

Bila je veoma kritična prema sebi, a u isti trenutak najmanje je mislila na sebe. U subotu ujutro dok je bila u intenzivnoj, dan prije negoli će „skoknuti“ u drugi svijet, mislila je na svoje učenike. Bila je svjesna da u ponедjeljak ne će doći u školu. Iako je jedva govorila, zatražila je od medicinskog osoblja mobitel kako bi nazvala vjeroučiteljicu koja će ju mijenjati od sljedećeg tjedna. U početku joj nisu htjeli udovoljiti, bila je u izrazito lošem stanju, no ona je inzistirala. Uporna kao i uvijek. I uspjela je.

Netko je jutros rekao: „Stalno je trčala čineći dobro i tako je utrčala u vječnost.“ Duboko vjerujemo s vijencem pobjednika.

Hvala ti, draga sestro Stela, što si u svemu što si radila, ostavila cijelu sebe. Oprosti što ti nismo uspjeli reći hvala za puno toga... Oprosti što nismo uspjeli reći oprosti za puno toga... Čovjek tek kad izgubi shvati što je imao. Zvijezde se najbolje noću vide. Neka Gospodin za kojega si živjela obijeli tvoje haljine svojom krvlju i neka te zaodjenetu svojim sjajem uvede u vječnu radost.

Oproštajna zahvala s. Steli

Jednom je Isus rekao: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“. Naša je sestra tu misao živjela svim svojim životom. Svaki dan, svaki sat, svaki trenutak je On, pravi Put, Istina i Život, bio njezin uzor, njezina snaga, njezin cilj. Kako joj i ime kaže, ona je bila poslana da svojim životom bude primjer drugima. Cijeli svoj život s. Stela je dijelila s djecom, s mladima. U nama je vidjela snagu, poletnost duha i nada na kojem svijet ostaje. Ako je to itko iskusio, onda smo to mi. I to smo iskusili u cijelosti. Svaka njezina misao, svaka njezina riječ, svako njezino djelo bilo je usmjereni našemu dobru. Baš kao što je pozdravljao sv. Franjo: mir i dobro!, to je upravo bila svaka pojava s. Stele. Čisti mir i čisto dobro.

Tijekom našeg druženja bilo je radosnih trenutaka, smijeha, veselja radi naših uspjeha. Bilo je i teških trenutaka, prepirkki i suza, ali sve smo to zajedničkom ljubavlju uspjeli prebroditi.

Zauvijek ćemo pamtitи kakvom nas je snagom podučavala našoj svetoj vjeri, koju je ljubav gajila prema Bogu i njegovoj riječi, koju je snagu u njoj nalazila. „Zaista, kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko.“ I sestra je to bila. Dijete Božje puno ljubavi za druge. Iako je bilo relativno kratko ovo vrijeme, sestra Stela će ostaviti neizbrisiv trag u sjećanjima ne samo našeg razreda, nego cijele škole i svih ljudi koji su je poznavali. Na nama je ostalo da zahvalimo dragom Bogu za sva dobročinstva koje nam je preko sestre Stele darovao te da se nje sjećamo zauvijek u našim molitvama. Te da budemo sretni, jer kako samo njezino ime govori, imamo jednu zvijezdu koja će nas zauvijek pratiti.

Hvala Vam, sestro, i neka Vam je vječni mir i spokoj kod Gospodina. Amen!

učenica Sara Lemo,
u ime 3.A razreda kojemu je s. Stela bila razrednica

“Budi vjeran do smrti, i dat ću ti vijenac života” (Otk 2,10)

Naša draga sestra Stela se vodila ovim kroz svoje životno putovanje. Kroz to putovanje prolazila je kroz trnje, ali i kroz cvijeće. Na njezinom putu, naišli smo i mi, 3.b. Uz nesuglasice i različita mišljenja pamtimosamo lijepe trenutke. Početak svakog sata pjesmama „Daj nam svima Duha svoga“ ili „Ima jedna duga cesta“, urezale su u nas vječno sjećanje na nju.

Cijeli svoj život posvetila je mladima, djeci i Bogu. Njezin uzor, beskrajna ljubav i prona-lazak snage za svaki novi dan. U petak prva dva sata već očekuješ da će ući pet minuta prije i pjevati s nama pjesmu za početak dana. Toga više ne će biti. Neće biti toliko brige i pružene ljubavi iako nismo njezin razred, ali smo generacija s njezinim 3.a. Našu dragu sestrzu Stelu, pamtit ćemo kao putokaz prema pravom putu i kao stup mirnoće i tolikog predanja u svoj posao koji je radila iz ljubavi i beskonačne vjere. Otišla je svom Gospodinu, tako neočekivano i iznenadno. Uvijek će biti u našim mislima i srcima. Preko nas ona i dalje živi i živjet će u nama!

Oprosti nam na svakoj našoj ishitrenoj reakciji i nepromišljenom riječi, ne znajući da te već sutra ne će biti. Putuj, profesorice naša i hvala na svakoj upućenoj kritici, svakoj izrečenoj riječi i čuvaj nas od Gore kao što si nas čuvala i na ovom svijetu!

Vaš, i ovdje i Gore 3.b

učenik Stipe Budić

Izrazi sućuti

Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu
Directio Nationalis Operum pro Migrationibus Croatis

Zagreb, 2. ožujka 2021.

Poštovana

s. M. Andrea NAZLIĆ, provincijalna predstojnica

Školske sestre franjevke Krista Kralja - Provincija Presvetog Srca Isusova

Lovretska 9

HR-21000 SPLIT

*Vrati se, dušo moja, u svoj pokoj,
jer Gospodin je dobrotvor tvoj.
Ps 116,7*

Poštovana s. Provincijalka,

Povodom smrti i današnjeg ispraćaja Vaše sestre Stelle Ivice Mijić preminule 28. veljače u 60. godini života i 41. redovništva, Vama osobno i svoj družbi Školskih sestara franjevki Krista Kralja – Provincije Presvetog Srca Isusova, izražavam iskrenu kršćansku sućut.

Dragu sestru Stelu i osobno sam dobro poznavao dijeleći s njom fakultetske klupe i za vrijeme filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i kasnije na doktorskom studiju pastoralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Beču. Njen dragi, pažljivi, prijateljski, dobri i Božjom ljepotom i radošću ispunjen lik zadržat ću u trajnom sjećanju i molitvenom spomenu.

S. M. Stela je jedan kraći dio svog redovničkog služenja provela i u hrvatskoj inozemnoj pastvu, točnije u Hrvatskoj katoličkoj misiji Freiburg-Bad Säckingenu gdje je kao pastoralna suradnica djelovala od 1986. do 1988. godine. Zahvalan Bogu i na tome udjelu pastoralne skrbi za naše iseljenike, pridružujem se molitvi za njezinu dušu s vjerom u ponovni susret kod Oca. Jutros sam stoga njezinu neumrлу dušu na svetoj misi preporučio na Božjem oltaru.

Molim dar utjeche svim sestrama, kao i njenoj rodbini od srca Vas u Gospodinu pozdravljam,

Iznenađeni i pogoden viješću o Stelinom prijelazu u vječnost, izraze sućuti telefonski i pisanim putem preko naše s. Rebeke izrazio je Provinciji prof. dr. Paul M. Zulehner, Josip Šimunović, Ivo Džinić, s. Karin i sestre Naše Gospe iz Beča kod kojih je boravila tijekom doktorata, bivša provincijska predstojnica te zajednice koja je sad u Rimu, s. Marta Bertsch, društvo pastoralnih teologa i Europsko društvo žena u teološkom istraživanju i brojne kolege i kolegice sa studija u Beču. U njihovim molitvama, misama i dragom sjećanju s. Stela ima posebno mjesto.

Sestre naše Družbe

S. M. Veronica Kovas, živjela 96 godina, u Družbi 79 godina
preminula 19. prosinca 2020., Lemont

S. M. Radoslava Juričić, živjela 81 godinu, u Družbi 57 godina
preminula 25. prosinca 2020., Zagreb

S. M. Marija Sakotnik, živjela 85 godina, u Družbi 62 godine
preminula 26. prosinca 2020., Pliberk/Bleiburg, Austrija

S. M. Zorana Penić, živjela 91 godinu, u Družbi 61 godinu
preminula 27. prosinca 2020., Split

S. M. Jacinta Marijan, živjela 89 godina, u Družbi 66 godina
preminula 6. siječnja 2021., Kloštar Ivanić

S. M. Karla Brečić, živjela 91 godinu, u Družbi 68 godina
preminula 8. siječnja 2021., Imotski

S. M. Štefanija Cindrić, živjela 90 godina, u Družbi 64 godine
preminula 13. siječnja 2021., Kloštar Ivanić

S. M. Jozefa Lučić, živjela 64 godine, u Družbi 45 godina
preminula 24. veljače 2021., Split

S. M. Stela Mijić, živjela 59 godina, u Družbi 40 godina
preminula 28. veljače 2021., Split

S. M. Virginia De Maestri, živjela 94 godine, u Družbi 69 godina
preminula 17. ožujka 2021., Montevideo, Urugvaj

Rodbina sestara

Ante Škopljanc Mačina, otac naše s. Mirande, preminuo 26. prosinca 2020.

Ivan Krolo, brat naše s. Dragutine, preminuo 10. siječnja 2021.

Danica Brajenović, sestra naše s. Ivane Džimbeg, preminula 16. siječnja 2021.

Stana Matković, sestra naše s. Marine Gelo, preminula 25. siječnja 2021.

Jela Tojčić, majka naših sestara s. Izabele i s. Rahele, preminula 30. siječnja 2021.

Fra Karlo Krolo, brat naše s. Dragutine, preminuo 1. veljače 2021.

Mate Knezović, brat naših sestara, s. Karmen i s. Davorke, preminuo 11. ožujka 2021.

Zahvale

Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. (Iv 11,25)

Koliko god u vjeri i kršćanskoj nadi prihvaćali blaženi prijelaz u vječnost, dan ovozemnog rastanka od dragih nam osoba uvijek dođe prerano.

Iznenadio nas je odlazak našega dragog oca. Sve je trajalo kratko - deset dana. Preselio se u vječnost tiho kako je i živio, na blagdan Sv. Stjepana prвomučenika 26. prosinca 2020. u 15 sati, okrijepljen svetim sakramentima u krugu svoje obitelji. Njegova plemenitost i dobrota dopirala je do svakoga Isto tako vjera u Krista, koji pobjeđuje bol i smrt te otvara vrata u život vječni. U toj vjeri živio je moј otac.

Prihvaćajući s vjerom njegov odlazak, drage sestre, u ime svoje obitelji zahvaljujem svakoj od vas za molitve, izraze sućuti i za ispraćaj našeg dragog pokojnika. *Vjerujući da se njegovim vjernima život samo mijenja, a ne oduzima* i moleći se za pokoj njegove duše, preporučujem ga i u vaše molitve.

Vaša s. Miranda Škopljanc-Mačina s obitelji

Živimo li ili umiremo - Gospodinovi smo. (Rim 14,8)

Drage sestre!

U svoje ime i u ime obitelji zahvaljujem svim sestrama koje su bile prisutne na ispraćaju i sprovodu moje sestre Danice. Hvala svima koje su izrazile sućut usmeno ili pisano.

Svoju sestru Danicu i dalje preporučam u vaše molitve. Neka joj svemogući i milosrdni Otac udijeli svoj mir i bude joj vječna nagrada.

Zahvalna s. Ivana Džimbeg

Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima...

Drage sestre, 25. siječnja 2021. moja draga sestra Stana pre selila se u vječnost.

Požrtvovna i brižna, gostoljubiva i dobrostive ljubavi za svakoga, nedostajat će našoj brojnoj obitelji. Moleći i vjerujući da je svoj pokoj našla u Bogu, svakoj od vas u ime svoje obitelji i u svoje ime zahvaljujem za izraze sućuti i molitve za pokoj njezine duše.

Zahvalna s. Marina Gelo

U svakom si vidjela dobrotu, u svemu ljepotu.

O Bože, kako je divno imati Tebe, imati sve, čeznuti da Tvoje lice ugledamo!

Dana Gospodnjega, 30. siječnja 2021. godine naša draga majka Jela preselila se onima koje je najviše ljubila: dragom Bogu, svojemu neisplakanom mužu Ivanu i ljubljenome sinu Miji i mnogim dobrim ljudima.

Krasile su je mnoge kreposti: blagost, mudrost, milosrđe, požrtvovnost, vjera u Božju providnost, marljivost, ponos, usprkos svemu smisao za humor i još mnogo dobrog. Mnogi su joj se povjeravali tražeći savjet i utjehu. Znala je kako ojačati klonule i utješiti žalosne, iako je i sama bila izvor nebrojenih suza.

Draga naša mama, znamo da bi svakoj sestri na osobit način zahvalila: molitvom, pjesmom, svojim unikatnim figurama od korijena rusa, istkanom kijevskom torbicom, buketićem ljubičica, čajem od majčine dušice. I još mnogo toga. Umjesto tebe sestrama zahvaljuju twoje kćeri: „Rahela-Ana, tvoja hrana, Izabela-Marija, tvoja likarija“, kako bi nam ti redovito govorila, tvoja nevjesta Luca i unučad, njih šestero, i njihove obitelji.

Raduj se, majko, raduj! Neka rajem odjekuje tvoj smijeh. Beri cvijeće i polaži na oltar vječnosti. I još nešto jako važno. Obećala si da ćeš moliti za svakoga!!!

Zahvalne s. Izabela i s. Rahela Tojčić

Drage sestre!

Dana 11. ožujka dobri Bog je k sebi pozvao našega dragog brata Matu. Nije stvorio vlastitu obitelj, ali je bio svakome sve: sin i otac, brat i stric. Svakomu je život obogatio.

Zahvaljujemo dragom Bogu što smo imali takovoga brata. Život mu nije bio nimalo lak, posebno zadnjih godina ovozemaljskoga života.

U ime naše obitelji i u ime od srca zahvaljujemo svima što su učinili za našega brata Matu.

Mate, brate, počivaj u miru Božjem!

Zahvalne s. Karmen i s. Davorka Knezović

Drage sestre!

U Zagrebu je, okružen ljubavlju svoje brojne obitelji, preminuo 12. prosinca u 93. godini Ivan Todorić.

Rođen je 2. listopada 1928. u Zmijavcima kod Imotskog. Živio je u rodnim Zmijavcima, oženio se Zorkom Todorić, s kojom je imao osmero djece. Nakon što mu je tragično u mladosti poginuo brat, preuzeo je brigu i za njegove troje djece. Brojnu

obitelj od četrnaest članova predvodio je po uzoru na biblijske svete ljude. Uvijek je ponavljaо: „Sve sam naučio u Crkvi“. Hrabro se odupirao tadašnjem komunističkom režimu koji je osporavao vjersku pouku i vjerske obrede. Naporan rad, učenje, posluh i molitva bili su svakodnevno primjenjivani u oblikovanju članova njegove obitelji u osobe vjere, poštene i zauzete u stvaranju boljega svijeta. Božjom pomoću i snagom uspio je izvršiti svoju životnu zadaću na zavidnoj razini. Njegova iznimna osobnost prepoznata je u župnoj zajednici kojoj je pripadao i u društvenom životu. Dugi niz godina bio je član župnog pastoralnog vijeća. Svećenici, njegovi župnici, svjedočili su da im je bio duhovni uzor, a mještani su rado k njemu dolazili po savjete. Bio je uzoran poljoprivrednik te je često gostovao u poljoprivrednim emisijama radija i televizije. I on i supruga pripadali su svjetovnom franjevačkom redu. Živio je osam godina nakon smrti supruge što je za njega bio veliki životni križ jer su zajedno u braku proživjeli gotovo 60 godina. Čitao je Katolički tisak, bio je pretplaćen gotovo na sve Katoličke časopise. Pisao je i za Glas Koncila na atraktivne teme iz života Crkve. Često je pisao o temi pobačaja, nazavavši ga najvećim grijehom suvremenoga čovjeka. Njegovi su članci objavljivani u Glasu Koncila od 1983. do 2000. godine.

Blago je u Gospodinu preminuo, okrijepljen svetim sakramentima. Pokopan je u rodnim Zmijavcima 14. prosinca 2020. godine.

Zahvaljujemo sestrama na iskazanoj sućuti i molitvama te na sudjelovanju u obredu sprovoda za našega oca Ivana. Iako je doživio duboku starost rastanak je bolan i težak. Nama, svojoj djeci, ostavio je primjer kako ljubiti Boga i svoje bližnje u djelotvornoj ljubavi.

Neka mu Gospodin bude vječna nagrada!

Sestre Ljiljana i Mariangela Todorić

PRILOZI

“Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo” (Dj 4,20)

Poruka pape Franje za Svjetski dan misija 2021.

Na Svjetski dan misija, koji se svake godine obilježava pretposljednje nedjelje listopada, sjećamo se sa zahvalnošću svih onih koji nam, svojim svjedočanstvom života, pomažu obnoviti naš krsni zavjet da ćemo biti velikodušni i radosni apostoli evanđelja. Posebno se spominjemo onih koji su bili kadri krenuti na put, ostaviti zemlju i obitelj kako bi evanđelje, bez odlaganja i strahova, došlo do narodâ i gradova u kojima je mnogo onih koji su žedni blagoslova.

Draga braćo i sestre,

kad iskusimo snagu Božje ljubavi, kad prepoznamo njegovu očinsku prisutnost u našem osobnom i zajedničkom životu ne možemo ne naviještati i dijeliti s drugima *ono što vidjesmo i čusmo*. Isusov odnos s njegovim učenicima, njegovo čovještvo koje se objavljuje u otajstvu utjelovljenja, u njegovu evanđelju i u njegovu vazmenom otajstvu pokazuju nam koliko Bog ljubi nas ljude i da su naše radost i naše patnje, naše želje i naše tjeskobe ujedno i njegove (usp. Drugi vatikanski koncil, Past. konst. *Gaudium et spes*, 22). Sve nas u Kristu podsjeća da mu svijet u kojemu živimo i njegova potreba za otkupljenjem nisu tuđi i poziva nas da se osjećamo aktivnim dijelom toga poslanja: “Podite stoga na raskrižja i koga god nađete, pozovite” (Mt 22,9). Iz te samilosne ljubavi nitko nije isključen, nitko je ne može doživljavati nečim tuđim ili dalekim.

Iskustvo apostolâ

Povijest evangelizacije započinje oduševljenim traženjem Gospodina koji poziva i želi uspostaviti sa svakom osobom, tamo gdje se ona nalazi, dijalog prijateljstva (usp. Iv 15,12-17). Apostoli su prvi koji nam o tome govore, sjećajući se čak i dana i sata kad su ga susreli: “Bila je otprilike deseta ura” (Iv 1,39). Prijateljstvo s Gospodinom, vidjeti ga kako liječi bolesne, blaguje s grešnicima, hrani gladne, pristupa isključenima iz društva, dotiče nečiste, poistovjećuje se s potrebitima, poziva na blaženstva, uči na nov način i s vlašću, sve to ostavlja neizbrisiv trag, koji može pobuditi divljenje i “zaraznu” radost i nesebičnost koje se ne može obuzdati. Kao što je govorio prorok Jeremija, to iskustvo je rasplamtljeli oganj njegove djelotvorne prisutnosti u našemu srcu koji nas tjera vršiti poslanje, premda ponekad za sobom povlači žrtve i nerazumijevanja (usp. 20,7-9). Ljubav je uvijek u pokretu i pokreće nas da s drugima dijelimo najljepši navještaj i izvor nade: “Našli smo Mesiju!” (Iv 1,41).

S Isusom smo vidjeli, čuli i iskusili da sve može biti drugačije. On je, već sada, uveo u buduća vremena dozivajući nam u pamet bitnu značajku našega čovještva, koja je mnogo puta zaboravljena: “stvoreni smo za puninu koja se može postići samo u ljubavi” (enc. *Fratelli*

tutti, 68). To su nova vremena koja pobuđuju vjeru koja može dati poticaj inicijativama i oblikovati zajednicu, polazeći od muškaraca i žena koji uče preuzimati na sebe teret vlastite i krhkosti drugih ljudi, promičući bratstvo i socijalno prijateljstvo (usp. *ibid.*, 67). Crkvena zajednica pokazuje svoju ljepotu svaki put kad se sa zahvalnošću spominje da je Gospodin prvi nas ljubio (usp. 1 Iv 4,19). “Gospodinova posebna ljubav nas iznenađuje, a čuđenje, po svojoj naravi, ne može se s naše strane ni posjedovati ni nametati [...] Jedino tako može procvasti čudo besplatnosti, besplatnog sebedarja. I misijski se žar ne može nikada steći misaonim naporom ili promućurnošću. Staviti se ‘u stanje misije’ odraz je zahvalnosti” (*Poruka Papinskim misijskim djelima*, 21. svibnja 2020.).

Ipak, vremena nisu bila laka; prvi su kršćani započinjali svoj vjerski život u neprijateljskom i teškom okruženju. Iskustva marginalizacije i zatočeništva isprepletala su se s unutarnjim i vanjskim otporima koji kao da su proturječili pa čak i negirali ono što su vidjeli i čuli. Ali sve to ne samo da nije predstavljalo teškoću ili prepreku koja bi ih mogla dovesti do toga da se prignu ili zatvore u sebe same, nego ih je nagnalo da svaku nepriliku, protivštinu i teškoću pretvore u prigodu za poslanje. Same ograničenosti i prepreke postale su povlašteno mjesto za pomazati sve i svakoga Gospodinovim Duhom. Ništa i nitko nije mogao biti isključen iz oslobođajućega navještaja.

O svemu tome imamo živo svjedočanstvo u Djelima apostolskim, knjizi koju učenici misionari uvijek imaju pri ruci. To je knjiga u kojoj se opisuje kako je evanđelje, tamo gdje se prinosilo, uvijek ostavljalo iza sebe ugordan miris pobuđujući radost koju samo Duh može dati. Knjiga Djela apostolska uči nas uvijek se u kušnjama čvrsto držati Krista, kako bi u nama sazrelo “uvjerenje da Bog može djelovati u svakoj situaciji, pa i usred prividnih neuspjeha” kao i sigurnost “da onaj koji se žrtvuje i daje Bogu iz ljubavi sigurno će biti ploden” (apost. pob. *Evangelii gaudium*, 279).

Tako i mi: ni sadašnji povijesni trenutak nije lak. Ova situacija pandemije iznijela je na vidjelo i još više povećala žalost, samoću, siromaštvo i nepravde od kojih su mnogi već i ranije trpjeli i razotkrila je naše lažne sigurnosti, podjele i polarizacije koje nas tiho uništavaju. Najslabiji i najranjiviji još su snažnije doživjeli svoju slabost i ranjivost. Iskusili smo obeshrabrenost, razočaranost, muku. Nije nam mogla promaći ni konformistička gorčina koja oduzima nadu. Mi, međutim, “ne propovijedamo same sebe, nego Krista Isusa Gospodinom, a sebe slugama vašim poradi Isusa” (2 Kor 4,5). Zato u našim zajednicama i našim obiteljima slušamo jeku riječi života koja se razliježe našim srcima i govori nam: “Nije ovdje, nego uskrsnu!” (Lk 24,6). To je riječ nade koja zatire svaki determinizam i, onima koji dopuste da ih dotakne, daruje potrebnu slobodu i odvažnost ustati na noge i kreativno tražiti sve moguće načine živjeti samlost, “sakralental” Božje blizine nama ljudima koji ne ostavlja nikoga ležati kraj puta. U ovom vremenu pandemije, suočeni s napašću prikrivanja i opravdavanja ravnodušnosti i apatije u ime zdrave socijalne distance, prijeko je potrebno *poslanje samilosti* koje može pretvoriti nužnu distancu u mjesto susreta, skrbi i promicanja. “Što vidjesmo i čusmo” (Dj 4,20), milosrđe koje nam je iskazano, pretvara se u uporišnu točku i daje nam vjerodostojnost koji nam omogućuju povratiti zajedničku strast za stvaranje “zajednice pripadnosti i solidarnosti čemu se moraju posvetiti vrijeme, trud i dobra” (enc. *Fratelli tutti*, 36). Božja je riječ ta koja nas svakodnevno otkupljuje i spašava od izgovorâ koji nas vode tome da se zatvaramo u najkukavniji od svih skepticizama: “ionako će sve opet biti isto, ništa se neće promijeniti”. A na pitanje: “zašto bih se trebao odricati svojih sigurnosti, lagodnosti i užitaka ako ne mogu vidjeti nikakav važan

rezultat?”, odgovor je uvijek isti: “Isus Krist je izvojevaо pobjedu nad grijehom i smrću i sada je svemogući. Isus Krist doista živi” (usp. apost. pob. *Evangelii gaudium*, 275) i želi da i mi budemo živi, da budemo braća i da znamo u sebe primiti i s drugima dijeliti tu nadu. U sadašnjim okolnostima prijeko su potrebni misionari nade, pomazani od Gospodina, koji su kadri na proročki način podsjećati da se nitko ne može sâm spasiti.

Neka se i iz našega grla, kao u apostolâ i prvih kršćana, iz sve snage zaori ono: “Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo” (Dj 4,20). Sve što smo primili, sve što nam je Gospodin postupno darivao, dao nam je da bismo se mogli time služiti i besplatno drugima davati. Kao što su apostoli svojim očima vidjeli, čuli i rukama opipali Isusovo spasenje (usp. 1 Iv 1,1-4), tako mi danas možemo trpeće i slavno Kristovo tijelo doticati u svakodnevnom životu i smoći hrabrosti sa svima dijeliti sudbinu nade, taj nedvojbeni znak koji je plod spoznaje da je Gospodin uvijek uz nas. Kao kršćani ne možemo zadržati Gospodina samo za sebe: evangelizacijsko poslanje Crkve svoju punu i javnu vrijednost očituje u promjeni svijeta i očuvanju stvorenja.

Poziv svakome od nas

Tema ovogodišnjega Svjetskog dana misija, “Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo” (Dj 4,20), poziv je svakome od nas da “preuzmemmo odgovornost” i upoznamo druge s onim što nosimo u srcu. Po tom je poslanju Crkva uvijek bila prepoznatljiva: “Ona je upravo radi naviještanja Evandjelja” (sveti Pavao VI., apost. pob. *Evangelii nuntiandi*, 14). Naš vjerski život, naime, kad se odvajamo od drugih ili se zatvaramo u male skupine, kopni, gubi proročki duh i sposobnost divljenja i zahvalnosti. Po samoj svojoj dinamici on zahtijeva veću otvorenost kojom možemo doći do sviju i zagrliti ih. Prvi kršćani ne samo da nisu podlegli napasti zatvaranja u neku elitu, nego su bili privučeni od Gospodina i novog života koji je On nudio poći među narode svjedočiti ono što su vidjeli i čuli: Božje kraljevstvo je blizu. Činili su to s velikodušnošću, zahvalnošću i plemenitošću onih koji siju svjesni da će drugi uživati plodove njihova truda, zalaganja i njihove žrtve. Zato volim podsjetiti da “čak i oni koji su najslabiji, ograničeni i koji nose rane na svojoj duši mogu biti misionari na svoj način, jer se uvijek treba omogućiti da se dobro prenosi, čak i ako koegzistira s mnogim slabostima” (posin. apost. pob. *Christus vivit*, 239).

Na Svjetski dan misija, koji se svake godine slavi pretposljednje nedjelje listopada, sjećamo se sa zahvalnošću svih onih koji nam, svojim svjedočanstvom života, pomažu obnoviti naš krsni zavjet da ćemo biti velikodušni i radosni apostoli evanđelja. Posebno se spominjemo onih koji su bili kadri krenuti na put, ostaviti zemlju i obitelj kako bi evanđelje, bez odlaganja i strahova, došlo do narodâ i gradova u kojima je mnogo onih koji su žedni blagoslova.

Razmišljanje o njihovom misijskom svjedočenju potiče nas da budemo hrabri i ustrajno molimo “gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju” (Lk 10,2). Svjesni smo, naime, da poziv na poslanje nije nešto što pripada prošlosti ili romantična uspomena iz nekih drugih vremena. Isusu danas trebaju srca koja znaju živjeti poziv kao pravu ljubavnu priču koja će ih potaknuti ići na periferije svijeta i postati vjesnicima i oruđima samilosti. Poziv je to koji On upućuje svima, iako ne svakomu na isti način. Sjetimo se da ima periferijâ koje se nalaze blizu nas, u središtu nekoga grada, ili u vlastitoj obitelji. Postoji također vid sveopće otvorenosti ljubavi koji nije zemljopisni nego egzistencijalni. Uvijek, ali napose u ovim vremenima pandemije, važno je svaki dan rasti u sposobnosti proširiti svoj vlastiti

krug i doći do onih za koje ne doživljavamo spontano da pripadaju "našem interesnom svijetu" iako su tu blizu nas (usp. enc. *Fratelli tutti*, 97). Vršiti svoj poslanje u životu znači odvažiti se gajiti iste osjećaje kao Isus Krist i vjerovati s njim da je osoba uz mene moj brat i moja sestra. Neka njegova suosjećajna ljubav probudi i naše srce i sve nas učini učenicima misionarima.

Neka Marija, prva učenica misionarka, poveća u svim krštenicima želju da budu sol i svjetlo u našim zemljama (usp. Mt 5,13-14).

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 6. siječnja 2021.,
svetkovina Bogojavljenja

Posvećenim osobama

*Suočeni smo s novim pozivom Duha Svetoga. U svjetlu učenja o Crkvi - zajednici, upravo onako kako je sv. Ivan Pavao II. poticao posvećene osobe da "budu eksperti zajedništva i da prakticiraju duhovnost zajedništva" (*Vita consecrata*, br. 46.), papa Franjo, crpeći nadahnuće od sv. Franje, utemeljitelja i nadahnitelja tolikih ustanova posvećenog života, proširuje perspektivu i poziva nas da budemo arhitekti univerzalnog bratstva, čuvari zajedničkog doma: zemlje i svakog stvorenja (usp. *Laudato si'*).*

Obraćamo vam se uoči dana dragog svima nama, svim posvećenim muškarcima i ženama. Dan posvećen našem uzvišenom pozivu preko kojeg Božja ljubav prema muškarcima, ženama i cijelom svijetu blista na različite načine... U utorak, 2. veljače 2021. godine u Bazilici sv. Petra u Rimu u 17.30 sati slavit ćemo XXV. svjetski dan posvećenoga života. Iako će papa Franjo predvoditi euharistijsko slavlje bez radosnih lica koja su bila prisutna prethodnih godina, ipak će slavlje biti u ozračju plodne zahvalnosti koja obilježava naše živote.

Ovim pismom želimo nadići višemjesečnu tjelesnu distancu nametnutu zbog pandemije i izraziti svakomu pojedinom od vas kao i svakoj zajednici svoju blizinu i blizinu svih onih koji rade u Dikasteriju. Mjesecima pratimo vijesti koje nam pristižu iz zajednica iz cijelog svijeta: zbumjenost, širenje zaraze, smrt, ekonomski poteškoće i strahovi, opadanje broja posvećenih osoba... ali također i vjernost prokušana kroz trpljenje, hrabrost, iskreno svjedočanstvo čak i usred boli i nesigurnosti, podržavajući jedni druge u nevoljama i patnjama, brinući za najugroženije, osobito svojom blizinom, djelotvornom ljubavlju i služenjem čak i pod cijenu vlastita života (usp. *Fratelli tutti*, II).

Ne možemo navesti sva vaša imena, ali molimo Božji blagoslov za sve vas, kako biste mogli prijeći s "ja" na "mi" shvaćajući da smo "svi na istom brodu, svi krhki i dezorientirani, ali istovremeno važni i potrebni, svi pozvani zajedno veslati" (papa Franjo, *Izvanredni trenutci molitve*, 27. ožujka 2020.). Budite Samarijanci ovih dana, nadilazeći napast zatvaranja u

sebe i plača nad samima sobom, ili zatvaranja očiju pred bolom, patnjom i siromaštvom tolikih muškaraca i žena diljem svijeta.

U enciklici *Fratelli tutti*, papa Franjo poziva nas djelovati zajedno, u svima buditi "sveopću čežnju za bratstvom" (br. 8.), sanjati zajedno (br. 9.) kako bismo "na suvremene pojave isključivanja i odbacivanja drugih, mogli odgovoriti novom vizijom bratstva i socijalnog prijateljstva" (br. 6.).

Posvećeni muškarci i žene u redovničkim, monaškim i kontemplativnim zajednicama, u svjetovnim institutima i novim oblicima ustanova posvećenog života, članovi *Reda djevice (Ordo virginum)*, pustinjaci, članovi družbi apostolskog života, sve vas pozivamo da stavite ovu encikliku u središte svoga života, formacije i poslanja. Ne možemo više zanemarivati ovu istinu: svi smo mi braća i sestre, kako i molimo u molitvi "Oče naš", možda nedovoljno svjesni da "bez otvorenosti Ocu svih, pozivanje na izgradnju bratstva biva neutemeljeno" (br. 272.).

Ova enciklika, pisana u povijesnom trenutku kojeg je papa Franjo sam nazvao "trenutkom istine" dragocjeni je dar svim oblicima posvećenog života koji, usprkos mnogim ranama nanesenim bratstvu, mogu u njemu pronaći korijene proroštva.

Suočeni smo s novim pozivom Duha Svetoga. U svjetlu učenja o Crkvi - zajednici, upravo onako kako je sv. Ivan Pavao II. poticao posvećene osobe da "budu eksperti zajedništva i da prakticiraju duhovnost zajedništva" (*Vita consecrata*, br. 46.), papa Franjo, crpeći nadahnuće od sv. Franje, utemeljitelja i nadahnitelja tolikih ustanova posvećenog života, proširuje perspektivu i poziva nas da budemo arhitekti univerzalnog bratstva, čuvari zajedničkog doma: zemlje i svakog stvorenja (usp. *Laudato si'*). Braća i sestre prema svima, bez obzira na vjeru, kulturu i tradiciju, jer budućnost nije "jednobojna" (FT, br. 100.) i svijet je poput poliedra koji dopušta da mu ljepota prosijava kroz različite oblike ploha...

Riječ je o otvaranju putova za praćenje, preobražavanje i stvaranje; razvijanju projekata koji promiču kulturu susreta i dijaloga među ljudima različitih naroda i naraštaja; započinjući u vlastitoj zajednici, a onda dohvaćajući svaki kutak zemlje i svako stvorenje, jer nikada kao u vrijeme pandemije nismo iskusili kako je sve povezano, kako sve utječe jedno na drugo (usp. *Laudato si'*).

"Sanjajmo, stoga, kao jedna ljudska obitelj, kao suputnici koji dijele isto tijelo, kao djeca iste zemlje koja ja naš dom, svatko od nas donoseći bogatstvo svoga vjerovanja i uvjerenja, svatko od nas svojim glasom, kao braća i sestre svih" (FT, br. 8.). Stoga, u svjetlu ovoga sna povjerenog našim rukama, našoj živoj zauzetosti i našoj ustrajnosti, ovaj nadolazeći 2. veljače bit će opet divan blagdan slave i hvale Gospodinu za dar našega poziva i poslanja!

Svakoga od vas povjeravamo Mariji, našoj Majci, Majci Crkve, vjernoj ženi, i u ovoj godini posvećenoj sv. Josipu, njezinu zaručniku. Bili ojačani u živoj vjeri, sigurnoj i radosnoj nadi, te poniznoj i djelotvornoj ljubavi.

Zazivamo blagoslov Oca, Sina i Duha Svetoga, našega milosrdnog Boga, na svakog od vas.

Vatikan, 18. siječnja 2021.

Kardinal João Braz de 'Aviz, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života
i družbe apostolskog života
Mons. José Rodriguez Carballo, tajnik Kongregacije

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2021.

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života gospičko-senjski biskup Zdenko Križić i predsjednik Hrvatske redovničke konferencije o. Slavko Slišković uputili su poruku prigodom Dana posvećenog života koji se slavi na Svjećnicu 2. veljače 2021. godine.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Kad smo vam prošle godine upućivali Poruku za Dan posvećenog života, nismo mogli niti slutiti pred kakvim će kušnjama biti svijet, naša domovina, a s njome i Crkva. Još smo uvijek svjedoci pandemije koja je pogodila cijeli svijet i koja nam je bitno promjenila način života, način kako se susrećemo, pa i način kako slavimo Božja otajstva. Mnogi su se razboljeli, a velik je broj naših sugrađana i umro. Među njima bile su i Bogu posvećene osobe. Osim toga, našu su domovinu pogodili razorni potresi, najprije onaj u Zagrebu i okolicu, a onda i onaj u Petrinji, Sisku i Glini s okolicom. Mnogi su ostali bez krova nad glavom, a nekoliko je osoba i smrtno stradalo. U ovim okolnostima bili smo svjedoci solidarnosti koju su iskazali redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu. Premda su često i njihove zajednice bile pogodjene ovim nevoljama, nisu prestajali gledati na druge te su nastojali pomoći i biti blizu. Potičemo vas da i dalje nastojite ohrabriti sve oko sebe, pružajući i duhovnu i materijalnu pomoć. Upravo se u ovim nevoljama vidi kako je važna nenavezanost na materijalno i sloboda za Boga i za brata čovjeka.

2. Prošle godine papa je objavio encikliku *Fratelli tutti*, pozivajući se već i naslovom na riječi *Opomena* svetog Franje Asiškog upućene njegovoj braći: "Svi, braćo (tal. *fratelli tutti*), gledajmo dobrog pastira, koji podnese muku križa da spasi ovce svoje. Za Gospodinom su išle ovce njegove u trudu i naporu, u sramoti i gladi, u slabosti i kušnji i u svemu ostalome, i za to su od Gospodina primile život vječni. Stoga je velika sramota za nas sluge Božje što su sveci učinili djela, a mi želimo odatle primiti čast i slavu samo pripovijedajući ih i propovijedajući o njima" (*Opomene* 6). Sveti Franjo promatra svoju braću na evandeoski način, kao ovce čiji je Pastir za njih podnio muku. Uspoređuje ih s prvim učenicima koji su, također poput ovaca, slijedili Pastira i u nevoljama. Bogu posvećene osobe uvijek su pozvane da budu zagledane u Gospodina, da njega naslijeduju i u nasljedovanju njega da znadu prihvati i nevolje koje ih snalaze. To se ostvaruje u bratstvu i sestrinstvu, u međusobnim odnosima, a ne bježeći od njih. Još više, prema papinoj viziji, ova dimenzija bratske ljubavi ostvaruje se u otvorenosti prema drugima (usp. *Fratelli tutti*, 6). Papa stoga poziva na svjetsko bratstvo (usp. *isto*, 8). Ni osobe posvećena života ne mogu prema tom pozivu ostati ravnodušne. Potrebno je najprije članove vlastite zajednice doista prepoznati kao braću, kao sestre, kao dionike istog duhovnog poziva i poslanja. Takvo življenje bratstva i sestrinstva sa svojom nesebičnom ljubavlju ima misijsku snagu svjedočenja evanđelja. Ljubav se po svojoj naravi ne može živjeti samo u jednom zatvorenom krugu, nego se nužno mora širiti prema van. Stoga je potrebno doživljavati i sve pripadnike Crkve i sve kršćane kao braću i sestre koji su krenuli na put nasljedovanja stopa Gospodina našega Isusa Krista, bilo da je riječ o

članovima crkvene hijerarhije, bilo da je riječ o ostalim vjernicima. Bratska ljubav isključuje svako ogovaranje i ocrnjivanje, a podrazumijeva oprštanje i zauzetu molitvu za svakoga. Konačno, u papinoj viziji, svi su ljudi braća jer im je Bog svima Stvoritelj. Ovo univerzalno bratstvo stoji kao poziv i pred Bogu posvećenim osobama. Upravo bi one trebale svjedočiti takvu otvorenost, polazeći od uvjerenja kako Bog želi da se svi ljudi spase. Isus nam svojim primjerom pokazuje da vječno spasenje neke osobe započinje i tako što se prepoznaju njihove konkretnе potrebe, pa liječi bolesne, poučava, opršta grijeha. Prepoznati potrebe drugoga, bez razlike je li vjernik ili nije, znak je bratske ljubavi koju trebamo svjedočiti.

3. Već smo zašli u Godinu svetog Josipa. U svome apostolskom pismu *Patris corde* kojim je najavio ovu Godinu, papa predstavlja svetog Josipa kao voljenog oca i nježnog oca punog ljubavi, pa polazeći od njegova primjera kaže: "Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirnemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanja, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvativmo vlastitu slabost, vlastitu krhkost" (*Patris corde*, 2). Prihvativti vlastitu krhkost bitan je korak na putu osobnog obraćenja i na putu prihvaćanja drugih kao braće i sestara s njihovim slabostima i krhkostima. Papa podsjeća i da se sveti Josip "zaziva kao zaštitnik nesretnika, potrebitih, prognanika, nevoljnika, siromaha i umirućih. Prema tomu, Crkva ne može ne pokazati posebnu ljubav prema našoj najmanjoj braći i sestrama, jer je Isus pokazivao osobitu brigu za njih i osobno se poistovjećivao s njima. Od svetog Josipa moramo naučiti tu istu brigu i odgovornost. Moramo naučiti voljeti dijete i njegovu majku, voljeti sakramente i milosrđe, voljeti Crkvu i siromašne. Svaka od tih stvarnosti uvijek je dijete i njegova majka" (*Patris corde*, 5). Bogu posvećene osobe pozvane su živjeti svoj zavjet djevičanstva sa sviješću da su istovremeno pozvani biti očevi i majke svima koji su u potrebi i u njima prepoznati Isusa o kojem se sveti Josip brinuo.

4. Stoga vas potičemo, braćo i sestre, da u razdoblju koje je pred nama uzmete k srcu primjer svetog Josipa, da znadete, poput njega, u sjeni, ne težeći za slavom, u životu za druge, biti braća i sestre svim ljudima i sve ljude prepoznati kao braću i sestre. Osobito je to potrebno u odnosu prema onima koji su pogodeni nedavnim nevoljama. Sveti Josip, koji nije mogao do kraja razumjeti tajnu Isusova utjelovljenja i Marijina poslanja, neka nam bude poticaj da s pouzdanjem prihvativmo i tajnu vremena u kojem živimo i nevolja s kojima se susrećemo.

Želimo vam s takvim pouzdanjem proslavite i Dan posvećenog života!

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života,

msgr. Zdenko Križić, predsjednik

U ime Hrvatske redovničke konferencije,

o. Slavko Slišković, predsjednik

Svi imamo istog Oca

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana ljudskog bratstva, koji se po prvi puta obilježava ove godine, u četvrtak 4. veljače, papa Franjo je u video poruci pozvao sve ljude u svijetu na međusobno poštovanje, uz naglasak da imamo izbor biti braća i sestre ili ćemo sve izgubiti.

Sveti Otac je u poruci upućenoj svjetskoj javnosti iskazao svoju zahvalnost svima onima koji su doprinijeli i doprinose promicanju bratstva, unatoč izazovima.

„Sestre i braća – to su riječi”, istaknuo je Papa dodavši da se svi zajedno “trebamo tako ponašati da stalno i iznova potvrđujemo da smo braća i sestre jedni drugima“.

„Ili smo braća ili čovječanstvu prijeti samouništenje.“

Papa Franjo posebno priznanje ukazao je velikom imamu Ahmadu-Al-Tayyebu zbog njegovog svjedočenja bratstva i suradnje u pisanju zajedničkog Dokumenta o ljudskom bratstvu za mir u svijetu i zajednički život koji je predstavljen prije dvije godine. Također, Papa se zahvalio i prijestolonasljedniku Emirata Abu Shabija šeiku Mohammedu bin Zayedu zbog vjerovanja u ovaj projekt, kao i sucu Abdelu Salamu na aktivnom sudjelovanju u njegovom unapređenju.

“Hvala vam svima što ste se uključili u bratstvo, jer danas je bratstvo nov branik humanosti. Ili smo braća ili čovječanstvu prijeti samouništenje. Ako nismo svi zajedno braća i sestre, sve će se raspasti. Nalazimo se pred izazovom ovoga stoljeća i našeg vremena. Nije vrijeme za ravnodušnost. Ne možemo oprati ruke od trenutne situacije u kojoj se nalazimo. Unatoč razlikama, u kulturi i tradiciji, svi imamo istog Oca”, napomenuo je Papa u poruci.

Podsjetimo, prvi Međunarodni dan ljudskog bratstva, koji je ustanovljen 21. prosinca 2020. godine rezolucijom Opće skupštine Ujedinjenih naroda u spomen na potpisivanje Dokumenta o ljudskom bratstvu za mir u svijetu i zajednički život, održava se virtualno uz sudjelovanje pape Franje koji je potpisnik dokumenta, zajedno s velikim imamom Al-Az-hara Ahmadom Al-Tayyebom.

“Evo, uzlazimo u Jeruzalem...” (Mt 20,18)

Poruka pape Franje za korizmu 2021., Korizma: vrijeme obnove vjere, nade i ljubavi

Uovo vrijeme obraćenja obnovimo svoju vjeru, napajajmo se na vrelu “žive vode” nade i otvorena srca prihvativmo Božju ljubav po kojoj postajemo braća i sestre u Kristu. (...) U prilikama u kojima vlada velika neizvjesnost u pogledu budućnosti, spominjući se riječi koje je Bog uputio svome Sluzi: “Ne boj se, jer sam te otkupio” (Iz 43,1), pružimo zajedno sa svojom ljubavlju riječ povjerenja i pomozimo drugome da osjeti da ga Bog ljubi kao svoje dijete.

Draga braćo i sestre,

najavljujući učenicima svoju muku, smrt i uskrsnuće, kako bi ispunio Očevu volju, Isus im otkriva duboki smisao svoga poslanja i poziva ih da se u to uključe, radi spasenja svijeta.

Na korizmenom putu koji nas vodi do vazmenih slavlja sjetimo se Onoga koji “ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu” (Fil 2,8). U ovo vrijeme obraćenja obnovimo *svoju vjeru*, napajajmo se na vrelu “žive vode” nade i otvorena srca prihvativmo Božju ljubav po kojoj postajemo braća i sestre u Kristu. U uskrsnoj noći obnovit ćemo naša krsna obećanja da bismo se, po Duhu Svetom, ponovno rodili kao novi muškarci i žene. No, kao i cio kršćanski život i sâm korizmeni hod sav je obasjan svjetлом uskrsnuća, koje oživljuje osjećaje, stavove i odluke onih koji žele slijediti Krista.

Post, molitva i milostinja, kakvima ih je Isus predstavio u svojem propovijedanju (usp. Mt 6,1-18), uvjeti su i izraz našega obraćenja. Put siromaštva i odricanja (*post*), pogled i geste ljubavi prema ranjenom čovjeku (*milostinja*) i sinovski dijalog s Ocem (*molitva*) omogućuju nam uosobiti iskrenu vjeru, živu nadu i djelatnu ljubav.

1. Vjera nas poziva prihvatići Istinu i postati njezinim svjedocima pred Bogom i pred svom našom braćom i sestrama.

U ovo korizmenom vremenu *prihvatići i živjeti Istину očitovanu u Kristu* ponajprije znači dopustiti Božjoj riječi, koju nam Crkva prenosi iz naraštaja u naraštaj, da nam progovori u srcu. Ta Istina nije umotvorina pridržana nekolicini izabranih, viših ili istaknutih umova, nego je to poruka koju primamo i možemo razumjeti zahvaljujući mudrosti srca, otvorena veličini Boga koji nas ljubi prije nego što smo toga i svjesni. Ta je Istina sâm Krist koji je, u potpunosti prihvaćajući naše čovještvo, postao Put – zahtjevan, ali otvoren za sve – koji vodi punini Života.

Post, ako se živi kao iskustvo odricanja, dovodi one koji ga čine u jednostavnosti srca do ponovnog otkrivanja Božjega dara i spoznaje istine o našoj stvarnosti bića stvorenih na njegovu sliku i priliku, koja u njemu nalaze puninu. Iskustvom slobodno prihvaćenog siromaštva, onaj koji posti i sam postaje siromašan i “zgrće” blago ljubavi primljene i dijeljene s drugima. Kad se tako shvaća i čini, post pomaže ljubiti Boga i bližnjega jer, kao što kaže sv.

Toma Akvinski, ljubav je pokret koji usmjerava pažnju na drugoga, smatrajući ga jednim sa samim sobom (usp. enc. *Fratelli tutti*, 93).

Korizma je vrijeme vjere odnosno vrijeme u kojem se Boga prima u svoj život i omogućuje mu da se “nastani” kod nas (usp. Iv 14,23). Postiti znači osloboditi naš život od svega što ga opterećuje pa i od prezasićenosti – istinitim ili lažnim – informacijama i kupovanjem proizvodâ da bismo otvorili vrata svojega srca Onome koji nam dolazi u posvemašnjem siromaštvu, ali “pun milosti i istine” (Iv 1,14): Sinu Božjem, Spasitelju.

2. Nada kao “živa voda” koja nam omogućuje nastaviti svoj put.

Žena Samarijanka, od koje Isus traži da mu daje piti na zdencu, ne razumije na što On to misli kad joj kaže da joj može dati “vode žive” (Iv 4,10). Ona isprva, naravno, misli na običnu vodu, no Isus cilja na Duha Svetoga kojega će dati u obilju u vazmenom otajstvu i koji ulijeva u nas nadu koja ne razočarava. Već u času u kojem najavljuje svoju muku i smrt, Isus naviješta nadu kad kaže: “treći dan [će] uskrsnuti” (Mt 20,19). Isus nam govori o budućnosti širom otvorenoj Očevim milosrđem. Nadati se s njim i zahvaljujući njemu znači vjerovati da povijest ne završava na našim pogreškama, na našim nasiljima i nepravdama i na grijehu koji Ljubav pribija na križ. To znači primiti iz njegova otvorenog Srca Očevo oproštenje.

U ovim tjeskobnim prilikama u kojima danas živimo i gdje se sve čini krhkim i nesigurnim, govoriti o nadi moglo bi djelovati kao provokacija. Ali korizmu upravo i imamo za to da se nadamo, da iznova svoj pogled upravimo na strpljivost Boga, koji se nastavlja brinuti za svijet koji je stvorio, dok smo se mi često loše odnosili prema njemu (usp. enc. *Laudato si'*, 32-33.43-44). To je nada u pomirenje na koju nas usrdno poziva sveti Pavao: “dajte, pomirite se s Bogom” (2 Kor 5,20). Primajući oproštenje u sakramantu pomirenja, koji je u središtu našeg puta obraćenja, mi sami šrimo dalje oproštenje: budući da smo ga mi sami primili, možemo ga dati svojom spremnošću da stupimo u brižni dijalog i pružamo utjehu onima koji su ranjeni. Božje oproštenje, također po našim riječima i našim gestama, omogućuje nam doživjeti Uskrs bratstva.

U korizmi budimo pozorniji “govoriti riječi utjehe, koje tješe, daju snagu, hrabre i potiču, a ne riječi koje ponižavaju, rastužuju, rasrdjuju, preziru” (enc. *Fratelli tutti* [FT], 223). Ponekad je, da bi se drugome dalo nadu, dovoljno biti “ljubazna osoba koja svoje strahove i sve ono što je tjera na žurbu ostavlja po strani kako bi drugome posvetila pažnju, nasmiješila mu se, rekla riječ ohrabrenja, omogućila prostor za slušanje usred tolike ravnodušnosti” (*ibid.* 224).

U sabranosti i tihoj molitvi, nuda nam se daje kao nadahnuc i unutarnje svjetlo koje svojim svjetlom obasjava izazove i izbore s kojima se suočavamo u svome poslanju: eto zašto je od temeljne važnosti povući se na molitvu (usp. Mt 6,6) i susresti se, u skrovitosti, s Ocem koji je sama nježnosti.

Živjeti korizmu s nadom znači osjetiti da smo, u Isusu Kristu, svjedoci novog vremena u kojem Bog “sve čini novo” (usp. Otk 21,1-6). To znači primiti Kristovu nadu koji polaze svoj život na križu i kojeg Bog uskrisuje treći dan, “uvijek spremni na odgovor svakomu koji od [n]as zatraži obrazloženje nade koja je u [n]ama” (1 Pt 3,15).

3. Ljubav, koju se živi po uzoru na Krista, u pažnji i suošjećanju prema svakoj osobi, najviši je izraz naše vjere i naše nade.

Ljubav se raduje dok gleda druge kako rastu. To je razlog zašto pati kad je drugi u nevolji: usamljen, bolestan, beskućnik, prezren, u potrebi... Ljubav je zanos srca koji nam omogućuje izići iz sebe samih i koji gradi vezu dijeljenja i zajedništva.

“*Socijalna ljubav* omogućuje napredak prema civilizaciji ljubavi, na koju se svi možemo osjećati pozvanima. Ljubav, svojom univerzalnom dinamikom, može izgraditi novi svijet, jer to nije besplodni osjećaj, nego najbolji način za postizanje učinkovitih putova razvoja za sve” (FT, 183).

Ljubav je dar koji našem životu daje smisao i zahvaljujući kojem onoga koji je u neimaštini smatramo članom svoje obitelji, prijateljem i bratom. Ono malo, ako se dijeli s ljubavlju, nikad se ne potroši, nego postaje zalihom života i sreće. Tako se dogodilo s brašnom i uljem udovice u Sarafti, koja je ponudila kolačić proroku Iliju (usp. 1 Kr 17,7-16) i s kruhovima koje Isus blagoslovila, lomi i daje učenicima da ih razdijele mnoštvu (usp. Mk 6,30-44). Isto je i s našom milostinjom, bila ona mala ili velika, kad se daje u radosti i jednostavnosti.

Živjeti korizmu ljubavi znači skrbiti za one koji pate, koji su napušteni ili su obuzeti tjeskobom zbog pandemije covid-19. U prilikama u kojima vlada velika neizvjesnost u pogledu budućnosti, spominjući se riječi koje je Bog uputio svome Sluzi: “Ne boj se, jer sam te otkupio” (Iz 43,1), pružimo zajedno sa svojom ljubavlju riječ povjerenja i pomozimo drugome da osjeti da ga Bog ljubi kao svoje dijete.

“Samo pogledom čiji je horizont preobražen ljubavlju, koja vodi do toga da se spozna dostojanstvo drugoga, siromašne se može prepoznati i cijeniti u njihovu neizmjernom dostojanstvu i poštivati u njihovu vlastitom načinu života i kulturi, te ih tako stvarno integrirati u društvo” (FT, 187).

Draga braćo i sestre, svaka etapa života vrijeme je vjere, nade i ljubavi. Neka nam ovaj poziv da živimo korizmu kao put obraćenja, molitve i dijeljenja svojih dobara s drugima pomogne obnoviti, kao zajednica i pojedinci, živi spomen one vjere koja dolazi od živoga Krista, nade oživljene dahom Duha Svetoga i ljubavi čiji je nepresušan izvor Očevo milosrdno srce.

Neka nas Marija, Spasiteljeva majka, vjerno prisutna podno križa i u srcu Crkve, podupire svojom brižnom ljubavlju i neka nas blagoslov Uskrsloga prati na našem putu prema vazmenome svjetlu.

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 11. studenoga 2020.,
spomen svetoga Martina iz Toursa

Sveti Josip - Poziv kroz san

Poruka pape Franje za 58. svjetski dan molitve za duhovna zvanja, Nedjelja Dobroga Pastira

Božji poziv uvijek tjeru čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti može se Bogu reći istinski "da". A svako "da" donosi plodove, jer prijanja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali kojega božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova.

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu svecu (usp. *Dekret Apostolske pokorničarne* od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom svecu«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. *1 Sam 16,7*), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i raditi život u svakodnevici. Zvanja imaju isti cilj: raditi i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suosjećajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba poglavito danas u vremenima obilježenim krhkoscu, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našemu putu.

Sveti Josip nam sugerira *tri ključne riječi* za poziv svakog pojedinca. Prva je *san*. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo, naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: "ljubav". A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se *ima* jedino ako se *daje*, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga za reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evanđelja govore o četiri sna (usp. *Mt 1,20; 2,13.19.22*). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvati. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvati izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: "Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?" Iako se u davnini snovima pridavalо dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s

obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom "unutarnjem uhu" bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavljivati na spektakularan način, vršeći prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nježno obraća našoj najdubljoj nutrini, postaje prisan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Snovi su, naime, odveli Josipa do pustolovina koje nikada nije mogao ni zamisliti. Prvi je san doveo u krizu njegove zaruke, ali ga je učinio Mesijinim ocem; zbog drugoga se sna morao dati u bijeg u Egipat, ali je spasio život svoje obitelji. Nakon trećega, koji je najavio njegov povratak u domovinu, slijedi četvrti zbog kojeg je prisiljen ponovno promijeniti svoje planove i vratiti se natrag u Nazaret, upravo tamo gdje će Isus započeti naviještati Božje kraljevstvo. U svim tim preokretima pokazala se pobjedonosnom hrabrost slijediti Božju volju. Tako je to u pozivu: Božji poziv uvijek tjera čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti može se Bogu reći istinski "da". A svako "da" donosi plodove, jer prianja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali kojega božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova. No, njegovo je *prihvaćanje aktivno*: on se nikad ne predaje i ne odustaje, Josip »nije pasivno rezigniran čovjek. On je hrabar i snažan protagonist« (Apostolsko pismo *Patris corde*, 4). Neka pomogne svima, posebno mladima u izboru zvanja, raspoznati i ostvariti Božje snove o njima; neka im ulije odvažnost da kažu "da" Gospodinu koji uvijek iznenađuje i nikad ne razočarava!

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest *služiti*. Iz evanđeljâ se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga *prečistim zaručnikom*, otkrivajući time njegovu sposobnost da ljubi ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobađajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodonosnijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (*ibid.* 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josip tek uzvišen ideal, nego je postalo pravilom svakodnevnog života. Potudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus rodit; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone duhom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je *raspoloživost* karakterističnu za onoga koji *živi da bi služio*. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spremjan ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spremjan priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se

reći da je bio *produžena ruka* nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti *vrijedne Očeve ruke* za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao *čuvara zvanjâ*. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio *skrbni čuvar*. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (Mt 2,14), kaže se u Evanđelju i time pokazuje njegovu spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju. Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izljeva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći *snovi* – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom *služenju* i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje njegovu svakodnevnicu, a to je *vjernost*. Josip je »pravedan« čovjek (Mt 1,19) koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času počinje "o svemu razmišljati" (usp. r.20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smireno i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. Mt 13,55) zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjeran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (Mt 1,20). *Ne boj se:* riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svakoga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu "da", kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je "čista radost". Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onog najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove! Želim vam ovu radost, draga braća i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim *snom* da mu *služite* u braći i sestrama koji su vam povjereni, *vjernošću* koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje bijede ne ostavljujući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 19. ožujka 2021.,
svetkovina svetoga Josipa

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Natanaela Radinović
s. Diana Dolić
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

